

**NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2016**

**C.
ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH HOSPODAŘENÍ
STÁTNÍHO ROZPOČTU**

Obsah

I. SOUHRNNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU.....	1
1. CÍLE ROZPOČTOVÉ POLITIKY V ROCE 2016, ROZPOČTOVÉ PRIORITY	1
2. ROZHODUJÍCÍ ZMĚNY ROZPOČTU V PRŮBĚHU ROKU.....	3
3. CELKOVÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	4
II. PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	11
1. CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU.....	11
2. DAŇOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	13
2.1. Daň z příjmů fyzických osob.....	13
2.2. Daň z příjmů právnických osob.....	16
2.3. Daň z přidané hodnoty	22
2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně).....	24
2.5. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	29
2.6. Správní poplatky.....	30
2.7. Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)	30
2.8. Ostatní daňové příjmy	31
2.9. Celostátní daňové příjmy	31
3. POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVEK NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI	34
4. DAŇOVÉ NEDOPLATKY	37
5. NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY A PŘIJATÉ TRANSFERY	47
5.1. Nedaňové příjmy	48
5.2. Kapitálové příjmy.....	53
5.3. Přijaté transfery	53
III. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU.....	59
1. HLAVNÍ TENDENCE VE VÝVOJI VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU	59
2. BĚŽNÉ VÝDAJE	65
2.1. Výdaje na sociální transfery a státní politiku zaměstnanosti	65
2.1.1. Sociální dávky	66
2.1.2. Ostatní sociální transfery	75
2.1.3. Služby zaměstnanosti.....	77
2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům.....	81
2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu.....	88
2.3.1. Výdaje na platy a podobné a související výdaje	88
2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje	90
2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	93
2.3.4. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně.....	102
2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně.....	104
2.3.6. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	107
2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu	112
3. ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATY VE VLÁDOU REGULOVANÉ SFÉŘE	119
4. KAPITÁLOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	125
4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění.....	125
4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování.....	133
5. MANDATORNÍ VÝDAJE.....	136
6. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA PODPORU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ.....	139
7. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU PODLE ODVĚTVOVÉHO ČLENĚNÍ.....	141
8. VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU, KTERÉ VYPLÝVAJÍ Z KONCESNÍCH SMLUV PODLE ZÁKONA Č. 139/2006 SB., O KONCESNÍCH SMLOUVÁCH A KONCESNÍM ŘÍZENÍ (KONCESNÍ ZÁKON)	151

IV. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRANĚNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD A K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ	152
1. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRAŇOVÁNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD	152
2. VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ URČENÝCH K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ POSKYTNUTÝCH NA ZÁKLADĚ ZÁKONŮ Č. 164/1998 SB., 21/2000 SB. A 246/2000 SB.....	156
V. ROZDÍL MEZI PŘÍJMY Z POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝDAJI SPOJENÝMI S VÝBĚREM POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝPLATOU DÁVEK DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ	158
VI. VYHODNOCENÍ SOUHRNNÝCH ROZPOČTOVÝCH VZTAHŮ K ROZPOČTU EU A FINANČNÍCH MECHANISMŮ	160
1. VÝDAJE NA PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ Z PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE (BEZ SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY)	160
2. SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA A SPOLEČNÁ RYBÁŘSKÁ POLITIKA	162
3. FINANČNÍ MECHANISMY EHP A NORSKA, PROGRAM ŠVÝCARSKO-ČESKÉ SPOLUPRÁCE	164
4. VÝDAJE NA PLATY A OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI V RÁMCI ČERPÁNÍ VÝDAJŮ NA SPOLEČNÉ PROGRAMY ČR A EU/FM.....	171
5. ODVODY DO ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE	175
6. ČISTÁ POZICE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI ROZPOČTU EU	176

Seznam příloh

PŘÍLOHA Č. 1: ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH DAŇOVÉ KONTROLY	179
PŘÍLOHA Č. 2: ZPRÁVA O ČINNOSTI CELNÍ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY	182
PŘÍLOHA Č. 3: ZPRÁVA O OPATŘENÍCH V OBLASTI CENOVÉ REGULACE	192

I. Souhrnné hodnocení výsledků hospodaření státního rozpočtu

1. Cíle rozpočtové politiky v roce 2016, rozpočtové priority

Státní rozpočet na rok 2016 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 9. prosince 2015 zákonem č. 400/2015 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 180,9 mld. Kč, výdaje ve výši 1 250,9 mld. Kč a schodek ve výši 70,0 mld. Kč.

Východiska pro sestavení státního rozpočtu na rok 2016 byla následující:

- Programové prohlášení vlády České republiky;
- výdajové rámce na rok 2016 a 2017 stanovené usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 556/2014;
- střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2016 a 2017 schválený usnesením vlády č. 769/2014 a předložený PSP ČR na vědomí;
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2018 zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2015.

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
					<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 042	4 077	4 261	4 469	4 647	4 821	5 006
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,9	-0,5	2,0	3,9	2,5	2,3	2,3
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,5	0,7	1,5	2,9	2,4	2,3	2,1
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,8	2,3	1,8	2,0	1,6	1,5	1,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,2	-2,7	2,0	6,4	3,1	3,4	3,2
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	1,3	0,0	-0,2	-0,4	0,3	0,2	0,2
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	-0,2	-0,6	0,6	0,9	-0,1	-0,2	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,4	1,4	2,5	1,0	1,5	1,4	1,5
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	3,3	1,4	0,4	0,5	1,5	1,9	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	0,4	1,0	0,8	1,0	0,2	0,1	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,0	7,0	6,1	5,7	5,5	5,4	5,3
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	2,5	0,4	1,9	4,2	4,1	4,1	4,1
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	-1,6	-0,5	0,6	0,5	0,2	-0,2	-0,3
<u>Předpoklady:</u>								
Směnný kurz CZK/EUR		25,1	26,0	27,5	27,5	27,5	27,2	26,8
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	2,8	2,1	1,6	0,8	1,3	1,2	1,8
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	112	109	99	61	68	74	77
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,8	-0,4	0,8	1,4	1,8	2,0	2,1

Následující tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2016 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2015.

Tabulka č. 2: Rozpočet 2016 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2015 (v mld. Kč)

	2015		2016	Rozdíl SR 2016- SR 2015	Rozdíl SR 2016- Skut.2015	Index v % SR 2016/ SR 2015	Index v % SR 2016/ Skut.2015
	Rozpočet schválený	Skutečnost	Rozpočet schválený				
Celkové příjmy	1 118,46	1 234,52	1 180,86	62,40	-53,66	105,6	95,7
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>575,08</i>	<i>597,36</i>	<i>619,73</i>	<i>44,64</i>	<i>22,36</i>	<i>107,8</i>	<i>103,7</i>
DPH	229,30	236,63	247,70	18,40	11,07	108,0	104,7
Spotřební daně *)	135,40	142,97	142,00	6,60	-0,97	104,9	99,3
DPPO	89,00	99,57	101,40	12,40	1,83	113,9	101,8
DPFO	104,80	103,05	108,60	3,80	5,55	103,6	105,4
Ostatní daňové příjmy	16,58	15,14	20,03	3,44	4,89	120,8	132,3
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>400,67</i>	<i>404,77</i>	<i>421,99</i>	<i>21,31</i>	<i>17,22</i>	<i>105,3</i>	<i>104,3</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>142,70</i>	<i>232,39</i>	<i>139,14</i>	<i>-3,55</i>	<i>-93,24</i>	<i>97,5</i>	<i>59,9</i>
Celkové výdaje	1 218,46	1 297,32	1 250,86	32,40	-46,46	102,7	96,4
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 142,63</i>	<i>1 121,66</i>	<i>1 172,34</i>	<i>29,71</i>	<i>50,67</i>	<i>102,6</i>	<i>104,5</i>
Sociální dávky **)	512,64	506,40	515,83	3,19	9,43	100,6	101,9
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>75,83</i>	<i>175,66</i>	<i>78,52</i>	<i>2,69</i>	<i>-97,14</i>	<i>103,6</i>	<i>44,7</i>
Saldo SR	-100,00	-62,80	-70,00	30,00	-7,20	70,0	111,5

*) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

**) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

V porovnání s rozpočtem roku 2015 počítal rozpočet na rok 2016 s růstem celkových příjmů o 62,4 mld. Kč, tj. o 5,6 %, celkové výdaje měly růst o 32,4 mld. Kč, tj. o 2,7 %, a schodek se tak měl snížit o 30,0 mld. Kč, tj. o 30,0 %.

Z plánovaného růstu celkových příjmů připadl na **příjmy z daní a poplatků** růst o 44,6 mld. Kč, tj. o 7,8 %, když největší růst proti rozpočtu 2015 představoval předpokládaný výběr DPH o 18,4 mld. Kč. Do inkasa této daně se měl i přes očekávaný negativní dopad změny rozpočtového určení daní v neprospěch státního rozpočtu (vliv 3,7 mld. Kč) pozitivně promítnout očekávaný růst výdajů domácností a vládních institucí na spotřebu a také zavedení legislativních opatření jako jsou kontrolní hlášení a elektronická evidence tržeb. Předpokládaný rozpočtovaný růst inkasa DPPO o 12,4 mld. Kč byl ovlivněn zejména předpokládaným pozitivním vývojem ekonomiky v roce 2015.

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení byl proti rozpočtu 2015 vyšší o 21,3 mld. Kč. Rozpočet vycházel z dynamiky meziročního růstu objemu mezd a platů pro rok 2016 o 4,1 %. V odhadu bylo zohledněno i zvýšení platů státních zaměstnanců.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů byl proti rozpočtu 2015 o 3,6 mld. Kč, tj. o 2,5 %, nižší. Rozpočet příjmů z EU (vč. SZP) a FM však meziročně vzrostl o 5,8 mld. Kč na 93,5 mld. Kč. Nárůst rozpočtovaných prostředků na straně příjmů byl způsoben zohledněním kvalifikovaných odhadů čerpání prostředků v rámci programového období 2014–2020, které navrhly jednotlivé kapitoly státního rozpočtu. Stejně tak jako v minulých letech bylo při stanovení výše příjmů z rozpočtu Evropské unie dodrženo pravidlo rovnosti EU příjmů, které kryjí výdaje předfinancované ze státního rozpočtu. Meziroční pokles rozpočtu nedaňových a ostatních příjmů vycházel zejména z faktu, že v roce 2016 již nebyly rozpočtovány úrokové příjmy kapitoly Státní dluh související s řízením státního dluhu a řízením likvidity státní pokladny (rozpočet 2015 ve výši 7,2 mld. Kč). Dle novely rozpočtových pravidel je možné tyto příjmy vzájemně započíst s výdaji souvisejícími s dluhovou službou (to vysvětluje i výrazně nižší rozpočet na výdajové straně kapitoly Státní dluh).

Výdajová strana státního rozpočtu počítala s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2015 o 32,4 mld. Kč, tj. o 2,7 %, z toho růst o 29,7 mld. Kč, tj. o 2,6 %, připadl na běžné výdaje a růst o 2,7 mld. Kč, tj. o 3,6 %, na výdaje kapitálové.

Růst rozpočtovaných běžných výdajů ovlivnily například výdaje na platy a související výdaje ve vládou regulované sféře, když jejich rozpočet meziročně vzrostl o 13,5 mld. Kč. Plánované neinvestiční výdaje na financování společných programů EU a ČR vzrostly o 8,0 mld. Kč - týkalo se zejména programů, které se věnují oblastem zaměstnanosti, vzdělávání a výzkumu, vývoje a inovací. Rozpočet sociálních dávek meziročně vzrostl o 3,2 mld. Kč (z toho růst o 6,6 mld. Kč se týkal výdajů na důchody, zatímco rozpočet prostředků na podpory v nezaměstnanosti klesl o 3,5 mld. Kč). Relativně vysoký růst zaznamenaly i transfery podnikatelským subjektům, což ovlivnily vyšší dotace na obnovitelné zdroje energie v gesci kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 4,7 mld. Kč).

Rozpočet kapitálových výdajů se proti rozpočtu 2015 zvýšil o 2,7 mld. Kč, tj. o 3,6 %. Rozpočet kapitálových výdajů určených na financování společných programů EU a ČR (včetně SZP) a programů v rámci FM meziročně klesl o 0,2 mld. Kč na 37,9 mld. Kč. Zatímco v roce 2015 byly tyto prostředky plánovány zejména v rámci programového období 2007-2013 (31,6 mld. Kč), pro rok 2016 se již počítalo s čerpáním výdajů především v rámci programového období 2014-2020 (37,8 mld. Kč). Plán čerpání kapitálových výdajů výhradně z národních zdrojů vzrostl proti roku 2015 o 2,7 mld. Kč na 39,7 mld. Kč.

Mandatorní výdaje měly dosáhnout 707,8 mld. Kč, což je o 5,2 mld. Kč méně, než očekával jejich rozpočet v roce 2015. Jejich podíl na celkových výdajích tak měl dosáhnout 56,6 %, což je o 1,9 p.b. méně než v rozpočtu 2015 (ve skutečnosti 2015 vykázán podíl 53,0 %). Meziroční rozpočtovaný pokles souvisel i s již zmíněnou novelou rozpočtových pravidel týkající se kapitoly Státní dluh a možností vzájemně započíst příjmy související s řízením státního dluhu nebo řízením likvidity státní pokladny s výdaji souvisejícími s dluhovou službou.

2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku

V průběhu roku 2016 došlo ke změnám rozpočtu, které měly vliv na výši celkových příjmů i výdajů, ovšem bez vlivu na schodek.

Rozpočet celkových příjmů i výdajů byl 17 rozpočtovými opatřeními souvztažně **navýšen** u 9 kapitol **o 2,3 mld. Kč**, a to na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (týká se financování projektů v rámci operačních programů spolufinancovaných z rozpočtu EU). Toto navýšení se týkalo nejvíce kapitol Ministerstvo životního prostředí (o 1,7 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (o 0,5 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (o 0,05 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (0,04 mld. Kč).

Rozpočet celkových příjmů po změnách k 31.12.2016 tak dosáhl 1 183,2 mld. Kč, celkových výdajů 1 253,2 mld. Kč a rozpočtovaný schodek zůstal ve výši 70,0 mld. Kč.

V průběhu roku 2016 dále došlo k řadě rozpočtových opatření, která znamenala přesuny mezi jednotlivými kapitolami či položkami v rámci jedné kapitoly (bez vlivu na rozpočet celkových příjmů, výdajů a schodku).

Celkem bylo v roce 2016 evidováno 877 rozpočtových opatření, což je o 96 méně než v roce 2015, a to i přes realizaci rozpočtových opatření jednotlivými kapitolami státního rozpočtu, které spočívaly v navýšení platů a příslušenství o 5 % na měsíc listopad a prosinec 2016 snížením rozpočtu výdajů kapitoly Státní dluh na základě usnesení vlády č. 831/2016 a

usnesení rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 531/2016. Podrobněji se rozpočtovým opatřením vč. povoleného překročení výdajů dle § 23 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel věnuje část III.1 tohoto sešitu.

3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

V roce 2016 dosáhly celkové příjmy státního rozpočtu 1 281,6 mld. Kč, celkové výdaje 1 219,8 mld. Kč a výsledné saldo představovalo přebytek ve výši 61,8 mld. Kč.

Tabulka č. 3: Hlavní ukazatele hospodaření státního rozpočtu v roce 2016 (v mld. Kč)

	2015	2016					Rozdíl skutečností	Index 2016/2015
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění	Rozdíl proti RpZ		
	1	2	3	4	5 = 4 : 3	6 = 4 - 3	7 = 4 - 1	8 = 4 : 1
Celkové příjmy	1 234,52	1 180,86	1 183,18	1 281,62	108,3	98,44	47,10	103,8
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	171,77	93,53	95,85	158,98	165,9	63,14	-12,79	92,6
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	597,36	619,73	619,73	643,02	103,8	23,29	45,65	107,6
DPH	236,63	247,70	247,70	245,68	99,2	-2,02	9,05	103,8
Spotřební daně *)	142,97	142,00	142,00	150,34	105,9	8,34	7,37	105,2
DPPO	99,57	101,40	101,40	111,19	109,7	9,79	11,62	111,7
DPFO	103,05	108,60	108,60	112,95	104,0	4,35	9,90	109,6
ostatní daňové příjmy	15,14	20,03	20,03	22,86	114,1	2,83	7,72	151,0
Pojistné na SZ	404,77	421,99	421,99	428,47	101,5	6,48	23,70	105,9
Nedaňové a ost. příjmy	232,39	139,14	141,46	210,13	148,5	68,67	-22,26	90,4
Celkové výdaje	1 297,32	1 250,86	1 253,18	1 219,84	97,3	-33,33	-77,48	94,0
z toho: EU/FM výdaje **)	192,90	93,53	95,85	83,63	87,2	-12,22	-109,27	43,4
Běžné výdaje	1 121,66	1 172,34	1 167,01	1 135,57	97,3	-31,44	13,91	101,2
Sociální dávky ***)	506,40	515,83	515,18	513,10	99,6	-2,09	6,69	101,3
Kapitálové výdaje	175,66	78,52	86,17	84,27	97,8	-1,90	-91,39	48,0
Saldo SR	-62,80	-70,00	-70,00	61,77	.	131,77	124,58	.
Saldo bez EU/FM prostředků	-41,68	-70,00	-70,00	-13,58	19,4	56,42	28,09	.

*) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

**) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

Následující tabulka ukazuje skutečné plnění příjmů a čerpání výdajů státního rozpočtu v členění na základní rozpočet a další mimorozpočtové zdroje, které se do celkového výsledku hospodaření státního rozpočtu také promítly.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje SR a jejich skutečné čerpání dle podkladové jednotky (v mld. Kč)

Rok 2016	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost					Celkem
	Základní rozpočet	Základní rozpočet	Základní rozpočet	Posílení rozpočtu rezervním fondem	Posílení rozpočtu ost. mimorozpočt. a pod. prostředky	Výdaje kryté nároky	Výdaje nad rozpočet podle zvláštních zákonů	
Daňové příjmy	1 041,71	1 041,71	1 071,49	0,00	0,00	x	x	1 071,49
Nedaňové příjmy	24,41	24,63	33,66	0,00	0,24	x	x	33,89
Kapitál.příjmy	8,52	8,29	6,50	0,00	0,02	x	x	6,53
Přijaté transfery	106,22	108,54	168,00	1,35	0,36	x	x	169,71
Příjmy celkem	1 180,86	1 183,18	1 279,65	1,35	0,62	x	x	1 281,62
Běžné výdaje	1 172,34	1 167,01	1 104,98	0,60	0,30	29,67	0,02	1 135,57
Kapitálové výdaje	78,52	86,17	44,05	0,73	0,29	39,21	0,00	84,27
Výdaje celkem	1 250,86	1 253,18	1 149,03	1,33	0,59	68,88	0,02	1 219,84
Saldo SR	-70,00	-70,00	130,63	0,02	0,03	-68,88	-0,02	61,77

Celkové příjmy byly plněny na 108,3 % rozpočtu po změnách (překročení rozpočtu o 98,4 mld. Kč) a dosáhly meziročního růstu o 47,1 mld. Kč, tj. o 3,8 %.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 643,0 mld. Kč při plnění rozpočtu na 103,8 % (překročení rozpočtu o 23,3 mld. Kč) a meziročním růstu o 45,7 mld. Kč, tj. o 7,6 %. Na relativně vysokém růstu i plnění se nejvíce podílelo inkaso DPPO (růst o 11,6 mld. Kč při překročení rozpočtu o 9,8 mld. Kč), dále inkaso DPFO (růst o 9,9 mld. Kč při překročení rozpočtu o 4,4 mld. Kč), spotřební daně z minerálních olejů (růst o 3,6 mld. Kč při překročení rozpočtu o 4,9 mld. Kč) a spotřební daně z tabákových výrobků (růst o 3,6 mld. Kč při překročení rozpočtu o 2,7 mld. Kč). Meziroční růst o 9,0 mld. Kč sice vykázalo i inkaso DPH, avšak výše daná rozpočtem zůstala nenaplněna o 2,0 mld. Kč. Podrobnější analýzy k vývoji inkasa daňových příjmů jsou uvedeny v části II.2 tohoto sešitu.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši 428,5 mld. Kč představovaly plnění rozpočtu na 101,5 %, tj. překročení o 6,5 mld. Kč, a meziroční růst o 23,7 mld. Kč, tj. o 5,9 %. Z toho pojistné na důchodové pojištění představovalo 383,1 mld. Kč, tj. 102,1 % rozpočtu, a meziroční růst o 21,7 mld. Kč, tj. o 6,0 %. Relativně vysoký růst byl dán jak růstem počtu zaměstnavatelů a pojištěnců odvádějících pojistné, tak růstem průměrných vyměřovacích základů.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery ve výši 210,1 mld. Kč sice byly hlavní příčinou vysokého plnění celkových příjmů, když jejich objem překročil výši danou rozpočtem po změnách o 68,7 mld. Kč, tj. o 48,5 %, nicméně jejich výše také znamenala meziroční pokles o 22,3 mld. Kč, tj. o 9,6 %. Meziroční pokles, ale i vysoké plnění ovlivnily nejvíce prostředky přijaté z EU a FM. Dosáhly 159,0 mld. Kč, což při poklesu o 12,8 mld. Kč, znamenalo překročení rozpočtu po změnách o 63,1 mld. Kč. Na překročení rozpočtu se podílely zejména prostředky z EU proplacené za výdaje, které byly ze státního rozpočtu předfinancovány z větší části již v předchozím období v rámci programů a projektů končícího programového období 2007-2013. Meziroční srovnání bylo v neprospěch roku 2016 zkresleno také již zmíněnou novelou rozpočtových pravidel, která umožnila vzájemně započíst příjmy související s řízením státního dluhu nebo řízením likvidity státní pokladny s výdaji souvisejícími s dluhovou službou. V roce 2016 tak byly tyto příjmy nulové, zatímco v roce 2015 dosáhly 7,9 mld. Kč. Detailnější pohled na nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery je uveden v části II.5 tohoto sešitu.

Celkové výdaje byly čerpány ve výši 1 219,8 mld. Kč, proti rozpočtu po změnách byly nižší o 33,3 mld. Kč, tj. o 2,7 %, a představovaly meziroční pokles o 77,5 mld. Kč, tj. o 6,0 %. Na vysokém poklesu se podílela zejména vysoká základna roku 2015, kdy se zejména v závěru roku projevovala snaha OSS dočerpávat výdaje související s financováním společných programů EU a ČR končícího programového období 2007-2013 s dopadem především do kapitálových výdajů. Tento vliv potvrzuje i následující tabulka.

Tabulka č. 5: Výdaje státního rozpočtu v letech 2015 a 2016 (v mld. Kč)

Výdaje SR	2015	2016					Rozdíl skutečností 2016-2015
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	Plnění RpZ (v %)	
OP 2007-2013 (CZ i EU podíl *)	179,77	0,15	2,57	35,18	21,88	851,6	-157,89
OP 2014-2020 (CZ i EU podíl *)	1,43	70,04	71,77	87,67	31,94	44,5	30,51
SZP 2007-2013 (CZ i EU podíl)	9,01	0,00	0,00	0,00	0,00	x	-9,01
SZP 2014-2020 (CZ i EU podíl)	23,75	36,27	36,55	46,01	36,72	100,5	12,97
FM (CZ i EU podíl)	1,07	0,69	0,69	2,77	1,31	190,0	0,24
Ostatní výdaje	1 082,29	1 143,71	1 141,59	1 188,70	1 127,99	98,8	45,70
Celkem	1 297,32	1 250,86	1 253,18	1 360,34	1 219,84	97,3	-77,48

*) vč. „komunitárních programů“ a „jiných programů/projektů EU“

Vyplývá z ní i relativně pomalý náběh čerpání výdajů na společné programy EU a ČR programového období 2014-2020 (bez SZP). Meziročně tyto výdaje sice vzrostly o 30,5 mld. Kč, ovšem čerpány byly jen na 44,5 % rozpočtu po změnách.

Na celkových výdajích se podílely i tzv. nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let (dále i jako „NNV“). Jejich skutečné čerpání nad rámec rozpočtu dosáhlo 68,9 mld. Kč, což bylo o 24,9 mld. Kč méně než v roce 2015. Podíl celkových výdajů na HDP (4 716,1 mld. Kč) v roce 2016 dosáhl 25,9 %, zatímco v roce 2015 to bylo 28,5 % (k 4 554,6 mld. Kč).

Běžné výdaje dosáhly výše 1 135,6 mld. Kč, tj. 97,3 % rozpočtu po změnách (nedočerpání ve výši 31,4 mld. Kč), a představovaly tak meziroční růst o 13,9 mld. Kč, tj. o 1,2 %. Z nich tradičně nejvíce představovaly sociální dávky (bez souvisejících výdajů) ve výši 513,1 mld. Kč, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách (úspora 2,1 mld. Kč), při meziročním růstu o 6,7 mld. Kč, tj. o 1,3 % (z toho výdaje na důchody meziročně rostly o 3,8 mld. Kč, tj. o 1,0 %). Nižší čerpání v rámci běžných výdajů zaznamenaly zejména výdaje na společné programy EU a ČR (bez SZP) z nového programového období, které dosáhly 13,8 mld. Kč a zůstaly tak za úrovní danou rozpočtem po změnách o 21,9 mld. Kč. Z běžných výdajů, které nesouvisí s EU/ČR programy, vykázaly úsporu např. provozní výdaje státu (úspora 4,8 mld. Kč), odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU (úspora 2,7 mld. Kč) či výdaje související s obsluhou státního dluhu (úspora 0,8 mld. Kč; proti výši dané schváleným rozpočtem to bylo 11,7 mld. Kč).

Kapitálové výdaje ve výši 84,3 mld. Kč představovaly 97,8 % rozpočtu po změnách (nenaplnění o 1,9 mld. Kč) a meziroční pokles o 91,4 mld. Kč, tj. o 52,0 %. U tohoto druhu výdajů se nejvýrazněji projevila již zmíněná vysoká srovnávací základna roku 2015, kdy docházelo k dočerpávání prostředků určených na financování společných programů EU a ČR 2007-2013 (bez SZP). Kapitálové výdaje v rámci tohoto programového období (bez SZP) meziročně klesly ze 137,9 mld. Kč na 20,9 mld. Kč, tj. o 117,0 mld. Kč. Tento pokles byl jen částečně kompenzován růstem výdajů do společných programů EU a ČR 2014-2020 (bez SZP) o 18,2 mld. Kč (v roce 2015 nulové) a také růstem investic výhradně z národních zdrojů o 14,4 mld. Kč do výše 44,3 mld. Kč (zejména vliv vyšších investičních transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury o 7,6 mld. Kč).

Mandatorní výdaje byly čerpány ve výši 689,9 mld. Kč (98,9 % rozpočtu po změnách), což bylo o 2,2 mld. Kč, tj. o 0,3 %, více než v roce 2015. Jejich podíl na celkových výdajích se zvýšil z 53,0 % v roce 2015 na 56,6 % v roce 2016, což ovlivnily zejména meziročně nižší celkové výdaje o 77,5 mld. Kč. Výraznějšího meziročního růstu dosáhly zejména sociální transfery (o 7,3 mld. Kč – zejména vliv vyšších důchodů o 3,8 mld. Kč, dávek nemocenského pojištění o 2,2 mld. Kč a vyššího příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách o 1,9 mld. Kč) a také výdaje na podporu exportu pro akciové společnosti ČEB a EGAP (vyšší o 4,2 mld. Kč). Nejvýraznějšího poklesu dosáhly výdaje na obsluhu státního dluhu (o 12,5 mld. Kč), což výrazně ovlivnila již zmíněná novela rozpočtových pravidel.

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2016 skončilo přebytkem 61,8 mld. Kč. Tento výsledek byl **o 131,8 mld. Kč lepší**, než činila jeho výše daná rozpočtem, a **o 124,6 mld. Kč lepší než v roce 2015.**

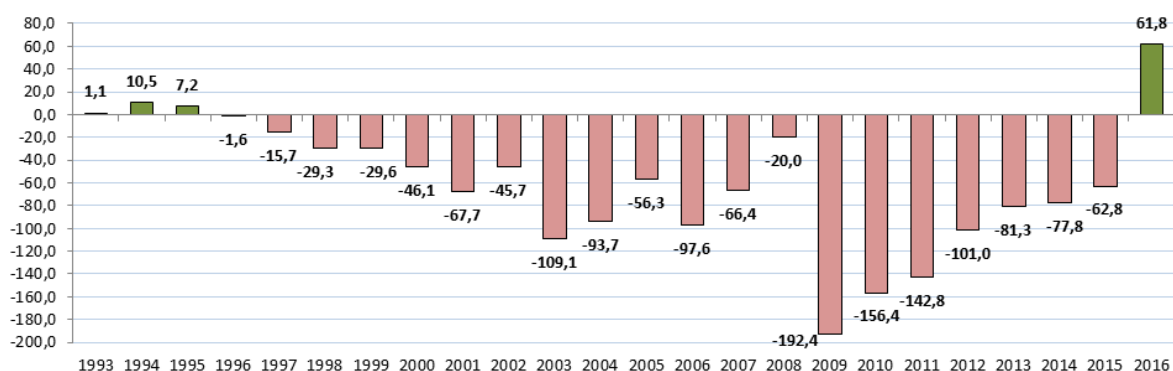
Jak již bylo naznačeno v předchozím textu a v tabulce č. 3, dosažený výsledek hospodaření státního rozpočtu výrazně ovlivnily toky EU/FM prostředků jak na příjmové tak i výdajové straně. Zatímco ve schváleném rozpočtu jsou tyto příjmy a výdaje zakomponovány s neutrálním dopadem na saldo, tj. jsou ve stejné výši, skutečnost se může často výrazně lišit. Tak tomu bylo právě v roce 2016, když prostředky přijaté z EU a finančních mechanismů převýšily svůj rozpočet po změnách o 63,1 mld. Kč a naopak prostředky vydané ze státního rozpočtu na programy z rozpočtu EU a FM (jen EU/FM podíl) zůstaly pod plánovaným

čerpaním o 12,2 mld. Kč. Po očištění tohoto vlivu ve výši 75,4 mld. Kč by tak hospodaření státního rozpočtu skončilo schodkem ve výši 13,6 mld. Kč, což by znamenalo meziročně nižší schodek o 28,1 mld. Kč (v roce 2015 by schodek očištěný o EU/FM toky činil 41,7 mld. Kč).

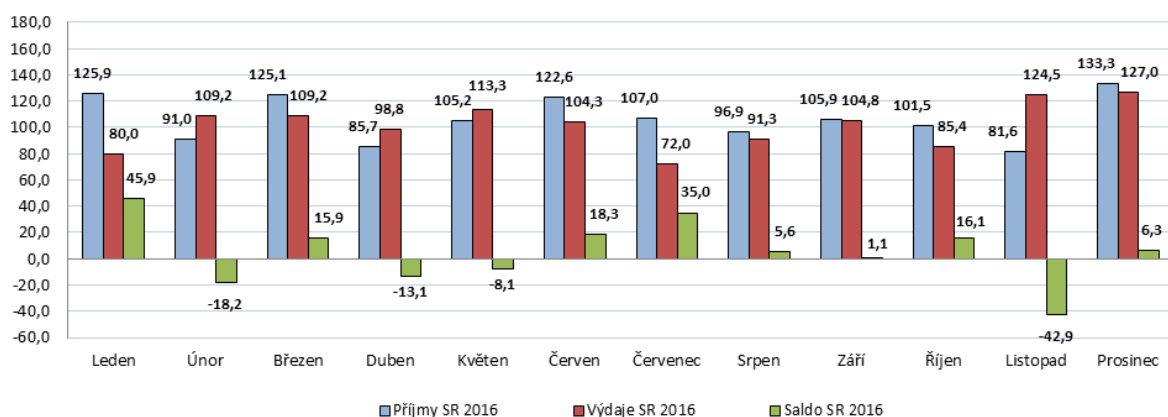
I bez toku EU prostředků by byl dosažen relativně pozitivní výsledek, který ovlivnilo na příjmové straně zejména překročení rozpočtu daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení o 29,8 mld. Kč, tj. o 2,9 %. Tento výsledek je odrazem zejména vyššího skutečného než očekávaného růstu ekonomiky a s tím souvisejícím růstem platů jak v soukromém, tak veřejném sektoru a také vyšší zaměstnaností. Nižší než plánované výdaje o 33,3 mld. Kč ovlivnily již zmíněné výdaje na společné programy EU/FM a ČR (EU/FM i CZ podíl), které byly proti rozpočtu po změnách nižší o 19,7 mld. Kč a dále také úspory v ostatních výdajích, na kterých bylo dosaženo úspory 13,6 mld. Kč.

Následující grafy zobrazují vývoj sald hospodaření státních rozpočtů v minulých letech a měsíční průběh hospodaření v roce 2016.

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu od roku 1993 do roku 2016 (v mld. Kč)

Graf č. 2: Měsíční vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu v roce 2016 (v mld. Kč)

Dosažený přebytek státního rozpočtu (vykázaný ČNB) ve výši 61 774 041 352,33 Kč se navrhuje **vypořádat financujícími položkami** takto:

- vydanými státními dluhopisy – snížením o 60 813 521 405,80 Kč
- změnou stavů na účtech státních finančních aktiv – zvýšením o 960 519 946,53 Kč

Na straně výdajů došlo k nižšímu než rozpočtovanému čerpání i přesto, že podle § 47 rozpočtových pravidel mohou organizační složky státu zapojovat a čerpat NNV v běžném roce a překročit tak rozpočet výdajů. Jejich stav k 1.1.2016, snižování v průběhu roku, skutečné čerpání, stav na konci roku 2016 a také stav k 1.1.2017, který zahrnuje nově vzniklé „NNV“ z výdajového rozpočtu roku 2016, ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 6: Stav a vývoj NNV v průběhu roku 2016 a stav k 1.1.2017 (v mil. Kč)

	Stav NNV k 1.1.2016	Snižování stavu NNV v průběhu roku 2016 *)	z toho:	Stav NNV k 31.12.2016	Skutečné čerpání NNV k 31.12.2016	Stav zapojených a nečerpaných NNV k 31.12.2016	Zůstatek NNV vč. nečerpaných a zapojených NNV k 31.12.2016	Stav NNV k 1.1.2017
			Zapojení NNV podle §47 odst. 6 písm. a) zák. č.218/2000 Sb. a dle rozhodnutí vlády					
Profilující výdaje (A až H)	124 135	96 411	90 285	27 724	55 342	34 943	62 667	131 492
A. Na platy státních zaměstnanců	623	452	449	171	374	75	246	1 558
B. Na platy a ost. platby za proved. práci kromě platů státních zaměstnanců	1 905	1 169	1 075	736	831	244	981	1 982
C. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky nebo jejich část od EU	86 427	65 897	57 704	20 530	35 115	22 588	43 118	91 205
v tom: výdaje, které jsou financované z národních peněž. prostředků	14 995	10 645	10 627	4 349	2 542	8 085	12 434	17 707
výdaje, které jsou nebo mají být kryty peněžními prostředky od EU	71 432	55 251	47 077	16 181	32 573	14 504	30 685	73 498
D. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky nebo jejich část z finančních mechanismů	2 929	2 195	2 064	734	1 026	1 038	1 772	2 181
v tom: výdaje, které jsou financované z národních peněž. prostředků	368	285	284	84	144	140	224	264
výdaje, které jsou nebo mají být kryty peněž. prostředky z FM	2 561	1 910	1 780	650	883	898	1 548	1 917
E. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky od NATO	203	140	140	63	92	48	111	112
F. Na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel	27 791	23 277	25 788	4 514	15 521	10 267	14 781	30 081
G. Účelově určené podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočtových pravidel	1 490	957	729	533	452	277	810	1 202
H. Na výzkum, vývoj a inovace	2 767	2 324	2 335	443	1 930	405	848	3 172
Neprofitující výdaje	27 100	20 044	16 548	7 056	13 533	3 015	10 070	26 207
CELKEM	151 235	116 455	106 833	34 780	68 876	37 957	72 737	157 699

*) Snižování stavu NNV zahrnuje mimo zapojených NNV i ukončené NNV podle §47 odst. 6 písm. b) až e) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Další tabulka ukazuje vývoj stavu a čerpání NNV u kapitol, jejichž stav NNV k 1.1.2016 činil více než 100 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Vývoj stavu a čerpání NNV dle kapitol se stavem NNV k 1.1.2017 nad 100 mil. Kč (v mil. Kč)

	Stav NNV k 1.1.2016	Snížení stavu NNV v průběhu roku 2016 *)	z toho:	Stav NNV k 31.12.2016	Skutečné čerpání NNV k 31.12.2016	Stav zapojených a nečerpaných NNV k 31.12.2016	Zůstatek NNV vč. nečerpaných a zapojených NNV k 31.12.2016	Stav NNV k 1.1.2017
			Zapojení NNV podle §47 odst. 6 písm. a) zák.č.218/2000 Sb. a dle rozhodnutí vlády					
Ministerstvo pro místní rozvoj	30 077	-26 068	26 067	4 009	13 750	12 317	16 325	28 584
Ministerstvo zemědělství	30 182	-23 020	16 542	7 162	14 856	1 687	8 849	22 379
Ministerstvo práce a sociálních věcí	15 693	-6 793	6 774	8 900	4 188	2 586	11 486	17 847
Ministerstvo průmyslu a obchodu	9 416	-7 643	7 625	1 773	1 551	6 074	7 847	15 469
Ministerstvo životního prostředí	12 080	-10 175	10 129	1 906	4 166	5 963	7 869	14 215
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	8 758	-6 635	6 547	2 123	4 981	1 566	3 688	13 071
Ministerstvo dopravy	16 800	-15 405	14 019	1 395	12 881	1 138	2 532	12 348
Ministerstvo zdravotnictví	8 252	-6 585	6 582	1 667	3 876	2 706	4 373	8 079
Ministerstvo financí	4 521	-2 325	2 250	2 196	1 587	664	2 860	6 193
Ministerstvo obrany	1 575	-1 512	1 453	62	1 238	215	277	3 935
Ministerstvo spravedlnosti	2 964	-2 228	2 029	736	1 508	521	1 257	3 313
Ministerstvo vnitra	3 469	-2 993	2 270	476	1 608	662	1 138	3 153
Ministerstvo kultury	2 783	-2 783	2 426	0	1 256	1 171	1 171	2 726
Český telekomunikační úřad	493	-203	195	289	70	125	414	1 275
Ministerstvo zahraničních věcí	918	-399	396	519	311	86	605	1 087
Správa státních hmotných rezerv	699	-669	669	30	427	242	272	875
Úřad vlády České republiky	309	-162	140	147	90	51	197	430
Český statistický úřad	344	-110	87	234	58	30	263	415
Technologická agentura České republiky	239	-24	13	215	11	3	218	360
Nejvyšší kontrolní úřad	312	-24	24	288	18	6	294	319
Kancelář prezidenta republiky	71	-58	58	13	15	43	55	242
Bezpečnostní informační služba	143	-60	24	83	24	0	83	185
Grantová agentura České republiky	278	-155	155	123	143	13	136	178
Senát Parlamentu	130	-23	23	107	22	0	108	168
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	132	-14	4	118	4	1	118	161
Energetický regulační úřad	76	-25	25	51	11	14	65	119

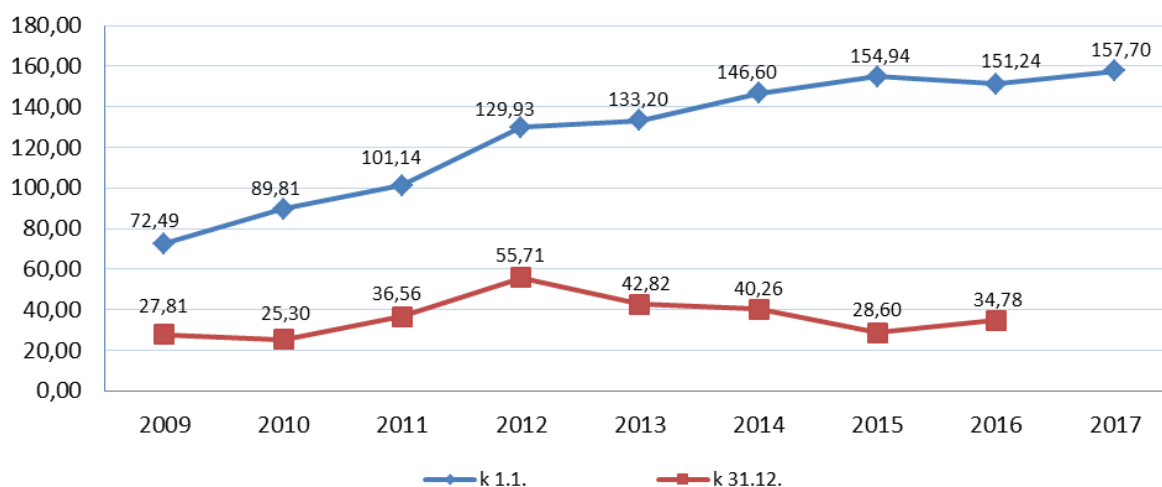
Níže uvedená tabulka ukazuje skutečné čerpání NNV podle typu výdajů a podle kapitol s čerpáním nad 100 mil. Kč.

Tabulka č. 8: Skutečné čerpání NNV podle kapitol s čerpáním nad 100 mil. Kč (v mil. Kč)

	329 Mze	317 MMR	327 MD	333 MŠMT	313 MPSV	315 MŽP	335 MZ	314 MV	312 MF	322 MPO	336 MS	334 MK	307 MO	374 SSHR	306 MZV	321 GA ČR
Profilující výdaje (A až H)	11 765	13 132	10 367	4 429	1 458	3 977	3 057	1 291	1 237	1 331	906	1 211	481	60	110	143
A. Na platy státních zaměstnanců	209	31	1	12	14	12	17	23	13	8	6	2	3	4		
B. Na platy a ost. platby za proved. práci kromě platů státních zaměstnanců	74	5	24	8	26	18	31	58	13	11	416	2	58	3	0	0
C. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky nebo jejich část od EU	9 411	12 572	6 787	1 503	399	2 312	760	70	3	1 231	15	0	52		0	
v tom: výdaje, které jsou financované z národních peněž. prostředků	851	79	1 073	298	94	23	36	9	0	13	14	0	52		0	
výdaje, které jsou nebo mají být kryty peněžními prostředky od EU	8 560	12 493	5 714	1 205	305	2 289	724	61	3	1 218	1	0	0		0	
D. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky nebo jejich část z finančních				125	99	169	232	172	19		75	124				
v tom: výdaje, které jsou financované z národních peněž. prostředků				40	0	8	18	31	3		15	26				
výdaje, které jsou nebo mají být kryty peněž. prostředky z FM				84	99	161	214	141	16		61	99				
E. Na jejichž provedení dostává ČR peněžní prostředky od NATO													92			
F. Na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel	2 071	525	3 555	1 409	916	1 466	1 693	688	1 170	81	381	1 027	209	22	90	
G. Účelově určené podle § 21 odst. 3 a 4 rozpočtových pravidel	0			25	3	1	27	240	19	0	12	41	6	31	20	
H. Na výzkum, vývoj a inovace	0			1 348			297	40		0	0	15	61			143
Neprofilující výdaje	3 091	618	2 514	551	2 730	189	819	317	350	220	602	45	757	367	201	
CELKEM	14 856	13 750	12 881	4 981	4 188	4 166	3 876	1 608	1 587	1 551	1 508	1 256	1 238	427	311	143

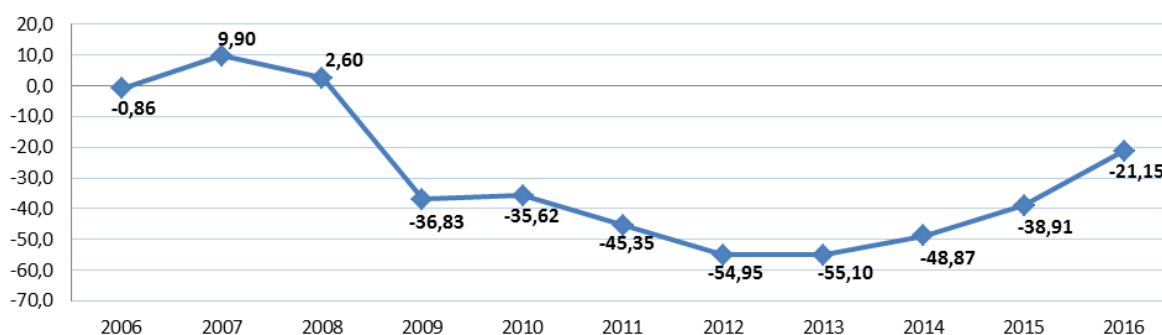
Následující graf dokresluje rostoucí vývoj stavu NNV vždy k 1.1. a 31.12. od roku 2009 do současnosti:

Graf č. 3: Stav NNV k 1.1. a 31.12. od roku 2009 (v mld. Kč)

Hospodaření systému důchodového pojištění vykázalo v roce 2016 **schodek** ve výši **12,4 mld. Kč**. V roce 2015 byl vykázán deficit ve výši 28,2 mld. Kč. Celkové příjmy důchodového účtu v roce 2016 činily 392,0 mld. Kč. Z toho příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně pokut a penále a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění dosáhly 383,3 mld. Kč (meziroční růst o 21,7 mld. Kč). Celková částka zahrnovala na základě usnesení vlády č. 831/2016 i převod 8,7 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 10,7 mld. Kč) do příjmů státního rozpočtu na kompenzaci deficitu důchodového systému (v souladu s § 5 odst. 3 písm. c) bodem 5 zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku). Výdaje na dávky důchodového pojištění (včetně výdajů na správu ve výši 5,5 mld. Kč) dosáhly 404,5 mld. Kč (meziroční růst o 4,0 mld. Kč). **Bez započtení převodu privatizačních prostředků by deficit důchodového systému dosáhl 21,1 mld. Kč** (v roce 2015 by to bylo 38,9 mld. Kč).

Graf č. 4: Vývoj salda systému důchodového pojištění v letech 2006-2016 – bez započtení příjmů z DPH a převodů privatizačních prostředků (v mld. Kč)

Podle § 36 odst. 3 rozpočtových pravidel budou prostředky vyčíslené jako kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění, včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, převáděny na **zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu** ve státních finančních aktivech. To ovšem není případ roku 2016. Schodek hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového výsledku hospodaření státního rozpočtu. **Na konci roku 2016 činil stav prostředků na tomto účtu 23,0 mld. Kč**, což je o 0,1 mld. Kč více než na konci roku 2015.

Podrobnější vyhodnocení jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2016 je provedeno v dalších částech zprávy.

II. Příjmy státního rozpočtu

1. Celkové příjmy státního rozpočtu

Zákonem o státním rozpočtu ČR na rok 2016 byly stanoveny příjmy státního rozpočtu ve výši 1 180,9 mld. Kč.

Proti schválenému rozpočtu na rok 2015 byly celkové rozpočtované příjmy na rok 2016 vyšší o 62,4 mld. Kč, tj. o 5,6%. Na jejich zvýšení se měly podílet **příjmy z daní, poplatků a pojistného** s nárůstem o 44,6 mld. Kč (o 7,8 %), z nich pak zejména příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti o 21,3 mld. Kč (o 5,3 %), **příjmy z DPH**, které měly vzrůst o 18,4 mld. Kč (o 8,0 %), **příjmy z daní právnických osob**, kde byl rozpočet roku 2016 oproti rozpočtu roku 2015 vyšší o 13,9 mld. Kč (o 12,4 %). Naopak pokles oproti rozpočtu 2015 se předpokládal u **nedaňových příjmů** o 7,59 mld. Kč (o 23,7 %) **Největší pokles se předpokládal** u příjmů z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů o 79,8 mld. Kč (9,12%).

V průběhu roku 2016 došlo k některým rozpočtovým změnám, které jsou blíže popsány v části I.2 této zprávy. Změny se však netýkaly rozpočtu daňových příjmů a ani příjmů z pojistného na sociální zabezpečení.

Celkové skutečné příjmy státního rozpočtu dosáhly za rok 2016 výše 1 281,6 mld. Kč, tj. 108,3 % rozpočtu po změnách, což je o 6,5 procentního bodu více než bylo procento plnění v roce 2015. V absolutním vyjádření došlo k překročení rozpočtu po změnách o 98,4 mld. Kč. **Meziročně vzrostly celkové příjmy o 47,1 mld. Kč, tj. o 3,8 %** (v roce 2015 to byl oproti roku 2014 nárůst o 100,7 mld. Kč, tj. o 8,9 %).

Na meziročním růstu se podílely zejména **daňové příjmy**, které meziročně vzrostly o 69,4 mld. Kč (o 6,9 %) z toho **příjmy z daní a poplatků** vzrostly o 45,7 mld. Kč (7,6%) a **pojistné na sociální zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti** jsou oproti skutečnosti roku 2015 vyšší o 23,7 mld. Kč, tj. o 5,9 %. Pojistné na důchodové pojištění bylo meziročně vyšší o 21,7 mld. Kč, tj. o 6%.

Příjmy z daní a poplatků ovlivnily **daně z příjmů právnických osob**, které oproti roku 2015 vzrostly o 11,6 mld. Kč, tj. o 11,7 % (plnění rozpočtu na 109,7 %), **daně z příjmu fyzických osob** o 9,9 mld. Kč, o 9,6 % (104 % rozpočtu), **daň z přidané hodnoty** o 9,1 mld. Kč, tj. o 3,8 % (rozpočet plněn na 99,2 %) a **spotřební daně** o 7,4 mld. Kč, tj. o 5,15 % (rozpočet plněn na 105,9 %).

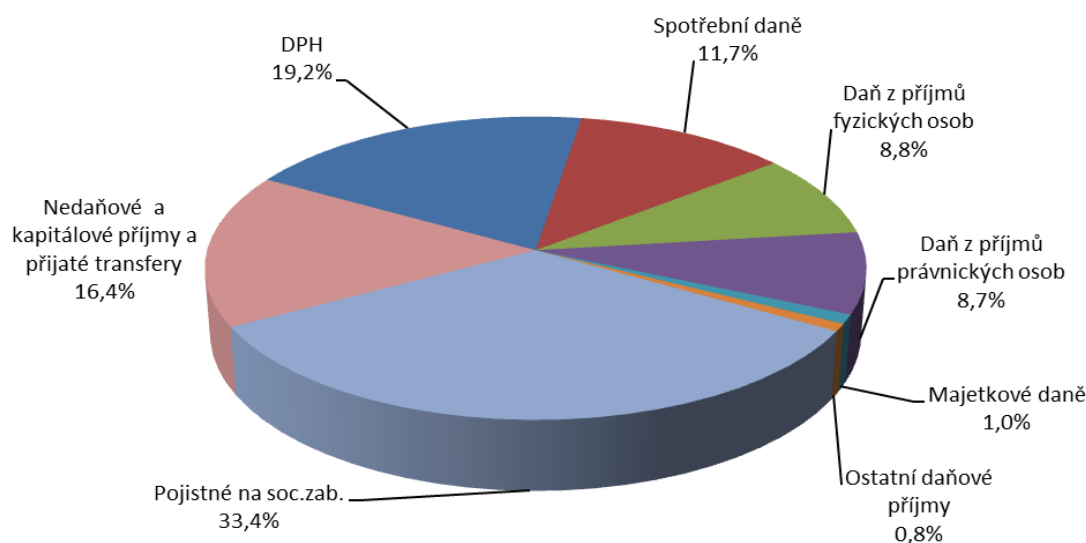
Největší pokles příjmů naopak zaznamenaly přijaté transfery o 16,2 mld. Kč (o 8,7 %), ty byly nejvíce ovlivněny investičními převody z Národního fondu, které byly oproti roku 2015 nižší o 17,2 mld. Kč, tj. o 15,4 %. Rozpočet na rok 2016 byl o 84,3 mld. Kč nižší než rozpočet po změnách pro rok 2015. Pokles byl také v oblasti **nedaňových příjmů** o 4,7 mld. Kč (o 12,2 %) a nejvíce byl ovlivněn výnosy z finančního majetku, které se snížily o 8,4 mld. Kč (o 89,0 %). V **oblasti daňových příjmů** byl pokles zaznamenán **u odvodu z loterií a výherních hracích přístrojů** o 0,9 mld. Kč (o 33,7 %). **Kapitálové příjmy** byly oproti roku 2015 nižší o 1,4 mld. Kč, tj. o 17,5 %.

Celkové příjmy, jejich plnění a meziroční srovnání ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 9: Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2016 (v mld. Kč)

UKAZATEL	Skutečnost 2015	Schválený rozpočet 2016	Rozpočet po změnách 2016	Skutečnost 2016	% plnění (4:3)	Rozdíl (4-3)	Index 2016/2015 (4:1)
	1	2	3	4	5	6	7
Daňové příjmy (daně, poplatky, pojistné)	1 002,13	1 041,71	1 041,71	1 071,49	102,9	29,8	106,9
<i>Příjmy z daní a poplatků</i>	<i>597,36</i>	<i>619,73</i>	<i>619,73</i>	<i>643,02</i>	<i>103,8</i>	<i>23,3</i>	<i>107,6</i>
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	103,05	108,60	108,60	112,95	104,0	4,4	109,6
v tom: DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	91,18	95,90	95,90	98,60	102,8	2,7	108,1
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	1,26	1,70	1,70	3,46	203,5	1,8	274,2
DPFO z kapitálových výnosů	10,62	11,00	11,00	10,89	99,0	-0,1	102,6
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	99,57	101,40	101,40	111,19	109,7	9,8	111,7
Obecné vnitř.daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	236,63	247,70	247,70	245,68	99,2	-2,0	103,8
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	142,97	142,00	142,00	150,34	105,9	8,3	105,2
z toho: spotřební daň z minerálních olejů	75,22	73,90	73,90	78,79	106,6	4,9	104,7
spotřební daň z tabákových výrobků	50,86	51,70	51,70	54,42	105,3	2,7	107,0
odvod z elektřiny ze slunečního záření	1,93	1,90	1,90	1,93	101,4	0,0	99,7
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	1,56	1,65	1,65	1,54	93,5	-0,1	99,1
z toho: Poplatky za uložení odpadů	1,39	1,55	1,55	1,23	79,0	-0,3	87,9
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	0,16	0,10	0,10	0,32	316,9	0,2	196,6
Správní poplatky	1,61	1,41	1,41	1,72	121,6	0,3	106,6
Daně z majetkových a kapitál. převodů	6,79	10,30	10,30	12,53	121,7	2,2	184,6
Ostatní daňové příjmy*)	5,18	6,66	6,66	7,07	106,0	0,4	136,4
z toho: odvod z loterií a výherních hracích přístrojů	2,59	2,07	2,07	1,71	83,0	-0,4	66,3
<i>Pojistné na soc.zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti</i>	<i>404,77</i>	<i>421,99</i>	<i>421,99</i>	<i>428,47</i>	<i>101,5</i>	<i>6,5</i>	<i>105,9</i>
z toho: Pojistné na důchodové pojištění	361,44	375,31	375,31	383,13	102,1	7,8	106,0
Nedaňové příjmy celkem	38,59	24,41	24,63	33,89	137,6	9,3	87,8
<i>Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků</i>	<i>26,83</i>	<i>15,69</i>	<i>15,79</i>	<i>17,50</i>	<i>110,8</i>	<i>1,7</i>	<i>65,2</i>
z toho: Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	13,05	9,40	9,57	8,86	92,6	-0,7	67,9
Příjmy z vlastní činnosti	2,24	3,38	3,39	5,52	162,8	2,1	245,8
Výnosy z finančního majetku	9,41	1,14	1,14	1,03	90,5	-0,1	11,0
Soudní poplatky	1,28	1,14	1,08	1,22	112,8	0,1	95,6
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	<i>5,14</i>	<i>3,68</i>	<i>3,69</i>	<i>9,71</i>	<i>263,2</i>	<i>6,0</i>	<i>189,0</i>
<i>Příjmy z prodeje nekap.majetku a ost nedaň. příjmy</i>	<i>3,13</i>	<i>2,30</i>	<i>2,41</i>	<i>3,69</i>	<i>153,2</i>	<i>1,3</i>	<i>118,0</i>
z toho: Dobrovolné pojistné	0,38	0,30	0,30	0,40	134,8	0,1	107,7
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků</i>	<i>1,42</i>	<i>1,18</i>	<i>1,18</i>	<i>1,28</i>	<i>108,2</i>	<i>0,1</i>	<i>90,0</i>
z toho : Splátky půjčených prostředků od podnikatel.subjektů	0,47	0,23	0,23	0,29	126,6	0,1	61,4
Splátky půjčených prostř. ze zahraničí (z vládních úvěrů)	0,18	0,16	0,16	0,18	115,4	0,0	104,9
Splátky půjčených prostř. od veř. rozpočtů územ. úrovně	0,15	0,19	0,19	0,15	78,2	0,0	100,9
<i>Příjmy sdílené s EU</i>	<i>2,08</i>	<i>1,56</i>	<i>1,56</i>	<i>1,72</i>	<i>109,9</i>	<i>0,2</i>	<i>82,5</i>
z toho: Podíl na clech	2,07	1,56	1,56	1,66	106,5	0,1	80,4
Kapitálové příjmy celkem	7,91	8,52	8,29	6,53	78,7	-1,8	82,5
Přijaté transfery celkem	185,88	106,22	108,54	169,71	156,4	61,2	91,3
v tom: Neinvestiční přijaté transfery	72,34	73,27	73,03	74,84	102,5	1,8	103,5
z toho: Neinvestiční transfery přijaté od EU	30,97	31,56	31,58	32,26	102,2	0,7	104,2
Převody z vlastních fondů	1,21	0,00	0,00	1,44	x	1,4	118,8
Neinv. přijaté transfery od veř. rozp. ústř. úrovně	39,94	41,67	41,42	40,78	98,5	-0,6	102,1
Investiční přijaté transfery	113,54	32,95	35,50	94,87	267,2	59,4	83,6
z toho: Investiční převody z Národního fondu	111,75	31,22	33,78	94,59	280,0	60,8	84,6
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	1 234,52	1 180,86	1 183,18	1 281,62	108,3	98,4	103,8

Graf č. 5: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu v roce 2016

2. Daňové příjmy státního rozpočtu

Příjmy státního rozpočtu z daní a poplatků bez pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dosáhly v roce 2016 celkem **643,0 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 103,8 % (tj. absolutně o 23,3 mld. Kč více) a meziročním růstu o 45,7 mld. Kč, tj. o 7,6 %.

2.1. Daň z příjmů fyzických osob

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní, tzn. že její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) zahrnuje DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (z příznání) a DPFO z kapitálových výnosů sráženou podle zvláštní sazby. Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, náleželo státnímu rozpočtu pro rok 2016 z výnosu DPFO ze závislé činnosti 66 % (obcím 25,08 % a krajům 8,92 %), z výnosu DPFO srážené podle zvláštní sazby státnímu rozpočtu 67,5 % (obcím 23,58 % a krajům 8,92 %), a z výnosu DPFO placené poplatníky podávajícími daňová přiznání 50,5 % (obcím 44,15 % a krajům 5,35 %).

Následující 2 tabulky ukazují celoroční plnění inkasa DPFO a celkového celostátního výnosu této daně v jednotlivých měsících roku 2016:

Tabulka č. 10: Celkové celostátní inkaso daní z příjmů fyzických osob (v mld. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2016			Skutečnost 2016			% plnění 2016			Index 2016/2015		
	Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom	
		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty
Daň z příjmů fyzických osob celkem	165,10	108,60	56,50	172,33	112,95	59,38	104,4	104,0	105,1	111,3	109,6	114,7
v tom:												
- ze závislé činnosti a z funkč. požitků	145,40	95,90	49,50	148,63	98,60	50,03	102,2	102,8	101,1	110,5	108,1	115,4
- z příznání	3,50	1,70	1,80	7,61	3,46	4,15	217,5	203,5	230,8	164,6	274,2	123,5
- z kapitálových výnosů	16,20	11,00	5,20	16,10	10,89	5,20	99,4	99,0	100,0	102,5	102,6	102,4

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny (IISSP). Nesouhlasí s údaji ze systému FS ADIS – EDA údaje z evidence daní a poplatků z důvodu časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Vyšší celkový výnos na počátku a v závěru roku u **DPFO ze závislé činnosti** je způsoben obvyklou výplatou nenárokových složek mzdy v tomto období (zpravidla z důvodu mimořádné vyplacených odměn). Nižší výnos u této daně, v měsících březen a duben, způsobuje vracení přeplatků na dani vzniklých na základě ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění. Záporné saldo v měsíci dubnu u **DPFO z příznání** vyvolává vypořádávání daňové povinnosti za předchozí rok (vracení přeplatků na dani).

Tabulka č. 11: Měsíční vývoj celkového celostátního výnosu DPFO v roce 2016 (v mld. Kč)

Měsíc	DPFO celkem	z toho		
		ze závislé činnosti	ze samostatné činnosti	z kapitálových výnosů
leden	15,7	13,7	0,2	1,8
únor	12,8	11,6	0,4	0,9
březen	16,3	9,6	5,7	1,1
duben	1,6	8,9	-8,5	1,2
květen	12,6	12,6	-1,2	1,2
červen	18,7	12,9	4,4	1,5
červenec	15,4	13,1	0,7	1,6
srpen	14,7	12,8	0,1	1,8
září	15,7	12,5	1,7	1,5
říjen	14,1	12,6	0,3	1,2
listopad	14,3	13,0	0,3	1,1
prosinec	20,5	16,3	2,8	1,4
CELKEM	172,4	149,4	6,9	16,1

Pramen: FS ADIS - EDA údaje z evidence daní a poplatků - nesouhlasí s údaji za celostátní daně z finančních výkazů IISSP (Tabulka č. 10, Tabulka č. 25, Tabulka č. 26) z důvodu časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Celkové celostátní inkaso DPFO za rok 2016 bez ohledu na rozpočtové určení daní činilo dle údajů z IISSP 172,4 mld. Kč.

2.1.1. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Zahrnuje daň odvedenou plátcem - zaměstnavatelem za vlastní zaměstnance.

Objem **daňových příjmů ze závislé činnosti**, náležící státnímu rozpočtu, dosáhl výše **98,6 mld. Kč** (tj. rozhodující podíl na celkovém inkasu DPFO 87,3 %) při naplnění rozpočtu na 102,8 %. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 7,4 mld. Kč, tj. o 8,1 %.

V kalendářním roce 2016 na příjem státního rozpočtu z DPFO ze závislé činnosti negativně působily zejména následující faktory:

- úprava daňového zvýhodnění na druhé a další vyživované dítě v průběhu roku 2016 z částky 15 804 Kč na 17 004 Kč na druhé dítě, resp. z částky 17 004 Kč na částku 20 604 Kč na třetí a další dítě, s odhadovaným dodatečným negativním dopadem na inkaso státního rozpočtu ve výši 0,4 mld. Kč
- daňová sleva ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy. Výše této daňové slevy uplatňovaná za rok 2015, která se promítne do zdaňovacího období roku 2016, je max. 9 200 Kč na každé vyživované dítě. Odhadovaný negativní dopad na inkaso z tohoto titulu je 0,4 mld. Kč
- snížení podílu státního rozpočtu na celkovém inkasu této daně o 0,98 p.b. od 1. ledna 2016.

Mezi pozitivní vlivy, které měly zásadní vliv na vyšší než predikovaný odhad výnosu této daně v roce 2016, patřily zejména následující faktory:

- vyšší než predikovaná míra růstové výkonnosti, konkurenceschopnosti a ziskovosti středních a velkých obchodních společností, která se výrazně promítla do navýšení hrubých mezd zaměstnanců a s tím souvisejícím vyplacením výkonnostních a zvláštních odměn především v prvním a posledním čtvrtletí roku 2016,
- solidární zvýšení daně,
- další vlivy s minoritními dopady na celkový výnos této daně.

2.1.2. Daň z příjmů fyzických osob z příznání

Zahrnuje veškerou daň odvedenou na základě podaných daňových příznání, tj. v zásadě získanou z výdělečné činnosti jiné než je závislá práce, především pak z podnikání, jiné samostatné výdělečné činnosti a pronájmu.

Výnos státního rozpočtu z DPFO placené na základě daňového příznání činil v roce 2016 cca **3,5 mld. Kč**. Schválený návrh rozpočtu ve výši 1,7 mld. Kč byl tak překročen o 103,5 %. Meziročně došlo ke zvýšení skutečného příjmu do státního rozpočtu o 2,2 mld. Kč, tj. o 174,2 %, přesto se výběr této daně podílel na celkovém inkasu DPFO v roce 2016 ve výši 3,1 %.

Na příjem státního rozpočtu z DPFO z příznání ve zdaňovacím období roku 2016 měly negativní vliv hlavně následující faktory:

- daňová sleva ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy. Výše této daňové slevy uplatňovaná za rok 2015, která se promítla do zdaňovacího období roku 2016, je max. 9 200 Kč na každé vyživované dítě,
- negativně se na inkasu podepisuje tzv. roční daňové vypořádání (zaměstnanci podávající daňová příznání),
- zvýšení částek daňového zvýhodnění na druhé, třetí a každé další vyživované dítě s účinností od 1. ledna 2015. Dopad dalšího zvýšení daňového zvýhodnění, které nabylo účinnosti v průběhu roku 2016, se projeví až v inkasu za rok 2017.

Mezi pozitivní vlivy, které snížily celkové negativní dopady na výnos této daně, patřily zejména následující faktory, které byly v účinnosti již v předchozím roce:

- snížení limitu pro uplatnění výdajů u tzv. paušálů
- nemožnost čerpání daňového zvýhodnění na vyživované dítě v případě uplatňování tzv. paušálních výdajů
- nemožnost čerpání slevy na dani na manželku/manžela bez vlastních příjmů v případě uplatňování tzv. paušálních výdajů
- vyšší příznané příjmy z důvodu povinnosti podávat kontrolní hlášení ve věci DPH.

2.1.3. Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

Zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, příp. i daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 10,9 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč méně, než předpokládal schválený návrh státního rozpočtu

(plnění rozpočtu na 99 %). V meziročním srovnání úrovní státního rozpočtu bylo inkaso roku 2016 vyšší o cca 0,3 mld. Kč. Výběr této daně se podílel na celkovém inkasu DPFO 9,6 %.

Pro zdaňovací období roku 2016 nebyly přijaty změny, které by zásadně ovlivnily výběr daně srážkou podle zvláštní sazby.

Konečnou výši inkasa této daně ovlivňují zejména ekonomické ukazatele, jako např. aktuální výše úrokové míry z vkladů fyzických osob či výše vyplácených dividend.

2.2. Daň z příjmů právnických osob

Inkaso daně z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“) je tvořeno dvěma složkami, daní srážkou podle zvláštní sazby plátců daně a daní ze zisku odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně.

Roční výnos DPPO zahrnuje zejména následující dílčí příjmy:

- zaplacené zálohy na daň,
- doplatky daně na základě podaných řádných a dodatečných daňových přiznání,
- kladné saldo uhrazených nedoplatků a vrácených přeplatků vyplývajících z vyúčtování záloh na daň na základě podaných daňových přiznání,
- zaplacenou daň dodatečně vyměřenou správcem daně,
- zaplacené příslušenství daně.

Roční výnos DPPO snižuje případné záporné saldo vrácených přeplatků a zaplacených nedoplatků, vyplývajících z vyúčtování záloh na daň podle daňových přiznání.

DPPO patří rovněž do kategorie tzv. sdílených příjmů, tzn. její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Od roku 2013 došlo u této daně k úpravě parametrů rozpočtového určení ve prospěch rozpočtů obcí. Z jejího celkového výnosu je státnímu rozpočtu určeno 67,50 %, rozpočtům obcí 23,58 % a rozpočtům krajů 8,92 %.

Vývoj celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob (tj. státní rozpočet a územní rozpočty bez DPPO za obce a kraje) je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 12: Vývoj celostátního výnosu daní z příjmů právnických osob (v mld. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016	Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015
DPPO celkem *):	147,5	150,2	164,7	109,7	111,7
- z toho:					
- DPPO státní rozpočet	99,6	101,4	111,2	109,7	111,7
- v tom:					
- daň z přiznání	138,1	x	156,4	x	113,2
- daň vybíraná srážkou	9,4	x	8,3	x	88,8

*) *Pramen: Intranet FS - údaje z evidence daní a poplatků – nesouhlasí s údaji za celostátní daň z finančních výkazů IISSP z důvodů časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní*

Celkový celostátní výnos DPPO vybraný finančními úřady za rok 2016 činil 164,7 mld. Kč, tj. 109,7 % rozpočtu, což představuje oproti roku 2015 nárůst o 17,2 mld. Kč (o 11,7 %). Výnos DPPO z přiznání meziročně vzrostl o téměř 18,3 mld. Kč, a to zejména z pokračujícího ekonomického oživení. U DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby objem inkasa mírně meziročně poklesl, a to proti roku 2015 o cca 1,1 mld. Kč.

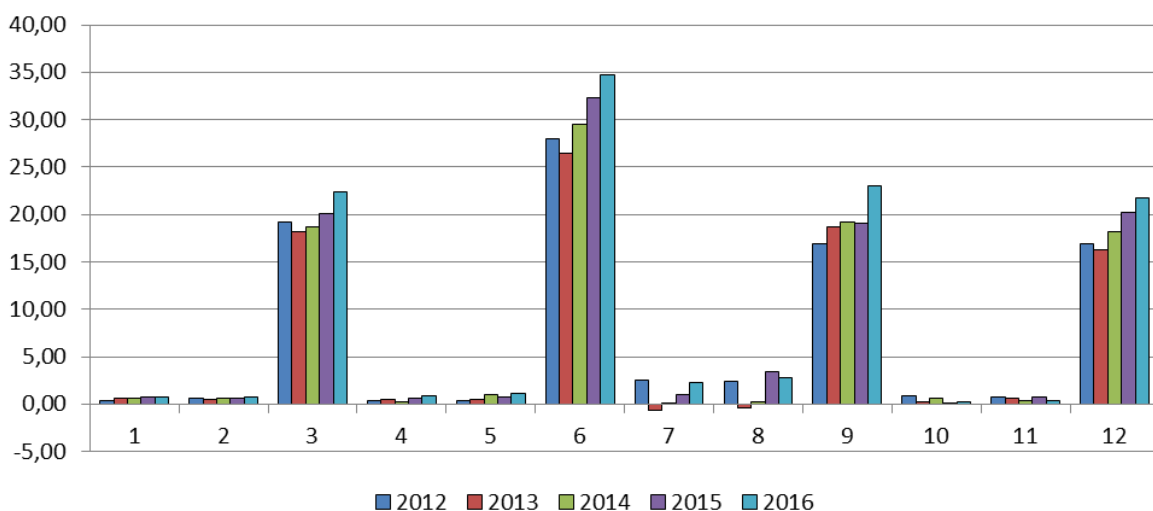
Inkaso DPPO v roce 2016 dosáhlo nejvyšší částky za posledních 8 let, přesto stále ještě nedosáhlo úrovně předkrizového období, kdy v roce 2008 bylo vybráno 182,5 mld. Kč.

V roce 2008 bylo však inkaso mimo jiné ovlivněno také vyšší sazbou DPPO z přiznání platnou pro zdaňovací období 2007, tedy 24,0 %.

Z celkového celostátního výnosu DPPO za rok 2016 připadlo **státnímu rozpočtu** 111,2 mld. Kč (rozpočet naplněn na 109,7 %), což je o 11,6 mld. Kč, resp. o 11,7 % více než v roce 2015 a o 9,8 mld. Kč více než stanovil rozpočet pro rok 2016. Důvodem vyššího než očekávaného plnění rozpočtu je vysoké tempo ekonomického růstu, které generovalo vyšší než očekávané inkaso, jehož vývoj je silně citlivý na změny HDP (v době konjunktury dochází obecně k akceleraci tempa nárůstu inkasa a v době recese stejně tak k akceleraci tempa poklesu inkasa). Stejně tak k výsledku inkasa přispěl intenzivnější boj proti daňovým únikům (například kontrolní činnost u převodních cen, ale i další).

Časové rozložení příjmů státního rozpočtu z DPPO v jednotlivých měsících let 2012 až 2016 vyplývá z následujícího grafu.

Graf č. 6: Průběh měsíčního inkasa DPPO do státního rozpočtu v letech 2012-2016 (v mld. Kč)

Z následující tabulky je pro úplnost patrný vývoj v měsíčním rozložení inkasa DPPO z přiznání v letech 2007 až 2016, který v závislosti na platebním kalendáři, odráží zákonnou úpravu lhůt splatnosti a záloh na daň, vč. lhůt pro vypořádání vratitelných přeplatků na dani.

Tabulka č. 13: Vývoj inkasa DPPO z přiznání v letech 2007-2016 (v mld. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
leden	0,8	0,8	1,0	0,6	0,5	0,3	0,7	0,6	0,6	0,7
únor	1,4	1,9	0,9	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8
březen	27,8	32,3	28,5	29,0	26,6	26,6	26,4	27,0	29,0	32,7
duben	2,5	2,4	-0,3	-1,2	-0,3	0,9	0,7	0,6	1,2	1,8
květen	0,7	1,9	0,8	0,5	0,3	0,3	0,3	0,4	0,6	0,9
červen	38,8	51,3	39,0	47,6	39,1	37,7	35,3	39,4	42,8	46,6
červenec	19,1	10,5	-4,8	-7,6	-1,0	4,8	1,8	3,1	3,8	6,4
srpen	-0,3	-0,7	-2,6	-2,7	-2,5	-1,8	-1,2	-0,7	-0,1	-0,9
září	29,4	38,7	23,8	24,2	22,3	25,4	23,4	24,8	28,1	33,7
říjen	3,1	1,7	0,6	-0,1	0,2	0,7	0,8	0,6	1,0	1,0
listopad	1,5	1,0	0,2	0,5	0,7	0,8	0,1	0,4	0,6	0,7
prosinec	30,9	31,8	23,4	23,1	22,9	24,1	24,2	26,4	29,8	32,0
Celkem	155,7	173,6	110,5	114,7	109,3	120,5	113,1	123,2	138,1	156,4

2.2.1. Dopady legislativních změn a ostatních faktorů na vývoj inkasa DPPO v roce 2016

Z hlediska legislativních změn, které mohly ovlivnit inkaso daně z příjmů právnických osob v průběhu roku 2016, jsou relevantní legislativní změny pro zdaňovací období 2015 ve srovnání s daňovým režimem pro zdaňovací období 2014. Výběr inkasa daně z příjmů právnických osob v prvním a druhém čtvrtletí roku 2016 byl ovlivněn zálohami odvozenými z daňové povinnosti za zdaňovací období 2014 a daní zaplacenou za zdaňovací období 2015. Inkaso ve třetím a čtvrtém čtvrtletí roku 2016 pak bylo ovlivněno zejména zálohami vyplývajících ze zaplacené daně za zdaňovací období 2015.

V následujícím textu je uveden přehled legislativních změn, které mohly mít vliv na inkaso daně z příjmů právnických osob v průběhu roku 2016.

- Dne 1.1.2015 nabyl účinnosti zákon č. 267/2014 Sb. kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tato novela zákona o daních z příjmů navazovala na Zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, kterým byly s účinností od 1.1.2014 přijaty legislativní změny zákona o daních z příjmů vyvolané rekodifikací soukromého práva. Obsahem zákona č. 267/2014 Sb. byly tedy především změny vyvolané potřebou provést určité revize po implementaci rekodifikace soukromého práva do zákona o daních z příjmů. Dále byly zpracovány záměry vyplývající z Programového prohlášení vlády (zejména v části zdaňování fyzických osob) a také byla řešena problematika v minulosti přijatého ale v dané chvíli již překonaného textu zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů.
- Do konce roku 2014 podléhaly veškeré investiční fondy obecné sazbě daně ve výši 5 %. Od zdaňovacího období započatého v roce 2015 byla tato zvýhodněná sazba daně ponechána pouze vybraným typům investičních fondů, které byly označeny pro účely zdanění daní z příjmů jako „základní investiční fond“. Kladný dopad na inkaso daně je odhadován na 0,1 mld. Kč.
- Od zdaňovacího období započatého v roce 2015 jsou zdaňovány příjmy v podobě majetkového prospěchu vydlužitele při bezúročné zápůjčce, vypůjčitele při výpůjčce a výprosníka při výprose, pokud jsou tyto příjmy v úhrnu za zdaňovací období vyšší než 100 tis. Kč. V souvislosti s touto změnou je předpokládán mírný kladný vliv na inkaso daně z příjmů.
- V části daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou došlo k legislativní změně provedené zákonem č. 267/2014 Sb., kde došlo k rozšíření příjmů podléhajících této dani o příjem z vrácení emisního ážia, z příplatku mimo základní kapitál a o obdobné příjmy, mezi které patří např. příjem z rozpuštění rezervního fondu, pokud nebyl tvořen ze zisku, ale zejména výplata oceňovacích rozdílů z ocenění při přeměně. Nicméně pro uplatnění srážkové daně lze příjem snížit o nabývací cenu podílu, z tohoto důvodu je zpravidla základ daně nulový. Údaje, zda tato legislativní změna měla vliv na snížené inkaso daně vybírané srážkou, nejsou k dispozici.

Legislativní změny zákona o daních z příjmů neměly výrazný vliv na inkaso daně z příjmů vybírané z priznání. Je proto možné obecně konstatovat, že na vyšší výběr inkasa této daně z příjmů právnických osob za rok 2016 oproti roku 2015 neměly vliv legislativní změny, ale pouze hospodářský růst české ekonomiky a zintenzivnění boje proti daňovým únikům.

2.2.2. Daň z příjmů právnických osob z přiznání

Na DPPO z přiznání bylo v roce 2016 vybráno 156,4 mld. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku zvýšení téměř o 18,3 mld. Kč, tj. o 13,2 %. Z odvětvového hlediska lze konstatovat, že meziroční nárůst inkasa DPPO z přiznání ovlivnil pokračující, vnitřně diferencovaný hospodářský růst ve většině odvětví české ekonomiky v roce 2015.

Tabulka č. 14: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob z přiznání v letech 2012 až 2016 (v mld. Kč)

Skutečnost 2012	Skutečnost 2013	Změna absolutní	Změna v %
120,5	113,1	-7,4	-6,1
Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Změna absolutní	Změna v %
113,1	123,2	10,1	8,9
Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Změna absolutní	Změna v %
123,2	138,1	14,9	12,1
Skutečnost 2015	Skutečnost 2016	Změna absolutní	Změna v %
138,1	156,4	18,3	13,3

Faktory ovlivňující meziroční vývoj inkasa DPPO z přiznání jsou patrné též z evidence daní (EDA). Úhrnná částka předpisů na debetních stranách osobních daňových účtů (ODÚ) této daně za rok 2016 meziročně vzrostla o 13,8 mld. Kč, a to ze 136,8 mld. Kč, na 150,6 mld. Kč. Nejvyšší podíl na tomto nárůstu představuje především meziroční zvýšení objemu splatných záloh o 13,5 mld. Kč (ZS/PU 10/7, ze 114,9 mld. Kč, na 128,4 mld. Kč) meziroční nárůst objemu vyrovnání daně na základě podaných přiznání o 13,0 mld. Kč (ZS/PU 50/7, ze 134,5 mld. Kč na 147,5 mld. Kč), a meziroční snížení objemu vyrovnání záloh o 9,0 mld. Kč (ZS/PU 10/5, a to z - 107,1 mld. Kč na - 116,1 mld. Kč).

Kromě toho se meziročně zvýšil objem doměrků na základě dodatečného daňového přiznání (ZS/PU 20/7, a to z - 0,4 mld. Kč na 0,3 mld. Kč) i objem doměrků na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně o 0,5 mld. Kč (ZS/PU 20/6, a to z 0,8 mld. Kč na 1,3 mld. Kč). V těchto případech se jedná hlavně o efekty z důslednějších kontrol uplatňování převodních cen mezi spojenými osobami.

Na kreditních stranách ODÚ se na meziročním nárůstu úhrnné částky inkasa DPPO z přiznání v roce 2016 o 18,3 mld. Kč (ze 138,1 mld. Kč na 156,4 mld. Kč) nejvýrazněji podílel nárůst objemu plateb na daň o 16,7 mld. Kč (ze 155,3 mld. Kč na 172,1 mld. Kč) a další meziroční pokles úhrnu tzv. „vratek“ o 1,5 mld. Kč (z 16,0 mld. Kč na 14,5 mld. Kč). a převodů na jiný účet správce daně rovněž o 0,5 mld. Kč (z 2,0. Kč na 1,5 mld. Kč). Naproti tomu se meziročně významně nezměnil celkový objem plateb z exekucí, který i přes mírný nárůst zůstal na úrovni 0,3 mld. Kč.

Z územního hlediska byl **meziroční nárůst inkasa z DPPO** zaznamenán u většiny finančních úřadů České republiky. Z následující tabulky vyplývají meziroční změny celostátního inkasa **DPPO z přiznání**, které je jeho rozhodující složkou:

Tabulka č. 15: Výběr DPPO z přiznání v letech 2015 a 2016 dle finančních úřadů (v mil. Kč)

FÚ/FÚ pro	k 31.12.2015	k 31.12.2016	2016 - 2015	2016/2015
Specializovaný finanční úřad	69 833	80 744	10 911	115,6
hlavní město Praha	22 364	26 603	4 239	119,0
Středočeský kraj	6 260	6 702	442	107,1
Jihočeský kraj	2 794	3 331	537	119,2
Plzeňský kraj	3 302	3 302	0	100,0
Karlovarský kraj	1 036	909	-127	95,6
Ústecký kraj	2 792	2 871	79	102,8
Liberecký kraj	2 140	2 277	137	106,4
Královéhradecký kraj	2 615	2 557	-58	97,8
Pardubický kraj	2 554	2 729	175	106,9
Kraj Vysočina	2 751	2 930	179	106,5
Jihomoravský kraj	7 601	8 691	1 090	114,3
Olomoucký kraj	3 307	3 559	252	107,6
Moravskoslezský kraj	5 086	5 383	297	105,8
Zlínský kraj	3 706	3 814	108	102,9
ČR celkem	138 140	156 401	18 261	113,2

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

Pouze u dvou výše uvedených finančních úřadů došlo k nepodstatnému meziročnímu poklesu inkasa, které bylo způsobeno zejména změnou místní příslušnosti několika, co do výše inkasa významnějších poplatníků, v průběhu roku 2016.

Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích

Celková částka DPPO vyměřené z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2015, splatná v roce 2016, dosáhla 144,8 mld. Kč, oproti částce 133,9 mld. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2014, splatné v roce 2015 (nárůst o 10,9 mld. Kč, t.j. o 8,1 %). Zmíněný nárůst byl výsledkem protisměrně působících vlivů, z nichž rozhodující byly strukturovány takto:

Důvody změn vyměřené DPPO	Vliv změn na vyměřenou daň za předchozí ZO
nárůst celorepublikového úhrnu účetních zisků o 60,4 mld. Kč	11,5
nárůst celorepublikového úhrnu základů daně, po vyloučení vlivu nárůstu celorepublikového úhrnu účetních zisků, o 2,8 mld. Kč (63,6 mld. Kč-60,4 mld. Kč)	0,5
nárůst odečtu daňových ztrát (+1,4 mld. Kč)	-0,3
nárůst odečtu výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje (+ 0,9 mld. Kč)	-0,2
nárůst uplatněných slev na dani	-0,5
nárůst započtené zahraniční daně	-0,4

Zde je zobrazen nárůst vyměřené DPPO za zdaňovací období započaté v roce 2015, který se v inkasu vůči předcházejícím zdaňovacím obdobím bezprostředně projevil až po uplynutí lhůty její splatnosti, která spadala do roku 2016, jednak při vyrovnání záloh zaplacených na tuto daň, a následně ovlivnil výši záloh splatných ve zbývající části roku 2016.

Z odvětvového hlediska ovlivnilo meziroční vývoj inkasa DPPO z přiznání pokračující, vnitřně diferencované oživení ve většině odvětví české ekonomiky v roce 2015, které lze dovodit z meziročního srovnání celkové výše DPPO vyměřené na základě daňových přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2015, s celkovou výší DPPO vyměřené za předcházející zdaňovací období.

Nejvyšší meziroční nárůst vyměřené DPPO byl vykázán v sektorech velkoobchod, kromě motorových vozidel (2183 mil. Kč), výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (1985 mil. Kč), maloobchod, kromě motorových vozidel (1309 mil. Kč), finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování (1095 mil. Kč), ostatní finanční činnosti (906 mil. Kč).

Naproti tomu nejvýraznější meziroční pokles vyměřené daně byl v porovnání se zdaňovacími obdobími započatými v roce 2014 zaznamenán v sektorech výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárnictví (- 656 mil. Kč), rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti (-618 mil. Kč), pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení (-500 mil. Kč), veřejná správa a obrana , povinné sociální zabezpečení (-491 mil. Kč), výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (-470 mil. Kč).

2.2.3. Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou

Inkaso DPPO vybírané srážkou v roce 2016 činilo 8,3 mld. Kč, tj. o -1,1 mld. Kč méně než v roce 2015. Meziroční pokles inkasa souvisel pravděpodobně zejména s poklesem objemu výplat dividend a podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou, pokud je jejich příjemcem stát z titulu své majetkové účasti na obchodních korporacích nebo investiční společnosti či investičním fondu, popřípadě instituci penzijního pojištění.

Tabulka č. 16: Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou (v mld. Kč)

Skutečnost 2012	Skutečnost 2013	Změna absolutní	Změna v %
7,5	7,7	+0,2	+2,7
Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Změna absolutní	Změna v %
7,7	9,2	+1,5	19,5
Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Změna absolutní	Změna v %
9,2	9,4	+0,2	+2,2
Skutečnost 2015	Skutečnost 2016	Změna absolutní	Změna v %
9,4	8,3	-1,1	-11,7

Na inkasu DPPO vybírané srážkou se projevil také nižší objem zajištění daně ze zdanitelných příjmů právnických osob ze zdrojů na území České republiky, který souvisí zpravidla s jednorázovými zahraničními dodávkami pro investice podpořené investičními pobídkami.

Tabulka č. 17: Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou v letech 2015 a 2016 dle finančních úřadů (v mil. Kč)

FÚ/FÚ pro	k 31.12.2015	k 31.12.2016	2016 - 2015	2016/2015
Specializovaný finanční úřad	7 353	6 331	-1 022	86,1
hl. m. Prahu	1 033	1 054	21	102,0
Středočeský kraj	169	144	-25	85,2
Jihočeský kraj	37	50	13	135,1
Plzeňský kraj	62	62	0	100,0
Karlovarský kraj	31	34	3	109,7
Ústecký kraj	147	115	-32	78,2
Liberecký kraj	90	92	2	102,2
Královéhradecký kraj	55	12	-43	21,8
Pardubický kraj	27	45	18	166,7
Kraj Vysočina	21	27	6	128,6
Jihomoravský kraj	129	82	-47	63,6
Olomoucký kraj	41	47	6	114,6
Moravskoslezský kraj	126	184	58	146,0
Zlínský kraj	49	44	-5	89,8
ČR celkem	9 372	8 323	-1 049	88,8

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

2.3. Daň z přidané hodnoty

Výběr daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí, a to finančními úřady a celními úřady. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

V roce 2016 představoval celkový **celostátní výnos** této fiskálně nejvýznamnější daně dle údajů finančních a celních úřadů **349,7 mld. Kč**, tj. meziroční nárůst o 5,4 % (absolutně o 17,9 mld. Kč).

Celkový nárůst inkasa je ovlivněn zejména výrazným poklesem hodnoty nadměrných odpočtů o více než 11,7 mld. Kč. V menší míře se na meziročním zvýšení inkasa podílí zvýšení hodnoty vlastní daňové povinnosti (o 6,2 mld. Kč).

V prosinci 2016 bylo zadrženo cca 4,7 mld. Kč nadměrných odpočtů, z celkového objemu uplatněného daňovými subjekty (v minulém roce v prosinci se jednalo o částku cca 5 mld. Kč).

Meziroční přehled vývoje daňové povinnosti a nadměrných odpočtů ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 18: Celostátní inkaso DPH dle údajů finančních a celních úřadů (v mld. Kč)

	2014			2015			2016		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Vlastní daňová povinnost	618,49	618,27	0,22	642,39	642,16	0,23	648,57	648,31	0,26
Nadměrné odpočty a vrácení daně	-295,61	-295,61	0,00	-310,78	-310,78	0,00	-299,11	-299,11	0,00
Čisté inkaso	322,88	322,66	0,22	331,61	331,38	0,23	349,46	349,20	0,26
meziroční index inkasa v %	108,15	108,14	133,87	103,86	103,86	107,37	100,96	100,96	112,88
meziroční index čistého inkasa v %	104,67	104,66	133,87	102,77	102,77	107,14	105,39	105,38	113,12

Pramen: Intranet FS - údaje z evidence daní a poplatků – nesouhlasí s údaji za celostátní daň z finančních výkazů IISSP z důvodů časového posunu převodu daňových příjmů dle § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Na **celostátních příjmech DPH** participují, v souladu se zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, vedle státního rozpočtu i obce a kraje. Od 1. ledna 2016 došlo ke

změně rozpočtového určení, kdy nově náleží z celostátního výnosu DPH 70,25 % státnímu rozpočtu, 20,83 % obcím a 8,92 % krajům. Dochází tím ke snížení podílu státního rozpočtu na celkovém inkasu daně o 1,06 % ve prospěch podílu připadajícího na kraje. Změna rozpočtového určení daní představuje částku 3,7 mld. Kč, o kterou je **snížen podíl státního rozpočtu** na celkovém inkasu DPH.

Příjem státního rozpočtu z celkového výnosu DPH za rok 2016 činil 245,7 mld. Kč, což představuje 99,2 % rozpočtu (absolutně o 2 mld. Kč méně, než bylo rozpočtováno) a meziroční nárůst inkasa o 9 mld. Kč (o 3,8 %). Nenaplnění rozpočtu ve výši 2 mld. Kč je důsledkem toho, že při přípravě rozpočtu se počítalo s tím, že tzv. **elektronická evidence tržeb** bude zavedena už od 15. února 2016. V důsledku delšího legislativního procesu byla elektronická evidence tržeb zavedena až od prosince 2016 a předpokládaný výpadek z tohoto titulu jsou právě zmiňované 2 mld. Kč. Pokud by se s tímto vlivem nepočítalo, byl by rozpočet za rok 2016 naplněn na 100 %.

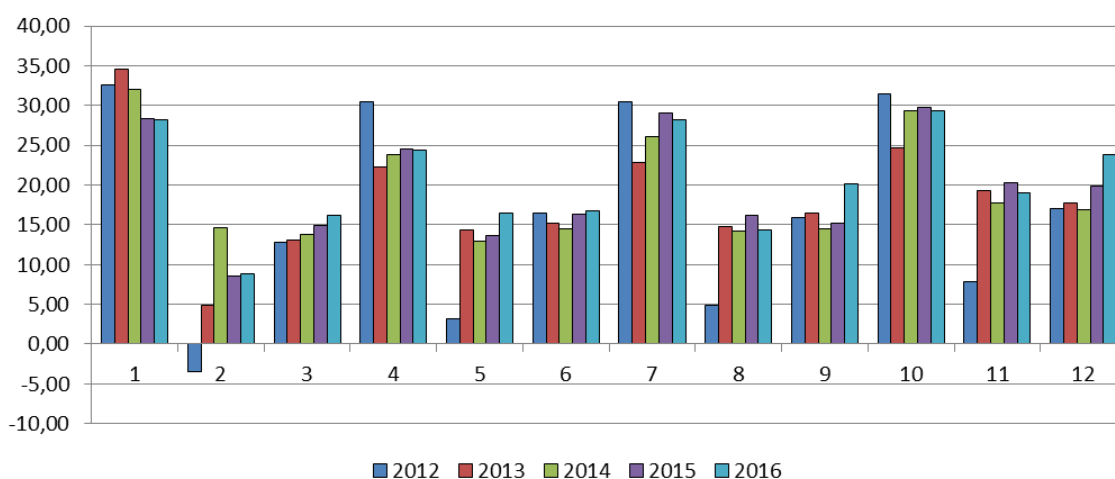
Podíl inkasa DPH na výběru celkových daňových příjmů náležejících státnímu rozpočtu činil 38,2 %.

Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z toho, že inkaso DPH roku 2016 bude ovlivněno nejen jako každoročně makroekonomickými indikátory, jako jsou výdaje domácností na spotřebu, výdaje vládních institucí na spotřebu a další výdaje státu, ale hlavně nově zavedeným opatřením, tzv. kontrolním hlášením. Výdaje domácností na spotřebu a výdaje vládních institucí na spotřebu rostly v roce 2016 předběžně (finální data zveřejní dodatečně Český statistický úřad) o 3,4 %, respektive o 4 %. Autonomní růst spotřeby tak přispěl k meziročnímu růstu inkasa DPH na úrovni státního rozpočtu částkou cca 8,4 mld. Kč. Naproti tomu byl v období ovlivňujícím inkaso DPH meziročně zaznamenán vyšší pokles některých výdajů států ve výši zhruba 52 mld. Kč, což po zohlednění efektivní sazby DPH ve výši 18,6 % a míry výdajů, které jsou relevantní z hlediska DPH, znamená výpadek na inkasu ve výši až 3,4 mld. Kč. Negativně na inkaso působil také dodatečný efekt ze zavedení druhé snížené sazby DPH, který snížil meziročně inkaso o dalších 0,4 mld. Kč.

Při zohlednění výše uvedených rozpočtových efektů se skutečným meziročně vyšším inkasem DPH pak vychází, že významný reziduální meziroční přírůstek inkasa je důsledkem **kontrolního hlášení**, jehož pozitivní rozpočtový dopad je ve výši 6,3 - 8 mld. Kč. Pro výpočet byly použity konzervativní předpoklady, což může znamenat, že pozitivní rozpočtový dopad kontrolního hlášení mohl být ještě vyšší.

Rozložení inkasa v průběhu roku dle jednotlivých měsíců ukazuje následující graf.

Graf č. 7: Inkaso DPH do státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2012-2016 (v mld. Kč)

Níže uvedená tabulka ilustruje inkasa daně za jednotlivé finanční úřady. Pokles inkasa na FÚ pro hlavní město Prahu a jeho nárůst na FÚ pro Moravskoslezský kraj lze do jisté míry zdůvodnit změnou místní příslušnosti správce daně pro osobu povinnou k dani, která nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu, účinnou od 1.9.2016.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa DPH v letech 2012–2016 dle finančních úřadů (v mil. Kč)

FÚ	2012	2013	2014	2015	2016	Rozdíl 2016-2015
Specializovaný finanční úřad	101 075	127 030	129 862	133 916	143 097	9 181
hlavní město Prahu	84 638	87 137	94 759	87 963	86 092	-1 871
Středočeský kraj	12 495	19 120	20 346	21 924	22 843	919
Jihočeský kraj	5 474	4 718	5 345	6 036	6 630	594
Plzeňský kraj	4 827	6 072	4 761	5 097	5 845	748
Karlovarský kraj	1 704	1 170	1 118	974	1 399	425
Ústecký kraj	15 679	4 653	4 514	5 253	5 741	488
Liberecký kraj	724	1 806	2 077	2 315	3 542	1 227
Královéhradecký kraj	5 554	5 289	5 946	6 899	7 251	352
Pardubický kraj	1 667	1 662	2 821	4 016	5 047	1 031
Kraj Vysočina	3 492	3 490	3 864	4 431	4 844	413
Jihomoravský kraj	21 022	21 620	22 327	24 226	24 386	160
Olomoucký kraj	4 083	4 544	4 429	5 595	6 467	872
Moravskoslezský kraj	10 431	14 066	14 529	16 183	18 904	2 721
Zlínský kraj	5 187	5 923	5 963	6 777	7 372	595
CELKEM FS ČR	278 052	308 300	322 661	331 605	349 460	17 855

Pramen: FS ADIS - EDA (Intranet FS - Evidence daní a poplatků)

Inkaso daně je ovlivňováno nejen výší uhrazené vlastní daňové povinnosti a vyplacenými nadměrnými odpočty, ale rovněž i vývojem nedoplatků a přeplatků na dani. Prominuté příslušenství na DPH dosáhlo v roce 2016 částky 23 mil. Kč (2 292 případů). Jedná se o poměrně významné meziroční navýšení (8 mil. Kč, 1 190 případů v roce 2015). Protože ale z celkového objemu prominutého příslušenství 2 146 mil. Kč jde o 1,1%, lze stále, vzhledem k podílu inkasa DPH na celkovém inkasu všech daní vybíraných finančními úřady (47,7 %), hodnotu prominutého příslušenství na dani z přidané hodnoty považovat za marginální.

V roce 2016 nabylo účinnosti několik legislativních opatření, která svou povahou měla alespoň částečný vliv na výši a průběh inkasa DPH (kromě již zmiňovaného zavedení kontrolního hlášení od ledna 2016). Zavedení tzv. elektronické evidence tržeb bylo sice realizováno od prosince 2016, ale vzhledem ke splatnosti daně se vliv z tohoto opatření do inkasa DPH za rok 2016 už nestačil promítnout (viz důvod, proč nebyl naplněn rozpočet 2016). Mezi další významnější opatření s dopadem na inkaso daně, která však nelze s přesností kvantifikovat, lze zařadit rozšíření režimu přenesené daňové povinnosti při dodání nemovité věci, při dodání elektřiny a plynu nebo při poskytnutí služby elektronických komunikací podle zákona upravujícího elektronické komunikace. U těchto opatření je vysoká pravděpodobnost, že v roce zavedení je generován spíše negativní rozpočtový dopad způsobený odlišnou konstrukcí výběru daně, který je však v dalších letech účinnosti už pouze pozitivní a to z toho důvodu, že tato opatření obecně snižují výši možných daňových úniků na DPH.

2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň ze surového tabáku, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproductů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1.1.2008 zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Od 1.1.2011

byly do kategorie spotřebních daní zařazeny i odvody z elektřiny ze slunečního záření zavedené na základě zákona č. 402/2010 Sb., kterým se novelizoval zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a mají sloužit jako kompenzace výdajů v důsledku poskytování dotací na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně z minerálních olejů státnímu rozpočtu a 9,1 % Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Celostátní výnos spotřebních daní (včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření) v roce 2016 představoval **158,2 mld. Kč** (tj. 105,9 % rozpočtu), což bylo o 7,7 mld. Kč (o 5,1 %) více, než v roce 2015.

Na státní rozpočet připadlo z celkového výnosu spotřebních daní cca 150,3 mld. Kč (tj. 105,9 % rozpočtu), což je o 8,3 mld. Kč více, než předpokládal rozpočet. Státnímu fondu dopravní infrastruktury náleželo z celkového čistého výnosu daně z minerálních olejů cca 7,9 mld. Kč. Podíl inkasa spotřebních daní na výběru celkových daňových příjmů náležejících státnímu rozpočtu činil 23,4 %.

Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit a srovnání s předchozími roky ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 20: Zvláštní daně a poplatky a jejich struktura v letech 2013-2016 (v mil. Kč)

Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	2013		2014		2015		2016	
	Skutečnost	Index 2013/2012	Skutečnost	Index 2014/2013	Skutečnost	Index 2015/2014	Skutečnost	Index 2016/2015
Celkem	136 450	97,7	134 017	98,2	142 968	106,7	150 338	105,2
v tom:								
spotřební daně								
- z minerálních olejů	69 593	97,1	72 837	104,7	75 219	103,3	78 790	104,7
v tom:								
z minerálních olejů (celostátní výnos)	78 442	96,6	81 618	104,0	84 525	103,6	88 419	104,6
vrátky SD - zelená nafta	-1 282	70,6	-971	75,7	-1 217	125,3	-1 219	100,2
vrátky SD - pro výrobu tepla	-575	100,9	-487	84,7	-519	106,6	-483	93,0
vrátky SD osobám jiných států, s imunitou a dle § 55	-16	145,5	-23	143,8	-30	130,4	-28	58,1
vrátky SD z ostat. benzinů dle § 56a	-9	100,0	-8	88,9	-10	125,0	-11	136,2
převod SD z minerálních olejů do SFDI	-6 967	97,1	-7 292	104,7	-7 530	103,3	-7 888	104,7
- z tabáku a tabák. výrobků	46 819	99,6	44 698	95,5	50 864	113,8	54 416	107,0
- ze surového tabáku	x	x	x	x	0	x	0	x
- z vína	284	88,5	295	103,9	321	108,8	358	111,5
- z piva	4 516	97,0	4 593	101,7	4 709	102,5	4 605	97,8
- z lihu a lihovin	6 382	98,0	6 754	105,8	7 132	105,6	7 206	101,0
- odvod z elektřiny ze slunečního záření	5 817	90,8	2 042	35,1	1 932	94,6	1 926	99,7
energetické daně								
- ze zemního plynu a někt. dalších plynů	1 269	100,9	1 138	89,7	1 149	101,0	1 167	101,6
- z pevných paliv	463	102,0	403	87,0	417	103,5	420	100,7
- z elektřiny	1 307	97,0	1 257	96,2	1 225	97,5	1 451	118,5

Meziroční růst inkasa spotřebních daní včetně daní energetických a odvodu z elektřiny ze slunečního záření v roce 2016 oproti roku 2015 na úrovni státního rozpočtu o 7,4 mld. Kč (o 5,2 %) byl způsoben především vyšším inkasem daně z tabákových výrobků o 3,6 mld. Kč (tj. o 7,0 %) a vyšším inkasem spotřební daně z minerálních olejů o 3,6 mld. Kč (tj. o 4,7 %). Naopak mírně negativní dopad na inkaso měla spotřební daň z piva o 0,1 mld. Kč (-2,2 %) a také odvod z elektřiny ze slunečního záření, který meziročně mírně poklesl o cca 0,01 mld. Kč.

V roce 2016 byla u většiny spotřebních daní překročena rozpočtovaná částka, pouze v případě daně ze zemního plynu a některých dalších plynů došlo k mírnému nenaplnění rozpočtu.

Fiskálně nejvýznamnější spotřební daní je **spotřební daň z minerálních olejů**. Rozpočet této daně předpokládal celostátní inkaso ve výši 81,3 mld. Kč, **skutečné celostátní inkaso za rok 2016 činilo 86,7 mld. Kč** (plnění na 106,1 %) a bylo tak oproti skutečnosti roku 2015 vyšší o 3,9 mld. Kč, tj. o 4,7 %. **Na státní rozpočet** v roce 2016 připadlo z celkového výnosu

spotřební daně z minerálních olejů **78,8 mld. Kč** (106,6 % rozpočtu, tj. absolutně o 3,9 mld. Kč více) a **7,9 mld. Kč** plynulo **do SFDI** (106,5 % rozpočtu, tj. absolutně o cca 0,3 mld. Kč více).

Na meziročním nárůstu inkasa se podílí celá řada faktorů. Mezi hlavní důvody lze zařadit ekonomické oživení a celosvětový pokles cen ropy Brent a americké lehké ropy WTI Crude Oil. Zmíněné faktory se projeví ve zvýšení tuzemské spotřeby motorové nafty, která na základě dat Českého statistického úřadu v období leden – listopad meziročně vzrostla o 3,3 %. Také spotřeba motorového benzínu meziročně vzrostla ve stejném období o 1,6 %.

Na vyšším meziročním inkasu se pravděpodobně také projeví meziročně nižší spotřeba daňově zvýhodněných vysokoprocenních a čistých biopaliv, která byla od ledna 2016 způsobena několika faktory. Jednalo se o navýšení sazeb některých biopaliv a také o skutečnost, že daňově zvýhodněná vysokoprocenní a čistá biopaliva již nemohla být započítávána do povinných minimálních podílů biopaliv uváděných na trh podle zákona o ochraně ovzduší. Zatímco v roce 2015 byla finanční podpora biopaliv uplatněných pro dopravní účely ve výši 2,0 mld. Kč, za leden až září 2016 činila tato podpora biopaliv pouze 29,2 mil. Kč.

Jedním z řady faktorů, který již tradičně ovlivňuje celkovou výši výsledného inkasa ze spotřební daně z minerálních olejů, je možnost uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů použitých pro zemědělskou prvovýrobu. Výše vrácené daně za rok 2016 se v porovnání s rokem 2015 téměř nezměnila a činí 1,22 mld. Kč.

V komoditě **tabákových výrobků činily celkové příjmy za rok 2016 54,4 mld. Kč** (tj. plnění rozpočtu na 105,3 %), tj. o 2,7 mld. Kč více a oproti roku 2015 vzrostlo inkaso o 3,6 mld. Kč (o 7,0 %).

Pozitivně se do inkasa tabákových výrobků promítlo především zvýšení sazeb daně od 1.1.2016. Toto zvýšení podle předběžných odhadů přineslo cca 3,3 mld. Kč.

Za stabilní vývoj inkasa se v roce 2016 zasloužilo zavedené legislativní opatření, regulující možnosti prodeje a skladování cigaret při změně sazeb spotřební daně. Od 1.12.2014 je vždy při změně sazeb tabákových výrobků možné prodávat či skladovat cigarety s tabákovou nálepkou odpovídající sazbě daně předcházející nové daňové sazbě pouze po dobu 3 kalendářních měsíců od data nabytí účinnosti této nové daňové sazby.

Tabulka č. 21: Odebrané tabákové nálepky v roce 2016 (v mil. ks)

Měsíc	2014		2015		2016	
	Typ tabákové nálepky	Počet odebraných kusů (v mil. ks)	Typ tabákové nálepky	Počet odebraných kusů (v mil. ks)	Typ tabákové nálepky	Počet odebraných kusů (v mil. ks)
leden	O	17	P	74	S	123
únor	O	28	P	69	S	98
březen	O	31	P	100	S	92
duben	O	27	P	99	S	92
květen	O	37	P	81	S	81
červen	O	24	P	86	S	91
červenec	O	57	P	84	S	75
srpen	O	51	P	98	S	114
září	O	84	P	85	S	65
říjen	O	74	P	111	S	70
listopad	O	50	P	83	S	54
prosinec	P	44	P	50	S	41
Celkem		524		1020		996

S účinností od července 2015 byla zavedena daň ze surového tabáku. Inkaso této daně v roce 2016 bylo 0 Kč, což je plně v souladu s očekáváním Ministerstva financí, neboť zavedení

daně ze surového tabáku mělo sloužit především k prevenci obcházení placení spotřební daně a nelegálnímu prodeji surového tabáku určeného ke kouření. V souvislosti s tímto opatřením mohlo dojít k přesunu části nelegální spotřeby do legální, což se mohlo pozitivně promítnout do inkasa daně z tabákových výrobků.

V komoditě **líh bylo na daních inkasováno za rok 2016 celkem 7,2 mld. Kč** (rozpočet byl naplněn na 106,0 %), což v porovnání s rokem 2015 znamená nárůst o 0,1 mld. Kč, resp. o 1,0 %.

Na základě dat z Českého statistického úřadu od roku 2013 do roku 2015 meziročně stoupala spotřeba lihovin. Tento trend se pravděpodobně projevil i v roce 2016 a vysvětluje tak meziroční růst inkasa.

Na celkovou výši příjmů ze spotřební daně z lihu v roce 2016 měl pozitivní vliv i fakt, že se trh s lihovinami stabilizoval po období metanolové kauzy z přelomu roku 2012 a 2013. Významnou roli v tomto ohledu sehrála také opatření zavedená přijetím zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, jež vstoupil v účinnost dne 1.12.2013.

Odvedená **spotřební daň z piva činila** za sledované období **4,6 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 100,1 %**. Oproti stejnému období roku 2015 to představuje pokles o 0,1 mld. Kč (o 2,2 %).

Výsledný nižší daňový výnos v porovnání s rekordním inkasem z roku 2015 byl ovlivněn zejména nárůstem produkce nealkoholického piva (+6 %). Nadále pokračuje trend rostoucí preference ležáků před pivy výčepními. Naopak odlišná situace panuje u výstavu nápojů na bázi piva (tzv. pivních mixů), kde došlo k významnému **poklesu až o 17 %**.

V případě výnosu spotřební daně z **vína a meziproductů bylo v roce 2016 inkasováno celkem 0,36 mld. Kč** (rozpočet plněn na 119,3 %), což ve srovnání rokem 2015 představuje nárůst o 37,0 mil. Kč, tj. o 11,5 %.

Komodita vína a meziproductů dlouhodobě nepatří z pohledu příjmu státního rozpočtu mezi nosné komodity a při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze zaznamenat jen nepatrné výkyvy ve spotřebě dotčených vybraných výrobků. Přestože obliba a spotřeba výrobků podléhajících spotřební dani z vína a meziproductů na daňovém území České republiky neustále mírně stoupá, nebyly ve výnosu daně dané komodity zaznamenány významné výkyvy.

Za rok 2016 činily celkové příjmy tzv. **energetických daní 3,0 mld. Kč** (rozpočet byl 2,8 mld. Kč), tj. plnění rozpočtu na 108,5 %, což ve srovnání se shodným obdobím roku 2015 představuje růst o 0,2 mld. Kč (o 8,8 %).

Na vyšší meziroční inkaso energetických daní měl rozhodující vliv především nárůst inkasa daně z elektřiny o 0,23 mld. Kč, do kterého se pozitivně promítly i změny podmínek pro osvobození ekologicky šetrné elektřiny, a mírný nárůst inkasa daně z plynů, kde byl zaznamenán nárůst o 0,02 mld. Kč. S ohledem na dříve zmiňované změny související s rostoucím počtem zateplených budov, snižováním energetické náročnosti ve všech průmyslových odvětvích a vývojem cen energií, způsobujících „energeticky odpovědnější“ chování spotřebitelů, není v budoucím období reálné očekávat další významný nárůst inkasa energetických daní.

S účinností od 1.1.2013 byla zákonná úprava **odvodu z elektřiny ze slunečního záření** nově stanovena v § 14 až § 22 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Státní rozpočet inkasoval v roce 2016 na tomto odvodu **1,9 mld. Kč**, tj. **101,4 %** rozpočtu, a je mírně nižší o 0,3 % oproti roku 2015.

Pokles inkasa OESZ se projevil až v závěru roku 2016. Za období říjen až prosinec 2015 inkaso činilo 482 247,7 tis. Kč. Za stejné období roku 2016 pokleslo na 392 294,5 tis. Kč, tj. o 89 953,2 tis. Kč; přitom ještě k 30. září 2016 byl vykázán meziroční nárůst ve výši 83 668,5 tis. Kč.

Možnou příčinou této změny byl pravděpodobně vznik nároku na osvobození od odvodu z elektřiny vyrobené ve všech fotovoltaických elektrárnách s instalovaným výkonem do 30 kW, bez ohledu na jejich umístění, na základě nejnovější judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek NSS č. j. 9 Afs 273/2015 - 34 ze dne 19. 10. 2016), dodatečně uplatněný jejich provozovateli.

Dopady legislativních změn na vývoj inkasa spotřebních a energetických daní v roce 2016

Veřejné rozpočty za r. 2016 mohly být z hlediska spotřebních daní ovlivněny legislativními změnami zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů na základě zákona č. 315/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 382/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 315/2015 Sb.

Na základě tohoto zákona došlo s účinností k 1. lednu 2016 k navýšení sazeb spotřebních daní z tabákových výrobků, a to následujícím způsobem:

Tabulka č. 22: Navýšení sazeb spotřebních daní z tabákových výrobků podle zákona č. 315/2015 Sb.

<i>Změna sazby datum účinnosti</i>	<i>Sazba daně</i>		<i>Celkem nejméně však (v Kč/kus)</i>	<i>Doutníky a cigarillos (v Kč/kus)</i>	<i>Tabák ke kouření (v Kč/kg)</i>	<i>Surový tabák (v Kč/kg)</i>
	<i>pevná (v Kč/kus)</i>	<i>procentní</i>				
do 31.12.2015	1,29	27%	2,37	1,42	1 896	1 896
1.1.2016	1,39	27%	2,52	1,64	2 142	2 142

Zákon č. 382/2015 Sb.

Na základě tohoto zákona došlo s účinností k 1. lednu 2016 k navýšení sazeb spotřebních daní z biopaliv, a to následujícím způsobem:

Tabulka č. 23: Navýšení sazeb spotřebních daní z biopaliv podle zákona č. 382/2015 Sb.

<i>Změna sazby datum účinnosti</i>	<i>B30 *) (v Kč/1000 litrů)</i>	<i>B100 **) (v Kč/1000 litrů)</i>	<i>Čisté rostlinné oleje (v Kč/1000 litrů)</i>
do 31.12.2015	7 665	osvobozeno	osvobozeno
1.1.2016	9 265	4 590	4 590

*) směs motorové nafty a metylesterů mastných kyselin splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv, kde podíl metylesterů ve směsi činí 30 a více procent objemu

**) čisté metylestery mastných kyselin splňující kritéria udržitelnosti biopaliv

Na základě tohoto zákona také došlo s účinností od 1. ledna 2016 ke snížení vratky spotřební daně u pohonné hmoty E85 (směs bezolovnatého benzínu a denaturovaného kvasného bezvodého lihu s podílem lihu ve směsi mezi 70 až 85 % objemu), a to z 12 840 Kč/1000 litrů lihu ve směsi na 10 230 Kč/1000 litrů lihu ve směsi.

Tímto zákonem zároveň došlo k novelizaci zákona o ochraně ovzduší, kdy daňově zvýhodněná vysokoprocentní a čistá biopaliva není možné s účinností od 1. ledna 2016 započítávat do tzv. povinných minimálních podílů biopaliv, které musí být příslušnými osobami (§ 19 zákona o ochraně ovzduší) uvedeny na trh pohonných hmot v České republice.

Tato dvě opatření vedla podle informací správce daně a Ministerstva zemědělství v roce 2016 k razantnímu poklesu spotřeby daňově zvýhodněných vysokoprocentních a čistých biopaliv. Tato paliva byla pravděpodobně substituována klasickými pohonnými hmotami, které jsou zdaněny standardními sazbami spotřební daně.

K tomu dodáváme, že 9,1 % inkasa spotřební daně z minerálních olejů je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury.

Zákon č. 453/2016 Sb.

Na základě tohoto zákona se rozšiřuje vratka spotřební daně u tzv. zelené nafty i na činnosti v živočišné výrobě (§ 57 zákona o spotřebních daních) s tím, že na živočišnou výrobu je možno žádat o vyšší vratky daně, než u rostlinné výroby. Konkrétně u klasické motorové nafty se jedná o 9 000 Kč/1000 litrů, u B30 se jedná o 7 000 Kč/1000 litrů.

Ačkoli zákon nabývá účinnosti k 1. březnu 2017, u živočišné výroby lze vratku daně žádat zpětně ze všech pohonných hmot, které byly pro tyto účely spotřebovány od 1. ledna 2016. Vzhledem k tomu, že vratku spotřební daně za celý rok 2016 lze uplatnit nejdříve v přiznání ke spotřební dani za měsíc březen 2017, dopady na rozpočty se projeví až v roce 2017.

Veřejné rozpočty za rok 2016 mohly být z hlediska energetických daní ovlivněny legislativními změnami zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů na základě:

- zákona č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony,
- zákona č. 382/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Oba zákony se týkají zrušení osvobození tzv. ekologicky šetrné elektřiny od daně z elektřiny s účinností od 1. ledna 2016. Osvobození je ponecháno pouze u výrobců takové elektřiny, kteří ji vyrobí v zařízeních s instalovaným výkonem do 30 kW a zároveň ji sami spotřebují. Jedná se zde převážně o majitele rodinných domů.

2.5. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Výnos z poplatků v oblasti životního prostředí činil 1,54 mld. Kč, plnění rozpočtu dosahovalo 93,5 % z rozpočtované částky 1,65 mld. Kč. Z pohledu státního rozpočtu je rozhodující odvod za ukládání radioaktivního odpadu, který se řídí zákonem č. 18/1997 Sb., atomový zákon. Ten se podílel na celkové částce 79,4 %. Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu činily 20,5 % z celkové částky.

Vykázaná **skutečnost v odvodech za ukládání radioaktivních odpadů od původců těchto odpadů** (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet za rok 2016 činila **1,22 mld. Kč**. Předpokládaná rozpočtovaná výše 1,6 mld. Kč tak byla naplněna na 79,0 %. Oproti roku 2015 je to méně o 157,7 mil. Kč.

V roce 2016 byl odvod za **odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu** do státního rozpočtu 316,88 mil. Kč oproti roku 2015 se zvýšil o 96,6 %. Předpokládaná rozpočtovaná výše 100 mil. Kč tak byla naplněna na 316,9 %. Příčinou zvýšení příjmů z odvodů do státního

rozpočtu byla novela zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, která se stala účinnou dne 1.4.2015. V rámci této novely byla upravena výše poplatků.

2.6. Správní poplatky

Položka správní poplatky zahrnuje poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

Správní poplatky jsou příjmem jednotlivých kapitol věcně příslušných správců. Příjmem kapitoly Všeobecná pokladní správa jsou pouze příjmy z prodeje kolkových známek použitých pro úhradu jak správních tak soudních poplatků, které jsou od roku 2009 zahrnovány do daňových příjmů ostatních. Za rok 2016 činily příjmy z kolkových známek kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále VPS) 0,99 mld. Kč.

Za rok 2016 inkasoval státní rozpočet na správních poplatcích 1,72 mld. Kč. Předpokládaný výnos státního rozpočtu ve výši 1,41 mld. Kč byl překročen o 0,3 mld. Kč, což představuje plnění 121,6 %. Proti roku 2015 bylo na správních poplatcích vybráno o 0,11 mld. Kč více.

Rozpočtový výnos ze správních poplatků lze pro státní rozpočet a jednotlivé kapitoly jen kvalifikovaně odhadnout podle skutečností minulých let. Inkasované příjmy závisí na skutečně podaných návrzích na správní řízení, která jsou předmětem správního poplatku. Na výnos správních poplatků má značný vliv i změna právních předpisů.

V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územními samosprávnými celky za přenesený výkon státní správy. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

2.7. Daň z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 byly zapracovány příjmy z majetkových daní ve výši 10,30 mld. Kč.

Skutečně dosažené **příjmy z majetkových daní dosáhly k 31.12.2016 částky ve výši 12,53 mld. Kč**, což představuje 121,7 % plnění rozpočtové částky a meziroční nárůst o 5,74 mld. Kč oproti roku 2015 (index 184,5). Údaje o plnění jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 24: Meziroční srovnání inkasa majetkových daní (v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:2
Majetkové daně celkem	6 790	10 300	10 300	12 530	121,7	184,5
Daň dědická	30	0	0	10	x	33,3
Daň darovací	-4 430	0	0	-350	x	x
Daň z převodu nemovitostí	210	0	0	176	x	83,8
Daň z nabytí nemovitých věcí	10 982	10 300	10 300	12 697	123,3	115,6

2.7.1. Daň dědická a daň darovací

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o trojdani“), byl ke dni 31.12.2013 zrušen a právní úprava daně darovací a daně dědické byla s účinností od 1.1.2014 inkorporována do právní

úpravy daní z příjmů. Přestože byl zákon o trojdani zrušen, za sledované období roku 2016 činilo inkaso daně dědické 10 mil. Kč (index 33,3), neboť pro daňové povinnosti u daně dědické a daně darovací, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, vzniklé přede dnem 1.1.2014, tj. před nabytím účinnosti zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (dále jen „zákonné opatření Senátu“), se použije zákon o trojdani, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákonného opatření Senátu. V případech daňových povinností souvisejících s daní dědickou a daní darovací vzniklých do 31.12.2013, je proto postupováno ve smyslu § 57 zákonného opatření Senátu, tj. dle příslušných ustanovení zákona o trojdani.

V případě daně darovací je výše inkasa stále negativně ovlivněna vrátkami daně darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny z let 2011 a 2012.

Ve srovnání s rokem 2015, kdy inkaso na dani darovací dosáhlo částky – 4,43 mld. Kč, inkaso této daně dosáhlo v roce 2016 částky – 0,35 mld. Kč.

2.7.2. Daň z nabytí nemovitých věcí (s účinností do 31.12.2013 daň z převodu nemovitostí)

Daň z převodu nemovitostí byla současně se zákonem o trojdani ke dni 31.12.2013 zrušena a nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí, jejíž právní úprava je zakotvena od 1.1.2014 v zákonném opatření Senátu, ve znění zákona 254/2016 Sb., kterým se mění zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, jehož účinnost nastala ke dni 1.11.2016.

Vzhledem k tomu, že u většiny převodů nemovitostí realizovaných do konce roku 2013 bylo již ukončeno daňové řízení, v roce 2015 činila výše inkasa 210 mil. Kč a v roce 2016 dosáhlo inkaso výše 176 mil. Kč.

Naopak postupně došlo k opětovnému výraznému nárůstu inkasa u daně z nabytí nemovitých věcí. Ve srovnání s rokem 2015, kdy inkaso této daně dosáhlo částky 10,98 mld. Kč, příjem z této daně dosáhl v roce 2016 částky ve výši 12,69 mld. Kč, tj. došlo k meziročnímu nárůstu o 1,71 mld. Kč (index 115,6). Dosažené inkaso dosáhlo výše 123,3 % rozpočtované částky. Nárůst výše inkasa je ovlivněn nejen ekonomickým oživením, ale také vlivem nízkých úrokových sazeb např. u hypotéčních úvěrů, s tím spojeným vyšším zájmem o pořízování nemovitých věcí, dále také počtem uskutečněných transakcí na trhu s realitami a v neposlední řadě také hodnotou nabývaných nemovitých věcí.

2.8. Ostatní daňové příjmy

Schválený státní rozpočet na rok 2016 obsahuje **odvod z loterií a jiných podobných her** dle § 41b odst. 1 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), a dále **odvod z výherních hracích přístrojů** podle § 41b odst. 2, 3 a 4 zákona o loteriích celkem ve výši **4,2 mld. Kč**.

Odvod z loterií a jiných podobných her (dále jen „odvod“) se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Správu tohoto odvodu vykonávají finanční úřady v režimu daňového řádu. Odvod se platí prostřednictvím čtvrtletních záloh, odvod za celé odvodové období (kalendářní rok) se vypořádává v rámci odvodového přiznání po uplynutí odvodového období. V roce 2016 mají provozovatelé povinnost odvést zálohu za první až třetí čtvrtletí roku 2016 a zároveň je vypořádán odvod za zdaňovací období 2015 v rámci odvodového přiznání za rok 2015.

Inkaso státního rozpočtu za rok 2016 činilo **4,4 mld. Kč**, což představuje meziroční nárůst o 1,8 mld. Kč, tj. o 70 % více. Rozpočtovaná částka je tak naplněna na 104,5 %. Na výši

inkasa má vliv i výše peněžitých darů Českému olympijskému výboru. V prvním pololetí roku 2016 poskytli poplatníci peněžitě dary Českému olympijskému výboru na tělovýchovné a sportovní účely v celkové částce 0,3 mld. Kč, což znamená výrazný meziroční nárůst.

Vyšší inkaso je především způsobeno zvýšením sazeb z odvodu z loterií a jiných podobných her a zvýšení inkasa plynoucího do státního rozpočtu je ještě navíc způsobenou pozitivní změnou rozpočtového určení.

Na základě novely č. 380/2015 Sb. došlo s účinností od 1.1.2016 v případě části odvodu ve výši dílčího odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení ke zvýšení částky rozpočtového určení odvodu, která je příjmem státního rozpočtu, a to z 20 % na 37%. Zároveň novela přinesla zvýšení sazby odvodu z loterií a jiných podobných her z 20 % na 23 %, kromě odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických zařízení. Zde se sazba zvýšila z 20 % na 28 %, a navíc došlo ke zvýšení sazby pro pevnou část dílčího základu odvodu z 55 Kč na 80 Kč.

Výnos z **kolkových známek činil v roce 2016 přes 0,9 mld. Kč** (rozpočet naplněn na 71,4 %), přičemž z toho 65,6 mil. Kč bylo použito na dorovnání čistých příjmů o přiznanou provizi komisionáři Česká pošta, s. p., zajišťujícímu prodej kolkových známek.

Odvody nahrazující plnění povinnosti zaměstnávat tělesně postižené občany, tj. odvody podle zákona o zaměstnanosti činily k 31.12.2016 **0,68 mld. Kč** (112,8 % rozpočtu).

2.9. Celostátní daňové příjmy

V tomto bodě je pro informaci uveden krátký rozbor celkových daňových příjmů bez ohledu na jejich rozpočtové určení (dané zákonem o rozpočtovém určení daní).

Rozpočet celostátních daňových příjmů počítal pro rok 2016 s objemem 879,5 mld. Kč, tj. s meziročním nárůstem o 4,5 %, tj. o 38,0 mld. Kč (měřeno ke skutečnosti roku 2015). **Skutečné celostátní inkaso dosáhlo ke konci roku 2016 výše 911,1 mld. Kč**, což představuje 103,6 % celoročně rozpočtovaného objemu a meziroční nárůst o 69,6 mld. Kč, tj. o 8,3 % (měřeno ke skutečnosti roku 2015). Z toho nejvyšší absolutní nárůst vykázaly daně z příjmu právnických osob (17,56 mld. Kč), daň z příjmů fyzických osob (17,5 mld. Kč) daň z přidané hodnoty (17,3 mld. Kč) a spotřební daně (7,7 mld. Kč). Nejnižší přírůstek byl u dálničního poplatku (0,2 mld. Kč).

Ze skutečného celostátního výnosu daní připadlo na státní rozpočet 643,0 mld. Kč, tj. podíl 70,6 %. Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil 27,4 %, tj. dle údajů finančních výkazů 249,5 mld. Kč (tj. o 23,2 mld. Kč více než v roce 2015), z toho na daňové příjmy obcí připadlo 190,8 mld. Kč a krajů 58,8 mld. Kč. Státnímu fondu dopravní infrastruktury z celostátního daňového inkasa náleželo 18,6 mld. Kč, tj. 2,0 % (z daně z minerálních olejů 7,9 mld. Kč, ze silniční daně 6,1 mld. Kč a dálničních poplatků 4,7 mld. Kč).

Přehled o celostátních daňových příjmech podávají následující tabulky.

Tabulka č. 25: Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů (v mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem 2014			Celkem 2015			Celkem 2016			Meziroční rozdíl		Meziroční index	
	Rozpočet	Skutečnost	%	Rozpočet	Skutečnost	%	Rozpočet	Skutečnost	%	skutečností		skutečností	
	schválený		plnění	schválený		plnění	schválený		plnění	2015-2014	2016-2015	2015/2014	2016/2015
DAŇOVÉ PŘÍJMY	791,26	806,00	101,9	812,21	841,51	103,6	879,55	911,12	103,6	35,51	69,61	104,4	108,3
z toho:													
- daň z přidané hodnoty (DPH)	306,70	322,50	105,2	321,60	330,44	102,8	352,60	347,69	98,6	7,95	17,25	102,5	105,2
- spotřební daně	146,90	141,31	96,2	142,60	150,50	105,5	149,40	158,22	105,9	9,19	7,72	106,5	105,1
- daně z příjmů PO celkem	127,80	140,99	110,3	137,80	153,74	111,6	156,40	171,31	109,5	12,75	17,57	109,0	111,4
v tom - daně z příjmů PO	122,10	134,89	110,5	131,90	146,99	111,4	150,20	165,15	110,0	12,10	18,16	109,0	112,4
- daně z příjmů PO za obce	5,50	5,90	107,3	5,60	6,40	114,3	6,00	6,16	102,7	0,50	-0,24	108,5	96,2
- daně z příjmů PO za kraje	0,20	0,20	98,1	0,30	0,35	115,7	0,20	0,26	131,1	0,15	-0,08	177,0	75,5
- daně z příjmů FO celkem	157,50	147,77	93,8	157,80	154,84	98,1	165,10	172,33	104,4	7,07	17,49	104,8	111,3
v tom: - ze záv. činn. a z funkč. požitků	137,90	129,95	94,2	137,90	134,52	97,6	145,40	148,63	102,2	4,57	14,10	103,5	110,5
- z přiznání	6,30	3,10	49,3	6,40	4,62	72,3	3,50	7,61	217,5	1,52	2,99	149,0	164,6
- z kapitálových výnosů	13,30	14,71	110,6	13,50	15,70	116,3	16,20	16,10	99,4	0,98	0,40	106,7	102,5
- silniční daň	5,20	5,77	111,1	5,40	5,80	107,4	5,70	6,06	106,2	0,03	0,25	100,4	104,4
- daň z nemovitých věcí	9,80	9,97	101,8	10,10	10,33	102,3	10,30	10,59	102,8	0,36	0,25	103,6	102,4
- majetkové daně	9,90	9,42	95,1	9,50	6,79	71,5	10,30	12,53	121,7	-2,63	5,74	72,1	184,6
- daňovní poplatek	3,90	3,95	101,3	4,10	4,52	110,2	4,20	4,67	111,1	0,57	0,15	114,3	103,3
- ostatní daně a poplatky	23,56	24,32	103,2	23,31	24,55	105,3	25,55	27,45	107,5	0,23	2,91	100,9	111,8

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny - údaje z finančních výkazů (nikoliv účty ČNB a FS ADIS - EDA)

Pozn.: údaje jsou v metodice jednotlivých let

Tabulka č. 26: Struktura celostátních daňových příjmů v roce 2016 (v mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem		Státní rozpočet		Obce		Kraje		SFDI	
	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost	Rozpočet	Skutečnost
	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2015
DAŇOVÉ PŘÍJMY	879,55	911,12	619,73	643,02	184,72	190,75	57,80	58,75	17,30	18,60
z toho:										
- daň z přidané hodnoty (DPH)	352,60	347,69	247,70	245,68	74,40	72,52	30,50	29,49	x	x
- spotřební daně	149,40	158,22	142,00	150,34	x	x	x	x	7,40	7,88
- daně z příjmů PO vč. obcí a krajů	156,40	171,31	101,40	111,19	41,80	45,76	13,20	14,36	x	x
v tom - daně z příjmů PO	150,20	165,15	101,40	111,19	35,80	39,60	13,00	14,36	x	x
- daně z příjmů PO za obce	6,00	6,16	x	x	6,00	6,16	x	x	x	x
- daně z příjmů PO za kraje	0,20	0,26	x	x	x	x	0,20	0,26	x	x
- daně z příjmů FO	165,10	172,33	108,60	112,95	42,40	44,78	14,10	14,60	x	x
v tom - ze záv. činnosti a funkč. požitků	145,40	148,63	95,90	98,60	36,90	37,18	12,60	12,85	x	x
- z přiznání	3,50	7,61	1,70	3,46	1,60	3,79	0,20	0,37	x	x
- z kapitálových výnosů	16,20	16,10	11,00	10,89	3,90	3,81	1,30	1,39	x	x
- silniční daň	5,70	6,06	x	x	x	x	x	x	5,70	6,06
- daň z nemovitých věcí	10,30	10,59	x	x	10,30	10,59	x	x	x	x
- majetkové daně	10,30	12,53	10,30	12,53	x	x	x	x	x	x
- daňovní poplatek	4,20	4,67	x	x	x	x	x	x	4,20	4,67
- ostatní daně a poplatky	25,55	27,45	9,73	10,33	15,82	17,10	0,00	0,03	x	x

Pramen: Integrovaný informační systém státní pokladny - údaje z finančních výkazů (nikoliv účty ČNB a FS ADIS - EDA)

Celostátní výnos DPH za rok 2016 dosáhl 347,7 mld. Kč, což je 98,6 % celoročního rozpočtu. Proti skutečnosti roku 2015 se jedná o nárůst o téměř 17,3 mld. Kč, tj. o 5,2 %. Z celkového příjmu náleželo dle údajů z finančních výkazů obcím 72,5 mld. Kč, krajům 29,5 mld. Kč a státnímu rozpočtu 245,7 mld. Kč.

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl 158,2 mld. Kč, tj. 105,9 % rozpočtu, a byl o 7,7 mld. Kč, tj. o 5,1 % vyšší než výnos těchto daní v roce 2015. Z této inkasované částky plynulo 7,88 mld. Kč do SFDI.

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl 172,3 mld. Kč (plnění rozpočtu na 104,4 %) a byl proti stejnému období roku 2015 vyšší o 17,5 mld. Kč, tj. o 11,3 %. Dle údajů z finančních výkazů náleželo z celkového inkasa státnímu rozpočtu 113,0 mld. Kč, rozpočtům obcí 44,78 mld. Kč a rozpočtům krajů 14,6 mld. Kč. Rozhodující část této daně tvoří daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Její celostátní inkaso za hodnocený rok dosáhlo 148,6 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 102,2 %.

3. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Výběr pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 27: Povinné a dobrovolné pojistné na sociální zabezpečení (v mil. Kč)

Pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti	2015 Skutečnost	2016			% plnění (skut. / RpZ)	Index v % 2016/2015	Rozdíl skutečností 2016-2015
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost			
MPSV	394 065	410 196	410 196	416 837	101,6	105,8	22 772
Min. obrany	3 099	3 762	3 762	3 579	95,2	115,5	480
Min. vnitra	6 187	6 557	6 557	6 559	100,0	106,0	372
Min. spravedlnosti	824	839	839	881	105,0	106,9	57
Min. financí	552	589	589	572	97,1	103,7	20
GIBS	42	44	44	43	98,4	103,3	1
Celkem povinné poj.	404 769	421 987	421 987	428 472	101,5	105,9	23 703
Dobrovolné pojistné	375	300	300	404	134,8	107,8	29
Celkem povinné a dobrovolné pojistné	405 144	422 287	422 287	428 876	101,6	105,9	23 732

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátcí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, bylo inkasováno ve výši 428,5 mld. Kč. Proti roku 2015 vzrostl výběr pojistného o 23,7 mld. Kč, což představuje zvýšení o 5,9 %. Rozpočet roku 2016 byl splněn na 101,54 %.

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona bylo vybráno v rámci nedaňových příjmů dobrovolné pojistné ve výši 404 mil. Kč. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 204 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 200 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2015, ve kterém bylo vybráno na dobrovolném pojistném 375 mil. Kč, se zvýšilo inkaso tohoto pojistného o 7,7 %.

Z dlouhodobé časové řady inkasa dobrovolného pojistného je patrný vzestupný trend důchodového pojištění.

Tabulka č. 28: Vývoj dobrovolného pojistného (v mil. Kč)

Dobrovolné pojistné	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
nemocenské pojištění OSVČ	838	901	840	518	559	321	171	190	196	200	204
důchodové pojištění	56	73	81	102	110	125	130	138	154	175	200
celkem	894	974	921	620	669	446	301	328	350	375	404

Pojistné na důchodové pojištění, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, bylo inkasováno ve výši 383,1 mld. Kč. Schválený rozpočet ve výši 375,3 mld. Kč, u kterého nedošlo v průběhu roku k úpravám, byl splněn na 102,1 %. Proti roku 2016 jde o navýšení o 21,7 mld. Kč (o 6,0 %). V úhrnu bylo na důchodovém pojištění povinném a dobrovolném získáno celkem 383,3 mld. Kč.

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2016 představovaly příjmy z vlastního pojistného, tj. pojistného bez pokut, penále a přírážek k pojistnému 428,4 mld. Kč (404,2 mld. Kč v roce 2015). Na pokutách a penále bylo v roce 2016 vybráno 541 137 tis. Kč, což je o 21 926 tis. Kč více než v roce 2015. Na pokutách bylo přitom z této částky uhrazeno 19 779 tis. Kč, na penále 521 358 tis. Kč. Na přírážce k pojistnému dosáhl příjmy výše 1 779 tis. Kč.

Nevyjasněné, neidentifikované a nezařazené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení činily -496 001 tis. Kč. Z této částky připadlo -487 980 tis. Kč na nevypořádané platby na pracovišti ČSSZ pro Prahu a Střední Čechy. Z důvodu vynulování příjmového bankovního účtu došlo k převodu nevypořádaných plateb na depozitní účet. Následně 5.1.2017 byla platba přeúčtována zpět na příjmový bankovní účet.

Na povinném pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2016 zaplatili zaměstnavatelé 320,6 mld. Kč, zaměstnanci 83,2 mld. Kč a 24,6 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných právním předpisem.

V roce 2016 odvádělo České správě sociálního zabezpečení pojistné 276 951 zaměstnavatelů s 4 488 304 pojištěnci. Proti roku 2015 se zvýšil počet zaměstnavatelů o 1 235 a počet pojištěnců se zvýšil o 66 416. Celkové vyměřovací základy pojištěnců zaměstnavatelů v roce 2016 činily 1 248 053 531 tis. Kč, tj. o 71 141 337 tis. Kč více než v roce 2015.

K 31.12.2016 bylo evidováno 677 381 osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění a 90 956 osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných. Proti stejnému období roku 2015 došlo ke zvýšení počtu osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění o 1 681 a ke snížení počtu osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných o 109 osob. **Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti k 31. prosinci 2016 byly vyčísleny na 59 957 mil. Kč.** Proti roku 2015, kdy nedoplatky činily na konci roku 61 276 mil. Kč, se nedoplatky snížily o 1 319 mil. Kč.

Vývoj nedoplatek pojistného a příslušenství v časové řadě za celé období výběru pojistného je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 29: Vývoj nedoplatek pojistného a příslušenství (v mil. Kč)

ROK	Celková výše nedoplatek k 31.12.	Přírůstek proti předchozímu roku	ROK	Celková výše nedoplatek k 31.12.	Přírůstek proti předchozímu roku
1993	3 145		2005	62 180	203
1994	7 049	3 904	2006	59 721	-2 459
1995	13 762	6 713	2007	57 488	-2 233
1996	21 985	8 223	2008	55 797	-1 691
1997	32 564	10 579	2009	59 713	3 916
1998	39 854	7 290	2010	60 092	379
1999	49 127	9 273	2011	61 311	1 219
2000	55 850	6 723	2012	62 526	1 215
2001	60 638	4 788	2013	63 378	852
2002	61 749	1 111	2014	63 867	489
2003	63 754	2 005	2015	61 276	-2 591
2004	61 977	-1 777	2016	59 957	-1 319

Vymáhání a právní zajištění pohledávek bylo v roce 2016 realizováno OSSZ, PSSZ a MSSZ Brno ve smyslu platné právní úpravy a ve smyslu interních předpisů a norem ČSSZ. Vymáhání a právní zajištění pohledávek bylo realizováno všemi dostupnými zákonnými formami zejména ve správní exekuci, včetně přihlašování a uplatňování pohledávek v insolvenčních řízeních a přihlašování pohledávek do dražebních jednání.

Trvale byl kladen velký důraz na včasnost zahajovaného exekučního řízení a používání adekvátních způsobů vedených exekucí včetně zajišťování pohledávek. OSSZ zpravidla nejprve vydávaly výzvu k úhradě pohledávky, a pokud nebyla pohledávka uhrazena či nebylo povoleno placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, vydávaly exekuční příkaz.

Na základě provedeného šetření majetkových poměrů dlužníka, byl exekuční příkaz vydán již pro konkrétní způsob exekuce (přikázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, srážky ze mzdy, přikázání jiné peněžité pohledávky a případně zajištění nemovitosti). Pokud nebyly ani poté pohledávky uhrazeny, byly, na základě opakovaných šetření OSSZ o majetkových poměrech dlužníků, zpravidla opakovaně prováděny správní exekuce. V odůvodněných případech (zejména existence nemovitého majetku, který však ČSSZ nemůže vlastními postupy postihnout v exekuci) byly pohledávky předány k vymáhání soudním exekutorům. Tato spolupráce je vždy realizována v ad hoc případech, kdy další podmínkou je skutečnost, že soudní exekutoři nebudou účtovat OSSZ, PSSZ a MSSZ Brno náklady exekuce a nebudou požadovat ani zálohy na provedení exekuce. K předání pohledávky k vymáhání soudnímu exekutorovi dojde až po předchozím souhlasu příslušného pracoviště ČSSZ. S ohledem na možné náklady spojené s využitím tohoto způsobu vymáhání pohledávek postupují OSSZ, PSSZ a MSSZ Brno obezřetně, a to při individuálním posouzení konkrétního případu, ale i po vyhodnocení získaných zkušeností z dosavadní spolupráce.

Velká pozornost byla věnována také důslednějšímu zhodnocení kritérií a důvodů pro tzv. odpis nedobytných pohledávek a jejich převodu na podrozvahový účet, zejména pak u pohledávek uplatňovaných v insolvenčním řízení.

Mezi další skutečnosti, které ovlivňují výběr pojistného, patří i oblast přeplatků, které však mají charakter přechodného rázu. Jsou způsobeny zejména pozdním zasláním přehledu o výši pojistného plátcem pojistného, kdy po jeho dodatečném zaúčtování dojde k vyrovnání s předpisem pojistného.

K 31.12.2016 dosáhl kumulovaný objem odepsaných nedobytných pohledávek výše 21 716 315 tis. Kč (o 663 517 tis. Kč méně než v roce 2015) a bylo prominuto penále v částce 169 039 tis. Kč, což je o 34 107 tis. Kč méně než v roce 2015.

K 31.12.2016 evidovala ČSSZ u všech dlužníků celkem 14 344 splátkových režimů s celkovou pohledávkou ve výši 1 026 743 tis. Kč, z toho 11 706 osob samostatně výdělečně činných s celkovou pohledávkou 366 557 tis. Kč a 2 638 zaměstnavatelů s celkovou pohledávkou 660 186 tis. Kč.

Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) v územním členění uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 30: Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v územním členění (v mil. Kč)

Region	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Praha	12 675 047	13 796 481	14 056 486	14 318 965	15 038 598	15 267 477	21 100 554	20 859 273	20 580 681
Střední Čechy	3 811 181	4 247 147	4 206 676	4 468 742	4 740 219	4 962 600			
České Budějovice	1 069 304	1 248 742	1 264 659	1 306 742	1 307 997	1 312 270	1 298 705	1 199 587	1 196 999
Plzeň	3 580 135	3 813 483	3 851 617	3 942 110	4 109 616	4 256 271	4 170 129	4 079 995	3 966 558
Ústí nad Labem	7 464 211	7 661 575	7 678 510	7 891 454	8 179 561	8 439 743	8 386 214	7 994 902	7 911 666
Hradec Králové	4 119 007	4 343 987	4 352 969	4 341 154	4 377 642	4 456 167	4 435 269	4 277 635	4 198 951
Brno	11 906 869	12 592 200	12 618 277	12 774 376	12 743 790	12 840 735	12 671 914	12 018 071	11 512 320
Ostrava	11 171 696	12 009 415	12 063 202	12 267 444	12 028 622	11 842 848	11 804 331	10 846 616	10 590 248
Celkem	55 797 450	59 713 030	60 092 396	61 310 987	62 526 045	63 378 111	63 867 116	61 276 079	59 957 423

Pozn.: V roce 2014 došlo ke sloučení pracovišť Praha a Střední Čechy

Vývoj nedoplatků jednotlivých regionů je ovlivněn strukturou a velikostí zaměstnavatelských subjektů a jejich ekonomickou situací.

4. Daňové nedoplatky

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.). Daňové nedoplatky se týkají jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků a státních fondů.

Nedoplatky všech daňových příjmů dosáhly ke konci roku 2016 celkové výše 127,5 mld. Kč a proti roku 2015 klesly o 52,5 mld. Kč, tj. o 29,2 %.

Tabulka č. 31: Stav a vývoj nedoplatků daňových příjmů od konce roku 2014 (v mld. Kč)

Stav nedoplatků evidovaných FS ČR, CS ČR a ČSSZ	Rok 2014	1. pol. 2015	Rok 2015	1. pol. 2016	Rok 2016	Rozdíl 2016-2015
Celkové nedoplatky	185,0	190,3	180,0	162,8	127,5	-52,5
v tom:						
DPH	75,2	80,5	76,8	62,5	38,4	-38,4
SD (vč. tzv. energetických daní)	8,9	9,2	9,2	10,2	10,1	0,9
DPPO	14,4	14,7	13,3	11,5	7,8	-5,6
DPFO (z přiznání a ze závislé činnosti)	12,5	12,4	10,7	9,7	5,9	-4,8
daň z nabytí nemovitých věcí *)	2,4	2,2	2,1	1,8	1,4	-0,7
clo	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	-0,2
daň silniční	1,5	1,6	1,3	1,2	0,7	-0,6
daň z nemovitých věcí	0,9	1,0	0,9	0,8	0,6	-0,2
pojistné na soc. zabezpečení	63,9	63,2	61,3	61,2	60,0	-1,3
ostatní (dopočet)	4,9	5,2	4,0	3,6	2,5	-1,6
v tom:						
nedoplatky nové daňové soustavy	185,0	190,3	180,0	162,8	127,5	-52,5
nedoplatky staré daňové soustavy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
v tom:						
nedoplatky evid. Finanční správou ČR	110,6	116,4	107,9	89,7	55,9	-52,0
nedoplatky evid. ČSSZ	63,9	63,2	61,3	61,1	60,0	-1,3
nedoplatky evid. Celní správou ČR	10,5	10,7	10,8	12,0	11,7	0,8

*) vč. stavu nedoplatků na dani z převodu nemovitostí platné do 31.12.2013

Největší objem nedoplatků ve výši **60,0 mld. Kč** (podíl 47,0 % a meziroční pokles o 1,3 mld. Kč) evidovala ke konci roku 2016 **Česká správa sociálního zabezpečení**. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně příslušenství (dále jen pojistné na sociální zabezpečení). Jak je vysvětleno v následujícím odstavci, část inkasa pojistného vč. nedoplatků eviduje od roku 2013 i Finanční správa ČR. Podrobněji jsou nedoplatky v působnosti ČSSZ uvedeny v části II.3 tohoto sešitu.

Druhý největší objem nedoplatků ve výši **55,9 mld. Kč** (podíl 43,8 % a meziroční pokles o 52,0 mld. Kč) evidovala ke konci roku 2016 **Finanční správa ČR**. Ta spravuje nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma cla, energetických daní a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány, a vyjma nedoplatků pojistného, spravovaných ČSSZ. Od 1.1.2013 vznikly v evidenci Finanční správy ČR v souvislosti s přijetím zákona č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření, ve znění pozdějších předpisů, nové druhy příjmů, které se týkají správy pojistného na důchodové spoření. V souladu s tímto zákonem mohli poplatníci vyvádět část povinných odvodů na sociální pojištění a část ze své mzdy do tzv. II. pilíře důchodové reformy (zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření, byl s účinností od 1.1.2016 zrušen zákonem č. 376/2015 Sb., o ukončení důchodového spoření).

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, je **Celní správa ČR** a jí evidované nedoplatky cla, energetických daní, části nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní a také odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu dosáhly **11,7 mld. Kč** (9,2 % z celkového objemu všech daňových nedoplatků a meziroční růst o 0,8 mld. Kč). Podrobný vývoj nedoplatků v působnosti celních orgánů je součástí tohoto sešitu - (viz Příloha č. 2: Zpráva o činnosti Celní správy České republiky tohoto sešitu).

Daňové nedoplatky v evidenci Finanční správy ČR

Orgány finanční správy v postavení správce daně evidují u všech daňových subjektů jejich daňové a platební povinnosti, úhrady nebo zániky daňových a platebních povinností a z toho vyplývající přeplatky a nedoplatky. Daňový dlužník je daňovým řádem definován jako daňový subjekt, který neuhradil nedoplatek. Daňové nedoplatky představují souhrnnou částku daňovým subjektem včas neuhrazené splatné daně a po dni splatnosti daně také částku naběhlého příslušenství daně k určitému dni sledování.

Daňová pohledávka a její výše je stanovena správcem daně ve vyměřovacím řízení, kde je též určena lhůta její splatnosti. Podle délky časové prodlevy mezi splatností a úhradou daně je souhrnná částka daňového nedoplatku zvyšována o předepsaný úrok z prodlení.

Do daňových nedoplatků není zahrnuta tzv. posečkaná daň (posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky podle § 156 odst. 1 daňového řádu), u které je stanovena nová lhůta splatnosti a daň tak do této doby ztrácí svou vykonatelnost a vymahatelnost. Z evidence daní vyplývá, že celkový objem kumulované posečkané daně k 31.12.2016 dosáhl 16,3 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že celková splatná povinnost v průběhu roku 2016 byla ve výši 12,7 mld. Kč, dosáhl objem posečkané daně splatné až v období po 31.12.2016 hodnoty 3,6 mld. Kč (po 31.12.2015 to bylo 6,9 mld. Kč).

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných Finanční správou ČR k 31.12.2016 dosáhl 55,9 mld. Kč. Proti roku 2015 klesla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 52,0 mld. Kč, tj. o 48,2 %. Na tom se nejvíce podílel meziroční pokles evidovaných nedoplatků u DPH (o 38,2 mld. Kč, tj. o 50,6 %), u DPPO (o 5,6 mld. Kč, tj. o 41,9 %) a také u DPFO z přiznání (o 3,7 mld. Kč, tj. o 44,8 %). Nejvyšší stav nedoplatků stále vykazuje DPH. Jejich hodnota dosáhla 37,3 mld. Kč, tj. 66,8 % všech daňových nedoplatků evidovaných Finanční správou ČR.

Tabulka č. 32: Struktura nedoplatků od roku 2011 v evidenci Finanční správy ČR (v mil. Kč)

Daň	Nedoplatky 2011	Nedoplatky 2012	Nedoplatky 2013	Nedoplatky 2014	Nedoplatky 2015	Nedoplatky 2016	Rozdíl 2016-2015
Celkem nové daně	117 003	133 759	148 037	110 599	107 858	55 860	-51 998
DPH	68 725	82 505	96 527	73 951	75 566	37 318	-38 248
Daně spotřební celkem	935	968	904	565	468	19	-449
Daň z příjmů právnických osob	19 109	21 872	21 155	14 354	13 344	7 759	-5 585
Daň z příjmů srážkou § 36	358	382	438	336	319	192	-128
Daň silniční	1 521	1 614	1 692	1 488	1 324	739	-585
Daň dědická	10	10	9	10	8	6	-2
Daň darovací	159	148	136	116	60	34	-26
Daň z nabytí nemovitých věcí *)	3 209	2 962	2 844	2 352	2 071	1 411	-660
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	14 284	13 737	12 298	9 745	8 234	4 548	-3 686
Daň z příjmů fyz. osob záv. činnost	3 974	3 811	3 679	2 795	2 429	1 312	-1 116
Daň z nemovitých věcí	954	955	1 030	913	857	616	-241
Odvod z loterií §41b odst.1	x	12	32	28	26	32	6
Odvod z loterií §41b odst.2,3,4	x	136	229	87	93	93	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	3 767	4 649	7 064	3 859	3 058	1 780	-1 278
Celkem staré daně	1 819	979	903	6	0	0	0
Pojistné celkem	x	x	2	8	14	8	-6
CELKEM	118 822	134 738	148 943	110 612	107 872	55 868	-52 004

*) vč. stavu nedoplatků na dani z převodu nemovitostí platné do 31.12.2013

Největší objem splatných daňových nedoplatků byl evidován v působnosti Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (32,7 mld. Kč, tj. 58,6 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy), Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj (3,9 mld. Kč, tj. 7,0 % nedoplatků), Specializovaného finančního úřadu (3,2 mld. Kč, tj. 5,8 % nedoplatků), Finančního úřadu pro Středočeský kraj (2,7 mld. Kč, tj. 4,8 % nedoplatků) či Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj (2,6 mld. Kč, tj. 4,6 % nedoplatků). Naopak nejmenší objem nedoplatků vykazovaly např. Finanční úřad pro Karlovarský kraj (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Pardubický kraj (0,5 mld. Kč), Finanční úřad pro Královéhradecký kraj (0,6 mld. Kč), Finanční úřad pro Zlínský kraj (0,8 mld. Kč), Finanční úřad pro Kraj Vysočina (1,0 mld. Kč) či Finanční úřad pro Olomoucký kraj (1,1 mld. Kč).

Na stav nedoplatků mají také vliv odpisy nedoplatků pro nedobytnost. V průběhu roku 2016 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě 165,2 mld. Kč (o 108,3 mld. Kč více, než v roce 2015), zároveň správci daně v tomto roce opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši 118,0 mld. Kč (o 76,7 mld. Kč více, než v roce předchozím). Čisté saldo odepsaných a opětovně aktivovaných odepsaných nedoplatků tak v roce 2016 činilo 47,2 mld. Kč, zatímco v roce 2015 to bylo 15,5 mld. Kč. Více viz dále v části „Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek“. Přehled zaevidovaných odepsaných daňových nedoplatků k 31.12.2016 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 33: Přehled zaevidovaných odepsaných daň. nedoplatků k 31.12.2016 (v mil. Kč)

Daň	Odpis nedoplatku pro nedobytnost - §158 DR			Prominutí daňového nedoplatku - § 65 ZSDP, §264 DR			Prekluze a promlčení § 160 DR			Zánik nedoplatků § 264 DR		
	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	Saldo v akt. roce	Celkem	Z minul. let	v akt. roce	Celkem	Z minul. let	v akt. roce	Celkem
Daň z přidané hodnoty	117 298,7	48 026,3	165 325,0	10 588,2	-1 021,1	9 567,1	32 943,7	31 501,6	64 445,3	14 549,3	250,8	14 800,1
Daň spotřební	1 734,0	-887,2	846,9	523,1	-129,9	393,2	7 440,6	1 333,8	8 774,3	1 034,0	130,3	1 164,3
Daň z příjmů právnických osob	27 684,6	216,9	27 901,5	3 010,5	-49,1	2 961,4	18 554,9	9 668,3	28 223,2	11 496,0	82,6	11 578,6
Daň z příjmů sračkou § 36	320,0	-48,7	271,4	17,9	-3,4	14,5	189,9	201,4	391,2	112,6	1,5	114,1
Daň silniční	714,2	348,7	1 062,9	90,0	-7,2	82,7	559,0	277,5	836,5	252,4	7,6	260,0
Daň dědičná	1,6	-0,6	0,9	0,1	0,0	0,1	2,9	1,2	4,1	0,6	0,0	0,6
Daň darovací	62,6	-67,7	-5,1	13,9	-3,4	10,5	919,4	96,4	1 015,8	138,7	1,2	139,9
Daň z převodu nemovitostí	1 766,4	-285,6	1 480,8	234,2	-36,5	197,7	2 103,8	940,0	3 043,8	1 162,7	10,8	1 173,6
Daň z nabytí nemovitých věcí	0,2	6,1	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	8 734,9	-716,3	8 018,6	213,7	-100,6	113,1	9 413,9	4 793,9	14 207,7	418,2	12,0	430,2
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	3 322,7	-357,3	2 965,5	702,0	-103,9	598,1	3 157,6	1 733,6	4 891,3	1 888,4	29,7	1 918,1
Daň z nemovitých věcí	381,4	104,5	485,9	71,2	-24,3	46,9	572,3	181,4	753,6	218,1	9,8	228,0
Odvod z elektřiny ze slun. zařízení	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií §41b odst. 1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií §41b odst. 2, 3, 4	9,2	0,2	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	3 034,7	854,0	3 888,7	472,2	-28,7	443,6	3 777,3	1 163,8	4 941,1	1 535,1	48,0	1 583,0
Celkem nové daně	165 065,3	47 193,5	212 258,8	15 937,0	-1 508,0	14 429,0	79 635,2	51 892,8	131 528,0	32 806,1	584,4	33 390,4
Celkem staré daně	-82,3	-2,5	-84,8	4 357,4	-4 340,8	16,7	9 111,3	4 343,2	13 454,5	3 936,9	-0,8	3 936,1
CELKEM daně	164 983,0	47 191,0	212 173,9	20 294,4	-5 848,7	14 445,6	88 746,5	56 236,0	144 982,6	36 743,0	583,5	37 326,5

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2016 se vztahuje na činnost orgánů Finanční správy ČR (dále jen „orgány finanční správy“) v postavení správce daně podle § 10 daňového řádu. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 daňového řádu evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobého pohledu charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, jsou uvedeny v následující tabulce. Údaje jsou uvedeny sumárně za staré a nové daně.

Tabulka č. 34: Vývoj objemu vymáhaných a vymožených daň. nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Nedoplatky vymáhané (stav)		Nedoplatky vymožené (v daném roce)		% úspěšnosti	
	Počet případů	Částka v mld. Kč	Počet případů	Částka v mld. Kč	Počet případů	Objem
1995	30 633	17,284	24 714	2,648	80,7	15,3
1996	49 954	22,649	35 973	2,895	72,0	12,8
1997	80 558	29,006	51 226	4,240	63,6	14,6
1998	100 743	31,375	72 371	3,957	71,8	12,6
1999	127 278	33,131	92 710	4,235	72,8	12,8
2000	138 919	40,860	96 365	4,482	69,4	11,0
2001	195 548	46,219	134 622	6,716	68,8	14,5
2002	223 015	48,489	169 054	3,827	75,8	7,9
2003	1 234 535	54,164	349 375	3,960	28,3	7,3
2004	1 434 436	64,385	376 258	4,073	26,2	6,3
2005	1 608 868	68,205	412 234	5,111	25,6	7,5
2006	1 751 207	68,505	443 009	5,203	25,3	7,6
2007	1 811 163	68,477	471 228	6,054	26,0	8,8
2008	2 237 389	67,382	521 621	6,334	23,3	9,4
2009	2 997 730	68,011	553 470	5,999	18,5	8,8
2010	3 996 484	71,166	614 493	7,012	15,4	9,9
2011	3 475 900	83,367	214 479	5,754	6,2	6,9
2012	3 244 637	98,774	562 662	7,941	17,3	8,0
2013	3 420 171	111,390	525 999	7,525	15,4	6,8
2014	3 528 833	85,307	583 715	11,105	16,5	13,0
2015	3 843 341	91,398	753 804	11,865	19,6	13,0
2016	2 913 200	44,078	773 843	13,320	26,6	30,2

Pozn.: Od r. 2003 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání uplatňována nová metodika vykazování - podle ní je počet případů u evidovaných nedoplatků ve vymáhání dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v příslušném roce k jejich úhradě.

Pozn.: Od konce roku r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem podle § 167 až 169 daňového řádu a § 103 zákona o DPH v rámci období příslušného roku, které jsou uváděny v rámci samostatných statistických údajů, obsahuje níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 35: Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň v průběhu roku v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka v mld. Kč	Částka v mld. Kč
2014	1 032	4,172	0,256
2015	1 605	3,633	0,822
2016	1 561	3,329	1,098

Z meziročního porovnání uvedených údajů vyplývá nevýrazný pokles počtu vydaných zajišťovacích příkazů v průběhu roku 2016 o 44, resp. o 2,7 %. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň vydaných v průběhu

roku 2016, ve srovnání s obdobím roku 2015 poklesla o **304 mil. Kč** (tj. o 8,4 %). Celková částka úhrad ze zajištění, evidovaná na účtech finančních úřadů v průběhu roku 2016, však byla ve srovnání s údaji roku 2015 naopak vyšší, a to o **276 mil. Kč**.

K aktivnímu využívání institutu zajištění nesplatné nebo dosud nestanovené daně zajišťovacím příkazem dochází zejména v souvislosti s prověřováním obchodních transakcí s pohonnými hmotami, tabákovými výrobky a alkoholem, a to za účelem zajištění úhrady souvisejících daňových povinností, zvláště v kontextu hrozícího rizika neuhrazení či krácení daně z přidané hodnoty na výstupu. Řízení o zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně je z dlouhodobého hlediska do jisté míry ovlivňováno častým uplatňováním opravných prostředků daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům.

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu sledovat také pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31.12. příslušného roku (viz údaje v tabulce). Druhý sloupec tabulky uvádí celkový objem kumulovaných nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, v pátém sloupci je uveden procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných nedoplatků a v posledním sloupci procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Tabulka č. 36: Vývoj objemu daňových nedoplatků v evidenci Finanční správy ČR

Rok	Nedoplatky kumulované k 31.12. příslušného roku (v mld. Kč)	Nedoplatky vymáhané k 31.12. příslušného roku (v mld. Kč)	Nedoplatky vymožené 1.1. až 31.12. příslušného roku (v mld. Kč)	Vymáháno v %	Úspěšnost v %
2011	118,822	83,367	5,754	70,2	6,9
2012	134,738	98,774	7,941	73,3	8,0
2013	148,941	111,390	7,525	74,8	6,8
2014	110,604	85,307	11,105	77,1	13,0
2015	107,858	91,398	11,865	84,7	13,0
2016	55,860	44,078	13,320	78,9	30,2

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Orgány finanční správy evidovaly ke dni 31.12.2016 **kumulované daňové pohledávky** v celkové výši **55,9 mld. Kč**. V porovnání se stavem k 31.12.2015 poklesl jejich objem o **52,0 mld. Kč**, resp. o 48,2 %. Tento výrazný pokles je ve velké míře důsledkem zesíleného zaměření orgánů finanční správy na zrealnění objemu evidovaných nedoplatků, jehož účelem je objektivizace příjmů státního rozpočtu a jeho sestavení na podkladě dosažitelného daňového výnosu. Pokles objemu evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků se oproti výsledkům předchozího roku snížil rovněž vlivem zlepšeného výběru daní v rámci exekučních řízení a intenzivním bojem Finanční správy ČR proti daňovým únikům. Kladně byl ovlivněn také zvyšující se ekonomickou aktivitou v roce 2016.

K 31.12.2016 byly finančními úřady evidovány **ve vymáhání** daňové nedoplatky ve výši **44,1 mld. Kč**. Nadto evidovaly orgány finanční správy ke stejnému dni **další** finanční částku **na zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň** ve výši **3,2 mld. Kč** (z tohoto objemu byla na zajišťovacích exekucích evidována částka 2,8 mld. Kč). **Celkem se tedy k 31.12.2016 jedná o objem 47,3 mld. Kč.**

V porovnání se stavem ke dni 31.12.2015 poklesl objem nedoplatků **předaných k vymáhání o 47,3 mld. Kč**. Pokles objemu nedoplatků, evidovaných k 31.12.2016 ve vymáhání, je zcela v souladu s výrazným poklesem objemu evidovaných kumulovaných

nedoplatků ke stejnému dni, jedná se tedy o pozitivní stav. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání tvoří zejména daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům Finanční správy ČR do konce roku 2016, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Dílem se jedná také o nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a nedokončených řízení o odstranění pochybností.

Z celkového objemu **vymáhaných** daňových nedoplatků (44,1 mld. Kč) činily k 31.12.2016 nedoplatky evidované **na daních** částku 41,4 mld. Kč, tj. **93,9 %**, a na **příslušenství daní** částku ve výši 2,7 mld. Kč, tj. **6,1 %**. Na základě meziročního porovnání předmětných údajů lze konstatovat, že v roce 2016 došlo navýšení nedoplatků vymáhaných na daních vůči nedoplatkům vymáhaným na příslušenství daní o 1,1 p.b.

V období roku 2016 pracovníci finančních úřadů **všemi dostupnými způsoby vybrali a vymohli 13,3 mld. Kč**; ve srovnání s výsledky roku 2015 se jedná o nárůst o **1,5 mld. Kč**. **Dále** byla finančními úřady na základě **zajišťovacích příkazů a zajišťovacích exekucí** v průběhu roku 2016 uhrazena částka **1,1 mld. Kč**. **Celková částka úhrad** za období roku 2016 tak činila **14,4 mld. Kč**.

Objem daňových nedoplatků **vymožených vymáhacími úkony** za období roku 2016 činil **3,9 mld. Kč**, tj. 29,3 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Ještě **před provedením vymáhacích úkonů**, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 daňového řádu, byla v průběhu roku 2016 finančními úřady na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši **8,5 mld. Kč**, což odpovídá 63,9 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Tento pozitivní výsledek je jednak efektem včasného předávání vzniklých nedoplatků vymáhacím útvarům a dále důsledkem úkonů, jimiž se pracovníci vymáhacích útvarů snaží neinvazivními prostředky ve vztahu k dlužníkovi docílit toho, aby svůj dluh uhradil bez nutnosti provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něj plynoucími negativními důsledky. **Po zahájení vymáhacích úkonů** byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši **0,9 mld. Kč** (6,8 % z celkové částky).

V průběhu roku 2016 došlo **k odpisu nedobytných nedoplatků** v celkové hodnotě **165,2 mld. Kč** (o 108,3 mld. Kč více, než v roce 2015), zároveň správci daně v tomto roce **opětovně aktivovali odepsané nedoplatky** v celkové výši **118,0 mld. Kč** (o 76,7 mld. Kč více, než v roce předchozím). Nárůst objemu nedoplatků odepsaných pro nedobytnost v souladu s ustanovením § 158 daňového řádu byl v roce 2016 způsoben zejména zvýšeným zájmem o zrealizování vstupních údajů pro příjmovou část státního rozpočtu. Potenciálně nedobytné nedoplatky nemají fiskální efekt. Odpisem pro nedobytnost však nezanikají a jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou finančními úřady nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání. Na zvýšení částky opětovně aktivovaných odepsaných nedoplatků v průběhu roku 2016 se podílí nemalou měrou také opatření Finanční správy ČR k eliminaci možnosti některých obchodních korporací zapojit se do řetězových podvodů na dani z přidané hodnoty.

V rámci roku 2016 byly z důvodu **prekluze** odepsány nedoplatky ve výši **56,2 mld. Kč** (o 37,0 mld. Kč více, než v roce 2015). K meziročnímu zvýšení objemu nedoplatků odepsaných z důvodu prekluze došlo ze stejného důvodu, jako u nedoplatků odepsaných pro nedobytnost (zrealizování vstupních údajů pro příjmovou část státního rozpočtu). V průběhu

roku 2016 **zanikly** daňové nedoplatky v celkové výši **0,6 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč méně, než v roce předchozím. V roce 2016 byly **prominuty**, za splnění podmínek daňového řádu, daňové nedoplatky ve výši **8,5 mld. Kč** (o 4,7 mld. Kč více, než v roce 2015) a zároveň správci daně v tomto období **zrušili prominutí nedoplatků** ve výši **14,4 mld. Kč** (meziročně jde o nárůst o 12,6 mld. Kč).

Objem daňových nedoplatků předaných k vymáhání i objem daňových nedoplatků vymožených finančními úřady v průběhu roku 2016 kladně ovlivňovala zejména opatření pro zefektivnění vymáhací činnosti finančních úřadů, přijatá v rámci Finanční správy ČR. Jako příklad lze zmínit vznik a fungování operativních týmů pracovníků Finanční správy ČR pro vymáhání nedoplatků a zvýšení počtu exekučních akcí.

V červnu roku 2013 byl vydán Pokyn k základním zásadám k zefektivnění vymáhací činnosti finančních úřadů od roku 2013 (tzv. „pilotní projekt“). Základní podstatou projektu bylo ošetření včasného předávání zjištěných daňových nedoplatků k vymáhání a včasného zahájení vymáhacích úkonů stanovením metodiky předávání nedoplatků v závislosti na jejich individuální výši. Kontrola plnění pokynu byla realizována prostřednictvím dohlídkové činnosti a zpětné vazby mezi finančními úřady a GŘ. Počátkem roku 2015 se konal seminář k vyhodnocení účinnosti a přínosů jednotlivých opatření ke zvýšení efektivity vymáhací činnosti, zavedených výše zmíněným projektem. Na základě závěrů z hodnotícího semináře byly poté vydány Zásady efektivity vymáhací činnosti finančních úřadů, které jsou modifikací původních principů. Ve druhé polovině roku 2016 proběhlo další vyhodnocení projektu pro zefektivnění vymáhací činnosti finančních úřadů s následnou úpravou souvisejících metodických materiálů. Včasné zahájení vymáhacích úkonů zvyšuje pravděpodobnost úspěšnosti vymožení nedoplatků (s přihlédnutím k dalším faktorům, které efektivitu vymáhání negativně ovlivňují). Od roku 2014 je tak patrný nárůst úspěšnosti vymáhání ve srovnání s lety předcházejícími.

V následující tabulce je uveden přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle vybraných daňových příjmů pro období roku 2016 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2015. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 37: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňových příjmů

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31.12.2015		k 31.12.2016		v roce 2015		v roce 2016	
	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%
Daň z přidané hodnoty	66,499	72,8	30,787	69,8	2,350	67,4	2,448	62,8
Daně z příjmů	18,773	20,5	9,699	22,0	0,683	19,6	0,825	21,2
Daň z nemovitých věcí	0,623	0,7	0,432	1,0	0,058	1,7	0,067	1,7
Daň dědická, darovací, z převodu nemovitostí ¹⁾	1,669	1,8	1,062	2,4	0,090	2,6	0,078	2,0
Daň z nabytí nemovitých věcí ²⁾	0,089	0,1	0,185	0,4	0,027	0,8	0,067	1,7
Daň silniční	1,208	1,3	0,672	1,5	0,112	3,2	0,097	2,5

1) Případy, kdy předmět daně vznikl do 31.12.2013.

2) Případy, kdy předmět daně vznikl po 1.1.2014.

Nejvyšší hodnoty jsou tradičně evidovány u vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků na dani z přidané hodnoty. Meziroční nárůst procentuálních podílů byl tentokrát zaznamenán zejména na souhrnu daní z příjmů.

Ke konci roku 2016 evidovaly orgány finanční správy **31** daňových subjektů s **dlužnou částkou přesahující 100 mil. Kč** na některém z evidovaných druhů příjmů, o celkové hodnotě nedoplatků **11,9 mld. Kč**, což činí 21,3 % z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek. V porovnání se závěrem roku 2015 jsou tyto údaje o 43 velkých daňových dlužníků a o 6,8 mld. Kč nižší. Na **dani z přidané hodnoty** byly na koci roku 2016 evidovány nedoplatky vyšší než 100 mil. Kč u **23** daňových subjektů o celkové výši **5,1 mld. Kč** (9,1 % z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek).

Nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je již dlouhodobě dosahováno **úkony v daňové exekuci** podle § 178 daňového řádu. Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce uvádí pro období roku 2016 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2015 následující tabulka. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání u předmětného způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 38: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31.12.2015		k 31.12.2016		v roce 2015		v roce 2016	
	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%	Částka (mld. Kč)	%
DE srážkami ze mzdy	5,562	6,1	2,964	6,7	0,178	5,1	0,181	4,6
DE příkazáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	16,886	18,5	8,966	20,3	2,609	74,8	2,788	71,5
DE příkazáním jiné peněžité pohledávky	1,890	2,1	1,002	2,3	0,217	6,2	0,237	6,1
DE postižením jiných majetkových práv	0,169	0,2	0,016	0,04	0,010	0,3	0,011	0,3
DE prodejem movitých věcí	0,717	0,8	0,904	2,1	0,154	4,4	0,193	4,9
DE prodejem nemovitých věcí	1,675	1,8	1,142	2,6	0,068	1,9	0,087	2,2

Nejčastěji využívaným a zároveň nejefektivnějším exekučním prostředkem je daňová exekuce **příkazáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb**. Exekuce **srážkami ze mzdy** je dalším poměrně hojně využívaným způsobem daňové exekuce při vymáhání daňových nedoplatků, její efektivitu dlouhodobě ovlivňují omezené možnosti správce daně včas zjistit a reagovat na změny zaměstnavatele dlužníka. Negativa přináší také nízká výtěžnost tohoto způsobu exekuce vzhledem k faktu, že mzda dlužníků bývá v době nařízení daňové exekuce nezřídka postihována srážkami pro jiné pohledávky jiných věřitelů a výše prováděných srážek neumožňuje provedení exekuce pro další pohledávky za dlužníky.

V roce 2016 byl zaznamenán meziroční nárůst procentuálních podílů u vymáhaných i vymožených nedoplatků prostřednictvím **mobiliárních daňových exekucí**. S tímto pozitivním výsledkem úzce souvisí úspěchy Finanční správy ČR při realizaci dražeb exekučně zabavených movitých a nemovitých věcí, jejichž počet meziročně vzrostl o 188 na 855. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou zejména případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot) a dalších, z hlediska zájemců o dražbu, atraktivních komodit (např. tabákové výrobky, alkohol). V efektivitě daňové exekuce **prodejem movitých věcí** se však stále negativně projevuje velký počet daňových subjektů, využívajících za účelem pořízení hodnotnějšího majetku finanční leasing či úvěr, který je zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jeho poskytovatele. U daňové exekuce **prodejem nemovitých věcí** je dlouhodobě patrný vliv zatížení řady věcí, které by mohly být postiženy touto exekucí, zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to

zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Prostřednictvím nařízení daňové exekuce prodejem nemovitých věcí nicméně finanční úřady často dosahují situace, kdy mnozí dlužníci již po vydání exekučního příkazu na prodej takové věci pohledávku uhradí.

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím **soudních exekutorů** finanční úřady využívají pouze v nezbytných případech, a to s ohledem na zásadu vyslovenou v § 175 odst. 2 daňového řádu. V průběhu roku 2016 byly pracovníky Finanční správy ČR předány k vymáhání soudními exekutory daňové nedoplatky ve výši **25,3 mil. Kč** a za období roku 2016 byla soudními exekutory vymožena **2,2 mil. Kč**. Uvedené údaje zahrnují pouze pohledávky, které soudní exekutoři vymáhali **k návrhu správce daně, jako oprávněného**, ve smyslu § 175 odst. 1 daňového řádu. Správce daně také **z titulu věřitele** přihlašuje daňové pohledávky **do exekucí prováděných soudními exekutory**; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce (v roce 2016 se jednalo o výši **578,6 mil. Kč**). V průběhu roku 2016 získala Finanční správa ČR z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku **27,4 mil. Kč**.

Ke dni 31.12.2016 vykazovaly orgány finanční správy kumulovanou částku daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených **insolvenčních řízení** v hodnotě **6,0 mld. Kč**, což představuje 13,5 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2016 činily celkem **391,1 mil. Kč**. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni v porovnání s údaji, dosaženými finančními úřady při vymáhání pohledávek vlastními úkony. Výsledky finančních úřadů však korespondují s obecně celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení, která souvisí nejen s délkou trvání těchto řízení, ale i s hodnotou majetku dlužníka a následnou likviditou majetkové podstaty. K maximalizaci výtěžku v rámci insolvenčních řízení přispívá včasné zajištění pohledávky správce daně majetkem dlužníka a získání přednostního pořadí pro uspokojení pohledávky při jeho zpeněžení. V praxi je však majetek dlužníka často již před vznikem daňového nedoplatku, resp. před stanovením daně, zatížen zástavními právy jiných věřitelů s ještě výhodnějším pořadím uspokojení pohledávky (nejčastěji se jedná o pohledávky poskytovatelů platebních služeb z úvěrů poskytnutých na pořízení, provoz či údržbu majetku dlužníka). Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs). Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek anebo mnohdy jen účelově s jediným cílem – zamezit provedení exekuce na majetek dlužníka. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků. V období před zahájením insolvenčního řízení je proto potřebné pokračovat v zaměření pozornosti správců daně na **včasné zajištění daňových pohledávek**, klást důraz na průběžné šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, tyto subjekty sledovat a intenzivně využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a jejich možném úpadku, zjištěný majetek zajistit zástavním právem. Dílčím způsobem lze výtěžnost insolvenčních řízení ovlivnit také aktivní účastí ve věřitelských orgánech a dodržováním procesních lhůt k uplatnění nároku.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek je dlouhodobě ovlivňována také řadou dalších faktorů:

- Mezi základní příčiny nedobytnosti daňových pohledávek se stále řadí **nemajetnost a předluženost dlužníků**, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka

předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet společností, které se dostávají do likvidace. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatky, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti společností, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo před insolvenčním řízením. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky obchodních společností v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtežnost pro správce daně). Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v druhotné platební neschopnosti daňových subjektů a v podvodném jednání daňových subjektů s cílem získat majetkový prospěch. Dlužníci rovněž hojně využívají možnosti efektivně zmařit konání správce daně podáním insolvenčního návrhu ohledně svého majetku, čímž správce daně ztrácí reálnou možnost dále vést daňovou exekuci na tento majetek.

- Problematické jsou nadále **nekontaktní daňové subjekty, firmy bez reálného sídla**, resp. se sídlem, kde je na jedné adrese registrováno množství dalších subjektů. Nkontaktní jsou také **fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny nebo na adrese sídla zvláštní matriky**.
- Negativně se v oblasti vymáhání daňových nedoplatek projevují případy **účelového zakládání obchodních korporací** a nákupů tzv. „**ready-made společností**“, kdy bezprostředně po podpisu příslušné smlouvy dříve založená obchodní korporace mění vlastníka a umožňuje okamžité podnikání. Doba právního trvání takovýchto korporací, často pořizovaných za účelem daňových podvodů včetně karuselových, mnohdy nepřesáhne několik dnů. Uvedeným praktikám lze zabránit pouze legislativní cestou.
- Negativa přináší také **vysoká míra zadluženosti** fyzických osob. V posledních letech se sice pozvolna snižuje jejich počet, včetně množství osobních bankrotů, velmi výrazně však narůstají případy dlužníků s vícenásobnými exekucemi. V těchto případech je pravděpodobnost vymožení daňové pohledávky, jako jedné z mnoha, velmi malá.
- Finanční správa ČR intenzivně hledá řešení pro zefektivnění vymáhací činnosti finančních úřadů, zejména realizací souhrnu organizačních opatření, praktických postupů a lhůt, jež by měly napomoci zvýšit procento úspěšně vymožených daňových nedoplatek. V průběhu roku 2016 bylo věnováno značné úsilí tvorbě nové ucelené koncepce správy a vymáhání nedoplatek Finanční správou ČR, v jejímž rámci byl, mimo jiné, v závěru roku v testovacím provozu spuštěn centrální celostátní monitoring všech nedoplatek a související vymáhací činnosti.
- Pokračuje také ověřování podmínek pro rozšíření možností zjišťování movitého nebo nemovitého majetku daňových dlužníků vymáhacími útvary finančních úřadů, resp. zřízení online přístupu do příslušných databází třetích osob. K prioritám náleží i doplnění dosud nedostatečného počtu pracovníků zajišťujících vymáhání nedoplatek.
- Finanční správa ČR také vyjednala s Ministerstvem dopravy on-line přístup do systému dotazování centrálního registru vozidel za účelem efektivnějšího vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy.

5. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2016 stanovil nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v celkové výši 139,1 mld. Kč. Proti roku 2015 to bylo o 3,6 mld. Kč méně, což ovlivnila zejména novela rozpočtových pravidel, která umožnila vzájemně započíst příjmy související s řízením likvidity státní pokladny s výdaji souvisejícími s dluhovou službou, což znamenalo, že v roce 2016 již tyto příjmy nebyly rozpočtovány (v roce 2015 byl jejich rozpočet ve výši 7,2 mld. Kč). Rozpočtovými opatřeními byla provedena řada změn (podrobněji byly popsány v části I.2 tohoto sešitu), které vedly k navýšení rozpočtu těchto příjmů na 141,5 mld. Kč (o 2,3 mld. Kč).

Vykázaná skutečnost nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za rok 2016 ve výši 210,1 mld. Kč představovala 148,5 % (v roce 2015 to bylo 98,0 %) rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 22,3 mld. Kč. Podíl těchto příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu klesl z 18,8 % v roce 2015 na 16,4 % v roce 2016. Na poklesu se podílely zejména přijaté transfery meziročně nižší o 16,2 mld. Kč – zejména vliv prostředků z EU a FM, které klesly o 12,8 mld. Kč).

Tabulka č. 39: Inkaso nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů (v mil. Kč)

U K A Z A T E L	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v % (4:3)	Rozdíl Skut. - RpZ (4-3)	Rozdíl Skut.-Skut. (4-1)	Index v % 2016/2015 (4:1)
	1	schválený 2	po změnách 3	4	5	6	7	8
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	232 386	139 143	141 465	210 130	148,5	68 665	-22 256	90,4
v tom:								
Nedaňové příjmy celkem	38 594	24 412	24 633	33 894	137,6	9 261	-4 700	87,8
v tom:								
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vztahem	26 829	15 685	15 791	17 497	110,8	1 706	-9 333	65,2
v tom:								
Příjmy z vlastní činnosti	2 244	3 383	3 387	5 515	162,8	2 128	3 271	245,8
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	13 051	9 400	9 567	8 856	92,6	-711	-4 195	67,9
Příjmy z pronájmu majetku	846	625	612	871	142,3	259	25	103,0
Výnosy z finančního majetku	9 408	1 140	1 140	1 031	90,5	-109	-8 377	11,0
Soudní poplatky	1 280	1 137	1 085	1 224	112,8	139	-57	95,6
Přijaté sankční platby a vratky transferů	5 140	3 680	3 691	9 714	263,2	6 023	4 574	189,0
v tom:								
Přijaté sankční platby	2 787	1 229	1 285	3 589	279,3	2 304	802	128,8
Přijaté vratky transferů a ost. příjmy z finanč. vypořádání předchoz. let	2 353	2 452	2 406	6 125	254,6	3 719	3 772	260,3
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	3 126	2 303	2 408	3 689	153,2	1 281	563	118,0
v tom:								
Příjmy z prodeje krátkod. a drobného dlouhod. majetku	25	24	24	59	246,3	35	34	233,7
Ostatní nedaňové příjmy	2 430	1 621	1 739	2 945	169,3	1 206	514	121,2
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	146	244	231	127	55,0	-104	-19	86,9
Příjmy za využívání dalších majetkových práv	149	115	115	155	135,1	40	5	103,6
Dobrovolné pojistné	375	300	300	404	134,8	104	29	107,7
Přijaté splátky půjčených prostředků	1 419	1 180	1 181	1 278	108,2	97	-141	90,0
z toho:								
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	472	229	229	290	126,6	61	-182	61,4
Splátky půjč. prostředků od obecně prosp. společn. a pod. subjektů	20	0	0	50	x	50	30	250,0
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	500	500	500	500	100,0	0	0	100,0
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	146	188	188	147	78,2	-41	1	100,9
Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů	88	88	88	88	100,0	0	0	100,0
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	176	160	160	185	115,4	25	9	104,9
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek	16	15	15	18	117,1	3	1	107,0
Příjmy sdílené s EU	2 080	1 563	1 563	1 717	109,9	154	-363	82,5
Kapitálové příjmy celkem	7 911	8 515	8 295	6 525	78,7	-1 769	-1 386	82,5
v tom:								
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	6 901	8 506	8 285	6 478	78,2	-1 807	-423	93,9
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	1 010	10	10	48	500,4	38	-962	4,7
Přijaté transfery	185 881	106 216	108 537	169 710	156,4	61 173	-16 171	91,3
v tom:								
Neinvestiční přijaté transfery	72 339	73 269	73 033	74 842	102,5	1 809	2 503	103,5
z toho:								
Neinvest. příj. transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	39 944	41 669	41 416	40 779	98,5	-637	835	102,1
Převody z vlastních fondů	1 208	0	0	1 436	x	1 436	228	118,8
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	31 127	31 600	31 617	32 568	103,0	950	1 440	104,6
Investiční přijaté transfery	113 542	32 947	35 504	94 868	267,2	59 364	-18 674	83,6

5.1. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy státního rozpočtu dosáhly celkem 33,9 mld. Kč a byly tak nad úrovní rozpočtu po změnách o 9,3 mld. Kč, tj. o 37,6 %. Meziročně klesly o 4,7 mld. Kč (tj. o 12,2 %).

Na nedaňových příjmech se nejvíce podílelo seskupení položek „**příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem**“ (seskupení 21) ve výši 17,5 mld. Kč, což znamenalo překročení rozpočtu po změnách o 1,7 mld. Kč a meziroční pokles o 9,3 mld. Kč. Pokles ovlivnily zejména o 7,9 mld. Kč nižší úrokové příjmy kapitoly Státní dluh související s řízením státního dluhu a řízením likvidity státní pokladny, které byly vlivem již zmíněné novely rozpočtových pravidel v roce 2016 nulové a meziročně tak klesly o 7,9 mld. Kč.

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem dosáhly 8,9 mld. Kč a zůstaly pod rozpočtem po změnách o 0,7 mld. Kč. Meziročně klesly o 4,2 mld. Kč. Na meziročním poklesu i nižším plnění se podílely nejvíce převody fondů státních podniků do státního rozpočtu, které dosáhly 5,7 mld. Kč. Byly proti roku 2015 nižší o 3,1 mld. Kč a svůj rozpočet nenaplnily o 1,2 mld. Kč. Na jejich výši se podílel především odvod státního podniku Lesy ČR ve výši 5,6 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 8,2 mld. Kč), jejichž příjemcem byla kapitola Ministerstvo zemědělství, a který byl uskutečněný na základě usnesení vlády č. 1089/2016. Na rozdíl od roku 2015 nedošlo k odvodu prostředků z n.p. Budějovický Budvar (v roce 2015 ve výši 0,5 mld. Kč). V roce 2016 také došlo na základě usnesení vlády č. 110/2016 k odvodu 130 mil. Kč (rozpočet byl ve výši 100 mil. Kč) ze státního podniku Řízení letového provozu ČR do příjmů kapitoly Ministerstvo dopravy. K plánovanému odvodu 0,2 mld. Kč ze s.p. Vojenské lesy a statky do příjmů kapitoly Ministerstvo obrany v roce 2016 nedošlo.

Naopak na plnění rozpočtu příznivě působily příjmy z přebytku zákonného pojištění dle zákoníku práce. V roce 2016 byl z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání převeden do státního rozpočtu celkový přebytek za rok 2015 ve výši 2,7 mld. Kč (rozpočet překročen o 0,7 mld. Kč), který se v porovnání s odvodem za rok 2014 zvýšil o 471 mil. Kč. Přebytku dosáhly obě pověřené pojišťovny (Česká pojišťovna a.s. i Kooperativa pojišťovna, a.s.). Dle § 205d zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zúčtovávají pojišťovny každoročně vztahy se státním rozpočtem, přičemž přebytky z hospodaření z předchozího roku převádějí do státního rozpočtu a naopak je jim ze státního rozpočtu uhrazována případná újma, a to vždy do 30. června běžného roku.

Nejvyšší odvody příspěvkových organizací do příjmů státního rozpočtu vykázala kapitola Ministerstvo vnitra. Prostředky ve výši 186 mil. Kč pocházely z odprodeje bytových domů Bytové správy MV. U kapitoly Ministerstvo kultury se jednalo zejména o odvody odpisů u příspěvkových organizací (zejména Národní divadlo, Národní galerie, Národní technické muzeum) stanovené zřizovatelem podle ustanovení §54 odst. 5) písm. c) zákona č. 218/2000 Sb.

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 5,5 mld. Kč, což představovalo překročení rozpočtu po změnách o 2,1 mld. Kč, tj. o 62,8 %. Meziročně vzrostly o 3,3 mld. Kč, což ovlivnily zejména příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad ve výši 4,3 mld. Kč. Na této částce se podílely standardní příjmy ze správy radiového spektra ve výši 1,1 mld. Kč a příjmy ze správy čísel 0,1 mld. Kč. Z příjmů ze správy rádiového spektra se tvoří podle zákona o elektronických komunikacích a nařízení vlády tzv. Radiokomunikační účet. Stav tohoto účtu k 31.12.2016 činil 316 mil. Kč a zvýšil se tak v průběhu roku o 9 mil. Kč (v průběhu roku bylo na tento účet převedeno 64 mil. Kč a čerpáno 55 mil. Kč). Největší část příjmů kapitoly Český telekomunikační úřad však tvořily mimořádné příjmy – jednalo se o příjmy z aukce neprodaných kmitočtů z roku 2013 ve výši 2,6 mld. Kč (rozpočet byl ve výši 0,9 mld. Kč)

a o příjmy za obnovu kmitočtů společnosti O₂ ve výši 0,4 mld. Kč (rozpočet byl ve výši 0,4 mld. Kč). Z ostatních kapitol nejvíce příjmů z poskytování služeb a výrobků vykázaly kapitoly Český úřad zeměměřický a katastrální (221 mil. Kč – zejména příjmy za údaje z KN a za mapové služby) a Ministerstvo zemědělství (191 mil. Kč – zejména příjmy Státní veterinární správy ČR).

Soudní poplatky, jež byly téměř ze 100 % součástí příjmů kapitoly Ministerstvo spravedlnosti, byly inkasovány ve výši 1,2 mld. Kč při plnění rozpočtu po změnách na 112,8 %. Meziročně došlo k jejich poklesu o 4,4 %. Výše poplatků za jednotlivé úkony vyplývá ze sazebníku poplatků. Pokles příjmů ze soudních poplatků byl způsoben poklesem nápadu soudních řízení a realizací elektronického rozkazního řízení, za který byl výrazně snížen poplatek. Dále se v roce 2016 plně projevila novela zákona o soudních poplatcích, která umožňuje notářům zápis společností do veřejných rejstříků za snížený poplatek a současně byl snížen poplatek za prvozápisy s.r.o. dle požadavku Evropské komise.

Výnosy z finančního majetku dosáhly 1,0 mld. Kč, tj. 90,5 % rozpočtu po změnách. Meziročně klesly o 8,4 mld. Kč, což ovlivnila již zmíněná novela rozpočtových pravidel s dopadem na nižší úrokové příjmy kapitoly Státní dluh související s řízením státního dluhu a likvidity státní pokladny (v roce 2016 byly nulové, v roce 2015 dosáhly 7,9 mld. Kč).

Kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu vykázala příjmy z dividend ve výši 513 mil. Kč, což je o 147 mil. Kč méně než v roce 2015. Jednalo se zejména o příjmy z dividend od ČEPS a.s. ve výši 510 mil. Kč (v roce 2015 to bylo 650 mil. Kč). Dividenda OTE, a.s. činila necelé 3 mil. Kč (v roce 2015 to bylo 9 mil. Kč).

Dalším větším příjemcem byla kapitola Operace státních finančních aktiv (dále OSFA). Příjmy ve výši 464 mil. Kč (v roce 2015 to bylo 750 mil. Kč) představovaly zejména čisté úrokové výnosy z finančního investování na Jaderném účtu ve výši 342 mil. Kč (v roce 2015 to bylo 501 mil. Kč). Dále šlo o příjmy z dividend, které dosáhly v rámci této kapitoly 122 mil. Kč, což je o 127 mil. Kč méně než v roce 2015. Zejména se jednalo o dividendy od energetických společností, jejichž akcie byly v roce 2016 v držení resortu Ministerstva financí dle usnesení vlády č. 716/2015 a částečně i Ministerstva průmyslu a obchodu dle usnesení vlády č. 117/2012, ve výši 112 mil. Kč. Tyto prostředky budou dle uvedených usnesení vlády výhledově využity na řešení problémů spojených s důchodovou reformou. Ostatní příjmy z dividend činily 10 mil. Kč (KORADO, a.s.). Nízké plnění příjmů z dividend u kapitoly OSFA na 53,2 % bylo způsobeno zejména rozhodnutím jediného akcionáře Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s., o nevyplácení dividend a použití zisku na financování některých programů.

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly 0,9 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 3,0 % při plnění rozpočtu po změnách na 142,3 %. Nejvyšší příjmy vykázaly kapitoly Ministerstvo zemědělství (339 mil. Kč při poklesu o 31 mil. Kč), Ministerstvo financí (241 mil. Kč při růstu o 51 mil. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (65 mil. Kč), Ministerstvo obrany (51 mil. Kč) a Ministerstvo dopravy (41 mil. Kč).

Přijaté sankční platby a vratky transferů (seskupení 22) představují další seskupení položek nedaňových příjmů. Jejich výše činila 9,7 mld. Kč a překročila tak rozpočet po změnách o 6,0 mld. Kč při meziročním růstu o 4,6 mld. Kč, tj. o 89,0 %.

Na meziročním růstu se podílely nejvíce **přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání minulých let** ve výši 6,1 mld. Kč. Meziročně vzrostly o 3,8 mld. Kč a rozpočet po změnách převýšily o 3,7 mld. Kč. Z celkové částky 6,1 mld. Kč se 5,6 mld. Kč týkalo kapitoly VPS - k překročení rozpočtu a meziročnímu růstu došlo zejména dosažením vyšších příjmů z odvodů provedených jednotlivými kapitolami a dalšími subjekty

při finančním vypořádání (5,5 mld. Kč), což ovlivnily zejména odvedené prostředky z finančního vypořádání dotací na obnovitelné zdroje v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 4,0 mld. Kč (z toho 3,8 mld. Kč bylo od operátora trhu OTE, a.s.). Dalších 0,5 mld. Kč bylo příjmem kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, kde se jednalo především o vratky sociálních dávek či o vratky prostředků, které byly Úřadem práce ČR poskytnuty při platební neschopnosti zaměstnavatelů.

Růst vykázaly i **přijaté sankční platby** zahrnující sankce inkasované za porušení obecně nebo místně závazného předpisu či za porušení rozpočtové kázně. Dosáhly 3,6 mld. Kč, překročily rozpočet po změnách o 2,3 mld. Kč a meziročně vzrostly o 0,8 mld. Kč. Největší podíl na vysokém plnění i růstu měla kapitola Ministerstvo financí s příjmy ve výši 3,1 mld. Kč. Ty byly z části tvořeny pokutami ze správních řízení v působnosti GŘC ve výši 2,2 mld. Kč, v rámci kterých se ovšem výrazně projevilo to, že Celní správa ČR vybírá a vymáhá i sankční platby uložené správními orgány v rámci dělené správy - v uplynulém období Úřad na ochranu hospodářské soutěže uložil, mimo jiné, dvě pokuty okolo půl miliardy Kč, které byly prostřednictvím Celní správy ČR uhrazeny. Dalších 0,9 mld. Kč představovalo příjmy GŘR, kde se jednalo z velké části o sankční platby za porušení rozpočtové kázně. Dalšími většími příjemci sankčních plateb byla kapitola Ministerstvo zemědělství (0,1 mld. Kč – zejména prostřednictvím Státní zemědělské a potravinářské inspekce), Ministerstvo spravedlnosti (0,1 mld. Kč – zejména prostřednictvím soudů různých stupňů) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (0,1 mld. Kč - zejména prostřednictvím České obchodní inspekce).

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (seskupení 23) dosáhly 3,7 mld. Kč při meziročním růstu o 0,6 mld. Kč. Rozpočet po změnách byl naplněn na 153,2 %.

Plnění ovlivnily především **ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené** ve výši 1,6 mld. Kč, které meziročně vzrostly o 0,3 mld. Kč. Nejvíce se na tom v objemu 967 mil. Kč podílela kapitola VPS, kde součástí těchto příjmů byly zejména odvody příspěvků na penzijní připojištění a odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání (682 mil. Kč; v roce 2015 to bylo 729 mil. Kč). Výši těchto příjmů v roce 2016 mimořádně ovlivnil i odvod prostředků z Národního fondu ve výši 236 mil. Kč. Tato částka představuje nevyčerpaný zůstatek účtu Národního fondu. Na tento účet byly původně převedeny finanční prostředky účelové rezervy určené na národní podíl financování některých projektů předvstupních nástrojů Evropské unie (tj. PHARE, ISPA, SAPARD) rozpočtované v kapitole VPS ve státním rozpočtu České republiky na rok 2000, které nebyly vyčerpany do 31. prosince 2000 ve výši 1,99 mld. Kč. Tento finanční transfer schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR dne 5.12.2000 zákonem o státním rozpočtu České republiky na rok 2001. V průběhu následujících let byly prostředky využívány na financování národního podílu spolufinancování u projektů předvstupní pomoci a později bylo jejich využití usnesením vlády rozšířeno i na úhradu výdajů projektů financovaných z operačních programů v rámci kohezní politiky EU. Po ukončení všech stanovených operací byl tento účet uzavřen a nevyužité prostředky převedeny zpět na příjmový účet kapitoly VPS.

V rámci stejné položky dále vykázala kapitola Ministerstvo financí příjmy ve výši 270 mil. Kč. Jednalo se zejména o příjmy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (268 mil. Kč), které souvisely s tzv. odúmrťemi a tvořily je zejména zůstatky hotovostí, zůstatky na vkladních knížkách, zůstatky bankovních účtů, stavebního nebo penzijního spoření apod. Dále se jednalo o příjmy z vyúčtování minulých let z nájemních vztahů, tj. úhrady za vyúčtování energií, za odvoz odpadu, telefonních hovorů apod. Kapitola Ministerstvo obrany na tuto položku zařadila příjmy ve výši 140 mil. Kč, které zahrnovaly zejména příjmy související s pobytem a přepravou zahraničních vojsk v ČR, příjmy za smluvní pokuty a penále, refundace výdajů jednotek AČR a misí v zahraničí, ostatní příjmy

za neuhrazené platby z minulých let a úroky z prodlení. U kapitoly Ministerstvo vnitra (127 mil. Kč) se jednalo zejména o příjmy nahodilého charakteru od fyzických a právnických osob, příjmy za pracovní výkony zaměstnanců Ministerstva vnitra ve prospěch jiných subjektů, splacené nedobytné pohledávky při obnovení platební schopnosti dlužníků, úhrady nákladů vynaložených na získání nebo zvýšení kvalifikace při nesplnění uzavřených závazků a za vrácení poměrných částí nástupních příspěvků od příslušníků, jejichž služební poměr skončil před uplynutím závazku.

Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady dosáhly 1,3 mld. Kč při meziročním růstu o 0,2 mld. Kč. Tato položka zahrnuje například náhrady za náklady správního a soudního řízení. Největšími příjemci byly kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (0,6 mld. Kč – zejména náhrady nákladů trestního řízení po pravomocně skončeném trestním řízení), Ministerstvo vnitra (0,2 mld. Kč – většina prostředků přijata v souvislosti s použitím dalších mimorozpočtových zdrojů především u organizačních složek státu Hasičského záchranného sboru) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (0,2 mld. Kč).

Součástí těchto příjmů státního rozpočtu jsou rovněž příjmy z **dobrovolného pojištění**, které zahrnuje nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných a dobrovolné důchodové pojištění. Tyto příjmy dosáhly 404 mil. Kč (meziroční růst o 29 mil. Kč) a jejich rozpočet byl naplněn na 134,8 %. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 204 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 201 mil. Kč.

Příjmy z poplatků za udržování českého či evropského patentu v platnosti plynoucí kapitole Úřad průmyslového vlastnictví dosáhly celkem 155 mil. Kč, což je o 5 mil. Kč více než ve stejném období roku 2015.

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (127 mil. Kč při poklesu o 19 mil. Kč) tvořily zejména příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů ve výši 109 mil. Kč (v roce 2015 to bylo 133 mil. Kč). Jde o úhrady z vydobytých nerostů, které převáděly do příjmů státního rozpočtu Obvodní báňské úřady na základě ustanovení zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, v platném znění (horní zákon).

Přijaté splátky půjčených prostředků (seskupení 24) dosáhly 1,3 mld. Kč, což představovalo 108,2 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 0,1 mld. Kč.

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů dosáhly 0,3 mld. Kč, tj. 126,6 % rozpočtu po změnách. Meziročně klesly o 0,2 mld. Kč. Z této částky tvořilo 263 mil. Kč (pokles o 85 mil. Kč) příjem kapitoly Ministerstvo financí v souvislosti s převzetím agendy po ČKA, která zanikla k 31.12.2007. Rozhodující objem těchto příjmů představovaly splátky pohledávek z úvěrů na družstevní bytovou výstavbu (zejména mimořádné splátky z titulu převodu bytů do osobního vlastnictví členů). Dalších 9 mil. Kč vykázala ve svých příjmech kapitola OSFA – jednalo se pravidelnou splátku od Mitas, a.s. U kapitoly VPS (7 mil. Kč) se jednalo o úhradu splátky půjček poskytnutých v minulých letech Garančnímu fondu obchodníků s cennými papíry a dále o splátky návratných finančních výpomocí prostřednictvím příslušných finančních úřadů v úhrnné výši 6 mil. Kč, které byly poskytovány regionálními odbory Ministerstva zemědělství v letech 1991 až 1995 na podporu jednotlivých titulů agropotravinářského komplexu.

Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně dosáhly 0,5 mld. Kč. Příjemcem byla kapitola Ministerstvo zdravotnictví a prostředky představovaly splátku půjčky Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR poskytnuté na základě usnesení vlády č. 882/2013, kterým byla VZP ČR poskytnuta návratná finanční výpomoc ve výši 1 mld. Kč (polovina částky splacena v roce 2015, zbývající část v roce 2016).

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí byly tvořeny příjmy ze splátek vládních úvěrů dříve poskytnutých do zahraničí. Tyto příjmy činily 185 mil. Kč, meziročně vzrostly o 9 mil. Kč ve stejné výši a jejich rozpočet byl překročen o 25 mil. Kč. Příjmy se týkaly z větší části splátek pohledávky ze strany Iráku (173 mil. Kč – splátky jsou rozvrženy do března roku 2028) a v rámci exekučního řízení vůči fyzickým osobám v souvislosti s podvodnou deblokací části pohledávky za republikou Peru bylo vymoženo 12 mil. Kč.

Splátky půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů dosáhly stejně jako v předchozím roce 88 mil. Kč. Jednalo se o splátky vysokých škol do příjmů kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Příjmy ze splátek půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně dosáhly 147 mil. Kč (meziroční růst o 1 mil. Kč), z nichž 139 mil. Kč bylo příjmem kapitoly VPS. Týkaly se splátek návratných finančních výpomocí poskytnutých na výstavbu vodovodů a čistíren odpadních vod a splátek výpomocí poskytnutých obcím z důvodu jejich obtížné finanční situace. Příjmy obsahují i další splátku návratné finanční výpomoci poskytnuté v roce 2013 v souvislosti s řešením úhrady plošné a extrapolované finanční opravy vyměřené Regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti NUTS II Severozápad Karlovarskému kraji (splátka 41 mil. Kč) a Ústeckému kraji (splátka 80 mil. Kč). Neplnění příjmů v této kategorii příjmů o cca 50 mil. Kč souviselo s upřesněním zařazení splátky podle rozpočtové skladby od subjektu „Vírský oblastní vodovod, sdružení měst, obcí a svazků obcí“ (viz následující odstavec).

Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů činily 50 mil. Kč (o 30 mil. Kč více než v roce 2015). Jednalo o úhradu splátky půjčky od subjektu „Vírský oblastní vodovod, sdružení měst, obcí a svazků obcí“. Tato splátka byla rozpočtována v rámci příjmů ze splátek od veřejných rozpočtů územní úrovně.

Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek činily 18 mil. Kč, což je o 1 mil. Kč více než v roce 2015. Z toho 14 mil. Kč představovalo úhradu závazků společnosti MITAS, a.s. z titulu realizace státní záruky v souladu s uzavřenou Dohodou o narovnání do příjmů kapitoly VPS (ze stejného titulu směřovalo téměř 9 mil. Kč do příjmů kapitoly OSFA – ovšem vykázáno na podseskupení položek „splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů“).

Od roku 2012 jsou součástí nedaňových příjmů i **příjmy sdílené s EU (seskupení 25)**. Jednalo se zejména o podíl na výnosu cel, který je podle práva Evropské unie ponechán členským státům na úhradu nákladů spojených s jejich výběrem. Tento podíl dosáhl 1,7 mld. Kč a byl plněn na 106,5 %. Meziročně jeho výše klesla o 0,4 mld. Kč. Meziroční pokles je ovlivněn metodickou změnou. Do února 2016 byly odvody podílu na clech do státního rozpočtu realizovány ve výši zálohy a roční vyúčtování bylo realizováno podle skutečnosti v únoru následujícího roku. Od března 2016 došlo k výpočtu odvodů podle skutečnosti a v souvislosti s tím i k dvoutměsíčnímu posunu odvodu podílu na clech do státního rozpočtu, tj. odvod za březen byl realizován až v květnu, atd., to znamená, že v roce 2016 bylo realizováno pouze deset odvodů místo dvanácti. Dalším důvodem poklesu byla i změna platná od 1.10.2016, kdy v souvislosti s novou legislativou EU o systému tradičních vlastních zdrojů (Rozhodnutí Rady 335/2014, Nařízení Rady 608/2014 a 609/2014) došlo ke snížení výše částky, kterou si členské státy ponechávají k pokrytí nákladů na výběr cla, a to z 25% na 20%. Tento vliv s negativním dopadem na příjmy státního rozpočtu ve 4. čtvrtletí roku 2016 vyčíslila Celní správa ČR na necelých 109 mil. Kč.

Součástí těchto příjmů je i podíl na DPH z telekomunikačních a podobných služeb spravované pro EU, který dosáhl 55 mil. Kč při meziročním růstu o 41 mil. Kč. Na tuto položku zařazuje Ministerstvo financí částky, které si Česká republika ponechává z daně z přidané hodnoty, kterou platí poskytovatelé telekomunikačních služeb, služeb rozhlasového

a televizního vysílání a elektronických služeb v České republice jakožto ve státě identifikace a kterou Česká republika v případě, že tyto služby jsou poskytovány do členského státu, v němž tito plátcí nemají sídlo ani provozovnu, převádí tomuto státu.

5.2. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy (např. příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku) a dále příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (např. příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů).

Rozpočet po změnách počítal s částkou 8,3 mld. Kč, **skutečné plnění dosáhlo 6,5 mld. Kč** (78,7 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 1,4 mld. Kč, tj. o 17,5 %. Na meziročním poklesu se podílely obě hlavní složky kapitálových příjmů.

Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy dosáhly 6,5 mld. Kč, byly plněny na 78,2 % rozpočtu po změnách a meziročně klesly o 0,4 mld. Kč. Největší objem příjmů se týkal kapitoly Ministerstvo životního prostředí, která vykázala z aukčního prodeje emisních povolenek příjem ve výši 3,2 mld. Kč při plnění rozpočtu na 55,5 % (v roce 2015 to bylo 3,0 mld. Kč), který se stal zdrojem pro akce programu Nová zelená úsporám zaměřeného na snižování energetické náročnosti stávajících budov rodinných domů, výstavbu rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností a efektivní využití zdrojů energie. Další plnění kapitálových příjmů se týkalo především inkasa příjmů z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí (položky 3111 a 3112), které dosáhly 2,4 mld. Kč (o 1,4 mld. Kč méně než v roce 2015). Na této částce se podílely především kapitoly Ministerstvo zemědělství (1,4 mld. Kč – souvisí s činností Státního pozemkového úřadu), Ministerstvo financí (zejména prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových 0,6 mld. Kč s meziročním poklesem o 0,9 mld. Kč, který souvisel především s vysokými příjmy roku 2015 spojenými s dražbou pozemků p.č. 484/5 a p.č. 484/6 se stavbou č.p. 1037 v k.ú. Nové Město, obec Praha s výnosem ve výši 0,8 mld. Kč), Ministerstvo obrany (0,3 mld. Kč) a Ministerstvo vnitra (0,1 mld. Kč). Výraznější příjmy v rámci prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku vykázala kapitola Ministerstvo obrany (861 mil. Kč). Na této částce se nejvíce podílely příjmy z odprodeje podzvukových taktických letounů L-159.

Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku dosáhly 48 mil. Kč a při meziročním poklesu o necelých 962 mil. Kč překročily rozpočet o 38 mil. Kč. Ten již, na rozdíl od minulých let, nepočítal s příjmy z prodeje majetkové účasti státu ve společnosti Arcelor Mittal Ostrava na základě usnesení vlády č. 968/2009. V roce 2015 byla z tohoto titulu zaplacená sedmá a poslední část úhrady ve výši 966 mil. Kč. V rámci tohoto seskupení položek byly vykázány příjmy zejména kapitolou Ministerstvo financí. Jednalo se o příjmy z prodeje majetkových podílů (36 mil. Kč), cenných papírů mimo akcie a dluhopisy (9 mil. Kč) a akcií (3 mil. Kč) uskutečněné Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových.

5.3. Přijaté transfery

Kromě výše uvedených patří k příjmům státního rozpočtu rovněž transfery získané převodem z vlastních fondů organizačních složek státu, prostředky přijaté od EU a FM, popř. transfery od veřejných rozpočtů ústřední nebo územní úrovně. Přitom jsou zvlášť rozlišovány neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Rozpočet po změnách přijatých transferů ve výši 108,5 mld. Kč (schválený rozpočet v průběhu roku zvýšen o 2,3 mld. Kč) byl na konci roku 2016 **překročen o 61,2 mld. Kč**, tj. o 56,4 %, a dosáhl tak **169,7 mld. Kč**. Meziročně tyto příjmy klesly o 16,2 mld. Kč, tj. o 8,7 %. Na tom se podílely především příjmy z rozpočtu EU a FM určené na krytí výdajů na společné programy ČR a EU/FM (vč. SZP), které meziročně vzrostly o 12,8 mld. Kč.

Neinvestiční přijaté transfery

Neinvestiční přijaté transfery dosáhly **74,8 mld. Kč**, což představovalo 102,5 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 2,5 mld. Kč, tj. o 3,5 %.

Na tento růst nejvíce působily **neinvestiční převody z Národního fondu**, které dosáhly **32,1 mld. Kč** (o 3,1 mld. Kč více než v roce 2015), což představovalo 108,2 % rozpočtu po změnách. Největšími příjemci těchto prostředků z rozpočtu EU a FM byly kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (10,5 mld. Kč – z toho 6,7 mld. Kč na OP Lidské zdroje a zaměstnanost 2007-2013 a 3,7 mld. Kč na OP Zaměstnanost 2014-2020), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (9,0 mld. Kč – z toho 6,2 mld. Kč na OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2007-2013 a 2,4 mld. Kč na OP Výzkum a vývoj pro inovace 2007-2013), Ministerstvo dopravy (5,7 mld. Kč – na OP Doprava 2007-2013), Ministerstvo pro místní rozvoj (2,7 mld. Kč – z toho 1,2 mld. Kč na OP Praha Adaptabilita 2007-2013, dále 0,6 mld. Kč na Regionální OP 2007-2013, 0,5 mld. Kč na Integrovaný OP 2007-2013 a 0,3 mld. Kč na OP Technická pomoc), Ministerstvo životního prostředí (1,5 mld. Kč – z toho 1,2 mld. Kč na OP Životní prostředí 2007-2013 a 0,2 mld. Kč na OP Životní prostředí 2014-2020), Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,0 mld. Kč – z toho 0,7 mld. Kč na OP Podnikání a inovace 2007-2013) a Ministerstvo vnitra (0,9 mld. Kč – z toho 0,7 mld. Kč na Integrovaný OP 2007-2013).

Na základě možnosti dané § 5 odst. 3 písm. c) bod 5 zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku, vláda schválila usnesením č. 831/2016 převod **8,7 mld. Kč**, vedených na zvláštních účtech Ministerstva financí po zrušení Fondu národního majetku, do příjmů státního rozpočtu **na kompenzaci deficitu důchodového systému** (v roce 2015 to bylo 10,7 mld. Kč). Původně navrhovaná částka dle usnesení vlády 748/2015 činila 11,7 mld. Kč.

Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí ve výši **32,6 mld. Kč** meziročně vzrostly o 1,4 mld. Kč a představovaly zejména přijaté transfery od EU ve výši 32,3 mld. Kč. Z této částky připadlo kapitole Ministerstvo zemědělství 32,2 mld. Kč při plnění rozpočtu na 102,9 % a meziročním růstu o 1,2 mld. Kč. Šlo především o prostředky určené na krytí výdajů na **Společnou zemědělskou politiku** - na Přímé platby zemědělcům 22,2 mld. Kč (pokles o 2,0 mld. Kč), na Program rozvoje venkova 9,2 mld. Kč (růst o 2,9 mld. Kč) a na Společnou organizaci trhu 0,7 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč).

V rámci **převodů z vlastních fondů** (1,4 mld. Kč) byly vykázány převody prostředků rezervních fondů organizačních složek do příjmů ve výši 1,3 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 1,1 mld. Kč), které nebyly rozpočtovány. Nejvíce vykázala kapitola Ministerstvo vnitra (0,6 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (0,4 mld. Kč – téměř vše prostředky Státního ústavu pro kontrolu léčiv), Ministerstvo obrany (0,2 mld. Kč).

Neinvestiční přijaté transfery od obcí a krajů ve výši 60 mil. Kč vykázala zejména kapitola Ministerstvo vnitra. Šlo o prostředky ve výši 50 mil. Kč, které směřovaly zejména Hasičským záchranným sborům.

Investiční přijaté transfery

Investiční přijaté transfery dosáhly **94,9 mld. Kč**, což představovalo 267,2 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 18,7 mld. Kč, tj. o 16,4 %.

Výrazný meziroční pokles ovlivnily nejvíce **investiční převody z Národního fondu** ve výši **94,6 mld. Kč**. Byly plněny na 280,0 % rozpočtu po změnách a meziročně klesly o 17,2 mld. Kč. Příjemci těchto prostředků z rozpočtu EU a FM byly kapitoly Ministerstvo dopravy (45,0 mld. Kč – z toho 41,4 mld. Kč na OP Doprava 2007-2013 a 3,6 mld. Kč na OP Doprava 2014-2020), Ministerstvo životního prostředí (12,0 mld. Kč – z toho 11,6 mld. Kč na

OP Životní prostředí 2007-2013), Ministerstvo pro místní rozvoj (11,9 mld. Kč – z toho 8,3 mld. Kč na Regionální OP 2007-2013, dále 2,6 mld. Kč na Integrovaný OP 2007-2013 a 1,0 mld. Kč na OP Praha Konkurenceschopnost 2007-2013), Ministerstvo průmyslu a obchodu (9,2 mld. Kč – z toho 9,1 mld. Kč na OP Podnikání a inovace 2007-2013), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (9,0 mld. Kč – z toho 8,8 mld. Kč na OP Výzkum a vývoj pro inovace 2007-2013), Ministerstvo vnitra (3,9 mld. Kč – z toho 3,7 mld. Kč na Integrovaný OP 2007-2013), Ministerstvo zdravotnictví (2,4 mld. Kč – z toho 2,3 mld. Kč na Integrovaný OP 2007-2013) a další.

V rámci přijatých transferů od veřejných rozpočtů ústřední úrovně byly do příjmů kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu v souladu s § 5 odst. 3 písm. c) bod 8 zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku ČR, ve znění pozdějších předpisů, převedeny mimorozpočtové prostředky ve výši 148 mil. Kč určené na financování strategických průmyslových zón (dalších 779 tis. Kč bylo vykázáno jako neinvestiční transfer).

Investiční přijaté transfery od obcí a krajů vykázala jen kapitola Ministerstvo vnitra. Šlo o prostředky ve výši 124 mil Kč, které směřovaly zejména Hasičským záchranným sborům.

Na rozdíl od přechozího roku nedošlo v roce 2016 k žádným transferům ze Státního zemědělského intervenčního fondu do příjmů kapitoly Ministerstvo zemědělství (v roce 2015 to bylo 1 632 mil. Kč, z nichž 44 mil. Kč bylo označeno jako neinvestiční a 1 588 mil. Kč jako investiční).

Prostředky přijaté z EU/FM – agregované údaje

Příjmy prostředků z rozpočtu EU na společné programy ČR a EU/FM (podle údajů z rozpočtového informačního systému ve vazbě na závazné ukazatele), v roce 2016 dosáhly **159,0 mld. Kč**. Meziročně klesly o 12,8 mld. Kč, tj. o 7,4 %, a byly plněny na 165,9 % rozpočtu po změnách, což představuje překročení o 63,1 mld. Kč. Jak ukazuje i následující tabulka, na plnění těchto příjmů se stále nejvíce podílely prostředky z EU určené na krytí výdajů souvisejících s předfinancováním společných programů EU a ČR z programového období 2007-2013, které nebyly z velké části ani rozpočtovány.

Tabulka č. 40: Příjmy finančních prostředků státního rozpočtu na společné programy/projekty ČR a EU/FM v roce 2015 a 2016 (v mil. Kč)

Nástroj	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Rozdíl skutečností
	2015				2016				2016-2015
Fond soudržnosti	0	0	112	x	0	0	0	x	-112
Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA	0	0	0	x	0	0	26	x	26
Jiné programy/projekty EU	0	0	0	x	0	0	0	x	0
Přímé platby zemědělcům	0	0	0	x	0	0	0	x	0
Společná organizace trhu	0	0	0	x	0	0	0	x	0
Program rozvoje venkova	5 924	5 924	4 956	83,7	0	0	3 722	x	-1 234
OP Rybářství	52	52	183	351,4	0	0	42	x	-141
OP Podnikání a inovace	15 017	26 131	35 700	136,6	0	0	9 887	x	-25 813
OP Výzkum a vývoj pro inovace	5 031	6 465	9 157	141,7	0	862	11 284	1 308,7	2 127
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	2 090	3 169	7 077	223,3	0	1	6 503	x	-574
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	5 374	9 166	8 991	98,1	99	0	7 052	x	-1 940
Integrovaný operační program	458	9 455	5 960	63,0	0	0	10 879	x	4 918
OP Technická pomoc	344	362	807	222,9	0	0	303	x	-504
Regionální operační programy	10 000	24 518	20 282	82,7	0	0	8 888	x	-11 394
OP Praha Konkurenceschopnost	1 161	1 641	576	35,1	0	0	995	x	419
OP Praha Adaptabilita	181	181	0	0,0	0	0	1 167	x	1 167
OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS	58	59	38	64,4	0	0	19	x	-19
OP Nadnárodní spolupráce pro cíl EÚS	1	1	1	108,3	0	0	0	x	-1
Jiné programy/projekty EU	2	2	37	2 135,7	2	2	38	1 915,6	1
Komunitární programy	427	13	51	402,5	19	24	62	254,3	11
T winning out	0	0	1	x	0	0	1	x	0
OP Doprava - ERDF	581	521	344	66,1	0	0	4 809	x	4 464
OP Doprava - CF	5 113	22 173	11 105	50,1	0	1 517	42 349	2 792,4	31 244
OP Životní prostředí - ERDF	569	3 606	5 587	154,9	0	0	1 920	x	-3 668
OP Životní prostředí - CF	4 776	29 288	34 439	117,6	0	0	11 172	x	-23 267
Finanční mechanismy	1 035	1 035	401	38,7	616	616	1 099	178,4	698
OP Rybářství 2014+	0	0	0	x	90	90	0	0,0	0
OP Podnikání a inov. pro konkurenceschop. 2014+	9	9	0	0,0	12 315	12 315	107	0,9	107
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+	0	0	0	x	7 916	7 070	258	3,6	258
OP Zaměstnanost 2014+	547	2 121	0	0,0	12 083	12 237	3 736	30,5	3 736
OP Doprava 2014+	31	34	0	0,0	15 639	14 618	3 551	24,3	3 551
OP Životní prostředí 2014+	0	100	0	0,0	3 033	4 746	362	7,6	362
Integrovaný regionální operační program 2014+	5	6 787	0	0,0	7 919	7 919	121	1,5	121
OP Praha - pól růstu ČR 2014+	0	0	0	x	266	266	0	0,0	0
OP Technická pomoc 2014+	249	249	1	0,4	1 157	1 149	142	12,4	141
OP přeshraniční spolupráce 2014+	28	28	0	0,0	64	94	0	0,0	0
OP nadnárodní spolupráce 2014+	0	0	0	x	15	15	0	0,0	0
Jiné EU 2014+	95	517	4	0,7	228	237	58	24,4	54
Komunitární programy 2014+	216	217	12	5,8	825	826	26	3,2	14
Program rozvoje venkova 2014+	4 276	4 276	1 345	31,4	7 500	7 500	5 512	73,5	4 167
Přímé platby zemědělcům 2014+	23 611	23 611	24 172	102,4	23 211	23 211	22 192	95,6	-1 980
Společná organizace trhu 2014+	495	495	432	87,3	531	531	702	132,1	270
CELKEM	87 756	182 204	171 772	94,3	93 526	95 847	158 983	165,9	-12 789
z toho: SZP 2007-2013	5 924	5 924	4 956	83,7	0	0	3 722	x	-1 234
OP 2007-2013 *)	51 236	136 801	140 337	102,6	120	2 406	117 368	4 877,5	-22 969
SZP 2014-2020	28 382	28 382	25 948	91,4	31 242	31 242	28 406	90,9	2 457
OP 2014-2020 *)	1 180	10 062	17	0,2	61 547	61 583	8 362	13,6	8 345
Finanční mechanismy	1 035	1 035	401	38,7	616	616	1 099	178,4	698

*) Včetně komunitárních programů, jiných programů EU a T winning out

Další tabulka srovnává toky EU prostředků na příjmové i výdajové straně rozpočtu. I z tohoto přehledu lze pozorovat zpoždění prostředků vyplacených z EU do příjmů státního rozpočtu za výdaji, které jsou ze státního rozpočtu čerpány na předfinancování společných programů EU a ČR.

Tabulka č. 41: Srovnání příjmů a výdajů SR (bez národních zdrojů) na společné programy ČR a EU vč. FM v roce 2016 (v mil. Kč)

Společné programy ČR a EU v roce 2016	Příjmy SR na společné programy ČR a EU/FM				Výdaje SR na společné programy ČR a EU/FM*)					Rozdíl P - V (skut.)
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost	Plnění (%)	
Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA	0	0	26	x	0	0	0	0	x	26
Jiné programy/projekty EU	0	0	0	x	0	0	0	0	x	0
Program rozvoje venkova	0	0	3 722	x	0	0	0	0	x	3 722
OP Rybářství	0	0	42	x	0	0	0	0	x	42
OP Podnikání a inovace	0	0	9 887	x	0	0	2 600	1 218	x	8 669
OP Výzkum a vývoj pro inovace	0	862	11 284	1 308,7	0	862	1 089	1 089	126,3	10 195
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	0	1	6 503	x	0	1	34	10	775,3	6 494
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	99	0	7 052	x	99	0	190	104	x	6 947
Integrovaný operační program	0	0	10 879	x	0	0	4 633	2 910	x	7 968
OP Technická pomoc	0	0	303	x	0	0	769	2	x	301
Regionální operační programy	0	0	8 888	x	0	0	10 519	9 839	x	-951
OP Praha Konkurenceschopnost	0	0	995	x	0	0	566	563	x	432
OP Praha Adaptabilita	0	0	1 167	x	0	0	0	0	x	1 167
OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS	0	0	19	x	0	0	6	6	x	12
OP Nadnárodní spolupráce pro cíl EÚS	0	0	0	x	0	0	0	0	x	0
Jiné programy/projekty EU	2	2	38	1 915,6	2	2	17	14	694,5	24
Komunitární programy	19	24	62	254,3	19	24	55	38	155,6	24
Twinning out	0	0	1	x	0	0	1	1	x	0
OP Doprava - ERDF	0	0	4 809	x	0	0	0	0	x	4 809
OP Doprava - CF	0	1 517	42 349	2 792,4	0	1 517	3 421	3 125	206,0	39 224
OP Životní prostředí - ERDF	0	0	1 920	x	0	0	516	181	x	1 738
OP Životní prostředí - CF	0	0	11 172	x	0	0	3 933	2 007	x	9 165
Finanční mechanismy	616	616	1 099	178,4	616	616	2 411	1 133	183,9	-34
OP Rybářství 2014+	90	90	0	0,0	90	90	90	4	3,9	-4
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	12 315	12 315	107	0,9	12 315	12 315	12 315	325	2,6	-219
OP Výzkum,vývoj a vzdělávání 2014+	7 916	7 070	258	3,6	7 916	7 069	8 269	2 508	35,5	-2 250
OP Zaměstnanost 2014+	12 083	12 237	3 736	30,5	12 083	12 239	12 378	8 108	66,3	-4 372
OP Doprava 2014+	15 639	14 618	3 551	24,3	15 639	14 618	18 347	14 147	96,8	-10 595
OP Životní prostředí 2014+	3 033	4 746	362	7,6	3 033	4 746	4 842	2 222	46,8	-1 860
Integrovaný regionální operační program 2014+	7 919	7 919	121	1,5	7 919	7 919	14 804	229	2,9	-107
OP Praha - půl růstu ČR 2014+	266	266	0	0,0	266	266	266	71	26,8	-71
OP Technická pomoc 2014+	1 157	1 149	142	12,4	1 157	1 148	1 365	916	79,8	-773
OP přeshraniční spolupráce 2014+	64	94	0	0,0	64	94	94	30	32,1	-30
OP nadnárodní spolupráce 2014+	15	15	0	0,0	15	15	15	0	3,1	0
Jiné EU 2014+	228	237	58	24,4	228	239	477	149	62,3	-91
Komunitární programy 2014+	825	826	26	3,2	825	826	1 090	134	16,2	-107
Program rozvoje venkova 2014+	7 500	7 500	5 512	73,5	7 500	7 500	7 511	5 933	79,1	-422
Přímé platby zemědělcům 2014+	23 211	23 211	22 192	95,6	23 211	23 211	31 311	25 635	110,4	-3 442
Společná organizace trhu 2014+	531	531	702	132,1	531	531	1 022	975	183,6	-273
Celkem	93 526	95 847	158 983	165,9	93 526	95 847	144 958	83 625	87,2	75 358
z toho: SZP 2007-2013	0	0	3 722	x	0	0	0	0	x	3 722
OP 2007-2013	120	2 406	117 368	4 877,5	120	2 406	28 351	21 107	877,2	96 261
SZP 2014-2020	31 242	31 242	28 406	90,9	31 242	31 242	39 844	32 543	104,2	-4 138
OP 2014-2020	61 547	61 583	8 362	13,6	61 547	61 583	74 352	28 842	46,8	-20 481
Finanční mechanismy	616	616	1 099	178,4	616	616	2 411	1 133	183,9	-34

*) jsou uvedeny pouze výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádosti o platby finančních prostředků z EU a FM (tj. bez národních zdrojů, které nejsou kryty příjmy z EU a FM)

**) Včetně komunitárních programů, jiných programů EU a Twinning out

S ohledem na skutečnost, že výdaje na předfinancování ze státního rozpočtu na programy období 2007–2013 byly v 1. polovině roku 2016 ukončeny, zbývá završit proces na straně příjmů státního rozpočtu a dokončit vyrovnání vynaložených prostředků refundacemi z fondů EU prostřednictvím Národního fondu a celé období 2007–2013 uzavřít. Nejpozději do 31.3.2017 by měly být Evropské komisi („EK“) odeslány závěrečné dokumenty včetně žádosti o proplacení konečného zůstatku. Konečný zůstatek bude proplacen po finálním uzavření jednotlivých OP ze strany EK, kdy výsledek lze očekávat nejdříve v roce 2018. Obecně by tento neproplacený zůstatek měl představovat 5 % alokace programů. V praxi však u některých OP nebudou závěrečné platby od EK představovat uvedených 5% z důvodu nevyčerpání celé přidělené alokace nebo z důvodů dodatečně zjištěných nezpůsobilých výdajů. Současně lze předpokládat, že bude muset být část již proplacených prostředků určitého programu vrácena zpět EK. Tuto situaci předpokládáme u OP Technická pomoc, OP Praha Adaptabilita, OP Severozápad a OP Rybářství.

U programů období 2014–2020 dosud došlo k relativně nízkému čerpání prostředků SR na předfinancování, a to zhruba na úrovni 5 % celkové alokace celého období s převažujícími výdaji vzniklými až v roce 2016. Ve vazbě na tento stav je proces proplácení prostředků do SR na úplném začátku. Ze strany EK v současnosti neexistují žádné informace, které by mohly vést k problémům se získáváním prostředků fondů EU, jež se do SR refundují. Pomalý průběh transferů prostředků do příjmu SR je tak vedle nízkého čerpání ovlivněn vážnoucími předkládáním souhrnných žádostí na Národní fond ze strany řídicích orgánů, když zde svoji roli hrají mimo jiné problémy v souvislosti s fungováním MS 2014+, tj. monitorovacím systémem evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) pro programové období 2014-2020.

III. Výdaje státního rozpočtu

1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Výdaje byly ve státním rozpočtu na rok 2016 stanoveny v celkové výši **1 250,9 mld. Kč**, tj. o 2,7 % (o 32,4 mld. Kč) více než ve schváleném rozpočtu roku 2015. **Běžné výdaje** byly zahrnuty v objemu **1 172,3 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 2,6 % (o 29,7 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu **78,5 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 3,6 % (o 2,7 mld. Kč). Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2015 byly celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2016 nižší o 3,6 % (téměř o 46,5 mld. Kč); běžné výdaje byly vyšší o 4,5 % (téměř o 50,7 mld. Kč) a kapitálové výdaje nižší o 55,3 % (o 97,1 mld. Kč).

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 zahrnuty ve výši téměř **707,8 mld. Kč**, tj. 56,6 % z celkových rozpočtovaných výdajů. Meziročně se tyto výdaje měly snížit o 0,7 % (téměř o 5,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a zvýšit o 2,9 % (o 20,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Z celku **mandatorní sociální výdaje** byly ve státním rozpočtu plánovány v částce **594,0 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 0,7 % (o 4,2 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2015, resp. o 2,2 % (o 12,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Tyto sociální výdaje by odčerpaly 50,3 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2016 by se podílely 47,5 %. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 52,3 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 40,5 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 4,9 mld. Kč, na podporu exportu 4,5 mld. Kč, výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 1,9 mld. Kč, atd. Další prostředky nutné pro zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje, byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 67,3 mld. Kč.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně byly rozpočtem stanoveny ve výši 128,9 mld. Kč, dotace státním fondům ve výši 72,6 mld. Kč (bez dotací na činnost SZIF), transfery podnikatelským subjektům 58,3 mld. Kč, transfery neziskovým a podobným organizacím 10,4 mld. Kč, transfery příspěvkovým a podobným organizacím 64,0 mld. Kč, atd.

V průběhu roku 2016 byl **rozpočet výdajů navýšen na 1 253,2 mld. Kč**. Jednalo se o souvztažné zvýšení rozpočtu příjmů a výdajů u 9 kapitol na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, **beze změny salda hospodaření státního rozpočtu** (výdaje na společné programy EU a ČR jsou kryty příjmy z rozpočtu Evropské unie přímo nebo prostřednictvím Národního fondu). Celkově se příjmy a výdaje souvztažně zvýšily o 2,3 mld. Kč (v roce 2015 to bylo o 94,4 mld. Kč). Z celkového navýšení připadlo 1,7 mld. Kč kapitole Ministerstvo životního prostředí, 496,6 mil. Kč kapitole Ministerstvo dopravy, 48,3 mil. Kč kapitole Ministerstvo vnitra, 40,9 mil. Kč kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí, atd., a to v souvislosti s financováním projektů v rámci operačních programů EU. **Povolené překročení výdajů** podle § 23 odst. 1, písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., které nebylo zahrnuto v rozpočtu po změnách a které změnilo saldo státního rozpočtu a financující položky, v souvislosti s převodem finančních prostředků fondu zakladatele státního podniku Řízení letového provozu ČR do státního rozpočtu, podle § 19 odst. 4 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, dle UV č. 110/2016, činilo 29,7 mil. Kč u kapitoly Ministerstvo dopravy.

V roce 2016 bylo evidováno 877 rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí. Oproti roku 2015 jde o snížení počtu provedených rozpočtových opatření o 96, a to i přes realizaci rozpočtových opatření jednotlivými kapitolami státního rozpočtu, které spočívaly v navýšení platů a příslušenství o 5 % na měsíc listopad a prosinec 2016 snížením rozpočtu výdajů kapitoly 396 Státní dluh na základě usnesení vlády č. 831/2016 a usnesení rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 531/2016.

Nejvíce rozpočtových opatření bylo Ministerstvem financí zaneseno do chronologické evidence v kapitole Ministerstvo vnitra (148) a v kapitole Všeobecná pokladní správa (106), dále pak v kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí (69), Státní dluh (49) a Ministerstvo obrany (48). V těchto kapitolách bylo provedeno celkem 420 rozpočtových opatření, což odpovídá 47,9 % rozpočtových opatření v roce 2016, které podléhají schválení Ministerstva financí.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků mezi jednotlivými kapitolami (37,1 %). Druhou největší skupinou pak byly přesuny v rámci rozpočtu příslušné kapitoly (26,1 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (23,5 %). Nižší počet rozpočtových opatření se týkal rozpočtových opatření realizovaných z kapitoly Státní dluh (11,2 %), dále pak souvztažného zvýšení příjmů a výdajů (1,9 %) a dále byly jednotlivým kapitolám uvolňovány prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (0,2 %).

První skupinu zastoupenou podílem 37,1 % všech rozpočtových opatření schválených Ministerstvem financí tvořily **přesuny mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu**. Tyto přesuny jsou vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu nebo projektu je jeden resort, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který rozhoduje o jejich rozdělování. Tyto přesuny se v určitém objemu každoročně opakují. Nejvíce rozpočtových opatření se v rámci této skupiny realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (56), dále pak v kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí (51) a Ministerstvo obrany (36). Celkově si mezi sebou kapitoly v průběhu roku 2016 přesunuly finanční prostředky ve výši 0,95 mld. Kč. Poměrnou část rozpočtových opatření v této skupině (11,1 % z celkového počtu přesunů mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu schvalovaných Ministerstvem financí v roce 2016) činily převody účelových prostředků rozpočtovaných zejména v kapitolách Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Grantová agentura ČR a Technologická agentura ČR na zabezpečení podpory výzkumu, vývoje a inovací. Největší záporné saldo (- 0,331 mld. Kč) vykázala ke konci roku 2016 kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a to především v souvislosti se zajištěním financování sportovní reprezentace v roce 2016 v kapitolách Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra (- 0,281 mld. Kč z celkových - 0,364 mld. Kč). Naopak s největším kladným saldem (0,143 mld. Kč) skončila kapitola Ministerstvo obrany, a to zejména v souvislosti s výše zmíněným přesunem finančních prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (0,171 mld. Kč z celkových 0,264 mld. Kč).

Druhou skupinu zastoupenou podílem 26,1 % všech rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí tvořily **přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly** (např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a naopak, přesuny mezi jednotlivými specifickými či průřezovými ukazateli apod.) na krytí rozpočtově nezajištěných potřeb. Část přesunů v rámci výdajů se uskutečnila v souvislosti se zajištěním českého podílu programů spolufinancovaných ze zdrojů EU, kdy byl navýšen podíl státního rozpočtu v rámci ukazatele „Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU bez SZP celkem“ v tom „ze státního rozpočtu“, a to vzhledem k současně provedenému souvztažnému navýšení příjmů a výdajů z prostředků EU dle § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel. Dále se jednalo o přesuny v rámci jednotlivých operačních programů, např. byly provedeny přesuny z oblasti ostatních běžných výdajů do

ostatních plateb za provedenou práci. Nejvíce rozpočtových opatření bylo realizováno u následujících kapitol: Ministerstvo vnitra (58), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (20) a Ministerstvo zemědělství (18). Průřezem přes všechny kapitoly státního rozpočtu se nezanedbatelný počet rozpočtových opatření v rámci rozpočtu dané kapitoly týkal úprav v oblasti regulace zaměstnanosti v souvislosti s implementací zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, s dopadem do systemizace.

Třetí skupinu rozpočtových opatření s podílem 23,5 % na všech rozpočtových opatření schvalovaných Ministerstvem financí představovalo uvolňování prostředků **z kapitoly Všeobecná pokladní správa** do rozpočtů příslušných kapitol. Jednalo se jak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladní správa, tak i o přesuny z Vládní rozpočtové rezervy (a to ve 21,4 % případů). Největší objem rozpočtových opatření realizovala v rámci třetí skupiny kapitola Ministerstvo vnitra (26), kapitola Ministerstvo spravedlnosti (16) a kapitoly Ministerstvo zahraničních věcí (12) a Český statistický úřad (12). Kromě uvolňování prostředků do ostatních kapitol také došlo k navýšení rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa na vrub kapitoly Státní dluh. Prostředky byly určeny na finanční zabezpečení programu "Podpora rozvoje a obnovy regionálních škol v okolí velkých měst", a z něj uvolňovaných dotací. Největší objem finančních prostředků (ve výši 1,1 mld. Kč z celkových 6,069 mld. Kč) byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa jednorázově převeden do kapitoly Ministerstvo financí s určením pro Generální ředitelství cel na úhradu 5% podílu na clech zpětně od 1. 1. 2014 Evropské unii. Dne 30. 9. 2016 nabylo platnosti rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů EU, kterým se změnil podíl rozdělení vybraného cla (došlo ke snížení podílu jednotlivých členských států EU). Další nezanedbatelný objem finančních prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa (ve výši 0,867 mld. Kč) byl převeden do kapitoly Ministerstvo zemědělství na podporu agropotravinářského komplexu. Největší objem finančních prostředků (ve výši 0,3 mld. Kč) z položky „Vládní rozpočtová rezerva“ kapitoly Všeobecná pokladní správa byl převeden do rozpočtu výdajů kapitoly Ministerstvo zemědělství na kompenzaci škod způsobených suchem.

Z kapitoly Státní dluh byly v roce 2016 převedeny finanční prostředky do 37 kapitol v celkové výši 10,9 mld. Kč. Především byla realizována rozpočtová opatření na základě UV č. 831/2016 spočívající ve snížení rozpočtu výdajů kapitoly 396 Státní dluh a posílení výdajů kapitol státního rozpočtu s určením na zvýšení platů organizačních složek státu a příspěvkových organizací o 5 % na listopad a prosinec 2016 v celkové výši 0,852 mld. Kč. U tzv. parlamentních kapitol (Kancelář prezidenta republiky, Poslanecká sněmovna Parlamentu, Senát Parlamentu a Nejvyšší kontrolní úřad) byla rozpočtová opatření realizována na základě usnesení rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 531/2016.

Z kapitoly Operace státních finančních aktiv byly v roce 2016 převedeny finanční prostředky do kapitoly Ministerstvo zemědělství v celkovém objemu 0,43 mld. Kč. Finanční prostředky uvolněné z kapitoly Operace státních finančních aktiv do kapitoly Ministerstvo zemědělství byly určeny na financování vodohospodářských akcí a na výkupy pozemků.

Čerpání jednotlivých výdajů státního rozpočtu za rok 2016 je hodnoceno v dalších částech tohoto materiálu a vztahuje se, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách.

Schválený a o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jeho čerpání v roce 2016, vč. srovnání s rokem 2015, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 42: Výdaje státního rozpočtu (v mil. Kč)

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	Skutečnost 2015	Státní rozpočet 2016		Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
	1	schválený	po změnách	4			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
BĚŽNÉ VÝDAJE	1 121 662	1 172 335	1 167 006	1 135 570	97,3	101,2	13 907
Platy a podobné a související výdaje	104 186	109 285	111 449	109 864	98,6	105,4	5 678
z toho:							
platy	70 137	74 152	75 509	74 901	99,2	106,8	4 764
ostatní platby za provedenou práci	7 156	6 362	6 701	6 421	95,8	89,7	-735
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	26 819	28 728	29 132	28 476	97,7	106,2	1 657
Neinvestiční nákupy a související výdaje	116 937	121 810	106 006	99 788	94,1	85,3	-17 149
z toho:							
nákup materiálu	9 149	7 510	8 174	7 293	89,2	79,7	-1 857
úroky a ostatní finanční výdaje	53 273	52 473	41 452	40 689	98,2	76,4	-12 584
nákup vody, paliv a energie	4 864	5 760	4 518	4 439	98,3	91,3	-425
nákup služeb	27 873	32 720	29 078	25 821	88,8	92,6	-2 052
opravy a udržování	5 157	5 528	4 813	5 663	117,7	109,8	506
cestovné	1 326	1 371	1 657	1 491	89,9	112,4	165
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	1 400	2 064	1 988	1 586	79,8	113,3	187
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	12 574	13 210	12 605	11 506	91,3	91,5	-1 068
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	53 757	65 636	69 920	60 416	86,4	112,4	6 659
z toho:							
podnikatelským subjektům	39 141	51 705	54 332	44 233	81,4	113,0	5 092
neziskovým apod. organizacím	10 445	9 330	11 268	11 449	101,6	109,6	1 004
z toho: spolkům	4 169	3 769	5 222	5 279	101,1	126,6	1 109
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	105 672	107 596	107 858	109 516	101,5	103,6	3 843
z toho:							
státním fondům	44 480	44 206	44 974	46 974	104,4	105,6	2 494
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	60 954	63 073	62 572	62 268	99,5	102,2	1 314
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	117 498	124 795	126 102	122 822	97,4	104,5	5 324
z toho:							
obcím	26 662	24 100	26 301	26 297	100,0	98,6	-365
krajům	90 085	100 689	99 368	95 753	96,4	106,3	5 668
regionálním radám	654	0	370	711	192,3	108,8	57
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	59 254	54 944	61 657	58 655	95,1	99,0	-600
Převody vlastním fondům	783	1 173	1 201	1 243	103,5	158,6	459
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	520 508	532 323	531 077	528 290	99,5	101,5	7 782
z toho:							
sociální dávky*)	506 404	515 834	515 185	513 098	99,6	101,3	6 694
z toho:							
dávky důchodového pojištění	395 219	400 983	399 999	398 974	99,7	101,0	3 756
dávky státní sociální podpory a dávky péčovské	37 647	39 378	38 291	37 780	98,7	100,4	133
dávky nemocenského pojištění	24 325	24 728	26 737	26 506	99,1	109,0	2 181
podpory v nezaměstnanosti	8 276	7 483	7 462	8 220	110,2	99,3	-57
dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdrav. postižením a příspěvek na péči dle z. o soc. službách	33 612	35 549	35 061	34 299	97,8	102,0	687
ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	12 875	15 181	14 506	14 033	96,7	109,0	1 158
Neinvestiční transfery do zahraničí	39 842	44 930	45 464	42 492	93,5	106,7	2 650
z toho: odvody do rozpočtu EU	35 730	40 500	39 400	36 687	93,1	102,7	958
Neinvestiční půjčené prostředky	0	0	111	16	14,8	x	16
Neinvestiční převody Národnímu fondu	0	500	109	0	0,0	x	0
Ostatní neinvestiční výdaje**)	3 225	9 343	6 053	2 470	40,8	76,6	-755
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	175 659	78 521	86 172	84 274	97,8	48,0	-91 386
Investiční nákupy a související výdaje	16 104	11 117	12 237	11 293	92,3	70,1	-4 810
Nákup akcií a majetkových podílů	3 345	1 060	1 360	1 850	136,0	55,3	-1 495
Investiční transfery	155 741	50 276	53 436	70 259	131,5	45,1	-85 482
z toho:							
podnikatelským subjektům	44 312	6 595	7 203	10 584	146,9	23,9	-33 728
neziskovým apod. organizacím	2 024	1 036	869	975	112,2	48,2	-1 049
státním fondům	44 658	29 193	28 843	27 663	95,9	61,9	-16 995
veřejným rozpočtům územní úrovně	45 781	4 056	6 532	21 328	326,5	46,6	-24 454
příspěvkovým organizacím	18 127	9 015	9 632	8 481	88,1	46,8	-9 646
Ostatní kapitálové výdaje	468	16 068	19 139	872	4,6	186,2	403
VÝDAJE CELKEM	1 297 322	1 250 857	1 253 178	1 219 844	97,3	94,0	-77 478

*) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

**) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům

Celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2016 dosáhly **1 219,8 mld. Kč**, tj. 97,3 % rozpočtu po změnách (úspora 33,3 mld. Kč), **při meziročním poklesu o 6,0 %, tj. o 77,5 mld. Kč**. Z celku **běžné výdaje** představovaly **1 135,6 mld. Kč**, tj. 97,3 % rozpočtu po změnách při úspoře 31,4 mld. Kč a meziročním růstu o 1,2 % (o 13,9 mld. Kč). **Kapitálové výdaje činily 84,3 mld. Kč**, tj. 97,8 % rozpočtu po změnách (úspora 1,9 mld. Kč); meziročně se tyto výdaje snížily o 52,0 % (o 91,4 mld. Kč); podíl kapitálových výdajů na plnění celkových výdajů státního rozpočtu se snížil o 6,6 % na 6,9 %. V čerpání výdajů bylo zahrnuto plnění z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech (2008-2015), jejich stav k 31.12.2016 činil 34,8 mld. Kč, když od 1.1.2016 došlo k jejich snížení o 116,5 mld. Kč. Stav rezervních fondů kapitol státního rozpočtu na bankovních účtech k 31.12.2016 činil téměř 4,9 mld. Kč a proti stejnému datu předchozího roku se zvýšil o téměř 1,2 mld. Kč.

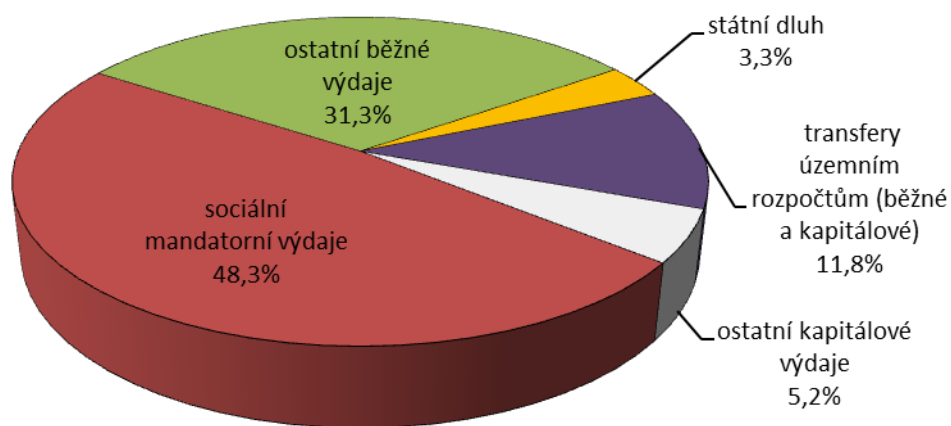
Mandatorní výdaje dosáhly **689,9 mld. Kč**, tj. 56,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2016 při meziročním růstu o 0,3 % (téměř o 2,2 mld. Kč); čerpáno bylo 98,9 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého téměř o 9,9 mld. Kč – úspora činila 7,9 mld. Kč. Z celku představovaly 85,5 % **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **589,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 1,5 % (o 8,5 mld. Kč). Podrobné čerpání mandatorních výdajů je uvedeno v části III.5. Zprávy.

Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy a podobné a související výdaje a za vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů kapitol státního rozpočtu dosáhly v roce 2016 celkem 857,3 mld. Kč, tj. 70,3 % celkových výdajů státního rozpočtu za rok 2016.

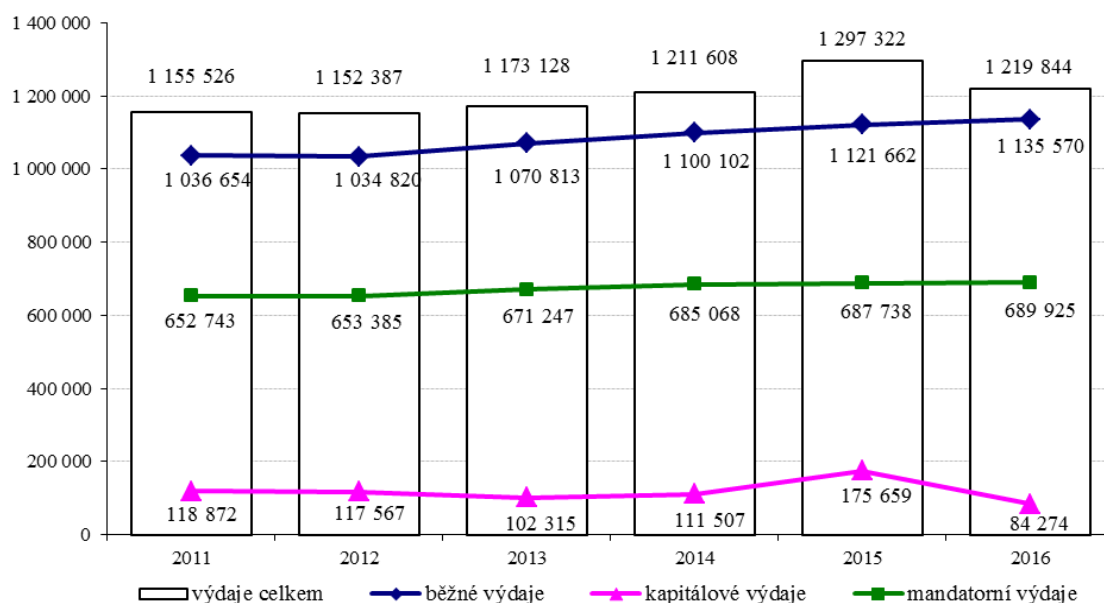
Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na nominálním hrubém domácím produktu roku 2016 v běžných cenách (4 716,1 mld. Kč) činil 25,9 %, tj. o 2,6 % méně než v roce 2015 (HDP v b.c. 4 554,6 mld. Kč).

Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2016 ukazuje následující graf:

Graf č. 8: Výdaje státního rozpočtu za rok 2016 (v %)

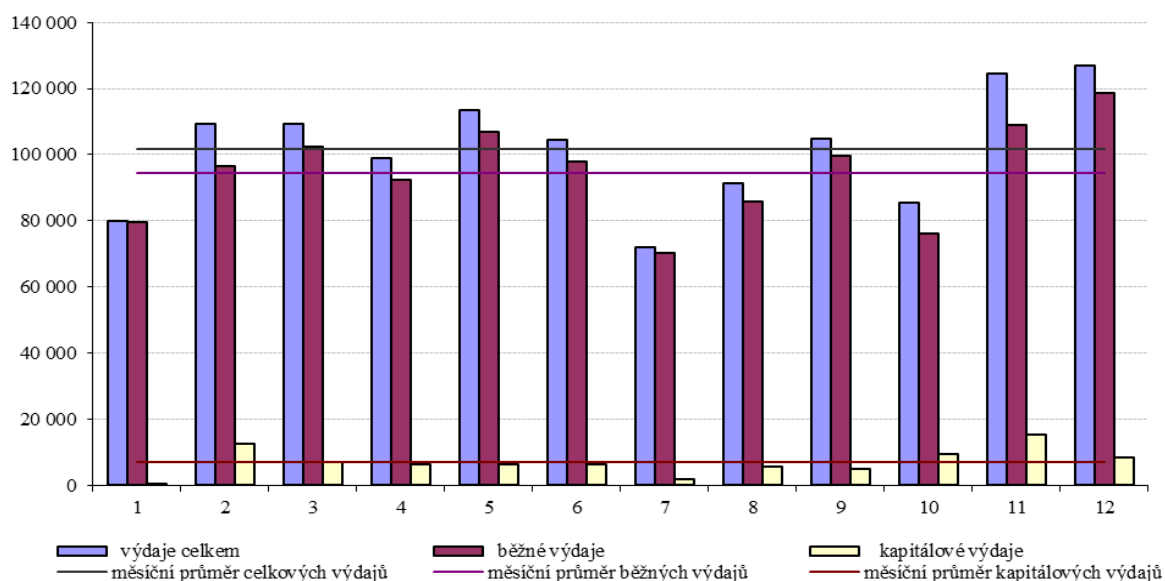

Graf č. 9: Výdaje státního rozpočtu v letech 2011 až 2016 (v mil. Kč)

Měsíční čerpání výdajů v průběhu roku 2016 ukazuje následující graf:

Graf č. 10: Měsíční čerpání výdajů v roce 2016 (v mil. Kč)

Měsíční průměr výdajů čerpaných v roce 2016 ve výši **101,7 mld. Kč** byl v porovnání s rokem 2015 nižší o 6,0 %, tj. cca o 6,5 mld. Kč. Většina výdajů byla čerpána poměrně rovnoměrně (např. výdaje do sociální oblasti), čerpání některých výdajů se však soustředilo pouze na některé měsíce roku a ty pak do značné míry ovlivnily výši měsíčního průměru. Např. neinvestiční výdaje územním celkům, poskytnuté kapitolou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, souvisely s výdaji na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi, které ovlivnily čerpání výdajů v měsících leden (záloha na leden a únor), březen (záloha na březen a duben), květen (záloha na květen a červen), červen (záloha na červenec a srpen), září (záloha na září a říjen) a listopad (záloha na listopad a prosinec) vždy 14,25 mld. Kč. Neinvestiční prostředky státním fondům byly v nadprůměrné výši převedeny v měsících leden (5,3 mld. Kč), říjen (5,1 mld. Kč), listopad (11,7 mld. Kč) a prosinec (5,9 mld. Kč), když

měsíční průměr činil 3,9 mld. Kč (šlo zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo zemědělství pro Státní zemědělský intervenční fond v rámci Společné zemědělské politiky). Nerovnoměrně byly v průběhu roku uskutečňovány také převody investičních prostředků státním fondům, nadprůměrná částka byla převedena v měsících srpen (4,0 mld. Kč), říjen (7,0 mld. Kč) a listopad (11,3 mld. Kč), naopak většina ostatních měsíců roku dosáhla podprůměrné úrovně (průměrná měsíční hodnota těchto převodů činila 2,3 mld. Kč); jednalo se zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo dopravy Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Výdaje na dluhovou službu měly na celkové čerpání vliv ve všech měsících roku v závislosti na termínech dohodnutých úrokových plateb, zejména pak v dubnu (8,9 mld. Kč), květnu (7,9 mld. Kč) a září (10,1 mld. Kč). Čerpání výdajů na platy a podobné a související výdaje souvisí s posunem účtování těchto prostředků (prosincové výdaje jsou vypláceny v lednu následujícího roku, lednové výdaje v únoru, atd.). Státní příspěvek na podporu stavebního spoření byl z 96,6 % vyplacen již v dubnu (4,1 mld. Kč), odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU dosáhly nadprůměrné hodnoty proti průměru 3,1 mld. Kč v měsíci únor (7,1 mld. Kč) a prosinec (5,8 mld. Kč), prostředky na realizaci státních záruk ovlivnily čerpání zejména v červnu (578,5 mil. Kč) a v prosinci (858,6 mil. Kč), atd.

2. Běžné výdaje

Běžné výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tyto správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků, dotací nebo transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné výdaje byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2016 stanoveny v objemu 1 172,3 mld. Kč s předpokladem zvýšení o 2,6 % (o 29,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015; proti skutečnosti 2015 se tyto výdaje měly zvýšit o 4,5 % (téměř o 50,7 mld. Kč). V průběhu roku 2016 byly rozpočtovými opatřeními sníženy o 5,3 mld. Kč a **čerpány** byly ve výši **1 135,6 mld. Kč**, tj. 97,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 1,2 % (o 13,9 mld. Kč).

2.1. Výdaje na sociální transfery a státní politiku zaměstnanosti

Mandatorní sociální výdaje a aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků z rozpočtu EU/FM) ve výši 603,5 mld. Kč představovaly 48,2 % rozpočtem stanovených celkových výdajů. Rozpočet byl v průběhu roku snížen téměř o 1,6 mld. Kč. Čerpáno v této oblasti bylo celkem 596,6 mld. Kč, tj. 99,1 % rozpočtu po změnách při meziročním navýšení o 1,0 % (téměř o 5,7 mld. Kč).

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti, jeho čerpání v roce 2016 a srovnání s rokem 2015, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 43: Sociální transfery a výdaje na služby zaměstnanosti (v mil. Kč)

VÝDAJE NA SOCIÁLNÍ TRANSFERY A STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2015	Státní rozpočet 2016		Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Sociální dávky	507 494	517 055	516 948	514 267	99,5	101,3	6 773
v tom z hlediska odvětvového členění:							
dávky důchodového pojištění*)	395 507	401 268	400 292	399 265	99,7	101,0	3 758
z toho: starobní důchody	323 404	327 598	326 848	326 087	99,8	100,8	2 683
dávky nemocenského pojištění	24 325	24 728	26 737	26 506	99,1	109,0	2 181
z toho: nemocenské	15 547	15 821	17 292	17 116	99,0	110,1	1 569
dávky státní sociální podpory a dávky péčovské péče	38 253	40 140	39 008	38 427	98,5	100,5	174
podpory v nezaměstnanosti	8 303	7 500	7 500	8 255	110,1	99,4	-49
dávky pomoci v hmotné nouzi	10 592	11 685	10 516	9 347	88,9	88,2	-1 246
dávky osobám se zdravotním postižením	1 976	2 200	2 100	2 045	97,4	103,5	69
příspěvek na péči podle zákona o soc. službách	21 213	21 820	23 160	23 105	99,8	108,9	1 891
zvláštní dávky ozbrojených sborů	7 323	7 710	7 600	7 288	95,9	99,5	-34
ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení**)	2	4	34	30	88,9	1 754,3	28
Ochrana zaměstnanců při plat. neschopnosti zaměstnavatelů***)	229	400	360	250	69,5	109,1	21
Odškodnění a náhrady obyvatelstvu	736	798	722	638	88,4	86,7	-98
Mandatorní peněžní transfery fyzickým osobám celkem	508 460	518 253	518 030	515 155	99,4	101,3	6 696
Příspěvek na penzijní připojištění	6 817	7 200	7 100	6 807	95,9	99,8	-10
Platba do veřejného zdravotního pojištění (VPS)	60 944	63 058	62 558	62 254	99,5	102,1	1 309
Sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům	4 962	5 500	5 086	5 508	108,3	111,0	547
v tom:							
podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením	4 320	4 700	4 530	4 953	109,3	114,6	632
příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	642	800	556	556	100,0	86,6	-86
Mandatorní sociální výdaje celkem	581 183	594 011	592 774	589 724	99,5	101,5	8 541
Aktivní politika zaměstnanosti (vč. prostředků EU/FM)	9 733	9 500	9 177	6 867	74,8	70,6	-2 866
Sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	590 916	603 511	601 950	596 591	99,1	101,0	5 675

*) vč. dávek vyplacených do ciziny a poštovních služeb, dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České poště na důchody (7 000 mil. Kč v roce 2015 a 1 700 mil. Kč v roce 2016) a ve sloupci rozpočet po změnách a skutečnost roku 2016 vč. výplaty jednorázového příspěvku důchodci, jehož výše činila 1 200 Kč na základě zákona č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci u kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti

**) rozpočet po změnách i skutečnost roku 2016 obsahuje prostředky kapitoly Ministerstvo obrany na výplatu jednorázového příspěvku důchodci, jehož výše činila 1 200 Kč na základě zákona č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci; celkový objem vyplacených peněžních prostředků činil téměř 28,6 mil. Kč

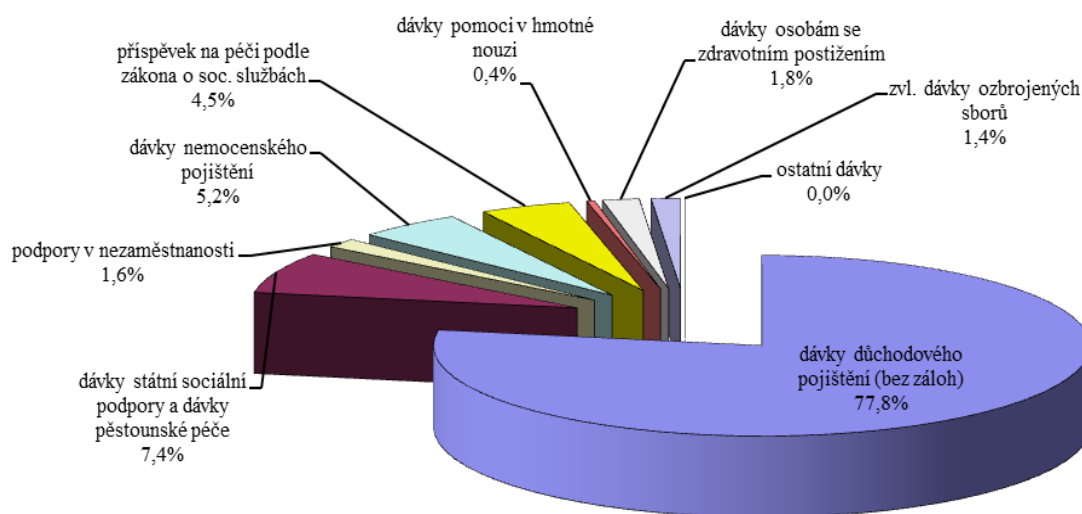
***) náhrady mezd za zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, úhrady pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění za zaměstnance, úhrada daně z příjmů za zaměstnance, příslušné služby, např. pošty, apod.

Pozn.: Údaje za sociální dávky se liší od údajů viz Tabulka č. 42 a v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby.

2.1.1. Sociální dávky

Sociální dávky (PSP 541) představovaly 96,9 % schváleného rozpočtu neinvestičních transferů obyvatelstvu na rok 2016 stanoveného ve výši 532,3 mld. Kč. Zahrnovaly výdaje státního rozpočtu na dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, výdaje na podpory v nezaměstnanosti, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a na další drobné dávky (např. příspěvek na péči pro občany žijící v zahraničí, vyrovnání důchodů se Slovenskem). Ve schváleném rozpočtu na rok 2016 byly stanoveny v celkové výši 515,8 mld. Kč, při meziročním navýšení o 0,2 % (o 3,2 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2015 a o 1,9 % (o 9,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. **Vyplaceno** bylo celkem **513,1 mld. Kč** (bez souvisejících výdajů), tj. 99,6 % rozpočtu po změnách, resp. rozpočtu sníženého téměř o 649,2 mil. Kč, při meziročním růstu o 1,3 % (o 6,7 mld. Kč), z celkových čerpaných výdajů to představovalo 42,1 %.

Graf č. 11: Sociální dávky vyplacené v roce 2016 (v %)

Dávky důchodového pojištění

Největší objem 401,3 mld. Kč, tj. 77,6 % z celkových rozpočtovaných sociálních dávek (vč. souvisejících výdajů) na rok 2016, připadl na **dávky důchodového pojištění**. Schválený rozpočet na rok 2016 předpokládal meziroční růst těchto dávek o 1,7 % (o 6,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015, proti skutečnosti roku 2015 předpokládal zvýšení o 1,5 % (o 5,8 mld. Kč). Valorizace důchodů byla v roce 2015 jednorázově vyšší oproti standardním podmínkám, které jsou stanoveny zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, s cílem kompenzovat důchodcům částečně sníženou valorizaci v letech 2013 a 2014 (zákon č. 314/2012 Sb., který omezil zvýšení vyplácených důchodů tak, že místo 100 % růstu spotřebitelských cen se zohlednila pouze 1/3 jejich růstu). Od ledna 2015 platí, že při valorizaci se zohledňuje 100 % růst spotřebitelských cen a 1/3 růstu mezd. Zvýšení průměrného starobního důchodu tak v roce 2015 činilo 200 Kč, což představovalo zvýšení důchodu o 1,8 % celkem. V roce 2016 činilo zvýšení průměrného starobního důchodu 40 Kč, předpokládaný dopad valorizace důchodů na státní rozpočet se odhadoval na cca 1,3 mld. Kč. Na základě usnesení vlády č. 481/2015 a následně zákona č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci, byl přiznán ke všem druhům důchodu jednorázový příspěvek důchodci, jehož výše činila 1 200 Kč s dopadem 3,6 mld. Kč na státní rozpočet. Základní výměra důchodů se i nadále stanovila tak, aby odpovídala 9 % průměrné mzdy. Vyhláška č. 244/2015 Sb. upravila pro rok 2016 mj. výši základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 2 440 Kč (navýšení o 40 Kč). Kromě uvedeného se na výši rozpočtu projevil mj. vliv růstu příjmů, z nichž jsou důchody vyměřovány, mezigenerační obměna důchodců a předpokládaný nárůst počtu důchodců.

Tabulka č. 44: Dávky důchodového pojištění v roce 2016 (v mil. Kč)

DŮCHODY	Skutečnost 2015	Skutečnost 2016	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
Dávky důchodového pojištění celkem	395 507	399 265	101,0	3 758
z toho:				
důchody starobní	323 404	326 087	100,8	2 683
důchody invalidní	44 447	42 767	96,2	-1 680
v tom:				
3. stupeň	26 581	24 838	93,4	-1 744
2. stupeň	5 803	5 930	102,2	127
1. stupeň	12 063	12 000	99,5	-63
důchody pozůstalostní	27 656	26 801	96,9	-855
v tom:				
vdovské	21 622	20 856	96,5	-766
vdovecké	2 669	2 692	100,9	24
sirotčí	3 365	3 252	96,7	-112

Pozn.: Údaje za dávky důchodového pojištění se liší od údajů viz Tabulka č. 42 o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby, tj. o poštovní služby.

Dávky důchodového pojištění¹ v roce 2016 **dosáhly celkem 399,3 mld. Kč**, tj. 99,7 % plnění rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,0 % (téměř o 3,8 mld. Kč), a představovaly tak 77,6 % sociálních dávek. Tyto výdaje zahrnovaly veškeré prostředky na výplatu důchodů, včetně výplat důchodů do ciziny, poštovních poplatků, zálohy České poště na výplatu důchodů v prvních výplatních termínech ledna následujícího roku a včetně výplaty jednorázového příspěvku důchodci, jehož výše činila 1 200 Kč na základě zákona č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci u kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti.

Z celku nejvyšší částka **326,1 mld. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,8 % (téměř o 2,7 mld. Kč); z toho 97,2 % (317,0 mld. Kč vč. poštovních služeb) vyplatila kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí². Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** ve výši **42,8 mld. Kč**, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 3,8 % (o 1,7 mld. Kč), z toho 24,8 mld. Kč představovaly invalidní důchody 3. stupně. **Důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) dosáhly **26,8 mld. Kč**, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 3,1 % (o 854,8 mil. Kč), z toho 20,9 mld. Kč činily důchody vdovské.

Záloha na výplatu důchodů začátkem ledna 2017, poskytnutá **České poště** koncem prosince 2016 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí, činila **1,7 mld. Kč**, koncem roku 2015 na výplatu důchodů počátkem ledna 2016 to bylo 7,0 mld. Kč. Po korekci o uvedené zálohy bylo na dávky důchodového pojištění v roce 2016 důchodcům skutečně vyplaceno **399,0 mld. Kč**, tj. o 1,0 % (téměř o 3,8 mld. Kč) více než v roce 2015.

Na výplatě dávek důchodového pojištění se podílela především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to **389,5 mld. Kč**, po korekci o zálohy České poště téměř 394,8 mld. Kč (vždy včetně částky 290,4 mil. Kč na poštovní služby), tj. 97,5 %, resp. 98,9 % ze všech vyplacených důchodů. Z celku starobní důchody činily 317,0 mld. Kč, resp. 321,3 mld. Kč (vždy včetně poštovních služeb); průměrná výše plného starobního důchodu činila 11 091 Kč

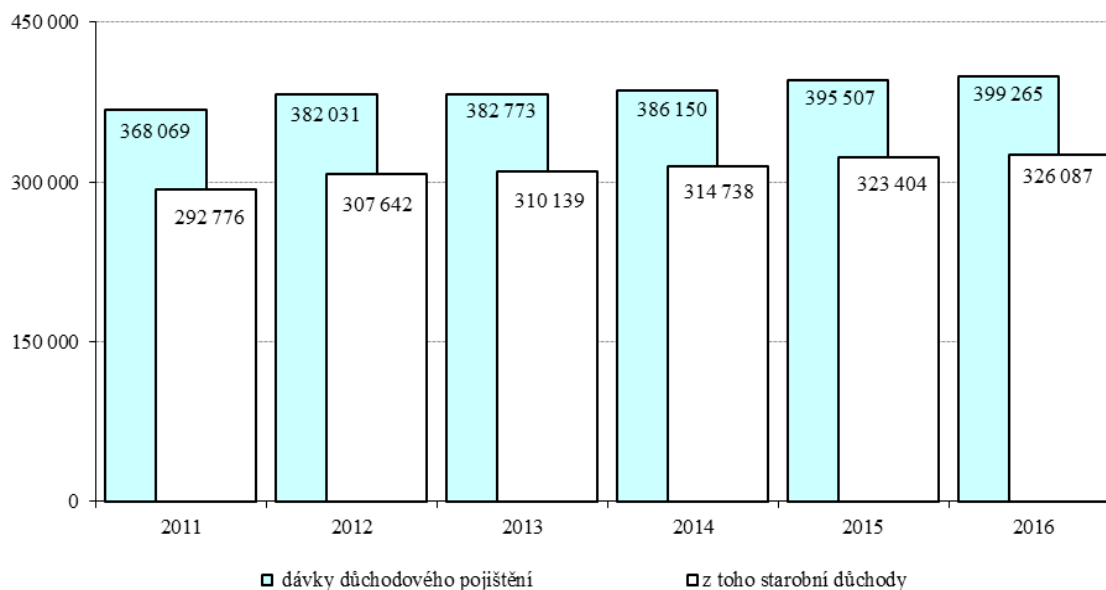
¹ Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zasláná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České poště z rozpočtu minulého roku.

² Tato kapitola od roku 2014 začlenila do závazného ukazatele Dávky důchodového pojištění rovněž výdaje na poštovní služby (položka RS 5161) spojené s výplatou těchto dávek.

a meziročně se zvýšila o 1,0 % (o 110 Kč). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala výplatu 3 602,8 tis. důchodů pro 2 982,9 tis. důchodců, vč. zahraničních. Z celku bylo 2 450,1 tis. plných starobních důchodů (o 21,1 tis. více než v roce 2015), dále 14,9 tis. poměrných starobních důchodů, 436,5 tis. invalidních důchodů (z toho 194,4 tis. důchodů pro invalidy 3. stupně v průměrné výši 10 393 Kč, tj. o 27 Kč méně než v roce 2015) a 701,4 tis. pozůstalostních důchodů (z toho 560,2 tis. vdovských důchodů v průměrné výši 3 059 Kč, tj. o 13 Kč méně než v roce 2015).

Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění ukazuje následující graf:

Graf č. 12: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2011-2016 (v mil. Kč)

Meziročně se, jak již bylo uvedeno, výdaje na dávky důchodového pojištění v roce 2016 zvýšily o 1,0 % (o 3,8 mld. Kč), v roce 2015 o 2,4 % (o 9,4 mld. Kč), v roce 2014 pak o 0,9 % (o 3,4 mld. Kč), v roce 2013 o 0,2 % (o 741,4 mil. Kč), v roce 2012 o 3,8 % (o 14,0 mld. Kč), v roce 2011 o 6,3 % (o 21,9 mld. Kč).

Dávky nemocenského pojištění

Schválený rozpočet **dávek nemocenského pojištění** na rok 2016 byl stanoven ve výši 24,7 mld. Kč, tj. o 2,8 % (o 671,0 mil. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2015 a o 1,7 % (o 403,3 mil. Kč) více proti skutečnosti 2015. Navýšení rozpočtu i skutečnosti ovlivnilo zejména to, že od 1.1.2014 se nemocenské vyplácí opětovně od 15. dne nemoci (karantény), nikoliv od 22. dne nemoci (karantény) – týkalo se let 2012 a 2013. Dalším faktorem podstatně ovlivňujícím výši těchto dávek byl růst mezd, od kterých se jejich výše odvíjela, nárůst počtu proplacených dnů a nárůst výše průměrné denní dávky nemocenského.

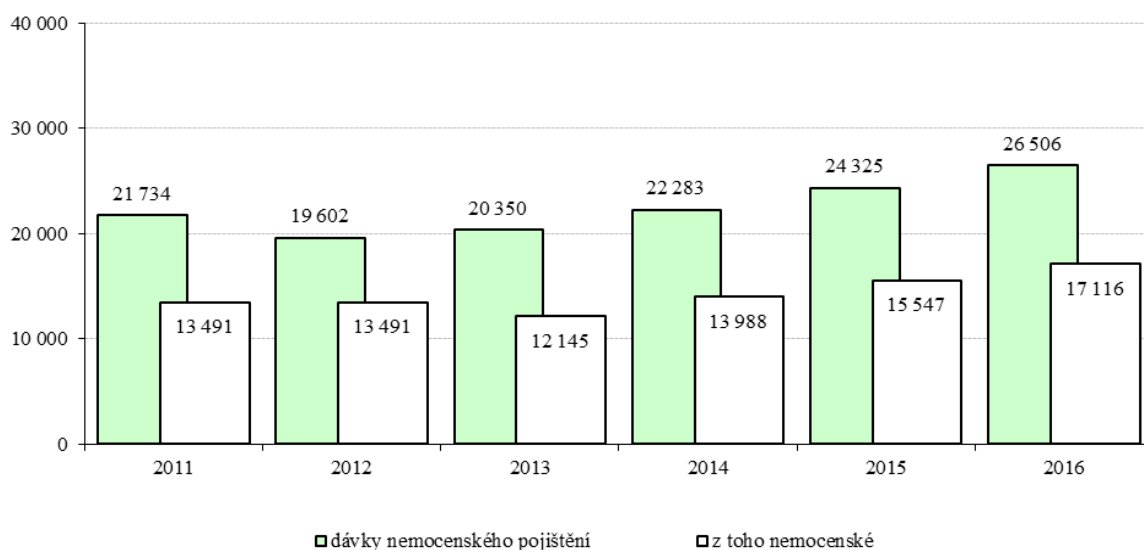
Tabulka č. 45: Dávky nemocenského pojištění (v mil. Kč)

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ	Skutečnost		Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
	2015	2016		
Dávky nemocenského pojištění celkem	24 325	26 506	109,0	2 181
z toho:				
nemocenské	15 547	17 116	110,1	1 569
ošetřovné	1 062	1 180	111,1	118
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	9	9	99,1	0
peněžitá pomoc v mateřství	7 706	8 201	106,4	494

Vyplaceno bylo celkem **26,5 mld. Kč**, tj. 99,1 % rozpočtu zvýšeného o 2,0 mld. Kč, při meziročním růstu o 9,0 % (o 2,2 mld. Kč). Z celku 64,6 % představovala dávka **nemocenské**, která byla čerpána ve výši **17,1 mld. Kč** na 99,0 % rozpočtu po změnách, a která se meziročně zvýšila o 10,1 % (o téměř 1,6 mld. Kč). Dále byly poskytnuty dávky **peněžitá pomoc v mateřství** v částce **8,2 mld. Kč**, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 6,4 % (o 494,4 mil. Kč), **ošetřovné** ve výši **1,2 mld. Kč**, tj. 98,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 11,1 % (o 117,6 mil. Kč) a **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství**, který dosáhl téměř **9,2 mil. Kč**, tj. 97,9 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 0,9 % (o 78,7 tis. Kč).

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2011 až 2016 ukazuje následující graf:

Graf č. 13: Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2011-2016 (v mil. Kč)

Na vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění od roku 2011 měla vliv mimo změn parametrů pro výpočet dávek v jednotlivých letech i skutečnost, že od 1.1.2011 do 31.12.2013 se nemocenské vyplácelo od 22. dne pracovní neschopnosti (karantény), od 1.1.2014 se nemocenské opět vyplácí od 15. dne trvání nemoci (karantény).

Dávky státní sociální podpory

Dávky státní sociální podpory³ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky pěstounské péče**⁴ poskytované podle zákona

³ Přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné.

č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši 40,1 mld. Kč, tj. o 0,3 % (o 110,0 mil. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet roku 2015. Proti skutečnosti 2015 byly plánované výdaje vyšší o 4,9 % (o 1,9 mld. Kč). Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum a neprobíhají jejich automatické valorizace. Rodičovský příspěvek představoval 57,0 % schváleného rozpočtu uvedených dávek a nárok na jeho čerpání měl rodič při splnění příslušných podmínek do vyčerpání částky 220 tis. Kč (nejvýše 11 500 Kč měsíčně), nejdéle do 4 let věku dítěte. Od 1.1.2015 došlo ke změně nároku na porodné, a to tak, že nárok na porodné má rodina, které se narodilo první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činila 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte to bylo 10 000 Kč. Zůstal zúžen okruh osob, které měly za určených podmínek nárok na pohřebné 5 000 Kč. Závislý na výši životního minima byl zejména přírůstek na dítě, jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi s příjmem do 2,4násobku životního minima, a to ve třech výších podle věku dítěte. Částka životního a existenčního minima zůstala stejná jako v roce 2015, např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činila 3 410 Kč, u osoby, která byla považována jako první v pořadí, 3 140 Kč, atd.; existenční minimum činilo 2 200 Kč měsíčně. Vyšší meziroční růst vykázaly dávky pěstounské péče vzhledem ke zvýšení jejich nominální výše přijaté novelou zákona č. 359/1999 Sb., dále rodičovský příspěvek, kdy vzrostl počet osob, které si zvolily vyšší částku měsíčního čerpání příspěvku a příspěvek na bydlení z důvodu navýšení normativních nákladů na bydlení⁵. Naopak ke snížení došlo v rámci přírůstku na dítě vzhledem k růstu mezd.

Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v roce 2016 a jejich srovnání s rokem 2015 ukazuje tabulka:

Tabulka č. 46: Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče – položka 5410 (v mil. Kč)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY A DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE	Skutečnost 2015	Skutečnost 2016	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče celkem	37 647	37 780	100,4	133
v tom:				
Dávky státní sociální podpory	35 047	35 049	100,0	1
z toho:				
přírůstek na dítě	3 064	2 824	92,2	-240
příspěvek na bydlení	9 187	9 290	101,1	102
rodičovský příspěvek	22 519	22 661	100,6	143
porodné	256	257	100,2	1
pohřebné	14	13	97,3	0
Dávky pěstounské péče	2 600	2 732	105,1	132

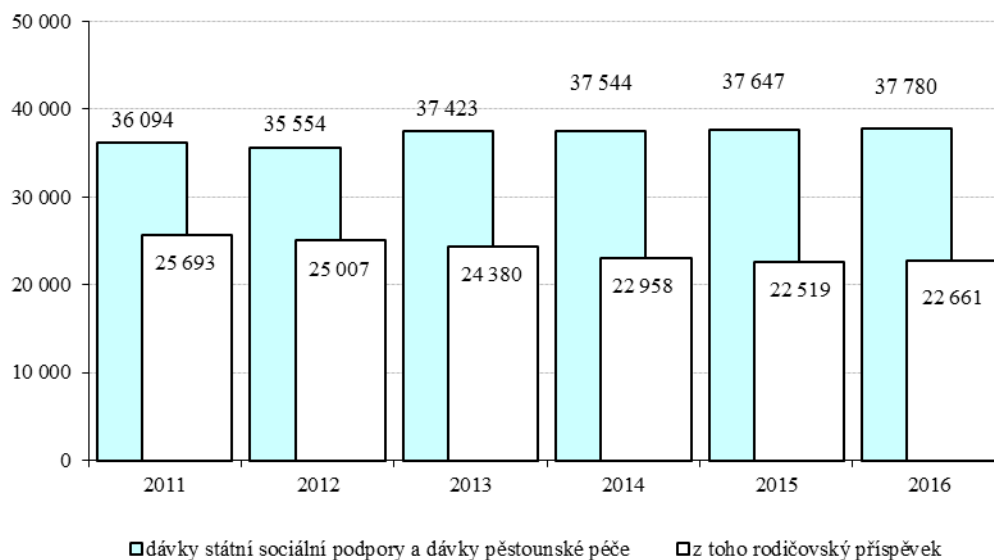
⁴ Od 1.1.2013 dávky pěstounské péče přestaly být dávkami státní sociální podpory, jejich právní úpravu obsahuje zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů; o dávkách pěstounské péče rozhodují a vyplácejí je pobočky Úřadu práce ČR.

⁵ Nařízení vlády č. 395/2015 Sb., kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2016 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení. Toto nařízení vlády oproti roku 2015 mírně zvýšilo normativní náklady na bydlení, tj. max. částky uznatelných nákladů pro příspěvek na bydlení a obdobných nákladů spojených s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení a nákladů na bydlení v případech hodných zvláštního zřetele pro doplatek na bydlení.

Vyplaceno bylo celkem **37,8 mld. Kč** (položka 5410), tj. 98,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,4 % (o 133,1 mil. Kč). Kromě toho byly ze státního rozpočtu hrazeny výdaje spojené s výplatou těchto dávek, např. výdaje na služby pošt dosáhly 100,7 mil. Kč, u dávek pěstounské péče také náklady na povinné sociální pojištění více než 401,4 mil. Kč a na zdravotní pojištění 144,5 mil. Kč v souvislosti s výplatou odměny pěstouna ve zvláštních případech. **Celkem** bylo na tyto dávky vyplaceno **38,4 mld. Kč**.

Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory ukazuje následující graf:

Graf č. 14: Dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče (položka 5410) v letech 2011 až 2016 (v mil. Kč)

Podpory v nezaměstnanosti

Schválený státní rozpočet výdajů na podpory v nezaměstnanosti pro rok 2016 v pododdílu 421 činil 7,5 mld. Kč, tj. o 31,8 % (o 3,5 mld. Kč) méně, než stanovil rozpočet roku 2015, resp. o 9,7 % (o 803,4 mil. Kč) méně proti skutečným výdajům v roce 2015. Podpory v nezaměstnanosti (bez souvisejících výdajů) byly **vyplaceny** ve výši **8,2 mld. Kč**, tj. 110,2 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 0,7 % (o 56,6 mil. Kč). Příčinou nepatrného poklesu byly nižší počty nově přicházejících osob do evidence Úřadu práce ČR, jako i absolutní pokles nezaměstnanosti a pouze mírný nárůst průměrné podpory v nezaměstnanosti. Související výdaje dosáhly dalších 34,7 mil. Kč, z toho služby pošt 33,1 mil. Kč. Podporu v nezaměstnanosti v prosinci 2016 pobíralo celkem 103,0 tis. uchazečů o zaměstnání, tj. 27,0 % všech osob vedených v evidenci (v prosinci 2015 to bylo 23,9 %). Průměrná výše podpory v roce 2016 dosáhla 6 376 Kč, tj. o 205 Kč více než v roce 2015.

Srovnání nezaměstnanosti k 31.12. v letech 2011 až 2016 a její vývoj v průběhu roku 2016 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 47: Vývoj nezaměstnanosti

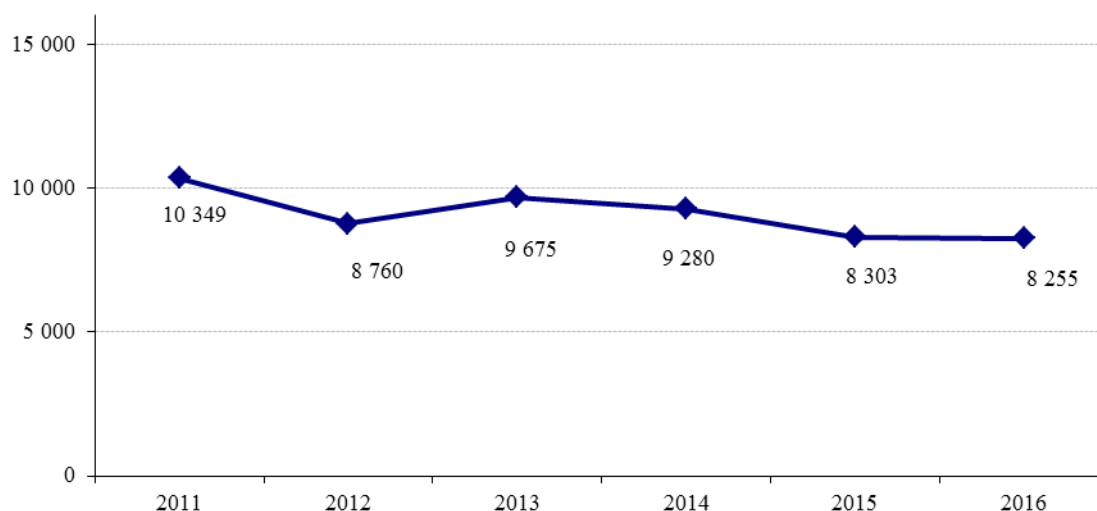
měsíc	12/2011	12/2012	12/2013	12/2014	12/2015	01/2016	03/2016	06/2016	09/2016	12/2016
podíl nezaměstnaných osob	6,8	7,4	8,2	7,5	6,2	6,4	6,1	5,2	5,2	5,2
nezaměstnanost v tis. osob	508,5	545,3	596,8	541,9	453,1	467,4	443,1	384,3	378,3	381,4
volná pracovní místa v tis.	35,8	34,9	35,2	58,7	102,5	107,8	117,3	133,9	141,0	132,5

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Od roku 2013 se jako ukazatel nezaměstnanosti vykazuje „podíl nezaměstnaných osob“, který porovnává počet uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let ke všem obyvatelům ve stejném věku (do konce roku 2012 publikovaná míra registrované nezaměstnanosti poměřovala počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR k počtu ekonomicky aktivních osob).

Podíl nezaměstnaných osob k 31.12.2016 činil **5,2 %**, podíl nezaměstnaných mužů činil 5,1 %, podíl nezaměstnaných žen 5,3 %. Ke stejnému datu evidoval Úřad práce ČR 381,4 tis. uchazečů o zaměstnání, z toho 360,2 tis. dosažitelných uchazečů, tj. těch, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Vyšší nebo stejný podíl nezaměstnaných než republikový průměr vykázalo 36 okresů – nejvyšší okres Karviná 10,3 %, Most 10,1 %, Bruntál 9,5 %, Ostrava-město 8,9 %, Ústí nad Labem 8,6 %, Jeseník a Znojmo shodně 8,5 %, Chomutov 8,2 %, atd. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykázaly okresy Praha-východ a Rychnov nad Kněžnou shodně 1,8 %, Mladá Boleslav 2,7 %, Praha-západ a Benešov shodně 2,8 %, Jičín a Plzeň-město shodně 3,0 %, atd. K 31.12.2016 nabízel Úřad práce ČR celkem 132,5 tis. volných pracovních míst, když na jedno volné místo připadlo v průměru 2,9 uchazečů, nejvíce pak v okresech Karviná 15,9, Jeseník 11,2, Ústí nad Labem 10,8, Hodonín 10,4, Sokolov 9,9 osob, atd.

Graf č. 15: Podpory v nezaměstnanosti v letech 2011 až 2016 (v mil. Kč)

Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na struktuře nezaměstnanosti např. podle věku, podle vyměřovacího základu, ze kterého se dávky stanovují apod. a na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země.

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Dávky pomoci v hmotné nouzi byly ve schváleném rozpočtu na rok 2016 v pododdílu 417 zahrnuty v hodnotě 11,7 mld. Kč, tj. o 1,9 % (o 230,2 mil. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet na rok 2015 a o 10,3 % (o 1,1 mld. Kč) více proti skutečnosti roku 2015. Systém pomoci v hmotné nouzi upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje situace spojené s nedostatečným zabezpečením základní obživy a bydlení a s mimořádnými událostmi. V roce 2016 výplata těchto sociálních dávek na položce 5410 **dosáhla celkem 9,3 mld. Kč**, tj. 93,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním snížení o 12,0 % (téměř o 1,3 mld. Kč). Z celku příspěvek na živobytí, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu,

činil 6,2 mld. Kč (98,1 % rozpočtu po změnách). Doplatek na bydlení, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl 2,9 mld. Kč (99,7 % rozpočtu po změnách). Mimořádná okamžitá pomoc je poskytována osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit (např. při živelní pohromě lze poskytnout dávku až do výše 15násobku životního minima jednotlivce, tj. téměř 51,2 tis. Kč) - tato dávka byla poskytnuta v částce 92,7 mil. Kč (68,9 % rozpočtu po změnách). Osobám ohroženým sociálním vyloučením bylo vyplaceno více než 24,0 mil. Kč (87,3 % rozpočtu po změnách). Služby pošt si vyžádaly dalších 85,1 mil. Kč.

Dávky osobám se zdravotním postižením

Dávky osobám se zdravotním postižením jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě: příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob např. pro příspěvek na mobilitu, příspěvek na péči atd., na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Na rok 2016 byly dávky osobám se zdravotním postižením rozpočtovány v pododdíle 418 v celkové výši 2,2 mld. Kč, tj. o 19,7 % (o 538,2 mil. Kč) méně než v roce 2015 a o 11,3 % (o 224,1 mil. Kč) více než bylo čerpáno v roce 2015. Oprávněným osobám byly **vyplaceny** na položce 5410 celkem téměř **2,0 mld. Kč**, tj. 97,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,4 % (o 65,5 mil. Kč). Z celku příspěvek na mobilitu dosáhl téměř 1,2 mld. Kč a příspěvek na zvláštní pomůcku 825,8 mil. Kč. Služby pošt činily dalších 52,8 mil. Kč.

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Ve schváleném rozpočtu na rok 2016 byl tento příspěvek na § 4195 stanoven částkou 21,8 mld. Kč, tj. o 3,9 % (o 820,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2015 a o 2,9 % (o 606,9 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2015. V roce 2016 bylo **vydáno 23,0 mld. Kč** (položka 5410), tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,9 % (o 1,9 mld. Kč). Služby pošt činily dalších 58,2 mil. Kč. Zvýšené meziroční čerpání je způsobeno především legislativní úpravou, která od 1.8.2016 navýšila příspěvek ve všech stupních závislosti o 10 % (zákon č. 189/2016 Sb.) a dalšími vlivy působícími na jeho zvýšení, jako je např. postupné stárnutí populace, rostoucí počet starobních důchodců a statisticky prodlužující se doba dožití.

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru

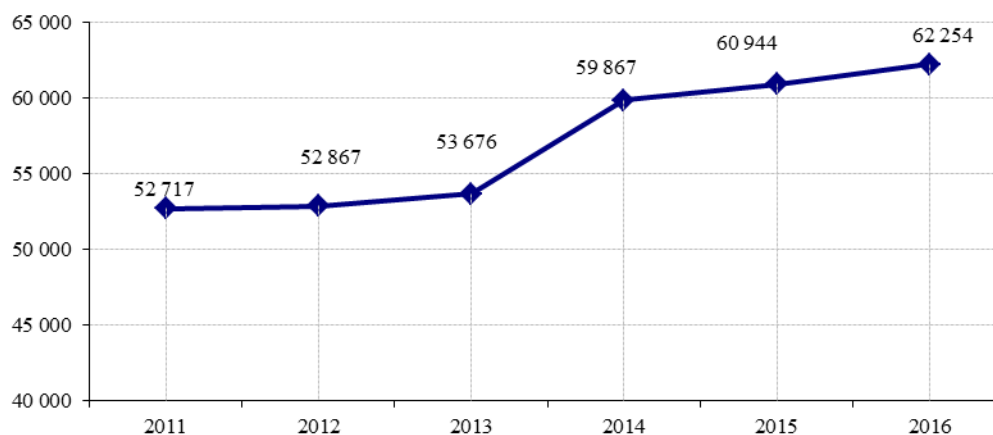
Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, financí, spravedlnosti a Generální inspekcí bezpečnostních sborů, byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 7,7 mld. Kč při meziročním snížení o 5,2 % (o 423,6 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a o 5,3 % (o 386,9 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2015. **Čerpány** byly ve výši téměř **7,3 mld. Kč**, tj. 95,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 0,5 %, tj. o 34,3 mil. Kč. Z celku představoval výsluhový příspěvek 6,9 mld. Kč, z toho vyplatila kapitola Ministerstvo vnitra 3,6 mld. Kč a kapitola Ministerstvo obrany téměř 2,4 mld. Kč; odchodné činilo 312,2 mil. Kč, odbytné 41,4 mil. Kč a úmrtné 9,9 mil. Kč.

2.1.2. Ostatní sociální transfery

Platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění

Platba státu na zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnci) byla ve státním rozpočtu zahrnuta v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši téměř 63,1 mld. Kč, proti rozpočtu roku 2015 byla navýšena o 1,4 % (o 877,0 mil. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu z 6 259 Kč na 6 444 Kč (od 1.1.2016) a z něj odvozené měsíční platby státu z 845 Kč za osobu na 870 Kč za osobu. Proti skutečnosti roku 2015 se tyto výdaje měly zvýšit o 3,5 % (o 2,1 mld. Kč). Na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění bylo z kapitoly Všeobecná pokladní správa **převezeno téměř 62,3 mld. Kč**, tj. 99,5 % rozpočtu po změnách, při meziročním navýšení o 2,1 % (o 1,3 mld. Kč). Čerpání prostředků na tento účel v roce 2016 výrazně ovlivnily příznivé ekonomické podmínky, které způsobily pokles počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR. Především díky tomu došlo k úspoře prostředků oproti schválenému rozpočtu ve výši 804,5 mil. Kč a oproti rozpočtu po změnách ve výši 304,5 mil. Kč (úspora ve výši 500,0 mil. Kč byla rozpočtovým opatřením přesunuta do kapitoly Ministerstvo zdravotnictví na programové financování pro fakultní nemocnice, psychiatrické nemocnice a ostatní nemocnice ve vlastnictví státu). Průměrný měsíční počet státních pojištěnců činil 5 963,0 tis. osob, v roce 2015 to bylo 6 010,3 tis. osob.

Graf č. 16: Platba státu za státní pojištěnce v letech 2011 až 2016 (v mil. Kč)

Platba státu v roce 2011 až do 31.10.2013 činila 723 Kč za osobu a měsíc, od 1.11.2013 do 30.6.2014 to bylo 787 Kč, od 1.7.2014 do 31.12.2015 to bylo 845 Kč a od 1.1.2016 do 31.12.2016 byla tato platba navýšena na 870 Kč za osobu a měsíc.

Doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění

V roce 2016 vyplatilo Ministerstvo financí prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa penzijním společnostem státní příspěvek na základě jejich žádosti podle § 16 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, a to pro účastníky, kterým náleží státní příspěvek podle § 14 tohoto zákona. Schválený státní rozpočet na rok 2016 počítal na výplatu státního příspěvku penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření s částkou 7,2 mld. Kč. **Vyplaceno bylo 6,8 mld. Kč**, tj. 95,9 % rozpočtu po změnách při úspoře 293,0 mil. Kč.

V roce 2016 došlo ve výši vyplaceného státního příspěvku proti roku 2015 k nepatrnému poklesu o 10,4 mil. Kč, tj. o 0,2 %. Pokles souvisel, stejně jako v roce 2015, s nižším zájmem o doplňkové penzijní spoření, které od roku 2013 produktově nahradilo penzijní připojištění a

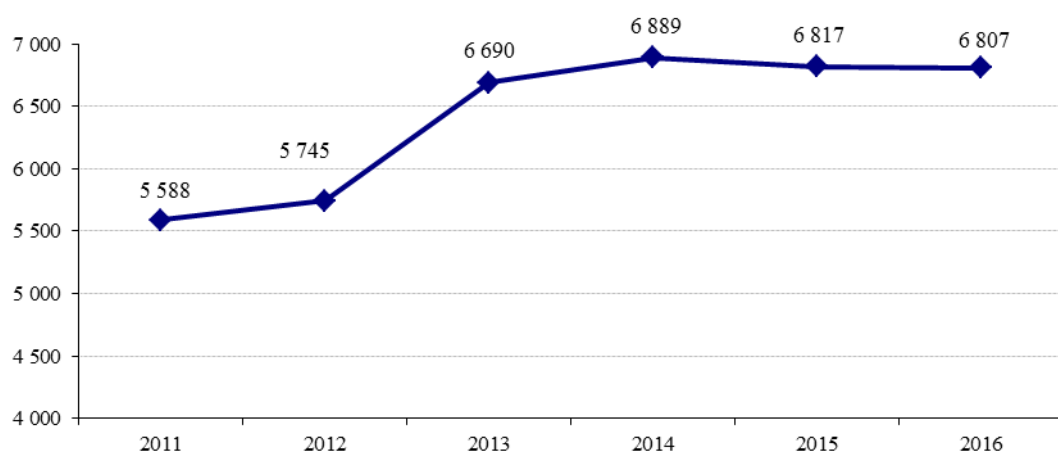
kteřé počtem uzavřených smluv není schopno nahradit přirozený úbytek penzijních připojištění, které již není možné od roku 2013 uzavírat. Od roku 2013 tak dochází k setrvalému poklesu celkového počtu penzijních připojištění a doplňkových penzijních spoření, a to i přesto, že se podle výše uvedeného zákona s účinností od 1.1.2013 zvýšila maximální výše státního příspěvku o 80 Kč na 230 Kč.

Podle údajů poskytnutých penzijními společnostmi Ministerstvu financí činil k 31.12.2016 počet neukončených penzijních připojištění a doplňkových penzijních spoření celkem 4 536 tis. Jejich počet se proti stavu k 31.12.2015 snížil o 107 tis., což představuje pokles o 2,3 %. Počet nově uzavřených smluv o doplňkovém penzijním spoření za rok 2016 dosáhl počtu 196 tis., což činí meziroční nárůst o 39 tis. smluv (o 25,3 %). Proti roku 2015 mírně vzrostl celkový objem účastnických příspěvků (bez příspěvků zaměstnavatelů), který v roce 2016 dosáhl výše 33,7 mld. Kč, což je o 1,0 mld. Kč více než v roce 2015 (nárůst o 3,2 %). Průměrný měsíční příspěvek účastníka penzijního připojištění byl v roce 2016 ve výši 606 Kč (nárůst oproti roku 2015 o 17 Kč); u účastníka doplňkového penzijního spoření byl ve výši 741 Kč (nárůst oproti roku 2015 o 19 Kč). Výše průměrného měsíčního státního příspěvku na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření vzrostla proti roku 2015 o 3 Kč na hodnotu 127 Kč, přičemž průměrná výše měsíčního státního příspěvku vyplaceného na penzijní připojištění činila 124 Kč (nárůst o 2 Kč) a na doplňkové penzijní spoření 156 Kč (nárůst o 4 Kč).

K 31.12.2016 působilo na finančním trhu v ČR celkem 8 penzijních společností oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v oblasti doplňkového penzijního spoření, resp. penzijního připojištění.

Uvedený vývoj situace ve výdajích státu na příspěvek k doplňkovému penzijnímu spoření a penzijnímu připojištění v letech 2011 až 2016 ukazuje následující graf:

Graf č. 17: Státní příspěvek na doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění (v mil. Kč)

Výdaje na odškodnění podle příslušných právních předpisů

V souboru ostatních náhrad placených obyvatelstvu, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na odškodnění** podle příslušných legislativních předpisů. Zákonem o státním rozpočtu byly výdaje na odškodnění na rok 2016 rozpočtovány v částce 798,0 mil. Kč, přičemž 750,0 mil. Kč připadá na kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Následující tabulka uvádí vyplacené prostředky v roce 2016 podle jednotlivých právních předpisů a kapitol státního rozpočtu, vč. počtu odškodněných osob.

Tabulka č. 48: Odškodnění a podobné náhrady obyvatelstvu podle zvláštních předpisů

VÝDAJE NA ODŠKODNĚNÍ	Ministerstvo obrany		MPSV		Ministerstvo vnitra		Min. spravedlnosti		Celkem	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. ¹⁾	349	997	4 773	116 729	14	803			5 136	118 529
nároky podle zákona č. 357/2005 Sb. ²⁾	3 010	5 889	21 656	481 621	125	3 068	132	227	24 923	490 805
odškodnění podle zákona č. 108/2009 Sb. ³⁾	529	1 629	1	363					530	1 992
odškodnění podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb. ⁴⁾					13	497			13	497
jednorázové odškodnění podle nařízení vlády č. 102/2002 Sb. ⁵⁾	31	224							31	224
odškodnění podle zákona č. 212/2009 Sb. ⁶⁾					15	14 262			15	14 262
odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. ⁷⁾			4	66					4	66
odškodnění podle zákona č. 217/1994 Sb. ⁸⁾			1	100					1	100
Celkem	3 919	8 739	26 435	598 879	167	18 630	132	227	30 653	626 475

¹⁾ nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů

²⁾ zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

³⁾ zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

⁴⁾ nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

⁵⁾ nařízení vlády č. 102/2002 Sb., o vyplacení jednorázové finanční náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem osobám zařazeným do vojenských táborů nucených prací

⁶⁾ zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik

⁷⁾ zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

⁸⁾ zákon č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce

Celkem výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů dosáhly **626,5 mil. Kč**, z toho v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí 598,9 mil. Kč, tj. 95,6 % z celku.

2.1.3. Služby zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí⁶ byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 stanoveny na 22,9 mld. Kč při meziročním zvýšení o 0,6 % (o 143,5 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015, proti skutečnosti roku 2015 byly nižší o 1,4 % (o 327,1 mil. Kč). Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet na rok 2016 snížen o 778,0 mil. Kč. Skutečně bylo **čerpáno celkem 20,9 mld. Kč**, tj. 94,4 % rozpočtu po změnách (úspora 1,2 mld. Kč) při meziročním snížení o 10,1 % (o 2,3 mld. Kč).

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** zejména prostřednictvím Úřadu práce ČR. V roce 2016 bylo v této kapitole rozpočtováno 22,1 mld. Kč, rozpočet byl v průběhu roku snížen o 533,7 mil. Kč a skutečně bylo vynaloženo celkem **20,3 mld. Kč**, tj. 94,2 % rozpočtu po změnách (úspora 1,2 mld. Kč) při meziročním snížení výdajů o 10,0 % (téměř o 2,3 mld. Kč). Výše čerpaných prostředků a jejich meziroční srovnání byly ovlivněny zejména nižšími výdaji na vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Z celkové částky 40,6 % (téměř 8,3 mld. Kč) bylo použito na podpory

⁶ Podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, příspěvky zaměstnavatelů zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace.

v nezaměstnanosti, 33,8 % (téměř 6,9 mld. Kč) na aktivní část politiky zaměstnanosti a 24,4 % (téměř 5,0 mld. Kč) na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené kapitolou **Ministerstvo průmyslu a obchodu** zaměstnavatelům **na sociální důsledky restrukturalizace** ocelářského a hnědoudelného průmyslu. Tyto byly v roce 2016 vyplaceny v celkové výši **555,7 mil. Kč** (viz dále).

Tabulka č. 49: Státní politika zaměstnanosti (v mil. Kč)

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2015	Skutečnost 2016	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	23 227	20 880	89,9	-2 348
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV	22 586	20 324	90,0	-2 262
z toho:				
a) podpory v nezaměstnanosti	8 303	8 255	99,4	-49
b) aktivní politika zaměstnanosti*)	9 733	6 867	70,6	-2 866
v tom:				
rekvalifikace	380	269	70,9	-111
veřejně prospěšné práce	2 670	2 687	100,7	18
společensky účelná pracovní místa	3 807	3 481	91,4	-326
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	60	58	95,9	-2
cílené programy k řešení zaměstnanosti	2 070	120	5,8	-1 950
investiční pobídky	12	42	357,7	30
ostatní	734	209	28,5	-524
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	229	250	109,1	21
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů**)	4 320	4 953	114,6	632
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace***)	642	556	86,6	-86

*) včetně výdajů v rámci společných programů EU a ČR

**) příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změnou pracovní schopnosti

***) v roce 2015 i 2016 za kapitolu Ministerstvo průmyslu a obchodu

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti jsou rozpočtovány v rámci sociálních dávek a jsou komentovány v III.2.1.1 tohoto sešitu.

Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) představuje systém nástrojů, které přispívají k tvorbě nových pracovních míst - jde zejména o podporu na udržení a zvýšení zaměstnanosti rizikových skupin zaměstnanců (např. osoby se zdravotním postižením, mladí do 20 let, osoby starší než 50 let, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy po mateřské nebo rodičovské dovolené), o podporu na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání, apod. Jedná se o nemandatorní část financování státních služeb zaměstnanosti. Schválený rozpočet 9,5 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládal meziroční růst výdajů o 42,7 % (o 2,8 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a snížení výdajů proti skutečnosti 2015 o 2,4 % (o 232,6 mil. Kč).

Rozpočet byl v průběhu roku snížen o 323,7 mil. Kč v důsledku jednoho rozpočtového opatření, kdy tyto prostředky byly přesunuty ve prospěch ostatních výdajů OSS k zajištění prostředků na platy a související výdaje v rámci OP Zaměstnanost 2014+. **Výdaje** v roce 2016 **dosáhly** celkem téměř **6,9 mld. Kč**, tj. 74,8 % rozpočtu po změnách. Proti roku 2015 došlo k výraznému snížení těchto výdajů, a to o 29,4 % (téměř o 2,9 mld. Kč). Tato skutečnost souvisí s ukončením programového období 2007-2013, resp. programu OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Z celku bylo na výdaje související s realizací projektů programů Evropského sociálního fondu v rámci OP Zaměstnanost 2014+ použito téměř 5,9 mld. Kč (z toho spolufinancování činilo 1,0 mld. Kč) a v rámci komunitárního programu Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EASI) bylo použito 622,9 tis. Kč (z toho

spolufinancování činilo 61,6 tis. Kč), včetně prostředků z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech.

Vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti uplatňované podle zákona o zaměstnanosti a jeho prováděcích vyhlášek byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 7,5 mld. Kč (vč. výdajů v rámci společných programů ČR a EU), po úpravě rozpočtu 7,7 mld. Kč. **Vyplaceno bylo 6,5 mld. Kč**, tj. 84,4 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 421,9 mil. Kč. K meziročnímu snížení došlo téměř u všech vlastních nástrojů APZ, objemově zejména u výdajů na „společensky účelná pracovní místa“ (o 326,1 mil. Kč) a na „rekvalifikace“ (o 110,9 mil. Kč). Z celku výdaje na **rekvalifikace** dosáhly **269,5 mil. Kč**, vč. 152,3 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+ a 117,2 mil. Kč prostředků národní APZ, za které se rekvalifikovalo 6,3 tis. osob. Výdaje na **veřejně prospěšné práce** byly čerpány v částce **2 687,1 mil. Kč**, z toho 2 298,1 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+ a 389,0 mil. Kč prostředků národní APZ, když bylo vytvořeno 6,3 tis. míst a na ně umístěno 6,1 tis. uchazečů. Na **společensky účelná pracovní místa** bylo v roce 2016 vynaloženo **3 480,9 mil. Kč**, z toho 3 096,3 mil. Kč připadlo na projekty v rámci OP Zaměstnanost 2014+ a 384,6 mil. Kč prostředků národní APZ, když bylo vytvořeno 6,1 tis. společensky účelných pracovních míst. Výdaje spojené s **podporou zaměstnanosti zdravotně postižených občanů** dosáhly **58,0 mil. Kč** (jedná se o příspěvky na vytvoření a provoz chráněných pracovních míst, tzn. míst, kde pracuje více než 50 % osob se zdravotním postižením a o příspěvky na rehabilitaci těchto osob).

Výdaje na **investiční pobídky** jsou poskytovány podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, podle Rámcových programů pro podporu rozvoje technologických center a strategických služeb a podle Programů pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností vždy podle příslušných usnesení vlády. Realizace investičních pobídek v oblasti zaměstnanosti má formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Do zpracovatelského průmyslu bylo vyplaceno celkem **42,3 mil. Kč** na hmotnou podporu na vytváření nových pracovních míst.

Další prostředky čerpané prostřednictvím Úřadu práce ČR byly vydány např. na **cílené programy** k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob ve výši 119,8 mil. Kč (na projekty OP Zaměstnanost 2014+), dále na příspěvek na zapracování, na příspěvek na dojížděku, na příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program, na překlenovací příspěvek, na příspěvek zaměstnavateli na „práci na zkoušku“ a na nákup služeb spojený s realizací nástrojů APZ bylo vynaloženo celkem 9,0 mil. Kč, atd.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů

Prostředky na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnance, na odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu, byly na rok 2016 schváleny v částce 400,0 mil. Kč, tj. stejně jako bylo schváleno pro rok 2015 a o 74,3 % (o 170,5 mil. Kč) více než bylo v roce 2015 čerpáno. V roce 2016 **dosáhly** tyto výdaje celkem **250,3 mil. Kč**, tj. 69,5 % rozpočtu po změnách (úspora 109,7 mil. Kč), při meziročním růstu o 9,1 % (o 20,8 mil. Kč). Z celku 183,3 mil. Kč činily náhrady mezd zaměstnancům ze státního rozpočtu za zaměstnavatele, 40,0 mil. Kč odvody daně z příjmů, 11,0 mil. Kč odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění, 15,8 mil. Kč odvody pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (vždy za zaměstnance) a služby pošty 231,6 tis. Kč.

Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům

Příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením⁷ z celkového počtu svých zaměstnanců na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním (nejvýše však 8 800 Kč⁸, včetně povinných odvodů, za osobu a měsíc), poskytované podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši 4,7 mld. Kč, tj. o 27,0 % (o 1,0 mld. Kč) více než stanovil schválený rozpočet na rok 2015, proti skutečnému čerpání v roce 2015 byl vyšší o 8,8 % (o 379,9 mil. Kč). V roce 2016 byly tyto příspěvky **vyplaceny** ve výši téměř **5,0 mld. Kč**, tj. 109,3 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 14,6 % (o 632,5 mil. Kč). Z celku bylo 94,2 % (4 667,1 mil. Kč) převedeno do podnikatelské sféry, zbývající část pak do sféry neziskové, spolkům a územním celkům.

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací hnědouhelného průmyslu) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2016 zahrnuty ve výši 800,0 mil. Kč v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu; následně byl rozpočet snížen o 244,3 mil. Kč. V roce 2016 byly tyto příspěvky uvedenou kapitolou horníkům na obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb. **uvolněny** v celkové částce **551,9 mil. Kč**. Z celku obdržely 513,3 mil. Kč DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, 26,8 mil. Kč Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, 9,4 mil. Kč Coal Services, a.s., Most, 1,6 mil. Kč Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Chomutov a 782 tis. Kč Severočeské doly, a.s., Chomutov. Na základě nařízení vlády č. 167/2016 Sb., o příspěvku ke zmírnění sociálních dopadů souvisejících s restrukturalizací a útlumem činností právnických osob v insolvenci zabývajících se těžbou černého uhlí, bylo od srpna do konce roku 2016 prostřednictvím podniku DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem, vyplaceno 495 plateb v celkové výši **3,8 mil. Kč** bývalým zaměstnancům firmy OKD a.s. Celkem bylo bývalými zaměstnanci OKD a.s. podáno 218 žádostí o příspěvek, ze kterých Ministerstvo průmyslu a obchodu schválilo 213. Ze 70 % převažovaly žádosti bývalých zaměstnanců s výkonem práce v podzemí hlubinného dolu (příspěvek 8 000 Kč/měsíc) a 30 % na povrchu (7 000 Kč/měsíc). **Celkově** na výdaje podle zákona č. 154/2002 Sb. a NV č. 167/2016 Sb. byla v roce 2016 vynaložena částka **v souhrnné výši 555,7 mil. Kč**.

⁷ Podmínky pro poskytování tohoto příspěvku byly upraveny od 1.1.2015 novelou zákona č. 435/2004., o zaměstnanosti, podle které mohou zaměstnavatelé zaměstnávající v pracovním poměru více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců na chráněných pracovních místech požádat o poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením i na osoby zdravotně znevýhodněné.

⁸ Od 1.1.2016 došlo k navýšení z 8 000 Kč na 8 800 Kč.

2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů a půjčených prostředků podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 50: Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (v mil. Kč)

Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (521+561)	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Index 2016/2015
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery celkem	39 141	51 705	54 332	44 238	81,4	113,0
z toho:						
Ministerstvo průmyslu a obchodu	20 002	33 265	33 022	23 248	70,4	116,2
Ministerstvo zemědělství	3 659	3 072	4 785	5 613	117,3	153,4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	6 645	6 774	5 371	4 116	76,6	61,9
Technologická agentura České rep.	1 528	1 600	1 286	1 257	97,7	82,3
Ministerstvo dopravy	2 007	649	649	924	142,4	46,0
Ministerstvo školství, mládeže a těl.	1 280	450	759	673	88,7	52,6
Ministerstvo obrany	331	223	321	303	94,3	91,5
Ministerstvo kultury	199	150	310	170	54,8	85,4
Ministerstvo zdravotnictví	141	24	36	167	464,1	118,4
Všeobecná pokladní správa	1 667	5 431	7 735	7 631	98,7	457,8

Objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům ve státním rozpočtu na rok 2016 představoval 51,7 mld. Kč. Při meziročním porovnání těchto výdajů došlo ke zvýšení oproti rozpočtu po změnách na rok 2015 o 28,1 %, resp. proti skutečnosti roku 2015 o 32,1 % (o 12,6 mld. Kč). V průběhu roku 2016 byl schválený rozpočet celkových transferů rozpočtovými opatřeními zvýšen o 2,6 mld. Kč na 54,3 mld. Kč, když úpravy byly provedeny téměř u všech (kromě Ministerstva dopravy) rozpočtových kapitol. Skutečné **čerpání** dosáhlo **44,2 mld. Kč**, tj. 81,4 % rozpočtu po změnách, což znamenalo meziroční nárůst proti skutečnosti předchozího roku o 5,1 mld. Kč, tj. o 13,0 %. Celkový podíl neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 3,9 %, což je o 0,4 procentního bodu více než v roce 2015.

Převážnou většinu (téměř 99,7 %) celkových neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Technologická agentura České republiky, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo obrany, Ministerstvo kultury, Ministerstvo zdravotnictví a Všeobecná pokladní správa.

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2016 ve výši 33,3 mld. Kč byl v průběhu roku snížen o 243 mil. Kč na 33,0 mld. Kč. Ve skutečnosti bylo poskytnuto **23,2 mld. Kč** (70,4 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 3,2 mld. Kč (o 16,2 %). Nárůst byl ovlivněn především zvýšením dotací na obnovitelné zdroje energie o 4,7 mld. Kč při poklesu Operačního programu Podnikání a inovace.

Tabulka č. 51: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu (v mil. Kč)

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Index 2016/2015
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	20 002	33 265	33 022	23 248	70,4	116,2
v tom:						
Útlum hornictví	1 386	1 708	1 767	1 767	100,0	127,5
Dotace pro DIAMO a PKÚ, ostatní ekologické akce	73	95				
Státní program úspor energie - EFEKT	8	20	16	10	61,1	120,0
Dotace na správu skládek pro s.p. DIAMO	8	7	12	12	100,0	157,2
Dotace na výzkum, vývoj a inovace (bez spolufinan. programů z EU)	504	545	525	499	95,1	99,0
Mezinárodní technologická spolupráce	7	5	5	4	85,9	59,2
Rámcový komunitární program pro konkurenceschopnost a inovace - CIP	17	18				
Záruka pro začínající podnikatele	58		27	27	100,0	46,7
Neinvestiční transfer na akci Hyundai a další investiční akce	30	350	250	102	40,8	340,0
Podpora Technologických center a center strategických služeb	540	500	500	362	72,4	67,0
Dotace na obnovitelné zdroje energie	15 700	20 399	20 399	20 399	100,0	129,9
Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost - EDUCA související s ESF	211					
Operační program Podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF	1 399			4		0,3
Ekologická dotace podle § 32a horního zákona	61	150	137	41	29,9	67,6
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK) 2014+ souvis. s ERDF		9 468	9 383	21	0,2	

Dotace na obnovitelné zdroje energie

Dotace je poskytována v souladu se zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vláda stanovila svým nařízením č. 283/2015 Sb. podle ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění zákona č. 310/2013 Sb., celkový limit prostředků státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu částí ceny elektřiny pro zákazníky a na úhradu provozní podpory tepla na rok 2016 ve výši 22,0 mld. Kč. Rozpočet na rok 2016 byl pro tento dotační titul schválen ve výši 20,4 mld. Kč. Podle § 29 zákona č. 165/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, poskytovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu v roce 2016 předmětnou dotaci operátorovi trhu čtvrtletně na základě jeho žádosti předložené do konce měsíce následujícího po ukončení čtvrtletí. Ministerstvo operátorovi trhu do konce dalšího měsíce poukázalo jednu čtvrtinu částky uvedené v nařízení vlády č. 283/2015 Sb. Operátorovi trhu, společnosti OTE, a.s. Praha byla Ministerstvem průmyslu a obchodu v souladu se zákonnou úpravou vyplacena neinvestiční dotace na obnovitelné zdroje energie za 4. čtvrtletí roku 2015 v únoru roku 2016 ve výši 3,9 mld. Kč a za 1. až 3. čtvrtletí roku 2016 ve výši 16,5 mld. Kč. Skutečně čerpané prostředky tak dosáhly výše 20,4 mld. Kč.

Zahlazování následků hornické činnosti (útlum hornictví)

Neinvestiční dotace na zahlazování následků hornické činnosti (ZNHČ) byly v roce 2016 poskytnuty v celkové výši 1,8 mld. Kč. Z toho dotace na likvidační práce, sanační a rekultivační práce dosáhly 1,2 mld. Kč a na sociálně zdravotní náklady spojené s technickým útlumem 556 mil. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2016 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003, kterým byl schválen program dokončení restrukturalizace uhelného hornictví, a usnesením vlády č. 1584/2009, kterým byly aktualizovány potřeby státních podniků DIAMO a Palivový kombinát Ústí na zajištění realizace zahlazování následků hornické činnosti a odstraňování ekologických škod v roce 2010 a následujících letech. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány a použity v souladu s vydanými rozhodnutími Ministerstva průmyslu a obchodu a se „Zásadami pro přípravu, schvalování, realizaci a financování procesu ZNHČ a pro poskytování, čerpání a kontrolu dotací ze státního rozpočtu na proces ZNHČ a na účely předem schválené vládou a

zákonem č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků“.

Rozhodující objem prací procesu ZNHČ byl realizován u s.p. DIAMO se sídlem ve Stráži pod Ralskem, a to převážně v oblasti sanace bývalé chemické těžby uranu, čerpání a čištění důlních a odkalištních vod, sanace a rekultivace odkališť a odvalů, kontroly zlikvidovaných důlních děl, likvidace povrchových objektů, vypořádávání majetku a úhrad sociálně zdravotních dávek. Sanační a likvidační práce byly v roce 2016 realizovány převážně v lokalitách Příbram, Stráž pod Ralskem, Dolní Rožinka a Ostrava. U Palivového kombinátu Ústí, s.p., šlo o lokality Chabařovice, Kohinoor, Kladenské doly, Východočeské uhelné doly, Hodonín a Doly a úpravny Komořany.

Mandatorní sociálně zdravotní náklady poskytnuté zaměstnancům v souvislosti s restrukturalizací některých odvětví byly v roce 2016 čerpány podle zákona č. 154/2002 Sb., v celkové výši 556 mil. Kč. Mandatorní výdaje byly vypláceny na různé sociální dávky (dávky státní sociální péče, dávky nemocenského pojištění), státní příspěvek na penzijní pojištění atd. Vybrané sociálně zdravotní dávky byly poskytnuty státním podnikům DIAMO a Palivový kombinát Ústí, v menším objemu též firmám Coal Services, a.s. Most, Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Chomutov a Severočeské doly, a.s., Chomutov.

Podpora výzkumu, vývoje a inovací

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům na výzkum a vývoj celkem (včetně prostředků na Operační program Podnikání a inovace, spolufinancovaný z rozpočtu EU) činily v rozpočtu po změnách celkovou částku 525 mil. Kč a čerpány byly ve výši 502 mil. Kč. Prostředky byly použity na zabezpečení realizace vyhlášených (národních) programů na podporu průmyslového výzkumu, vývoje a inovací - převážně bez spolufinancovaných programů z EU – celkem ve výši 499 mil. Kč, na programy z EU připadly v rámci Operačního programu Podnikání a inovace 3 mil. Kč.

Podpora technologických center a center strategických služeb

Aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb byl schválen usnesením vlády č. 217/2007. Pro rok 2016 byly v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu pro tento program vyčleněny rozpočtové prostředky ve výši 500 mil. Kč, čerpány byly ve výši 362 mil. Kč a vypláceny byly celkem 14 společnostem. Cílem programu byla podpora investičních projektů zaměřených na progresivní technologie a aktivity s vysokou přidanou hodnotou a velkým exportním potenciálem. Z důvodu nedostatku finančních prostředků došlo v polovině roku 2008 k pozastavení Rámcového programu a po tomto datu nebyly již přijímány nové žádosti. Vyplácení podpor ve formě dotací na již schválené projekty nadále pokračuje.

Neinvestiční transfer na akci Hyundai a další investiční akce

V souladu s usnesením vlády č. 825/2015 byla společnosti Mobis Automotive Systém Czech, s.r.o. (Hyundai Co., Ltd.) v roce 2016 poskytnuta dotace 69 mil. Kč s určením na financování rozdílu obvyklé ceny a ceny kupní za pozemky, které má v souladu s uzavřenou investiční smlouvou společnost získat za 1 Kč/m². Společnost plánuje v České republice uskutečnit investici v částce 4 mld. Kč do výstavby závodu na výrobu světelných systémů pro automobilový průmysl a vytvořit 935 nových pracovních míst.

Společnosti Yanfeng Czechia Automotive Interior Systems, s.r.o. byla vyplacena dotace 33 mil. Kč v souladu s usnesením vlády č. 796/2013 na rozšíření stávající výroby příslušenství automobilového průmyslu a vytvoření 537 nových pracovních míst.

Ekologická dotace (dle § 32a horního zákona)

Ekologická dotace je poskytována v souladu s § 32 odst. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na metodiku finančních toků úhrady za vydobyté nerosty odváděly obvodní báňské úřady příslušné finanční prostředky rovným dílem přímo na příjmové účty kapitol Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí. Na příjmový účet Ministerstva průmyslu a obchodu byly v roce 2016 zaslány prostředky v celkové výši 41 mil. Kč, které byly návazně přes výdajový účet poukázány ve stejné výši podnikatelským subjektům k využití zejména k nápravě škod na životním prostředí po hornické činnosti.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+

Program navazuje v programovém období 2014-2020 na Operační program Podnikání a inovace. V rámci programu jsou podporovány především projekty malých a středních podniků s cílem posílení jejich konkurenceschopnosti se zaměřením na využívání výsledků výzkumu a vývoje. Program je podporován z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 85 % výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Upravený rozpočet ve výši 9,4 mld. Kč byl čerpán v částce 21 mil. Kč.

Program Záruka

Národní program podpory malých a středních podnikatelů ZÁRUKA 2015-2023 byl schválen usnesením vlády č. 1053/2014. Záměrem je s pomocí zvýhodněných záruk (prostřednictvím ČMZRB) a zvýhodněných záruk s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru usnadňovat zejména realizaci podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů zaměřených na investice a zvyšovat tak konkurenceschopnost těchto podnikatelů. Důraz je kladen na podporu projektů malých podnikatelů v regionech se soustředěnou podporou státu. Příjemci mohou být pouze malí a střední podnikatelé. Na program bylo vyčleněno 27 mil. Kč a prostředky (finanční příspěvky) byly plně vyčerpány.

Na ostatní programy kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu byly vynaloženy menší částky nebo nebyly čerpány vůbec.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** byly na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtovány 3,1 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 1,7 mld. Kč na 4,8 mld. Kč, což bylo ovlivněno zejména navýšením prostředků na podporu agropotravinářského komplexu a lesního hospodářství. Vynaloženo bylo celkem **5,6 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 117,3 % (překročení kryto nároky). Meziročně tyto výdaje vzrostly o téměř 2,0 mld. Kč, tj. o 53,4 %.

Neinvestiční podpory transferované podnikatelským subjektům byly v roce 2016 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 52: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo zemědělství (v mil. Kč)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	Skutečnost	Rozpočet 2016		Skutečnost	Plnění v %	Index 2016/2015
	2015	schválený	po změnách	2016		
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	3 659	3 072	4 785	5 613	117,3	153,4
v tom:						
Podpora agropotravinářského komplexu	3 078	3 072	4 123	5 065	122,8	164,6
Podpora lesního hospodářství	26		16	52	325,0	200,0
Podpora vodního hospodářství	351		441	271	61,5	77,2
Zemědělský a lesnický výzkum, vývoj a inovace	204		205	205	100,0	100,5
Ochrana přírody a krajiny				20		

Schválený rozpočet byl zvýšen o 1,7 mld. Kč, když rozpočet kapitoly byl posílen převážně převody prostředků ze Všeobecné pokladní správy: 300 mil. Kč ke zmírnění škod způsobených suchem, 133 mil. Kč na škody způsobené jarními mrazy a 587 mil. Kč na podpůrné programy. Ve prospěch podnikatelských subjektů působících v agrokomplexu bylo Ministerstvem zemědělství transferováno celkem 5,1 mld. Kč a prostředky byly poskytnuty převážně jako podpůrné programy podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, na základě kterého jsou každoročně schvalovány Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací. Prostředky směřovaly především k podpoře podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství, k podpoře ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péče, k podpoře aktivit na udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí a na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Prostředky byly použity též na kompenzaci škod způsobených suchem z období května až října 2015 a též na odstraňování povodňových škod z předchozích let. Z celkové výše podpor do agrokomplexu činily podpůrné programy zemědělství 3,4 mld. Kč, dotace Podpůrnému a garančnímu rolnickému a lesnickému fondu 1,6 mld. Kč a dotace Vinařskému fondu 32 mil. Kč. Ve prospěch vodního hospodářství bylo poskytnuto 271 mil. Kč, a to především na činnosti související s úpravami vodohospodářsky významných a vodárenských toků, s vodními díly v zemědělské krajině a s úpravami drobných vodních toků. Na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví bylo vyčerpáno 205 mil. Kč, na podporu lesního hospodářství 52 mil. Kč a na ochranu přírody a krajiny 20 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2016 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **4,1 mld. Kč**, tj. 76,6 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 2,5 mld. Kč (o 38,1 %). Největší část prostředků byla vynaložena na transfery poskytované podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v rámci aktivní politiky zaměstnanosti – celkem 3,8 mld. Kč. V rámci aktivní politiky zaměstnanosti tvořila hlavní váhu podpora vytváření společensky účelných pracovních míst - 3,2 mld. Kč, na dotace na veřejně prospěšné práce bylo vynaloženo 284 mil. Kč, na cílené programy k řešení zaměstnanosti 88 mil. Kč a na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů 47 mil. Kč. Státní příspěvek na výkon pěstounské péče byl vyplacen ve výši 6 mil. Kč. Z celkových dotací podnikatelům bylo nejvíce prostředků vynaloženo v rámci Operačního programu Zaměstnanost 2014+ - celkem 3,6 mld. Kč a OP Lidské zdroje a zaměstnanost – 27 mil. Kč. Ze zahraničních zdrojů (EU) bylo kryto celkem 3,0 mld. Kč a z tuzemských prostředků 1,1 mld. Kč.

Technologická agentura České republiky poskytla podnikatelským subjektům neinvestiční transfery ve výši **1,3 mld. Kč**, což představovalo 97,7 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 242 mil. Kč, tj. o 17,7 %. Prostředky byly směřovány výhradně na podporu projektů výzkumu, vývoje a inovací v rámci programů *ALFA* – program je zaměřen na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje zejména v oblasti progresivních technologií, materiálů a systémů, energetických zdrojů, ochrany životního prostředí a udržitelné energetiky, *BETA* - program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy, *Centra kompetence* – program na podporu vzniku a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním potenciálem, *GAMA* - program je zaměřen na podporu ověření výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich následného komerčního využití, *EPSILON* - program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, *DELTA* - program je zaměřen na podporu mezinárodní spolupráce na poli VVaI a *OMEGA* - program na podporu aplikovaného

společenskovedního výzkumu a experimentálního vývoje. Podnikatelům – právnickým osobám bylo poskytnuto 1,2 mld. Kč, fyzickým osobám pak 12 mil. Kč.

Rozpočtovaný objem neinvestičních transferů a půjček podnikatelským subjektům na rok 2016 v kapitole **Ministerstvo dopravy** ve výši 649 mil. Kč nebyl v průběhu roku upravován; čerpán byl ve výši **924 mil. Kč** (vč. 5 mil. Kč půjčených prostředků), tj. na 142,4 % (překročení bylo kryto NNV). Proti roku 2015 došlo k poklesu výdajů o 1,1 mld. Kč, tj. o 54,0 %, jak je patrné z následující tabulky.

Tabulka č. 53: Neinvestiční transfery a půjčky podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo dopravy (v mil. Kč)

MINISTERSTVO DOPRAVY	Skutečnost	Rozpočet 2016		Skutečnost	Plnění v %	Index 2016/2015
	2015	schválený	po změnách	2016		
	1	2	3	4		
Neinvestiční transfery a půjčky podnikatelským subjektům celkem	2 007	649	649	924	142,4	46,0
v tom:						
Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury	848	550	550	549	99,8	64,7
Dotace na systém odměňování výkonů - SŽDC				286		
Dotace SŽDC na úhradu škody za neodebranou elektrickou energii	1 131					
Úhrada poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru ČR	15	77	77	77	100,0	514,2
Technická pomoc OP Doprava	10	22	22	6	27,3	55,9
Podpora obnovy historických železničních kolejových vozidel	1			1		121,4
Poskytnutí finanční výpomoci CENDIS, s.p. (půjčka)	2			5		250,0

Neinvestiční transfery a půjčky podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo dopravy v roce 2016 zahrnovaly:

Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury

Příjemcem příspěvku na dopravní cestu nehrazeného ze Státního fondu dopravní infrastruktury byla státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Příspěvkem je částečně vyrovnáván rozdíl mezi tržbami a náklady souvisejícími s hospodařením majetku státu při provozování železniční dopravní cesty a zajišťování její provozuschopnosti ve veřejném zájmu, kdy nelze použít dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Rozpočet v částce 550 mil. Kč byl čerpán ve výši 549 mil. Kč.

Dotace na systém odměňování výkonů

Jde o nově poskytnutou dotaci, příjemcem byla státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Dotace je určena na kompenzaci všem železničním dopravcům provozujícím veřejnou osobní dopravu v rámci systému odměňování výkonů formou přiznání paušální částky za každý vlak nahrazený dopravcem náhradní autobusovou dopravou z důvodu omezení provozování dráhy. Ve schváleném státním rozpočtu se s tímto výdajem neuvažovalo, celá dotace v čerpané výši 286 mil. Kč byla kryta zapojením nároků. Dotace se týkala zajištění náhradní autobusové dopravy u 184 645 vlaků za období leden až říjen 2016.

Úhrada poplatků vybíraných za letové provozní služby (LPS) poskytované ve vzdušném prostoru ČR

V souladu s usnesením vlády č. 1404/2005, k úhradě poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru České republiky a nařízením Komise (EU) č. 391/2013, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby, stát hradí státnímu podniku Řízení letového provozu ČR náklady související s poskytováním letových služeb letům ve vzdušném prostoru České republiky osvobozeným od zpoplatnění. Pro rok 2016 byly úhrady rozpočtovány ve výši 77 mil. Kč a byly plně vyčerpány. Výdaje na úhradu poplatků vybíraných za letové provozní služby poskytované ve vzdušném prostoru v roce 2016 (poprvé od roku 2010) stouply na úroveň, která hradila skutečné náklady ŘLP, s.p.

Technická pomoc Operačního programu Doprava

Prostředky Technické pomoci Operačního programu Doprava byly určeny na financování činností spojených s potřebou posílit a zefektivnit administrativní kapacitu, zvýšit absorpční schopnost, financovat aktivity podporující přípravu, zpracování analýz, podkladových studií a přípravu projektů předkládaných ke spolufinancování z Operačního programu Doprava. Prostředky byly čerpány ve výši 5,5 mil. Kč, tj. na 24,9 % rozpočtu. Příjemcem byla státní organizace Správa železniční dopravní cesty.

Program podpory obnovy historických železničních kolejových vozidel

Na program bylo pro podnikatelské subjekty poskytnuto formou podpory malého rozsahu (de minimis) celkem 1,3 mil. Kč a v plné výši šlo o čerpání NNV.

Návratná finanční výpomoc CENDIS, s.p.

Ministerstvo dopravy v průběhu roku 2016 poskytlo státnímu podniku CENDIS návratnou finanční výpomoc ve výši 5 mil. Kč na překlenutí počátečního přechodného období v důsledku změny hlavního předmětu podnikání podniku. V plné výši šlo o čerpání NNV.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v částce **673 mil. Kč**, což znamenalo meziroční pokles o 607 mil. Kč, tj. o 47,4 %. Převážná většina prostředků byla poskytnuta na podporu výzkumu a vývoje (účelového i institucionálního), včetně výzkumu a vývoje na vysokých školách; prostředky obdržely např. VÚTS, a.s., Centrum výzkumu Řež, s.r.o., Unipetrol výzkumně vzdělávací centrum, a.s. a další. Menší částku získala soukromá vysoká škola - Univerzita Jana Amose Komenského na podporu institucionálního i účelového výzkumu a vývoje. Na čerpání prostředků se kromě prostředků vynaložených „bez nástrojů“ podílely Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+, komunitární program EUROSTARS, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Výzkum a vývoj pro inovace.

Ministerstvo obrany vynaložilo ve prospěch podnikatelských subjektů **303 mil. Kč** neinvestičních prostředků, o 28 mil. Kč méně než v předchozím roce. Výdaje byly směřovány převážně na účelovou podporu programů výzkumu a vývoje v oblasti obrany.

Ministerstvo kultury dotovalo podnikatelské subjekty částkou **170 mil. Kč**, meziročně o 29 mil. Kč menší. Prostředky byly poskytnuty především ve prospěch zachování a obnovy kulturních památek, hudební činnosti, vydavatelské činnosti, výstavnictví, zájmové kulturní a divadelní činnosti.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo neinvestiční transfery podnikatelským subjektům ve výši **167 mil. Kč**, o 26 mil. Kč více než v předchozím roce. Dotováno bylo především další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, zdravotnický výzkum a vývoj, speciální zdravotnická péče a prevence před drogami, alkoholem, nikotinem aj. závislostmi.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa (VPS)** byl u transferů podnikatelským subjektům schválený rozpočet 5,4 mld. Kč zvýšen o 2,3 mld. Kč na 7,7 mld. Kč, když zvýšení se týkalo dotací České exportní bance na podporu exportu při současném snížení výdajů na dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů. Ve sledovaném roce bylo formou transferů poskytnuto celkem **7,6 mld. Kč**, což proti roku 2015 představovalo zvýšení o 6,0 mld. Kč.

Přehled rozpočtu a čerpání je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 54: Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole VPS (v mil. Kč)

VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Index 2016/2015
	1	schválený 2	po změnách 3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	1 667	5 431	7 735	7 631	98,7	457,8
v tom:						
Dotace na podporu exportu - Česká exportní banka, a. s.		1 270	3 824	3 824	100,0	
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury	1 667	1 711	1 711	1 607	93,9	96,4
Dotace na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP, a.s.		2 200	2 200	2 200	100,0	
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů		250				

Dotace na podporu exportu – Česká exportní banka, a.s. - dotace na krytí ztrát z podpořeného financování poskytovaného podle zákona č. 58/1995 Sb. Pro Českou exportní banku, a.s., byla rozpočtována ve výši 1,3 mld. Kč. Na základě usnesení vlády č. 954/2016 byla položka posílena o 2,6 mld. Kč na vrub vládní rozpočtové rezervy, zejména z důvodu selhání obchodního případu Energetičeskaja Kompanija UPUP – Salechard.

Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury – výdaje byly čerpány ve výši **1,6 mld. Kč**. V této položce jsou evidovány platby garantovaných úvěrů poskytnutých Evropskou investiční bankou na financování infrastrukturálních programů, jejichž finančním manažerem je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. Původně rozpočtovaná částka 1,7 mld. Kč byla čerpána na 93,9 %.

Dotace na podporu exportu – doplnění pojistných fondů EGAP, a.s. – položka byla rozpočtována ve výši 2,2 mld. Kč. V návaznosti na žádost Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s. o poskytnutí dotace na doplnění pojistných fondů EGAP ve výši 2,2 mld. Kč, ve které došlo k upřesnění a doplnění požadavků dle vyhlášky č. 278/1998 Sb. a následném splnění požadavku EGAP ve věci zřízení účtu u ČNB, Ministerstvo financí převedlo částku 2,2 mld. Kč na účet společnosti EGAP.

Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů – zákon č. 230/2013 Sb., který je novelou zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, vstoupil v účinnost dne 2. srpna 2013. Tento zákon zavedl novou právní úpravu systému dorovnávání úrokových rozdílů, který je založen na obousměrném dorovnávání fixních úroků s náklady na pořízení zdrojů komerčních bank ze/do státního rozpočtu. V roce 2016 nebyl do systému dorovnávání úrokových rozdílů zařazen žádný vývozní úvěr. Uspořené prostředky (250 mil. Kč) byly použity ve prospěch kapitoly Ministerstvo zemědělství s účelem podpory agropotravinářského komplexu.

Výše **uvedených deset kapitol se** na celkových neinvestičních transferech podnikatelským subjektům **podílelo 99,7 %**, na ostatní kapitoly připadly menší částky.

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu

2.3.1. Výdaje na platy a podobné a související výdaje

Výdaje na platy a podobné a související výdaje rozpočtované v organizačních složkách státu (OSS) tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Spolu se mzdovými náklady příspěvkových organizací byly pro rok 2016 rozpočtovány v objemu 149,05 mld. Kč (proti roku 2015 zvýšení o 10 mld. Kč), z toho na organizační složky státu připadlo 109,3 mld. Kč (vč. pojistného). V rozpočtovaných částkách byly zahrnuty výdaje na platy a podobné a související výdaje těch organizačních složek státu a příspěvkových organizací, ve kterých byly počty míst a výdělková úroveň regulovány vládou. Nebyly v ní tedy zahrnuty výdaje na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol, veřejných výzkumných institucí a zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani

výdaje organizací, které své zaměstnance odměňovaly podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře.

Rozpočet v platové oblasti zohledňoval vlivy ze střednědobého výhledu na rok 2016, schváleného usnesením vlády č. 769/2014 a obsahoval zapracování rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů z roku 2015. Zohledňoval též vlivy plynoucí ze schválených usnesení vlády a jiných předpisů, promítnutí přesunů dle resortních priorit a především zahrnutí vládních priorit. Rozpočtovaný objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na rok 2016 ovlivňoval např. 3% meziroční růst platů a ostatních plateb za provedenou práci ve výši 4,5 mld. Kč (k navýšení došlo u zaměstnanců odměňovaných podle zákoníku práce a služebního zákona, u vojáků z povolání a u příslušníků bezpečnostních sborů). Dalším vlivem byl 2% nárůst platů státních zaměstnanců ve výši 0,4 mld. Kč na pokrytí dopadů zákona o státní službě a zvýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) nad rámec 3% plošného navýšení a další. Do rozpočtu byly mimo podílu ze státního rozpočtu zahrnuty prostředky na odměňování v rámci projektů a programů včetně technické asistence spolufinancované ze zvýšených příjmů z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů ve výši 1,79 mld. Kč a související jednorázové navýšení počtu míst o 4 171 (v roce 2015 bylo jednorázově navýšeno 2 688 míst).

Do schváleného a následně i upraveného rozpočtu a do skutečnosti byly zapracovány uvedené a další vlivy, které jsou podrobně rozebrány v kapitole III.3.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem, tj. pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, bylo rozpočtováno v návaznosti na plánovanou výši prostředků na platy.

Schválený rozpočet organizačních složek státu na rok 2016 předpokládal nárůst výdajů na platy a podobné a související výdaje celkem proti rozpočtu po změnách roku 2015 o 5,8 %, resp. proti skutečnosti roku 2015 o 4,9 %, rozpočet po změnách roku 2016 proti skutečnosti roku 2015 pak nárůst o 7,0 %. **Celkem bylo čerpáno 109,9 mld. Kč** při meziročním nárůstu o 5,4 % (o 5,7 mld. Kč), přičemž ve vztahu k rozpočtu po změnách bylo uspořeno 1,6 mld. Kč (čerpání rozpočtu na 98,6 %. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně zvýšil na 9,7 %, tj. o 0,4 procentního bodu.

Souhrnné údaje organizačních složek státu o rozpočtu, jeho změnách a čerpání jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 55: Výdaje na platy a podobné a související výdaje (v mil. Kč)

VÝDAJE NA PLATY A PODOBNÉ A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Rozdíl	Index 2016/2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Výdaje na platy a podobné a související výdaje celkem	104 186	109 285	111 449	109 864	98,6	-1 585	105,4
v tom:							
- platy	70 137	74 152	75 509	74 901	99,2	-608	106,8
- ostatní platby za provedenou práci	7 156	6 362	6 701	6 421	95,8	-280	89,7
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	26 819	28 728	29 132	28 476	97,7	-656	106,2
- odměny za užití duševního vlastnictví	50	32	53	45	85,6	-8	90,7
- mzdové náhrady	25	10	54	21	39,5	-33	86,8

Na platy a ostatní platby za provedenou práci bylo v roce 2016 vynaloženo celkem **81,3 mld. Kč**, tj. o 888 mil. Kč méně, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy** dosáhly **74,9 mld. Kč** (99,2 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 4,8 mld. Kč, tj. o 6,8 %. Schválený rozpočet výdajů na platy předpokládal proti skutečnosti roku 2015

zvýšení o 5,7 %, rozpočet po změnách proti skutečnosti předchozího roku pak zvýšení o 7,7 %. Kč). Ostatní platby za provedenou práci byly čerpány ve výši 6,4 mld. Kč (95,8 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 735 mil. Kč, tj. o 10,3 %.

Výdaje na **povinné pojistné placené zaměstnavatelem** dosáhly **28,5 mld. Kč**, tj. 97,7 % rozpočtu po změnách. Meziročně se zvýšily o 1,7 mld. Kč, tj. o 6,2 %.

2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu, jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb pošt, telekomunikací, bankovních institucí, výdaje na opravy a udržování, cestovné a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a výdaje na realizaci záruk.

Schválený rozpočet této oblasti výdajů ve výši 121,8 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **snížen** celkem o 15,8 mld. Kč na **106,0 mld. Kč**, když k pohybu došlo u všech položek – snížení se týkalo především výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (o 11,0 mld. Kč), nákupu služeb (o 3,6 mld. Kč), vody, paliv a energie (o 1,2 mld. Kč), výdajů na opravy a udržování (o 715 mil. Kč) a výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 605 mil. Kč). Zvýšení bylo provedeno především u výdajů na nákup materiálu (o 664 mil. Kč) a u výdajů na cestovné (o 286 mil. Kč).

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, včetně porovnání s předchozím rokem, jsou zřejmé z následujícího přehledu.

Tabulka č. 56: Neinvestiční nákupy a související výdaje (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Rozdíl	Index 2016/2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Neinvestiční nákupy a související výdaje celkem	116 937	121 810	106 006	99 788	94,1	-6 218	85,3
v tom:							
- nákup materiálu	9 149	7 510	8 174	7 293	89,2	-881	79,1
- úroky a ostatní finanční výdaje	53 273	52 473	41 452	40 689	98,2	-763	76,4
- nákup vody, paliv a energie	4 864	5 760	4 518	4 439	98,3	-79	91,3
- nákup služeb	27 873	32 720	29 078	25 821	88,8	-3 257	92,6
- ostatní nákupy	7 804	8 074	8 192	8 454	103,2	262	108,3
z toho: opravy a udržování	5 157	5 528	4 813	5 663	117,7	850	109,8
cestovné	1 326	1 371	1 657	1 491	89,9	-166	112,4
- poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	1 400	2 064	1 988	1 586	79,8	-402	113,3
- související výdaje	12 574	13 210	12 605	11 506	91,3	-1 099	91,5

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2016 celkové výše **99,8 mld. Kč** a byly tak pod úrovní rozpočtu po změnách o 6,2 mld. Kč, tj. o 5,9 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo u většiny podseskupení položek, nejvíce pak u nákupu služeb (3,3 mld. Kč), u „výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary“ (1,1 mld. Kč), u nákupu materiálu (881 mil. Kč), u „úroků a ostatních finančních výdajů“ (763 mil. Kč), u výdajů na „poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry“ (402 mil. Kč) a u cestovného (166 mil. Kč). Na druhé straně překročení rozpočtu po změnách na opravy a udržování (o 850 mil. Kč) bylo kryto zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů (ve výši 1,4 mld. Kč). Na čerpání výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje se podílel především základní rozpočet kapitol - částkou 93,5 mld. Kč, nároky z nespotřebovaných výdajů (NNV) byly zapojeny ve výši 5,8 mld. Kč a posílení rozpočtu rezervními fondy dosáhlo 262 mil. Kč. Čerpání bylo posíleno též zapojením

ostatních mimorozpočtových a podobných prostředků – částkou 267 mil. Kč a výdaje nad rozpočet podle zvláštních zákonů byly vynaloženy ve výši 20 mil. Kč.

Meziročně se neinvestiční nákupy a související výdaje snížily celkem o 17,1 mld. Kč, tj. o 14,7 %, což bylo ovlivněno především poklesem výdajů na úroky státního dluhu (o 12,6 mld. Kč), výdajů na nákup služeb (o 2,1 mld. Kč), nákup materiálu (o 1,9 mld. Kč), „výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary“ (o 1,1 mld. Kč) a výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 425 mil. Kč). Na druhé straně se meziročně nejvíce zvýšily výdaje na opravy a udržování (o 506 mil. Kč), výdaje na poskytnuté záruky (o 186 mil. Kč) a na cestovné (o 165 mil. Kč).

Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 8,8 % a proti roku 2015 se snížil o 1,6 procentního bodu.

Výdaje na nákup materiálu ve výši **7,3 mld. Kč** byly čerpány na 89,2 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 20,3 % (NNV byly zapojeny částkou 733 mil. Kč). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu a patří sem takové položky jako např. výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek (1,8 mld. Kč, jde o předměty, jejichž ocenění je 40 tis. Kč nebo nižší a doba použitelnosti delší než jeden rok), prádlo, oděv a obuv (686 mil. Kč), na potraviny (574 mil. Kč), na léky a zdravotnický materiál (163 mil. Kč), na ochranné pomůcky (133 mil. Kč), na knihy, učební pomůcky a tisk (76 mil. Kč), na nákup zboží (151 mil. Kč) a další nespecifikované položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 0,82 % v roce 2015 na 0,64 % v roce 2016. Nejvíce prostředků na nákup materiálu vynaložilo Ministerstvo obrany (2,6 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,9 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,0 mld. Kč), Ministerstvo financí (312 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (282 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (273 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (208 mil. Kč) a Správa státních hmotných rezerv (163 mil. Kč).

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly **40,7 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní rozpočtu po změnách o 763 mil. Kč, tj. o 1,8 %. Proti roku 2015 klesly o 12,6 mld. Kč, tj. o 23,6 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují vlastní úroky na obsluhu státního dluhu (38,6 mld. Kč), v menší míře úrokové výdaje na finanční deriváty (1,8 mld. Kč), poplatky dluhové služby (270 mil. Kč) a kursové rozdíly ve výdajích (35 mil. Kč). Tyto výdaje jsou z podstatné části financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh a komentovány samostatně v sešitu E státního závěrečného účtu.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **4,4 mld. Kč** a byly tak o 79 mil. Kč nižší než rozpočet po změnách, což představovalo jeho plnění na 98,3 % (NNV byly zapojeny ve výši 116 mil. Kč). Ve srovnání s předchozím rokem se snížily o 425 mil. Kč, tj. o 8,7 %. Největší položkou byly výdaje na elektrickou energii (1,4 mld. Kč), pohonné hmoty a maziva (1,3 mld. Kč), teplo (615 mil. Kč), plyn (593 mil. Kč) a studenou vodu (554 mil. Kč). Největšími „spotřebiteli“ těchto komodit byly „silové“ resorty – Ministerstvo vnitra (1,5 mld. Kč), Ministerstvo obrany (1,0 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (721 mil. Kč), následované Ministerstvem financí (315 mil. Kč), Ministerstvem práce a sociálních věcí (268 mil. Kč), Ministerstvem zemědělství (112 mil. Kč), Ministerstvem zahraničních věcí (100 mil. Kč) atd.

Výdaje na nákup služeb činily **25,8 mld. Kč** a rozpočet po změnách byl čerpán na 88,8 % (NNV byly zapojeny ve výši 3,0 mld. Kč). Meziročně se tyto výdaje snížily o 2,1 mld. Kč, tj. o 7,4 %. Největší položku představovaly výdaje na „nákup ostatních služeb“ (čerpání v částce 13,5 mld. Kč), ke kterým patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem,

příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování, výdaje na rozhlasové a televizní poplatky, na přezkušování, revize, cejchování, kontrolu, kalibraci a posuzování technického stavu přístrojů a zařízení, výdaje za znalecké posudky, certifikáty, audity, plány povodí a povodňové plány, na jazykové překlady, na mytí oken atd. Do výdajů na nákup služeb dále patří výdaje na zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi (6,1 mld. Kč), nájemné (1,8 mld. Kč), poštovní služby (1,4 mld. Kč), služby telekomunikací a radiokomunikací (1,3 mld. Kč), služby školení a vzdělávání (765 mil. Kč), konzultační, poradenské a právní služby (569 mil. Kč), služby peněžních ústavů (408 mil. Kč) apod. Výdaje na nákup služeb čerpalo především Ministerstvo vnitra (6,0 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (3,7 mld. Kč), Ministerstvo obrany (3,4 mld. Kč), Ministerstvo financí (2,3 mld. Kč), Správa státních hmotných rezerv (1,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,4 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,2 mld. Kč) a Ministerstvo zahraničních věcí (1,2 mld. Kč).

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly **8,5 mld. Kč** a byly tak plněny na 103,2 % rozpočtu po změnách, meziročně vzrostly o 650 mil. Kč, tj. o 8,3 % (na čerpání participovaly NNV v částce 1,5 mld. Kč). Z celkového objemu výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 5,7 mld. Kč (plnění na 117,7 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 506 mil. Kč, tj. o 9,8 %, a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,5 mld. Kč, tj. o 165 mil. Kč více než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na programové vybavení (466 mil. Kč), na pohoštění a výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené, kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům apod. Uvedené výdaje čerpalo nejvíce Ministerstvo obrany (3,2 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,3 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (1,0 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (554 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (477 mil. Kč), Ministerstvo financí (446 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (423 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (243 mil. Kč), Český úřad zeměměřický a katastrální (107 mil. Kč), Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR (105 mil. Kč) atd.

Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry byly v roce 2016 realizovány ve výši **1,6 mld. Kč**, když téměř celou částku představovaly **výdaje na realizaci záruk**. Meziročně celkové výdaje na realizaci státních záruk vzrostly proti roku 2015 o 186 mil. Kč, tj. o 13,3 %. Byly realizovány státní záruky za úvěry poskytnuté ve prospěch státní organizace Správa železniční dopravní cesty – celkem v částce 1,3 mld. Kč. Jednalo se o splátky jistin a úroků garantovaných úvěrů poskytnutých v minulých letech na železniční dráhy a koridory. Dále byla v částce 294 mil. Kč realizována státní záruka ve prospěch ČNB k pokrytí některých ztrát, které ČNB vznikly v souvislosti s převzetím a prodejem Investiční a poštovní banky Československé obchodní bance. Podrobný komentář k výdajům souvisejícím se státem jištěnými závazky je uveden v sešitu D státního závěrečného účtu, části „Přehled o stavu a vývoji státních záruk“.

Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary dosáhly v roce 2016 výše **11,5 mld. Kč**, čerpány byly na 91,3 % rozpočtu po změnách (úspora 1,1 mld. Kč, NNV zapojeny v částce 467 mil. Kč) a meziročně klesly o 1,1 mld. Kč, tj. o 8,5 %. V rámci tohoto okruhu výdajů bylo nejvíce prostředků vynaloženo na výdaje na dopravní územní obslužnost. Výše prostředků, čerpaných na této položce, dosáhla v roce 2016 celkem 4,5 mld. Kč a vyplývá ze skutečnosti, že Ministerstvo dopravy vyrovnává dopravci - Českým drahám, a.s. ztrátu způsobenou plněním státem objednaného dopravního výkonu, a to podle „Smlouvy o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu“, uzavřené mezi ČD a Ministerstvem dopravy. Na položce „poskytnuté náhrady“ bylo čerpáno 2,4 mld. Kč, když z věcného hlediska šlo např. o cestovní

a podobné náhrady osobám, které pro organizaci nevykonávají závislou činnost, zejména svědkům, znalcům, advokátům, exekutorům či notářům, stanovené příslušnými zákony, o úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offio, náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům, náhrady svědkům a přezvědým osobám (svědečné) apod. Patří sem i náhrady nákladů a ztrát, které vznikly chovatelům v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření nařízených ke zdolávání některé z nebezpečných nákaz a nemocí. Na finanční náhrady v rámci majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi bylo vyplaceno 2,1 mld. Kč. Náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí dosáhly 2,0 mld. Kč a byly vypláceny pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinným příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.). Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 388 mil. Kč. Sankce byly zaplacený ve výši 52 mil. Kč a na věcné dary bylo čerpáno 21 mil. Kč. Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené dosáhly 35 mil. Kč. Výdaje související s neinvestičními nákupy byly čerpány především Ministerstvem dopravy (4,8 mld. Kč), Ministerstvem kultury (2,1 mld. Kč), Ministerstvem zahraničních věcí (1,5 mld. Kč), Ministerstvem spravedlnosti (1,2 mld. Kč), Ministerstvem obrany (603 mil. Kč), Ministerstvem vnitra (557 mil. Kč), Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR (164 mil. Kč), Českým telekomunikačním úřadem (126 mil. Kč), Ministerstvem životního prostředí (110 mil. Kč) a Ministerstvem financí (103 mil. Kč).

2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Rozpočet neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2016 byl schválen ve výši 9,3 mld. Kč, tj. o 2,4 % (o 215,5 mil. Kč) více než v roce 2015, proti skutečnosti roku 2015 je nižší o 10,7 % (o 1,1 mld. Kč). V průběhu roku 2016 byl rozpočet navýšen celkem o 1,9 mld. Kč, nejvíce pak u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí o 2,0 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **11,4 mld. Kč**, tj. o 1,6 % (o 181,9 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 9,6 % (o 1,0 mld. Kč).

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v roce 2016 ve srovnání s rokem 2015 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 57: Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2015	Státní rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	10 445	9 330	11 268	11 449	101,6	109,6	1 004
v tom							
obecně prospěšným společnostem	1 280	862	1 397	1 368	98,0	106,9	88
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	451	82	629	572	90,9	126,8	121
Ministerstvo zahraničních věcí	165	153	171	170	105,3	102,7	4
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	148	163	58	163	279,7	109,6	14
Ministerstvo pro místní rozvoj	130	130	154	152	98,7	117,4	23
Ministerstvo kultury	120	142	113	117	102,9	97,2	-3
spolkům	4 169	3 769	5 222	5 279	101,1	126,6	1 109
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 401	2 623	2 645	2 830	107,0	117,9	429
Ministerstvo práce a sociálních věcí	962	418	1 523	1 363	89,5	141,7	401
Ministerstvo zemědělství	103	63	335	386	115,3	376,0	284
Ministerstvo kultury	198	195	229	228	99,5	115,4	30
Ministerstvo zdravotnictví	101	100	73	84	65,6	154,5	36
Ministerstvo zahraničních věcí	57	57	66	66	112,2	101,8	1
Ministerstvo vnitra	53	74	95	65	118,7	75,8	-17
Ministerstvo pro místní rozvoj	30	7	69	58	83,5	191,2	28
Ministerstvo životního prostředí	116	37	44	57	128,3	48,7	-60
Úřad vlády ČR	58	145	51	50	101,5	79,4	-15
církvím a náboženským společnostem	3 559	3 221	3 462	3 492	100,9	98,1	-67
z toho:							
Ministerstvo kultury	1 650	1 599	1 617	1 624	100,4	98,4	-26
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 375	1 361	1 420	1 438	101,3	104,6	63
Ministerstvo práce a sociálních věcí	223	202	305	254	83,2	113,9	31
politickým stranám a hnutím (VPS)	483	512	512	507	99,0	104,9	24
společenstvím vlastníků jednotek	5	1	4	3	89,3	68,4	-1
ostatním neziskovým apod. organizacím	948	965	671	800	119,3	84,4	-148
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	346	745	77	343	446,5	99,1	-3
Ministerstvo práce a sociálních věcí	382	165	435	245	56,4	64,2	-137

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem dosáhly celkem **1 368,4 mil. Kč**, tj. o 2,0 % méně než stanovil rozpočet po změnách, který byl navýšen o 534,8 mil. Kč. Meziročně se tyto transfery zvýšily o 6,9 % (o 87,9 mil. Kč).

Z celku 41,8 % vyplatila kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to téměř **572,0 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče bylo uvolněno 3,9 mil. Kč, na služby sociální prevence 31,9 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti bylo vynaloženo 100,8 mil. Kč, na dotace pro rodinu 18,1 mil. Kč, na sociální poradenství 12,0 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 22,3 mil. Kč. Na financování společných programů ČR, EU a FM bylo uvolněno 277,4 mil. Kč a na státní příspěvek na výkon péstounské péče 105,5 mil. Kč.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo téměř **170,5 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 116,3 mil. Kč, na humanitární pomoc 27,5 mil. Kč, na ostatní zahraniční pomoc 17,8 mil. Kč a na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 8,8 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo obecně prospěšným společnostem celkem **162,6 mil. Kč**. Částka 108,6 mil. Kč byla určena na projekty spolufinancované v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ mimo výzkum, na výzkumné projekty v rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace bylo poskytnuto 8,6 mil. Kč, atd. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje mimo operační programy získali 20,0 mil. Kč, nejúspěšnější byla

Metropolitní univerzita Praha a Škoda Auto Vysoká škola, které získaly celkem téměř 11,8 mil. Kč, ostatní společnosti obdržely celkem téměř 8,3 mil. Kč. Na projekty v rámci Programu podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy bylo poskytnuto 1,1 mil. Kč. Na soutěže a podporu mládeže byly poskytnuty dotace ve výši 4,8 mil. Kč. Na projekty vzdělávacích akcí k integraci Romů bylo určeno 3,2 mil. Kč, na projekty na protidrogové prevence 3,2 mil. Kč, na projekty v rámci prevence kriminality 1,1 mil. Kč, atd. Největšími příjemci dotací byly: Člověk v tísni, Nová škola, o.p.s. nebo Centrum pro studium demokracie a kultury, o.p.s.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila **152,3 mil. Kč**, z toho dotace Horské službě na poskytování první pomoci, na provádění záchranných a pátracích akcí, na preventivní činnost apod. činila 130,0 mil. Kč, dotace pro o.p.s. NIPI bezbariérové prostředí 3,5 mil. Kč, téměř 1,7 mil. Kč bylo vyplaceno dalším deseti o.p.s., na společné programy ČR a EU spolufinancované z rozpočtu EU bylo vyčleněno 17,1 mil. Kč.

Ministerstvo kultury uvolnilo **116,6 mil. Kč** – největší objem prostředků byl poskytnut obecně prospěšným společnostem na hudební činnost 52,3 mil. Kč, dále na ostatní záležitosti kultury 18,2 mil. Kč, na divadelní činnost 15,8 mil. Kč, na ostatní záležitosti ochrany památek a péče o kulturní dědictví 11,2 mil. Kč, na obnovu kulturních památek 5,6 mil. Kč, na výstavní činnost 4,4 mil. Kč, na vydavatelskou činnost 3,3 mil. Kč, atd. Na mezinárodní spolupráci v kultuře bylo vynaloženo 2,8 mil. Kč.

Kapitola **Úřad vlády ČR** poskytla obecně prospěšným společnostem **52,3 mil. Kč**, z toho na prevenci před drogami, alkoholem, nikotinem a jinými návykovými látkami 45,8 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 4,5 mil. Kč, na podporu rovnosti žen a mužů 1,8 mil. Kč a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 200 tis. Kč.

Technologická agentura ČR uvolnila celkem **35,5 mil. Kč** jako účelové prostředky na programy podporující výzkum, vývoj a inovace.

Ministerstvo vnitra uvolnilo **30,5 mil. Kč**, z toho na dobrovolnickou službu 3,8 mil. Kč, na prevenci korupčního jednání téměř 1,5 mil. Kč, na azylový, migrační a integrační fond 18,1 mil. Kč, na solidaritu a řízení migračních toků 845 tis. Kč, na podporu zapojení do programů EU 44 tis. Kč, na prevenci sociálně patologických jevů 354 tis. Kč, na koncepci integrace cizinců téměř 4,0 mil. Kč, na požární ochranu, IZS, ochranu obyvatel a krizové řízení 62 tis. Kč a na výzkum, vývoj a inovace téměř 1,9 mil. Kč.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo **23,1 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku 5,5 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené více než 2,5 mil. Kč, na ostatní speciální zdravotnickou péči 12,3 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 503 tis. Kč, na Národní program zdraví více než 2,2 mil. Kč a na vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví 38 tis. Kč.

Ministerstvo zemědělství poskytlo obecně prospěšným společnostem **10,5 mil. Kč**, z toho 5,2 mil. Kč na ostatní zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj, 1,6 mil. Kč na ostatní záležitosti lesního hospodářství, atd. Příjemcem byla např. Obecně prospěšná společnost Máchovo jezero (1,7 mil. Kč), Bioinstitut, o.p.s. (2,0 mil. Kč), atd.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** uvolnila celkem **10,3 mil. Kč**, z toho 1,3 mil. Kč v rámci programu úspory energií, v rámci dotace na mezinárodní akreditaci pro Český institut pro akreditaci, o.p.s. 2,0 mil. Kč, v oblasti ochrany spotřebitele 5,0 mil. Kč a 2,0 mil. Kč na rekultivaci půdy v důsledku těžební a důlní činnosti, po skládkách odpadu apod.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** vyplatila obecně prospěšným společnostem **9,0 mil. Kč**, z toho na programy Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 152,7 tis. Kč,

Podpora zkvalitňování nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží 2,2 mil. Kč, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny 325,1 tis. Kč, na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO 2,6 mil. Kč, zoologickým zahradám bylo poskytnuto 488,4 tis. Kč, atd.

Grantová agentura ČR převedla obecně prospěšným společnostem **7,4 mil. Kč** účelových prostředků, které byly přiděleny na základě výsledků veřejných soutěží na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným společnostem, byly: Všeobecná pokladní správa 1,8 mil. Kč (pro Ústav T.G.M. zejména na edici spisů T. G. Masaryka), Ministerstvo spravedlnosti téměř 7,0 mil. Kč (na programy pomoci obětem trestných činů 3,9 mil. Kč, na probační a resocializační programy pro mladistvé delikventy 944,4 tis. Kč a na protidrogovou politiku ve věznicích 2,1 mil. Kč), dále Ministerstvo financí 6,5 mil. Kč v rámci Fondu Partnerství Programu švýcarsko-české spolupráce a Ministerstvo obrany 593,8 tis. Kč.

Neinvestiční transfery spolkům

V roce 2016 bylo spolkům ze státního rozpočtu poskytnuto celkem **5 278,7 mil. Kč**, tj. 46,1 % neinvestičních prostředků určených neziskovým a podobným organizacím celkem. Plněno bylo o 1,1 % (o 57,0 mil. Kč) více, než stanovil rozpočet v průběhu roku navýšený téměř o 1,5 mld. Kč, při meziročním růstu o 26,6 % (o 1,1 mld. Kč).

Od kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** přijaly spolky **2 830,0 mil. Kč**. Z tohoto objemu 94,8 % činily dotace na tělovýchovnou činnost (1 803,5 mil. Kč), sportovní reprezentaci (705,3 mil. Kč) a využití volného času dětí a mládeže (173,8 mil. Kč). Dotace na státní sportovní reprezentaci byly poskytnuty sportovním svazům zajišťujícím státní sportovní reprezentaci (vyjma univerzitního sportu, akademického technického sportu a zdravotně postižených sportovců), dále České obci sokolské a Českému olympijskému výboru. Dotace spolkům mimo státní sportovní reprezentaci je zaměřena na podporu všeobecné sportovní činnosti v rámci vyhlášených programů. Na nevýzkumné projekty spolufinancované v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ byla určena částka 115,8 mil. Kč a v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost částka 1,9 mil. Kč. Úspěšní řešitelé projektů výzkumu a vývoje získali dalších 5,6 mil. Kč mimo programy spolufinancované z EU. Prostředky na sociální prevenci a prevenci kriminality byly poskytnuty ve výši 3,0 mil. Kč, na projekty protidrogové politiky bylo vynaloženo 5,4 mil. Kč, atd. V rámci Programu podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy získaly spolky 7,1 mil. Kč. Na projekty v rámci Programu integrace příslušníků romské komunity bylo spolkům poskytnuto 5,8 mil. Kč, atd. Nejvíce dotací obdržela Fotbalová asociace ČR, Český atletický svaz, Český olympijský výbor, Český svaz ledního hokeje a Český tenisový svaz.

Druhou kapitolou státního rozpočtu, která spolkům poskytla nejvíce prostředků, byla kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **1 363,3 mil. Kč**. Na služby sociální prevence bylo uvolněno 64,4 mil. Kč, na dotace pro rodinu bylo poskytnuto téměř 68,5 mil. Kč, na sociální poradenství 28,3 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 3,8 mil. Kč. Dotace na aktivní politiku zaměstnanosti činily 214,3 mil. Kč, na státní příspěvek na výkon pěstounské péče 137,4 mil. Kč, na sociální péči a pomoc dětem a mládeži 20,0 mil. Kč, na podporu seniorských organizací 18,0 mil. Kč a na příspěvky zaměstnavatelům, zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností, vyplácené podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, 218,6 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU bylo vynaloženo 590,1 mil. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** čerpaly spolky **386,4 mil. Kč**, z toho např. 121,9 mil. Kč Český svaz včelařů, 13,0 mil. Kč Český rybářský svaz včetně místních a územních organizací, 3,2 mil. Kč Český svaz chovatelů, 7,0 mil. Kč Agrární komora ČR, 33,0 mil. Kč Potravinářská komora ČR, 32,0 mil. Kč Svaz chovatelů prasat, 54,8 mil. Kč Svaz chovatelů ovcí a koz, atd.

Neinvestiční transfery spolkům z kapitoly **Ministerstvo kultury** dosáhly celkem téměř **228,4 mil. Kč**, z toho největší objem 170,4 mil. Kč připadlo na program Kulturní aktivity, dále byly poskytnuty prostředky např. na programy Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (19,4 mil. Kč), Podpora kulturních aktivit národnostních menšin (9,5 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (3,2 mil. Kč), Havárie střech kulturních památek (3,4 mil. Kč), Program záchrany architektonického dědictví (3,2 mil. Kč), Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity (1,0 mil. Kč), atd.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** převedla spolkům v roce 2016 celkem **83,8 mil. Kč**, z toho na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 5,9 mil. Kč, na protidrogovou politiku 1,8 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 4,9 mil. Kč, na Národní program zdraví 2,6 mil. Kč a na ostatní speciální zdravotnickou péči 68,6 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytla celkem **65,5 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 23,9 mil. Kč, na humanitární pomoc 13,7 mil. Kč, na ostatní zahraniční pomoc 24,4 mil. Kč, na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 3,5 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo vnitra** poskytla téměř **65,2 mil. Kč**, z toho na požární ochranu, IZS, ochranu obyvatel a krizové řízení 17,7 mil. Kč, na azylový, migrační a integrační fond 7,3 mil. Kč, na solidaritu a řízení migračních toků 220 tis. Kč, na veřejně prospěšný program (sportovní aktivity) 13 mil. Kč, na koncepci integrace cizinců 9,3 mil. Kč, na dobrovolnickou službu 6,2 mil. Kč, na výzkum, vývoj a inovace 6,9 mil. Kč, na prevenci korupčního jednání téměř 2,1 mil. Kč, na provoz evropských krizových či asistenčních linek téměř 2,0 mil. Kč, na prevenci sociálně patologických jevů 200 tis. Kč a na podporu zapojení do programů EU 299 tis. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla spolkům **57,9 mil. Kč**, z toho např. Klub českých turistů obdržel 6,9 mil. Kč, Sdružení nájemníků ČR 3,5 mil. Kč, spolky v rámci programu Bezbariérové obce (Euroklíč) 4,7 mil. Kč, Svaz měst a obcí ČR téměř 2,5 mil. Kč, Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků ČR téměř 1,5 mil. Kč, Labská stezka 2,2 mil. Kč, Sdružení přátel Konta Bariéry 500 tis. Kč, SONS ČR 658 tis. Kč, atd. Další prostředky byly určeny na společné programy ČR a EU (26,4 mil. Kč).

Ministerstvo životního prostředí poskytlo spolkům **56,7 mil. Kč**, z toho např. na programy Péče o krajinu 22,1 mil. Kč, Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 1,3 mil. Kč, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny 2,4 mil. Kč, atd. Dále 5,0 mil. Kč připadlo na dotace nestátním neziskovým organizacím na koordinační projekty v ochraně přírody a krajiny, 9,6 mil. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím, 6,7 mil. Kč v rámci finančních mechanismů EHP a Norska, 9,2 mil. Kč bylo využito v rámci Programu švýcarsko-české spolupráce, atd.

Úřad vlády ČR uvolnil spolkům celkem **50,4 mil. Kč**, z toho na prevenci před drogami, alkoholem, nikotinem a jinými návykovými látkami více než 21,8 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 4,3 mil. Kč, na podporu veřejných aktivit zdravotně postižených 19,7 mil. Kč, na podporu rovnosti žen a mužů 3,2 mil. Kč a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 1,3 mil. Kč.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** uvolnila celkem téměř **30,4 mil. Kč**, z toho např. Českému svazu bojovníků za svobodu 6,3 mil. Kč, Konfederaci politických vězňů téměř 6,8 mil. Kč, Masarykovu demokratickému hnutí 1,5 mil. Kč, Sdružení bývalých politických vězňů ČR 270 tis. Kč, Majetkové, správní a delimitační unii odborových svazů 15,0 mil. Kč na ozdravné pobyty dětí a mládeže z dětských domovů a ústavů sociální péče (čerpáno z vládní rozpočtové rezervy) a 500 tis. Kč Československému ústavu zahraničnímu na projekt „Pomůcky pro výuku, výtvarné potřeby, vybavení nábytkem a herními prvky, česká literatura pro české mateřské školy a české základní školy ve Vídni a v Daruvaru v Chorvatsku“ (čerpáno z vládní rozpočtové rezervy).

Ministerstvo obrany převedlo ze svého rozpočtu téměř **27,7 mil. Kč** na realizaci neinvestičních projektů v rámci programů Péče o účastníky národního boje za osvobození a válečné veterány, Rozvoj vojenských tradic, Podpora sportu a branné výchovy a Příprava občanů k obraně státu. Z celku bylo určeno 23,7 mil. Kč Československé obci legionářské, 615 tis. Kč České Parašutistické asociaci, 591 tis. Kč Pionýru, atd.

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo spolkům převedeno **14,5 mil. Kč**, z toho v oblasti ochrany spotřebitele 5,4 mil. Kč, v rámci programu úspory energií 3,8 mil. Kč a 5,3 mil. Kč na rekultivace půdy v důsledku těžební a důlní činnosti, po skládkách odpadů apod. (z toho 2,5 mil. Kč bylo poskytnuto příjemci Montanika z.s. na provedení nápravy a prevence důlních škod způsobených dobýváním zlata na ložisku Jílové u Prahy - Důl Bohuliby, 1,8 mil. Kč spolku Zálužné na zajištění opuštěného důlního díla U baraby A v k.ú. Nové Těchanovice a 1,0 mil. Kč byl poskytnut příjemci Rychlebská báňsko-historická, z.s. na následný monitoring sanace hornicky postiženého území v k.ú. Petrovice u Skorošic.

Akademie věd ČR poskytla spolkům téměř **8,1 mil. Kč** na vědu, výzkum a inovace.

Ministerstvo dopravy poskytlo **7,8 mil. Kč**. Z toho spolku v oblasti civilního letectví Letecké amatérské asociaci ČR, která je mj. pověřena ověřováním letové způsobilosti sportovních létajících zařízení, způsobilosti jejich uživatelů vč. evidence a vydávání příslušných dokladů, apod., a která rovněž provádí šetření leteckých nehod a mimořádných událostí, 6,2 mil. Kč. Prostředky ve výši 128 tis. Kč byly poskytnuty pro 2 spolky na obnovu historických železničních kolejových vozidel v rámci Programu podpory obnovy historických železničních kolejových vozidel (Mladoboleslavský železniční spolek 80 tis. Kč a Zubnická museální železnice 48 tis. Kč). Zbývající prostředky ve výši 1,45 mil. Kč byly určeny dle usnesení vlády č. 935/2014 na projekt Legiovlak. Prostředky čerpal spolek Československá obec legionářská, v plné výši šlo o čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů.

Kapitola **Ministerstvo spravedlnosti** převedla spolkům **2,8 mil. Kč**, z toho 1,95 mil. Kč na programy pomoci obětem trestných činů (jedná se o podporu nestátních neziskových organizací, které realizují služby a programy pro oběti trestných činů zahrnující poskytování právních informací, fyzický doprovod osob, kterým bylo ublíženo na zdraví, zpracování podání apod.), 176 tis. Kč na protidrogovou politiku ve věznicích (práce s problémovými uživateli drog, kteří se v souvislosti s drogovým způsobem života dostali do konfliktu se zákonem) a 702,3 tis. Kč na probační a resocializační programy pro mladistvé delikventy, kterými se rozumí programy sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutické programy, programy zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiné vhodné programy k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvých, které směřují k tomu, aby se vyhnuli chování, které by bylo v rozporu se zákonem a k podpoře vhodného sociálního zázemí a kurovnání vztahů mezi nimi a poškozenými.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2016 ze státního rozpočtu **uvolněno celkem 3 491,9 mil. Kč**, tj. 100,9 % rozpočtu, který byl v průběhu roku navýšen o 240,9 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje snížily o 1,9 % (o 67,3 mil. Kč). Z celku 94,9 % představovaly výdaje kapitol Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V kapitole **Ministerstvo kultury** dosáhly neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem v roce 2016 celkem **1 623,7 mil. Kč**. Z celku výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1 372,5 mil. Kč. Ostatní prostředky ve výši 251,2 mil. Kč byly poskytnuty církvím a náboženským společnostem v rámci jednotlivých dotačních programů zejména v oblasti zachrany a obnovy kulturních památek, kulturních služeb a podpory živého umění.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo celkem **1 437,9 mil. Kč**. Tato kapitola zabezpečuje zejména finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, v platném znění. Financována jsou školská zařízení a školy různého charakteru, od škol mateřských, přes základní, speciální, střední a vyšší odborné až po střediska mládeže. Církevnímu školství bylo poskytnuto 1 435,3 mil. Kč a ostatním církevním a náboženským společnostem 2,6 mil. Kč. Čerpání dotace zahrnuje finanční prostředky na vzdělávání včetně zájmového studia ve výši 1 276,4 mil. Kč a na využití volného času dětí a mládeže ve výši 90,8 mil. Kč (patří sem Salesiánská střediska mládeže, která jsou zařazena v síti škol a školských zařízení a fungují jako domy dětí a mládeže). V roce 2016 působilo v ČR 139 církevních škol, předškolních a školských zařízení, kterým bylo na provozní náklady poskytnuto celkem 1 367,2 mil. Kč (téměř o 71,8 mil. Kč více než v roce 2015). Rozpočtovým opatřením ze dne 6.9.2016 byl posílen rozpočet kapitoly o finanční prostředky na zabezpečení nárůstu mzdových prostředků pro církevní školy ve výši 43,0 mil. Kč. Tyto prostředky zůstaly v roce 2016 nepoužity, protože k úpravě normativů (k navýšení mzdové části) dochází až od ledna 2017, a proto bude nutné použít tuto částku z nároků z nespotebovaných výdajů. Další účelové dotace byly poskytnuty např. na rozvojové programy ve výši 55,1 mil. Kč (z toho téměř 53,0 mil. Kč na asistenty pedagogů pro žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním), v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ 11,4 mil. Kč, na program Excellence SŠ a ZŠ 652,8 tis. Kč, na zajištění podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin 325 tis. Kč, na program integrace romské komunity 373,2 tis. Kč, na program protidrogové politiky 142 tis. Kč a další prostředky ve výši 156,8 tis. Kč.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem v rámci kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **253,5 mil. Kč**. Z této částky bylo 72,7 mil. Kč určeno na služby sociální péče, 5,6 mil. Kč na sociální prevenci, 12,8 mil. Kč na podporu rodiny, 2,8 mil. Kč na sociální poradenství, 75,2 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, 49,9 mil. Kč bylo použito na společné programy ČR a EU, téměř 30,4 mil. Kč na státní příspěvek na výkon pěstounské péče a 4,2 mil. Kč na program švýcarsko-české spolupráce.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo církvím a náboženským společnostem **88,8 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 63,7 mil. Kč, na humanitární pomoc 22,6 mil. Kč, na ostatní zahraniční pomoc 2,4 mil. Kč a na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 80 tis. Kč.

Další prostředky poskytly kapitoly: Ministerstvo zemědělství 42,2 mil. Kč, Úřad vlády ČR 7,6 mil. Kč (4,7 mil. Kč na protidrogovou politiku a 2,9 mil. Kč na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce), Ministerstvo životního prostředí 180,0 tis. Kč (z toho na program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny 147,9 tis. Kč), Ministerstvo zdravotnictví 11,2 mil. Kč (z toho na ostatní speciální zdravotnickou péči 8,7 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 945 tis. Kč, na protidrogovou politiku 1,5 mil. Kč a na Prevenci HIV/AIDS 80 tis. Kč), Ministerstvo spravedlnosti 570,3 tis. Kč (na programy pomoci obětem trestných činů 278,3 tis. Kč a na probační a resocializační programy pro mladistvé delikventy 292,0 tis. Kč), Ministerstvo vnitra 13,4 mil. Kč (z toho na koncepci integrace cizinců téměř 4,2 mil. Kč, na dobrovolnickou službu 3,7 mil. Kč, na solidaritu a řízení migračních toků 692 tis. Kč, na azylový, migrační a integrační fond 4,5 mil. Kč, na prevenci sociálně patologických jevů 180 tis. Kč a na požární ochranu, IZS, ochranu obyvatel a krizové řízení 170 tis. Kč) a Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo 12,7 mil. Kč.

Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím

Ve schváleném rozpočtu na rok 2016 byla v kapitole Všeobecná pokladní správa vyhrazena na příspěvek na činnost politickým stranám a politickým hnutím částka 512,4 mil. Kč. Ministerstvo financí prostřednictvím této kapitoly **vyplatilo** v roce 2016 politickým stranám a politickým hnutím ze státního rozpočtu příspěvky **celkem** ve výši **507,1 mil. Kč**. Jednalo se o příspěvek na činnost, který je vyplácen podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Tento příspěvek zahrnuje stálý příspěvek a příspěvek na mandát. Z částky 507,1 mil. Kč činil stálý příspěvek 76,4 mil. Kč, příspěvek na mandát 417,9 mil. Kč a příspěvek na činnost za 1. a 2. pololetí 2015 Straně zelených 12,8 mil. Kč. Příspěvek na činnost za rok 2016 tedy činil 494,3 mil. Kč a příspěvek na činnost za rok 2015 činil 12,8 mil. Kč.

Příspěvek na činnost vyplacený za rok 2016 v částce **494,3 mil. Kč** byl ve srovnání s vyplaceným příspěvkem na činnost za rok 2015 vyšší o 3,3 % (o 15,6 mil. Kč). Vyšší čerpání oproti roku 2015 bylo ovlivněno tím, že rok 2016 byl rokem volebním. Z vyplaceného příspěvku bylo uhrazeno ČSSD 128 670 834 Kč, KSČM 79 445 000 Kč, ANO 2011 68 733 750 Kč, ODS 60 033 333 Kč, KDU-ČSL 46 159 375 Kč, TOP 09 40 613 750 Kč, atd.

Tabulka č. 58: Příspěvek na činnost vyplacený politickým stranám a politickým hnutím v roce 2016 (v Kč)

Název politické strany/politického hnutí	stálý příspěvek	příspěvek na mandát										příspěvek na činnost		příspěvek na činnost	příspěvek na činnost
		poslanci		senátoři			zastupitelé krajů			zastupitelé hl.m. Prahy		za rok 2016	za rok 2015	vypлаcеný v roce 2016	
		počet	příspěvek	počet před volbami	počet po volbách	příspěvek	počet před volbami	počet po volbách	příspěvek	počet	příspěvek	celkem	celkem	celkem	
ALTERNATIVA	0	0	0	0	0	4	0	791 667	0	0	791 667		791 667		
ANO 2011	10 000 000	47	40 185 000	4	7	4 061 250	0	176	10 450 000	17	4 037 500	68 733 750		68 733 750	
Česká pirátská strana	0	0	0	1	1	855 000	0	5	296 875	4	950 000	2 101 875		2 101 875	
ČSSD	10 000 000	50	42 750 000	35	25	28 500 000	205	125	45 520 834	8	1 900 000	128 670 834		128 670 834	
HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST	0	0	0	0	0	0	7	3	1 504 167	0	0	1 504 167		1 504 167	
Hnutí pro Prahu 11	0	0	0	0	0	213 750	0	0	0	0	0	213 750		213 750	
Hradecký demokratický klub	0	0	0	0	0	0	0	1	59 375	0	0	59 375		59 375	
JIHOCESÍ 2012	0	0	0	0	0	0	9	4	1 939 583	0	0	1 939 583		1 939 583	
Karlovarská občanská alternativa	0	0	0	0	0	0	0	2	118 750	0	0	118 750		118 750	
KDU - ČSL	10 000 000	14	11 970 000	10	14	9 405 000	60	61	14 309 375	2	475 000	46 159 375		46 159 375	
KSČM	10 000 000	33	28 215 000	1	1	855 000	182	86	39 425 000	4	950 000	79 445 000		79 445 000	
Nestraníci	0	0	0	1	1	855 000	2	1	435 416	0	0	1 290 416		1 290 416	
NEZÁVISLÍ	0	0	0	0	0	0	5	0	989 583	0	0	989 583		989 583	
Občané patrioti	0	0	0	0	1	213 750	0	2	118 750	0	0	332 500		332 500	
Občané pro Budějovice	0	0	0	0	0	0	0	1	59 375	0	0	59 375		59 375	
ODS	10 000 000	16	13 680 000	14	9	11 257 500	102	76	23 195 833	8	1 900 000	60 033 333		60 033 333	
Ostravak	0	0	0	1	1	855 000	0	0	0	0	0	855 000		855 000	
politické hnutí Změna	0	0	0	0	0	0	5	2	1 068 750	0	0	1 068 750		1 068 750	
Severočeši.cz *)	0	0	0	2	1	855 000	9	0	1 068 750	0	0	1 923 750		1 923 750	
SNK Evropská demokracie	0	0	0	0	0	0	7	6	1 622 917	0	0	1 622 917		1 622 917	
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	0	0	0	4	5	3 633 750	27	38	7 065 625	2	475 000	11 174 375		11 174 375	
Starostové pro Liberecký kraj	0	0	0	1	2	1 068 750	13	18	3 384 375	0	0	4 453 125		4 453 125	
Starostové a osobnosti pro Moravu	0	0	0	0	0	0	0	1	59 375	0	0	59 375		59 375	
Strana Práv Občanů	0	0	0	1	1	855 000	7	16	2 196 875	0	0	3 051 875		3 051 875	
Strana soukromníků České republiky	0	0	0	1	1	855 000	0	3	178 125	0	0	1 033 125		1 033 125	
Strana svobodných občanů	0	0	0	0	0	0	0	2	118 750	0	0	118 750		118 750	
Strana zelených	6 400 000	0	0	4	4	3 420 000	9	5	1 979 167	4	950 000	12 749 167	12 848 125	25 597 292	
TOP 09	10 000 000	26	22 230 000	0	2	427 500	17	19	4 156 250	16	3 800 000	40 613 750		40 613 750	
Volba pro město	0	0	0	0	0	0	1	0	197 917	0	0	197 917		197 917	
VÝCHODOČEŠÍ	0	0	0	0	0	0	4	2	870 834	0	0	870 834		870 834	
Úsvit - Národní Koalice	10 000 000	14	11 970 000	0	0	0	0	0	0	0	0	21 970 000		21 970 000	
"Žít Brno"	0	0	0	0	0	0	0	1	59 375	0	0	59 375		59 375	
Celkem	76 400 000	200	171 000 000	80	77	68 186 250	675	656	163 241 668	65	15 437 500	494 265 418	12 848 125	507 113 543	

*) Politickému hnutí Severočeši.cz byl v roce 2016 vyplacen příspěvek na činnost za 1. pololetí 2016.

Podle § 20 odst. 11 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, se v roce konání voleb do Poslanecké sněmovny, Senátu, zastupitelstva kraje nebo zastupitelstva hlavního města Prahy propočítává roční příspěvek na činnost za každé volební období zvlášť. Straně a hnutí náleží měsíčně jedna dvanáctina propočteného ročního příspěvku na činnost. V měsíci konání voleb obdrží strana a hnutí příspěvek propočtený z výsledků voleb tohoto volebního období, jehož výše bude pro stranu a hnutí výhodnější.

Stálý příspěvek činí ročně 6 000 000 Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů. Za každých dalších i započatých 0,1 % hlasů obdrží strana a hnutí ročně 200 000 Kč. Obdrží-li strana a hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se nezvyšuje. V roce 2016 příspěvek na mandát poslance nebo senátora činil ročně 855 000 Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hlavního města Prahy činil ročně 237 500 Kč.

Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek získala v roce 2016 celkem **3,2 mil. Kč**, tj. 89,3 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 1,5 mil. Kč. Z celku kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj poskytla 2,9 mil. Kč na podporu oprav domovních olověných rozvodů, kapitola Ministerstvo kultury použila 271 tis. Kč v oblasti památkové péče a kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložila 12 tis. Kč v rámci aktivní politiky zaměstnanosti.

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tj. organizacím, které nejsou zařaditelné pod některé z předchozích, např. nadacím, tuzemským svazům a spolkům apod., byly vykázány v celkové částce **800,2 mil. Kč**, tj. 119,3 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu, který byl v průběhu roku snížen o 293,7 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje snížily o 15,6 % (o 148,2 mil. Kč).

Z kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** bylo uvolněno téměř **342,6 mil. Kč**, z toho bylo 333,9 mil. Kč poskytnuto na řešení projektů v rámci výzkumu a vývoje mimo operační programy a 1,7 mil. Kč bylo poskytnuto v rámci komunitárního programu Eurostars. Příjemci dotací byla zájmová sdružení právnických osob (CESNET, Technologické centrum

Akademie věd ČR). Na financování projektů v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ za oblast mimo výzkum a vývoj bylo poskytnuto 789 tis. Kč. Účelové dotace byly poskytnuty na vzdělávání v jazycích národnostních menšin (1,05 mil. Kč), na projekty volnočasových aktivit dětí a mládeže a na podporu soutěží (2,5 mil. Kč), na podporu integrace romské komunity (200,0 tis. Kč) a na další aktivity (2,4 mil. Kč).

Výdaje **Ministerstva práce a sociálních věcí** na ostatní neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím činily **245,0 mil. Kč**, z toho 164,2 mil. Kč připadlo na společné programy ČR a EU, 21,0 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, více než 2,0 mil. Kč na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči, 22,2 mil. Kč na sociální prevenci, 6,4 mil. Kč na sociální poradenství, 14,4 mil. Kč na služby sociální péče a 14,7 mil. Kč na státní příspěvek na výkon pěstounské péče.

Ministerstvo kultury poskytlo téměř **55,2 mil. Kč**, z toho 23,6 mil. Kč na ostatní záležitosti kultury, 19,0 mil. Kč na divadelní činnost, 2,6 mil. Kč na obnovu kulturních památek, 2,6 mil. Kč na zájmovou činnost v kultuře, 2,4 mil. Kč na výstavní činnosti v kultuře, atd.

Ministerstvo zemědělství poskytlo **33,1 mil. Kč**, z toho v rámci podpory lesního hospodářství bylo poskytnuto honebním společenstvím 658 tis. Kč, v rámci podpory agropotravinářského komplexu získaly regionální, příp. okresní agrární komory podporu ve výši 2,2 mil. Kč, atd.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo téměř **24,2 mil. Kč**, z toho 20,0 mil. Kč na projekt BISONet Plus, který je realizován v rámci programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a velkých podniků COSME, 3,4 mil. Kč v oblasti ochrany spotřebitele a 751 tis. Kč v rámci programu EFEKT.

Další kapitoly, které poskytly ostatním neziskovým apod. organizacím neinvestiční prostředky, byly: Ministerstvo vnitra 23,1 mil. Kč (z toho na výzkum, vývoj a inovace 11,1 mil. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj 13,7 mil. Kč (z toho 9,2 mil. Kč v rámci společných programů EU a ČR, dále na dotaci pro Nadaci Partnerství 1,2 mil. Kč, Asociaci NNO v ČR 1,09 mil. Kč, Sdružení místních samospráv ČR 595 tis. Kč, Národní síť Zdravých měst ČR 1,0 mil. Kč, atd.), Grantová agentura ČR 2,5 mil. Kč účelových prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací, Ministerstvo zahraničních věcí více než 1,2 mil. Kč (z toho na činnost ústředního orgánu v zahraniční službě 50,0 tis. Kč a na rozvojovou zahraniční pomoc 1,2 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí 1,4 mil. Kč (z toho 1,3 mil. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím a 134,6 tis. Kč zoologickým zahradám), Ministerstvo zdravotnictví 10,9 mil. Kč (z toho 4,1 mil. Kč na protidrogovou politiku, 5,2 mil. Kč na ostatní speciální zdravotnickou péči, 830 tis. Kč na Národní program zdraví, 540 tis. Kč na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené a 233 tis. Kč na prevenci HIV/AIDS), Úřad vlády ČR 43,4 mil. Kč na protidrogovou politiku, Ministerstvo spravedlnosti téměř 3,6 mil. Kč (z toho na protidrogovou politiku ve věznicích 1,9 mil. Kč a na programy pomoci obětem trestných činů 1,6 mil. Kč), Ministerstvo obrany 181,3 tis. Kč a Ústav pro studium totalitních režimů 147,5 tis. Kč.

2.3.4. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění.

Tabulka č. 59: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2015	Státní rozpočet 2016		Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně celkem	105 672	107 596	107 858	109 516	101,5	103,6	3 843
z toho:							
státním fondům	44 480	44 206	44 974	46 974	104,4	105,6	2 494
z toho: SZIF (MZe)	27 463	34 050	34 851	37 458	107,5	136,4	9 995
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	60 954	63 073	62 572	62 268	99,5	102,2	1 314
z toho: platby státu za st. pojištěnce (VPS)	60 944	63 058	62 558	62 254	99,5	102,1	1 309

Neinvestiční transfery státním fondům

Neinvestiční transfery státním fondům byly ve schváleném rozpočtu na rok 2016 zahrnuty v částce 44,2 mld. Kč, z toho 77,0 % (34,0 mld. Kč) připadlo na Státní zemědělský intervenční fond (dále jen SZIF), tj. o 599,2 mil. Kč méně než stanovil schválený rozpočet roku 2015 pro tento fond a o téměř 6,6 mld. Kč více než činily skutečné výdaje SZIF v roce 2015. Mimo SZIF byly do rozpočtu roku 2016 zahrnuty neinvestiční výdaje pro Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen SFDI) ve výši 9,2 mld. Kč, pro Státní fond kinematografie ve výši 801,8 mil. Kč a pro Státní fond rozvoje bydlení ve výši 118,6 mil. Kč. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 767,8 mil. Kč. Státním fondům bylo poukázáno celkem **47,0 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. o 4,4 % (o 2,0 mld. Kč) více proti rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,6 % (o 2,5 mld. Kč).

Ministerstvo zemědělství převedlo **SZIF** celkem **37,5 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 107,5 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 36,4 % (o 10,0 mld. Kč). Dotace na činnost SZIF činily 900,0 mil. Kč (vč. investičních prostředků ve výši 78,2 mil. Kč), z toho 800,0 mil. Kč správní výdaje a 100,0 mil. Kč výdaje na marketingovou činnost. Zbývající prostředky byly určeny na financování Společné zemědělské politiky, na kterou bylo v roce 2016 vynaloženo vč. investičních prostředků celkem 36,7 mld. Kč. Podrobné údaje o Společné zemědělské politice jsou uvedeny v části VI.2 tohoto sešitu.

Ministerstvo dopravy poskytlo neinvestiční prostředky **SFDI** ve výši více než **8,2 mld. Kč**, tj. 90,9 % rozpočtu po změnách, z toho 8,2 mld. Kč připadlo na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů rozpočtu SFDI a 23,1 mil. Kč (plně čerpáno z NNV) na údržbu a opravy dálniční a silniční dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu a na povodněmi v červnu 2013 poškozenou infrastrukturu ve vlastnictví státu a na silnicích II. a III. třídy (usnesení vlády č. 429/2013 a č. 467/2013). V rámci OP Doprava 2007-2013 bylo čerpáno 9,6 mil. Kč (plně čerpáno z NNV). Dále SFDI obdržel od Ministerstva dopravy 27,3 mld. Kč investičních prostředků.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** převedla **Státnímu fondu životního prostředí** celkem **389,3 mil. Kč** neinvestičních prostředků, včetně prostředků vyplývajících z nároků z nespotebovaných výdajů v minulých letech, v rámci programu 115 150 Technická asistence OP Životní prostředí (106,4 mil. Kč), programu 115 280 „Nová zelená úsporám“ (139,2 mil. Kč) a programu 115 310 OP Životní prostředí 2014+ (143,7 mil. Kč).

Ministerstvo kultury převedlo prostředky pro **Státní fond kinematografie** ve výši **801,8 mil. Kč**, tj. 100 % schváleného rozpočtu i rozpočtu po změnách. Rozpočet byl tedy čerpán v plné výši, a to na dotace na filmové pobídky v částce 800,0 mil. Kč a na dotace ze státního rozpočtu na provoz ve výši 1,8 mil. Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj převedlo **Státnímu fondu rozvoje bydlení** celkem **92,3 mil. Kč** neinvestičních prostředků. Dotace ve výši 68,5 mil. Kč byla určena na krytí

skutečných výdajů spojených s realizací programu podpory rekonstrukcí, modernizací a zateplování bytových domů, tzv. program Nový Panel, dle nařízení vlády č. 299/2001 Sb., a to ze smluv o poskytnutí podpory uzavřených v roce 2011. Dotace ve výši 23,8 mil. Kč byla poskytnuta na krytí skutečných výdajů spojených se snížením jistiny úvěrů poskytnutých mladým lidem při narození dítěte dle nařízení vlády č. 616/2004 Sb.

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Neinvestiční transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění jsou určeny především na **platbu státu na zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel**, která je hrazena z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**. Státní rozpočet stanovil výši této platby na téměř 63,1 mld. Kč, když byl proti rozpočtu roku 2015 navýšen o 1,4 % (o 877,0 mil. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu od 1.1.2016 na 870 Kč za osobu/měsíc (podrobněji uvedeno v části Zprávy týkající se sociálních výdajů). **Čerpáno** bylo celkem téměř **62,3 mld. Kč** (99,5 % rozpočtu po změnách) při meziročním navýšení o 2,1 % (o 1,3 mld. Kč).

Dále jsou do této skupiny výdajů zahrnuty prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Fondům zprostředkování úhrady zdravotní péče a pro úhradu preventivní péče, zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., bylo převedeno **14,0 mil. Kč**, tj. 100 % rozpočtu po změnách, resp. rozpočtu sníženého o 1,0 mil. Kč. Proti roku 2015 se jedná o meziroční zvýšení těchto výdajů o 4,5 mil. Kč. Uvedené fondy slouží ke zprostředkování úhrady zdravotní a preventivní péče pro vojáky v činné službě nad rámec veřejného zdravotního pojištění.

2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 124,8 mld. Kč předpokládal zvýšení výdajů o 20,7 % (o 21,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015 a o 6,2 % (o 7,3 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích, k rozpočtu hl. m. Prahy a rozpočtům krajů pro rok 2016 činil 9,4 mld. Kč. Z toho příspěvek na výkon státní správy k rozpočtům obcí 7,5 mld. Kč, k rozpočtu hl. m. Prahy 833,7 mil. Kč a k rozpočtům krajů téměř 1,1 mld. Kč. Dotace na vybraná zdravotnická zařízení obcím byla stanovena na 21,7 mil. Kč. Tato dotace nebyla pro rok 2016, stejně jako pro rok 2015, valorizována. Do navrhovaného objemu byla promítnuta změna kapacit ve zdravotnických zařízeních (dětské domovy do tří let věku). Příjemcem dotace byl kraj Plzeňský, Liberecký, Jihomoravský a Moravskoslezský. Příspěvek na výkon státní správy byl pro rok 2016 navýšen oproti úrovni roku 2015 o 1 %. Do rozpočtu byly promítnuty meziroční změny počtu obyvatel, dále byl do příspěvku zapracován finanční dopad zákona č. 41/2015 Sb.⁹ a zákona č. 15/2015 Sb.,¹⁰ atd. Pro každý krajský úřad ČR se navíc zapracovalo do objemu prostředků zvýšení příspěvku na výkon státní správy v souvislosti s novelizací některých zákonů v oblasti životního prostředí¹¹ o částku 1 435,7 tis. Kč. Z celkových účelových dotací

⁹ Zákon č. 41/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela přinesla dopady v souvislosti se změnami kompetencí mezi obcemi s rozšířenou působností a pověřenými obecními úřady. Nově dochází k přesunu kompetencí na obce s rozšířenou působností.

¹⁰ Zákon č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů), kdy přenesenou působnost pro nově vzniklé obce vykonával do 30.6.2016 pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu nově vzniklá obec patřila (jednalo se o Český Krumlov, Hranice, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrov a Šternberk) a od 1.7.2016 vykonávají přenesenou působnost nově vzniklé obce (Bražec, Doupovské Hradiště, Kozlov, Luboměř pod Strážnou, Město Libavá a Polná na Šumavě).

¹¹ Změna zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

poskytovaných mimo finanční vztah (115,4 mld. Kč) bylo ve schváleném rozpočtu 82,4 % (95,0 mld. Kč) určeno pro obce a kraje z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na dotace krajům zejména na tzv. přímé náklady pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí a soukromými zřizovateli (osobní výdaje: platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, pojistné a další související platby; ostatní přímé neinvestiční výdaje: učebnice, učební pomůcky, apod.). V průběhu roku byl rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně zvýšen celkem o 1,3 mld. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **122,8 mld. Kč**, tj. o 2,6 % (o 3,3 mld. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 4,5 % (o 5,3 mld. Kč).

Tabulka č. 60: Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	117 498	124 795	126 102	122 822	97,4	104,5	5 324
z toho:							
Obce celkem	26 662	24 100	26 301	26 297	100,0	98,6	-365
- neinvestiční transfery obcím	18 413	15 749	17 950	17 947	100,0	97,5	-466
- neinvestiční transfery obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	8 249	8 351	8 351	8 350	100,0	101,2	101
Kraje celkem	90 085	100 689	99 368	95 753	96,4	106,3	5 668
- neinvestiční dotace krajům	89 044	99 619	98 298	94 683	96,3	106,3	5 639
- neinvestiční transfery krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	1 041	1 070	1 070	1 070	100,0	102,8	29
Regionální rady regionů soudržnosti	654	0	370	711	192,3	108,8	57

V rámci souhrnného dotačního vztahu bylo poukázáno celkem **9,4 mld. Kč** (téměř 100,0 % rozpočtu), z toho příspěvek na výkon státní správy pro kraje činil 1 069,9 mil. Kč a pro hl. m. Prahu 833,7 mil. Kč, obcím bylo uvolněno celkem téměř 7 516,7 mil. Kč na příspěvek na výkon státní správy a na dotace pro vybraná zdravotnická zařízení (rozpočtovaná částka ve výši 7 517,3 mil. Kč nebyla plně vyčerpána, důvodem nedočerpání částky 683 tis. Kč v případě dotace pro vybraná zdravotnická zařízení byla skutečnost, že ke dni 1.9.2016 došlo ke zrušení příspěvkové organizace Dětské centrum Sluníčko Liberec, jejímž zřizovatelem a příjemcem účelové dotace bylo statutární město Liberec).

Neinvestiční transfery obcím a krajům **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2016 zahrnuty ve výši 115,4 mld. Kč, tj. o 23,2 % (o 21,8 mld. Kč) více než stanovil schválený rozpočet roku 2015. Rozpočet účelových transferů na rok 2016 byl během roku navýšen celkem o 880,1 mil. Kč (plánované výdaje krajům byly sníženy o 1,3 mld. Kč a plánované výdaje obcím byly navýšeny o 2,2 mld. Kč). Obcím a krajům bylo v roce 2016 **převáděno celkem 112,6 mld. Kč**, tj. 96,9 % rozpočtu po změnách (úspora 3,6 mld. Kč). Z celku **obce získaly 17,9 mld. Kč**, tj. téměř 100 % rozpočtu po změnách a o 2,5 % (o 466,1 mil. Kč) méně než v roce 2015. **Kraje obdržely 94,7 mld. Kč**, tj. 96,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 6,3 % (o 5,6 mld. Kč).

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** bylo do rozpočtů krajů a obcí převáděno **93,3 mld. Kč**. Většina těchto prostředků (91,6 %) byla určena na tzv. přímé vzdělávací náklady pro školy, předškolní a školská zařízení v kompetenci krajů a obcí, které se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění. Dalších 4,9 % těchto dotací bylo v souladu se zákonem

č. 306/1999 Sb. určeno pro soukromé školy, předškolní a školská zařízení. Na přímé náklady školám, předškolním a školským zařízením zřizovaným obcemi byla poskytnuta částka 56,9 mld. Kč z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím krajských úřadů (tj. o 4,8 mld. Kč více než v roce 2015). Na přímé náklady na vzdělávání pro školy, předškolní a školská zařízení zřizované kraji bylo jako účelové dotace poskytnuto krajům celkem téměř 28,6 mld. Kč (o téměř 1,5 mld. Kč více než v roce 2015). Dotace soukromému školství byly poskytovány prostřednictvím krajů, celkem to bylo 4,5 mld. Kč (o 308,6 mil. Kč více než v roce 2015) 831 organizacím. Navýšení dotací pro soukromé školství souvisí s nárůstem platů v regionálním školství a nárůstem počtu žáků. Na projekty v rámci operačních programů spolufinancovaných z EU bylo poskytnuto celkem 414,1 mil. Kč, největší objem byl poskytnut v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (411,7 mil. Kč) a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (1,6 mil. Kč). Prostředky ve výši 2,2 mld. Kč byly určeny na zvýšení platů pracovníků v regionálním školství, 208,5 mil. Kč na financování asistentů pedagogů, 199,3 mil. Kč na podporu odborného vzdělávání, 87,0 mil. Kč na podporu školních psychologů, 35,8 mil. Kč na podporu školských poradenských zařízení, 10,4 mil. Kč na podporu středního vzdělávání, 25,2 mil. Kč na soutěže, 19,5 mil. Kč na program excelence středních škol a 4,8 mil. Kč na excelence základních škol, atd.

Neinvestiční prostředky ve výši **14,2 mld. Kč** byly převedeny obcím a krajům z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**¹². Z celku bylo obcím poskytnuto 4,4 mld. Kč, z toho na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bylo uvolněno 29,0 mil. Kč, na služby sociální péče 718,9 mil. Kč, na dotace pro rodinu 6,0 mil. Kč, na příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností, vyplácené podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, 1,9 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 1,8 mld. Kč, na Integrovaný operační program v oblastech intervence zaměstnanosti a sociálních služeb 1,05 mil. Kč. Na činnosti vykonávané obcemi v oblasti sociálně právní ochrany dětí byla vynaložena 1,2 mld. Kč, na státní příspěvek na výkon pěstounské péče 189,7 mil. Kč, na příspěvek na výkon sociální práce na obecních úřadech 279,7 mil. Kč a na program švýcarsko-české spolupráce 1,9 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU byly poskytnuty dotace v objemu 207,1 mil. Kč. Kraje v roce 2016 obdržely 9,8 mld. Kč, z toho na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc bylo uvolněno 172,8 mil. Kč, na služby sociální péče téměř 8,2 mld. Kč, na příspěvek na výkon sociální práce na krajských úřadech 20,3 mil. Kč, na Integrovaný operační program v oblastech intervence zaměstnanosti a sociálních služeb 14,6 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 232 tis. Kč, na státní příspěvek na výkon pěstounské péče téměř 1,5 mil. Kč, na podporu pozitivního stárnutí 8,5 mil. Kč a na program švýcarsko-české spolupráce 2,5 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU bylo krajům poskytnuto 1,4 mld. Kč.

Ministerstvo dopravy převedlo obcím a krajům celkem téměř **2,8 mld. Kč** na financování dopravní obslužnosti veřejnou železniční osobní dopravou, z toho téměř 2,6 mld. Kč krajům a 216,2 mil. Kč hl. m. Praha.

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **543,8 mil. Kč**, z toho obcím připadlo 450,6 mil. Kč, krajům 82,5 mil. Kč a dobrovolným svazkům obcí 10,7 mil. Kč. Financování provozu a udržování funkčnosti ochranných systémů podzemních dopravních staveb na území hl. m. Prahy podle usnesení vlády č. 21/2002 si vyžádalo 45,0 mil. Kč. Prostředky pro řešení aktuálních problémů územních samosprávných celků dosáhly 27,2 mil. Kč. Výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy dosáhly 71,6 mil. Kč, z toho 20,25 mil. Kč

¹² Od 1.1.2015 došlo, v rámci novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, k přechodu financování sociálních služeb z Ministerstva práce a sociálních věcí na kraje, a to z důvodu nastavení transparentního financování a zajištění objektivních potřeb klientů sociálních služeb.

činila náhrada škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, 29,4 mil. Kč na úhradu nákladů spojených s preventivními opatřeními zabráňujícími vzniku a šíření TBC, 10,1 mil. Kč bylo určeno na protiradonová opatření, atd. Prostředky ve výši 22,2 mil. Kč byly poskytnuty Zlínskému kraji v souvislosti se situací v obci Vrbětice. Na volby bylo uvolněno 372,8 mil. Kč (z toho 370,7 mil. Kč obcím a 2,1 mil. Kč krajům), atd.

Ministerstvo kultury uvolnilo veřejným rozpočtům územní úrovně celkem **432,8 mil. Kč** na financování zejména tzv. památkových programů, např. Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (181,9 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (35,7 mil. Kč), Program záchrany architektonického dědictví (53,1 mil. Kč), Havárie střech kulturních památek (8,6 mil. Kč), atd. Další prostředky získaly např. programy státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů (77,0 mil. Kč), veřejné informační služby knihoven (17,1 mil. Kč), program Kulturní aktivity (34,9 mil. Kč), atd. Z celku obce obdržely 401,7 mil. Kč a kraje 31,1 mil. Kč.

Regionální rady regionů soudržnosti obdržely v roce 2016 ze státního rozpočtu, resp. kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj, **711,1 mil. Kč**, tj. o 341,3 mil. Kč více než stanovil rozpočet po změnách, meziročně došlo k nárůstu těchto převodů o 8,8 % (o 57,4 mil. Kč). Čerpané prostředky byly čerpány v rámci OP Technická pomoc 2014+ a regionálních operačních programů.

Podrobné hodnocení neinvestičních transferů územním samosprávným celkům je uvedeno v sešitu F, v části II.

2.3.6. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím 54,9 mld. Kč počítal s meziročním poklesem výdajů o 8,6 % (o 5,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015, proti skutečnosti roku 2015 byl nižší o 7,3 % (o 4,3 mld. Kč). **Čerpáno** bylo téměř **58,7 mld. Kč**, tj. o 4,9 % (o 3,0 mld. Kč) méně proti rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 1,0 % (o 599,5 mil. Kč).

Následující tabulka ukazuje schválený státní rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2016, jeho změny a čerpání a srovnání s rokem 2015.

Tabulka č. 61: Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2015	Státní rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	59 254	54 944	61 657	58 655	95,1	99,0	-600
v tom:							
příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	17 276	15 811	19 802	17 174	86,7	99,4	-102
z toho:							
Ministerstvo kultury	3 961	4 155	4 185	4 211	100,6	106,3	250
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	3 314	4 577	4 320	3 366	77,9	101,6	52
Ministerstvo obrany	2 948	1 581	1 891	1 915	101,3	65,0	-1 033
Ministerstvo zdravotnictví	1 633	1 143	1 342	1 483	110,5	90,8	-150
Ministerstvo dopravy	423	88	3 080	1 390	45,1	328,4	967
Ministerstvo životního prostředí	1 278	847	907	1 057	116,6	82,8	-220
Ministerstvo vnitra	809	685	808	830	102,8	102,6	21
Ministerstvo pro místní rozvoj	667	731	786	770	98,0	115,4	103
Ministerstvo průmyslu a obchodu	774	588	746	698	93,5	90,2	-76
Ministerstvo zemědělství	577	566	826	640	77,5	111,0	64
Ministerstvo práce a sociálních věcí	529	559	560	473	84,5	89,4	-56
transfery vysokým školám	32 429	32 255	32 186	31 673	98,4	97,7	-756
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	28 665	28 015	27 411	27 862	101,6	97,2	-803
Grantová agentura ČR	1 743	1 229	1 800	1 921	106,8	110,2	178
Technologická agentura ČR	1 126	970	1 143	1 084	94,8	96,3	-42
Ministerstvo zdravotnictví	410	890	662	350	52,9	85,5	-60
Ministerstvo zemědělství	136	0	159	160	100,3	117,1	23
Ministerstvo kultury	147	382	127	127	100,3	86,7	-20
Ministerstvo vnitra	122	0	110	126	113,7	103,1	4
Ministerstvo zahraničních věcí	29	26	24	27	110,3	91,8	-2
transfery školským právnickým osobám zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	7	2	33	13	38,8	195,7	6
transfery veřejným výzkumným institucím	8 174	6 264	8 437	8 670	102,8	106,1	496
z toho:							
Akademie věd ČR	3 686	3 990	3 880	3 864	99,6	104,8	178
Grantová agentura ČR	1 706	1 208	1 787	1 803	100,9	105,7	97
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 459	571	1 625	1 822	112,1	124,8	362
Ministerstvo zemědělství	491	0	517	517	100,0	105,2	26
Technologická agentura ČR	309	252	340	310	91,2	100,3	1
Ministerstvo kultury	111	20	90	94	105,0	84,5	-17
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	76	79	84	86	102,1	112,7	10
Ministerstvo vnitra	107	0	26	57	219,2	53,1	-50
transfery cizím příspěvkovým organizacím	1 368	613	1 199	1 123	93,7	82,1	-244
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	518	140	612	525	85,7	101,4	7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	670	443	446	457	102,6	68,3	-212

Neinvestiční příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím

Příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušných kapitol státního rozpočtu byly převedeny neinvestiční prostředky v celkové výši **17,2 mld. Kč**, tj. 86,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 0,6 % (o 101,5 mil. Kč). Tyto prostředky jsou ústředními orgány státní správy rozpočtovány podle § 54 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel, jako příspěvky na činnost a podle § 54 odst. 1 písm. e) a písm. f) jako úhrada provozních nákladů v rámci společných programů EU a ČR a projektů finančních mechanismů a podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, jako dotace. Z celku na příspěvky připadlo 14,9 mld. Kč a na dotace 2,3 mld. Kč.

Ministerstvo kultury převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **4 211,3 mil. Kč**. Z toho příspěvky ve výši téměř 3 631,5 mil. Kč, ze kterých bylo použito na činnost muzeí a galerií 1 329,8 mil. Kč, památkových ústavů, hradů a zámků 732,4 mil. Kč, na divadelní činnost 698,1 mil. Kč, na hudební činnost 196,9 mil. Kč, na knihovnickou činnost 470,5 mil. Kč, na filmovou tvorbu, distribuci a kina 47,8 mil. Kč, atd. Dotace těmto organizacím dosáhly celkem téměř 579,9 mil. Kč, z toho na výzkum, vývoj a inovace 159,8 mil. Kč, dále na

činnost památkových ústavů připadlo 138,4 mil. Kč, na divadla téměř 12,8 mil. Kč, na knihovnickou činnost 18,0 mil. Kč, na muzea a galerie 196,7 mil. Kč, atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo zřízeným organizacím celkem **3 366,3 mil. Kč**. Příspěvek na provoz byl poskytnut ve výši 3 085,7 mil. Kč, dotace ve výši 280,6 mil. Kč. Z celkově poskytnuté částky bylo 73,7 % použito na mzdové prostředky a související odvody. V roce 2016 bylo v regionálním školství financováno 69 přímo řízených příspěvkových organizací (58 výchovných a diagnostických ústavů a dětských domovů se školou a 11 škol se speciálními výchovnými programy). Dalších 9 ostatních přímo řízených organizací tvoří výzkumné ústavy, knihovny, pedagogické muzeum, vzdělávací centra, atd.

Ministerstvo obrany uvolnilo **1 915,4 mil. Kč** celkem devíti zřízeným příspěvkovým organizacím, z toho 6 zabezpečovalo činnost na úseku vojenského zdravotnictví, zdravotní rehabilitace, bytového a tepelného hospodářství a péče o nemovitý majetek – uvolněno bylo pro Ústřední vojenskou nemocnici – Vojenskou fakultní nemocnici Praha více než 395,8 mil. Kč, pro Vojenskou nemocnici Brno 104,0 mil. Kč, pro Vojenskou nemocnici Olomouc 62,8 mil. Kč, pro Ústav leteckého zdravotnictví Praha 22,5 mil. Kč, pro Vojenská lázeňská a rekreační zařízení Praha 420,8 mil. Kč a pro Armádní Servisní p.o. více než 873,2 mil. Kč; zbývající prostředky ve výši 36,2 mil. Kč byly určeny pro 3 příspěvkové organizace, které plnily úkoly přípravy ke státní sportovní reprezentaci v působnosti kapitoly.

Ministerstvo zdravotnictví převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím příspěvky a dotace ve výši **1 483,0 mil. Kč**, z toho příspěvky činily 690,8 mil. Kč, z toho pro fakultní nemocnice 59,4 mil. Kč a pro ostatní nemocnice 81,3 mil. Kč, hygienické služby 322,3 mil. Kč, vysoce specializovaným pracovištím 28,8 mil. Kč, na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví 75,8 mil. Kč, na ostatní speciální zdravotnickou péči 77,4 mil. Kč, atd. Zdravotnické příspěvkové organizace (nemocnice a odborné léčebny) dostávají příspěvky pouze na činnosti, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Dotace těmito organizacím činily 792,2 mil. Kč. Nejvyšší čerpání v částce 711,4 mil. Kč připadlo na projekty výzkumu a vývoje, 42,7 mil. Kč na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví a 9,5 mil. Kč na ochranu obyvatelstva - zajištění přípravy na krizové situace. Na protidrogovou politiku, prevenci HIV/AIDS, pomoc zdravotně postiženým a chronicky nemocným bylo poskytnuto téměř 13,6 mil. Kč, atd.

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 390,1 mil. Kč**, z celku Ředitelství silnic a dálnic ČR obdrželo 1 314,7 mil. Kč (z toho 1 310,9 mil. Kč na úhradu pokut a penále, které organizaci vyměřil finanční úřad za porušení rozpočtové kázně, 2,9 mil. Kč na zajištění správy a provozu Výcvikového střediska Kojetín a 882 tis. Kč prostředků z rozpočtu EU na Technickou pomoc OP Doprava. Centrum služeb pro silniční dopravu obdrželo 75,4 mil. Kč (z toho téměř 38,0 mil. Kč na zabezpečení delegovaných činností BESIP, 32,5 mil. Kč na dopravně správní agendy a téměř 5,0 mil. Kč na činnost organizace).

Ministerstvo životního prostředí vydalo na příspěvky a dotace sedmi přímo řízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 057,3 mil. Kč**, z toho příspěvky na činnost ve výši 996,4 mil. Kč, dále dotace ve výši 60,9 mil. Kč, z toho např. v oblasti ochrany přírody a krajiny 313,6 mil. Kč, v oblasti meteorologie 511,1 mil. Kč, v oblasti geologie 134,8 mil. Kč, v oblasti ekologie 87,9 mil. Kč, atd.

Ministerstvo vnitra převedlo svým čtyřem zřízeným příspěvkovým organizacím **830,1 mil. Kč** v rámci příspěvku na provoz, a to především na opravy služebních dopravních prostředků, poplatky za ubytované policisty v ubytovnách Bytové správy MV, výdej stravy, úklid, tisk Věstníků vlády a dalších materiálů, atd. Z celku bylo určeno pro PO Zařízení

služeb pro MV 719,5 mil. Kč, PO Bytová správa MV 48,7 mil. Kč, Institut pro veřejnou správu Praha 28,9 mil. Kč a Tiskárnu MV 33,0 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla celkem téměř **770,4 mil. Kč**. Příspěvky na činnost dosáhly 513,6 mil. Kč, z toho Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism 425,8 mil. Kč a Centrum pro regionální rozvoj 87,8 mil. Kč. Dotace 256,7 mil. Kč byla určena na programy spolufinancované z rozpočtu EU, z toho na Integrovaný regionální operační program 2014+ 140,8 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** převedla svým zřízeným organizacím celkem téměř **697,6 mil. Kč**, z toho agentuře pro podporu podnikání a investic CzechInvest 207,3 mil. Kč jako příspěvek na činnost, dále 127,5 mil. Kč jako dotaci v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ a agentuře na podporu obchodu CzechTrade příspěvek na činnost ve výši 254,1 mil. Kč. Správa služeb MPO získala 23,5 mil. Kč jako příspěvek na činnost, Český metrologický institut 75,1 mil. Kč (z toho čistý příspěvek na činnost více než 52,1 mil. Kč, příspěvek na projekt zahraniční rozvojové spolupráce v Bosně a Hercegovině 4,8 mil. Kč a na výzkum a vývoj více než 18,1 mil. Kč) a Agentura pro podnikání a inovace obdržela téměř 10 mil. Kč.

Ministerstvo zemědělství uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím **640,2 mil. Kč**, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo deseti resortním příspěvkovým organizacím vyplaceno 625,6 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo v roce 2016 zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **473,0 mil. Kč**. Příspěvky činily 318,0 mil. Kč, z toho na podporu služeb sociální péče připadlo 269,8 mil. Kč. Dotace ve výši 155,0 mil. Kč byly určeny na společné programy ČR a EU (téměř 151,0 mil. Kč) a na služby sociální péče (4,05 mil. Kč).

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši **193,7 mil. Kč**, z toho 26,0 mil. Kč pro PO Lesní správa Lány a 167,7 mil. Kč pro PO Správa Pražského hradu.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo pro své čtyři příspěvkové organizace celkem **120,2 mil. Kč**, z toho pro Česká centra zajišťující propagaci ČR v zahraničí 56,2 mil. Kč, pro Diplomatický servis spravující majetek, který je využíván zejména cizími zastupitelskými úřady v ČR 43,5 mil. Kč, pro zámek Štířín, kde jsou zajišťovány konferenční, ubytovací, restaurační a sportovní činnosti, 19,5 mil. Kč a pro Kancelář generálního komisaře EXPO 1,0 mil. Kč na náklady na služby a mzdové náklady.

Ministerstvo spravedlnosti převedlo celkem **25,8 mil. Kč** svým zotavovněm na poskytování ubytovacích a stravovacích služeb v rámci ozdravných pobytů pracovníků Vězeňské služby ČR, jejich rodinných příslušníků, zaměstnanců resortu spravedlnosti, případně jiným fyzickým a právnickým osobám, na služební akce (porady, školení), na provozování sportovních činností, apod.

Neinvestiční transfery vysokým školám

Z celkového objemu neinvestičních prostředků poskytnutých příspěvkovým a podobným organizacím v roce 2016 představovaly neinvestiční transfery vysokým školám **54,0 % (31,7 mld. Kč)**. Čerpáno bylo 98,4 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje snížily o 2,3 % (o 755,9 mil. Kč).

V rozhodující míře (88,0 %) se na těchto transferech podílela kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, která vysokým školám poskytla celkem **27 862,0 mil. Kč** při meziročním poklesu o 2,8 % (o 803,1 mil. Kč). V roce 2016 působilo v ČR 26 veřejných

vysokých škol, kterým byly z rozpočtu této kapitoly poskytnuty neinvestiční dotace ve výši 27 828,3 mil. Kč (oproti předchozímu roku nižší o částku 792,3 mil. Kč). Největší objem neinvestičních prostředků (příspěvek + dotace mimo EDS a operační programy) získala Univerzita Karlova ve výši 3 480,0 mil. Kč a Masarykova univerzita 2 270,7 mil. Kč. Na vzdělávací činnost bylo veřejným vysokým školám poskytnuto 15,6 mld. Kč, na doktorská stipendia v prezenčním studiu 1,0 mld. Kč, na rozvojové programy byl poskytnut příspěvek ve výši 831,3 mil. Kč a dotace ve výši 82,8 mil. Kč, dále na ubytovací stipendia 731,1 mil. Kč, atd. Neinvestiční dotace na výzkum a vývoj byla poskytnuta v celkové výši 8,5 mld. Kč (vč. operačních programů a komunitárního programu Eurostars). Z celkového počtu 44 soukromých vysokých škol byla dotace na uskutečňování akreditovaných studijních programů v celkové výši 7,7 mil. Kč poskytnuta Vysoké škole zdravotnické, o.p.s. na akreditovaný studijní program „ošetřovatelství“. Metropolitní univerzitě, Vysoké škole Karlovy Vary a Vysoké škole finanční a správní byla poskytnuta dotace na CEEPUS ve výši 52 tis. Kč. Další prostředky byly soukromým vysokým školám poskytnuty na ubytovací a sociální stipendia ve výši 25,9 mil. Kč či na projekty výzkumu a vývoje 18,6 mil. Kč (poskytnuto v rámci rozpočtových položek 5213, 5221 a 5229).

Dalšími kapitolami, které převedly neinvestiční prostředky vysokým školám, zejména na výzkum, vývoj a inovace, byly: Grantová agentura ČR 1 921,4 mil. Kč, Technologická agentura ČR 1 084,2 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 350,0 mil. Kč, Ministerstvo kultury 127,3 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 125,5 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 159,8 mil. Kč (z toho jako účelové prostředky na podporu výzkumu a vývoje 150,5 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu 995,0 tis. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 26,6 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 9,1 mil. Kč (4,0 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a 5,1 mil. Kč na společné programy ČR a EU), Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo vysokým školám 898,8 tis. Kč na mezinárodní spolupráci v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje, Úřad vlády ČR 270,0 tis. Kč na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků, Ministerstvo životního prostředí 3,9 mil. Kč, Ministerstvo financí 364,2 tis. Kč v rámci Fondu Partnerství Programu švýcarsko-české spolupráce a Ústav pro studium totalitních režimů 1,1 mil. Kč.

Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím

Cizím příspěvkovým organizacím (tj. příspěvkovým organizacím, které si kapitoly nezřídily) bylo poskytnuto celkem **1 123,4 mil. Kč**, tj. 93,7 % rozpočtu po změnách (úspora 75,6 mil. Kč), při meziročním snížení o 17,9 % (o 244,2 mil. Kč).

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo **524,7 mil. Kč**, tj. 46,7 % z celkových prostředků poskytnutých těmito organizacím. Rozhodující část těchto prostředků, téměř 489,4 mil. Kč, byla poskytnuta na aktivní politiku zaměstnanosti. Na státní příspěvek na výkon péstounské péče bylo uvolněno 35,3 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy převedlo příspěvkovým organizacím jiného zřizovatele celkem **457,1 mil. Kč** (40,7 % z celkových prostředků poskytnutých těmito organizacím). Veškeré prostředky byly poskytnuty úspěšným řešitelům projektů z jiných resortů, a to např. na projekty v rámci programů aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, velkých infrastruktur pro výzkum a vývoj, mezinárodní spolupráce, atd. Mezi příjemce účelové a institucionální podpory patřila např. Fakultní nemocnice u sv. Anny, Česká geologická služba, Národní ústav duševního zdraví, Český metrologický institut, IKEM, Český hydrometeorologický ústav, Masarykův onkologický ústav či Národní knihovna. Institucionální podpora byla poskytnuta ve výši 121,5 mil. Kč a účelová podpora na výzkumné projekty ve výši 335,6 mil. Kč. Meziroční pokles o 31,7 % (o 212,4 mil. Kč) byl způsoben zejména ukončením financování z OP Výzkum a vývoj pro inovace.

Grantová agentura ČR poskytla cizím příspěvkovým organizacím **86,6 mil. Kč** účelových prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací, které byly přidělovány na základě výsledků veřejné soutěže.

Další kapitoly, které převáděly cizím příspěvkovým organizacím finanční prostředky rovněž na podporu výzkumu, vývoje a inovací, byly: Technologická agentura ČR 24,6 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 2,3 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 18,5 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 916,6 tis. Kč (z toho na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj 735 tis. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí 908,1 tis. Kč, Ministerstvo kultury téměř 4,0 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 1,2 mil. Kč, Ministerstvo financí 488,7 tis. Kč v rámci Fondu Partnerství Programu švýcarsko-české spolupráce, Úřad vlády ČR téměř 2,1 mil. Kč na protidrogovou politiku a Ministerstvo obrany 3,5 tis. Kč.

Neinvestiční transfery ostatním typům příspěvkových organizací

Neinvestiční prostředky **školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi** byly uvolněny kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši téměř **12,9 mil. Kč**, tj. 38,8 % rozpočtu po změnách (úspora 20,3 mil. Kč). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 6,3 mil. Kč. Z celku připadlo více než 11,6 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, 612 tis. Kč na státní příspěvek na výkon pěstounské péče a 594 tis. Kč na Integrovaný operační program v oblastech intervence zaměstnanosti a sociálních služeb.

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím, zřízeným podle zákona č. 341/2005 Sb., dosáhly **8,7 mld. Kč**, tj. o 2,8 % více než rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 6,1 % (o 496,0 mil. Kč). Na podporu výzkumu, vývoje a inovací těmto organizacím poskytla **Akademie věd ČR** částku 3 864,3 mil. Kč, **Grantová agentura ČR** 1 802,5 mil. Kč, **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** 1 821,6 mil. Kč, **Technologická agentura ČR** 309,6 mil. Kč. Dále uvolnilo **Ministerstvo zemědělství** **517,0 mil. Kč** (z toho 474,6 mil. Kč na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj), **Ministerstvo kultury** 94,1 mil. Kč (z toho na výzkum a vývoj v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků 80,4 mil. Kč), Státní úřad pro jadernou bezpečnost 85,8 mil. Kč (z toho Státnímu ústavu radiační ochrany 52,7 mil. Kč, na radonový program 1,2 mil. Kč a na podporu zahraniční spolupráce TACIS/INSC 1,3 mil. Kč, dále Státnímu ústavu jaderné, chemické a biologické ochrany 29,8 mil. Kč a 800 tis. Kč připadlo na radonový program). Ministerstvo práce a sociálních věcí převedlo veřejným výzkumným institucím 35,6 mil. Kč (z toho 6,7 mil. Kč na společné programy ČR a EU a 144,8 tis. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti), Ministerstvo vnitra 56,5 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 2,2 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 55,8 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí téměř 17,1 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 7,9 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 207,5 tis. Kč a Ústav pro studium totalitních režimů téměř 101,3 tis. Kč.

2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu

Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

Státní podpora stavebního spoření

V průběhu roku 2016 podaly stavební spořitelny v souladu s § 11 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, žádosti o roční zálohy státní podpory za rok 2015 (tzv. 2. a 3. kolo r. 2015) a žádosti o roční zálohu státní podpory za rok 2016 pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí roku 2016 (tzv. 1. kolo r. 2016).

Schválený státní rozpočet na rok 2016 počítal na výplatu státní podpory stavebního spoření s částkou 4,9 mld. Kč. **Vyplaceno** bylo **4 280,4 mil. Kč**, tj. 95,8 % rozpočtu po změnách při úspoře 187,0 mil. Kč.

Průběh čerpání ze státního rozpočtu v roce 2016 byl následující:

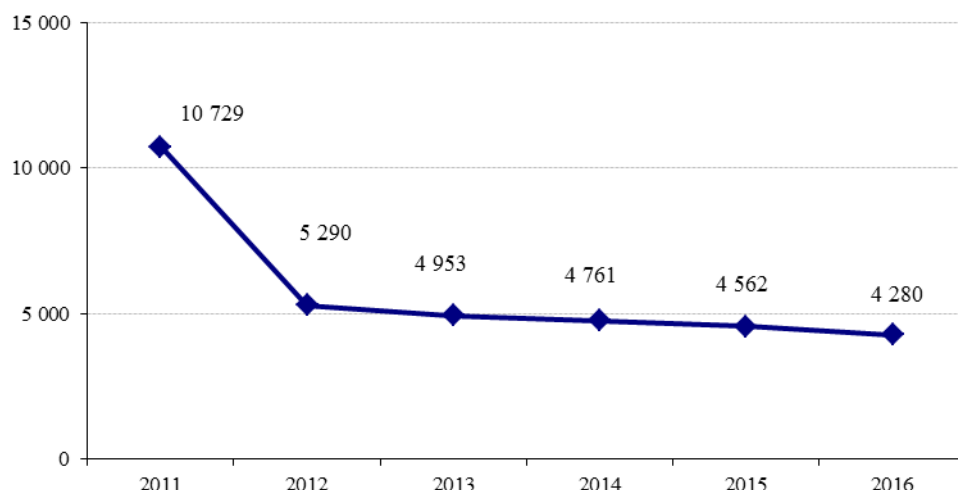
- 2. kolo r. 2015 – 18.4.2016 – 4 136,1 mil. Kč
doplněná žádost – 23.6.2016 – 12 tis. Kč
- 3. kolo r. 2015 – 12.9.2016 – 17,9 mil. Kč
doplněná žádost – 9.9.2016 – 10,9 tis. Kč
vrácení nedůvodně vrácené částky státní podpory – 23.9.2016 – 41,5 tis. Kč
- 1. kolo r. 2016 – 3.10.2016 – 126,3 mil. Kč
doplněná žádost – 21.10.2016 – 18,8 tis. Kč
doplněná žádost – 5.12.2016 – 35,2 tis. Kč

V porovnání s rokem 2015, kdy byla vyplacena státní podpora ve výši 4 562,0 mil. Kč, byla výplata státní podpory v roce 2016 nižší o 281,6 mil. Kč, tj. o 6,2 %. Pokles výdajů souvisel zejména se setrvalým poklesem zájmu o stavební spoření v souvislosti se změnou zákona o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, kterou byla s účinností od 1.1.2011 snížena poskytovaná záloha státní podpory na 10 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, max. však z částky 20 000 Kč, tj. max. 2 000 Kč, přičemž celkový součet záloh státní podpory ke všem smlouvám účastníka v příslušném kalendářním roce nesmí přesáhnout limit 2 000 Kč. Celkový počet smluv o stavebním spoření ve fázi spoření k 31.12.2016 činil 3,312 mil., tj. o 191 tis. smluv méně než ke konci roku 2015.

V roce 2016 bylo podle údajů stavebních spořitelů poskytnutých Ministerstvu financí uzavřeno 403 tis. nových smluv o stavebním spoření. Průměrná cílová částka u smluv uzavřených fyzickými osobami dosáhla výše 384 tis. Kč. Proti roku 2015, kdy byl počet nově uzavřených smluv 373 tis. a průměrná cílová částka u fyzických osob dosáhla výše 371 tis. Kč, došlo v roce 2016 k nárůstu nově uzavřených smluv o 30 tis. (o 8,1 %) při současném zvýšení průměrné cílové částky o 13 tis. Kč (o 3,4 %). Celkový objem naspořené částky k 31.12.2016 dosáhl hodnoty 362,6 mld. Kč, což je o 21,6 mld. Kč méně (o 5,6 %) než ke konci roku 2015.

K 31.12.2016 působilo na finančním trhu v ČR celkem 5 stavebních spořitelů oprávněných k nabízení a poskytování finančních služeb v oblasti stavebního spoření.

Graf č. 18: Státní podpora stavebního spoření v letech 2011 až 2016 (v mil. Kč)

Státní podpora stavebního spoření u smluv uzavřených do 31.12.2003 činila 4 500 Kč ročně, u smluv uzavřených po 1.1.2004 činila 3 000 Kč ročně, od 1.1.2011 (tj. u státní podpory vyplacené za rok 2011 a následující roky) se snížila maximální výše státní podpory na 2 000 Kč ročně, a to bez ohledu na datum uzavření smlouvy.

Státní finanční podpora hypotečního úvěrování

V roce 2016 byly prostředky státního rozpočtu na podporu hypotečního úvěrování použity pouze na podporu hypotečního úvěrování pro osoby mladší 36 let. Tato podpora je poskytována podle nařízení vlády č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jejím účelem je zvýšení dostupnosti dlouhodobých úvěrů poskytovaných komerčními bankami mladým lidem do 36 let na pořízení staršího vlastnického bydlení - příjemcem dotace je v tomto případě fyzická osoba mladší 36 let. Státní rozpočet na rok 2016 počítal pro tuto formu podpory s částkou 1,8 mil. Kč, čerpáno bylo **219,1 tis. Kč**, tj. 12,2 % rozpočtu (úspora téměř 1,6 mil. Kč). Meziročně se tyto výdaje snížily o 94,8 % (o 4,0 mil. Kč). Výdaje na státní finanční podporu hypotečního úvěrování jsou realizovány mimo informační systém programového financování EDS/SMVS. V roce 2016 bylo uzavřeno 101 nových smluv o státní finanční podpoře, přičemž průměrná výše úvěru na byt činila téměř 1,6 mil. Kč, průměrná výše úrokové sazby činila 3,24 % a průměrná doba splácení úvěru 256 měsíců.

Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

Výdaje na realizaci státních záruk byly ve schváleném státním rozpočtu (kapitola VPS) na rok 2016 zahrnuty v celkové výši **1 936,0 mil. Kč**. Z titulu poskytnutých státních záruk byly v průběhu roku 2016 realizovány ze státního rozpočtu splátky rizikových záruk ve výši **1 582,4 mil. Kč**. Rozpočtovaná částka na položce RS 5183 ve výši 1 936,0 mil. Kč nebyla k úhradám splátek rizikových záruk plně vyčerpána. Důvodem jsou zejména státní záruky poskytnuté v roce 2000 v kauze IPB ve prospěch ČSOB a ČNB (viz. níže), kde plnění rozpočtu představovalo 58,8 %. **Celkem** bylo na státní záruky a závazky obdobného charakteru vynaloženo **3 189,8 mil. Kč**.

V roce 2016 nebyla poskytnuta žádná nová státní záruka a byly zcela splaceny dva garantované úvěry. Jednalo se o úvěr z roku 1996, který čerpala Správa železniční dopravní cesty od EIB (200 mil. EUR) na výstavbu a modernizaci II. železničního koridoru. Druhým případem byl úvěr Českých drah z roku 2006 od společnosti EUROFIMA (30 mil. EUR) na

nákup nových vozových jednotek. Na splátkách garantovaných úvěrů Českých drah se, na rozdíl od úvěrů SŽDC, nepodílely prostředky státního rozpočtu.

Tabulka č. 62: Státní záruky (v mil. Kč)

	rozpočet 2016		skutečnost 2016			% plnění
	schválený	po změnách	jistina	úrok	celkem	
Realizace státních záruk	1 936,0	1 921,0	1 459,4	123,0	1 582,4	82,4
v tom:						
záruka za IPB ve prospěch ČNB, ČSOB	500,0	500,0	294,1	0,0	294,1	58,8
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	1 436,0	1 421,0	1 165,3	123,0	1 288,3	90,7
Úhrada závazků SŽDC s.o. podle zákona č. 77/2002 Sb.	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	x
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB od EIB	1 711,0	1 711,0	1 433,2	174,2	1 607,5	93,9
C e l k e m	3 648,0	3 633,0	2 892,6	297,2	3 189,8	87,8

Vlastní realizace státních záruk se tedy týkala Správy železniční dopravní cesty, s.o., kdy se jednalo o splátky úvěrů, které jsou zaručeny státní zárukou podle zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla. Tyto výdaje dosáhly **1 288,3 mil. Kč**, zejména v oblasti železničních koridorů. Realizace státních záruk za úvěry SŽDC se v okamžiku úhrady stávají pohledávkou Ministerstva financí za touto organizací. V roce 2016 byla na základě usnesení vlády č. 898/2016 snížena celková pohledávka z realizovaných záruk za SŽDC ve výši 1 337,2 mil. Kč. Toto prominutí se týkalo dluhů SŽDC z let 2015 a části roku 2016. Výsledná pohledávka za SŽDC k 31.12.2016 činila 636,2 mil. Kč.

V případě státní záruky ve prospěch ČSOB se jedná o poskytnutou záruku z roku 2000 v případě souvisejícím s převzetím aktiv IPB („Smlouva a státní záruka“) a v případě záruky ve prospěch ČNB, rovněž v kauze IPB, se jedná o záruku poskytnutou na základě „Smlouvy a slibu odškodnění“ z roku 2000. V průběhu roku 2016 byla vyplacena částka 294,1 mil. Kč.

Úhrada závazků státní organizaci Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. – rozpočtovaná částka ve výši 1 mil. Kč nebyla čerpána. Uvedená částka měla krýt pouze riziko vyplývající z čerpání kontokorentního úvěru. Společnost SŽDC obsluhu tohoto úvěru hradila z vlastních zdrojů.

Dále byly přímo ze státního rozpočtu hrazeny závazky ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer vystupuje ČMZRB, a to na základě zvláštního režimu jako jistá forma realizace státních záruk. Rozpočtovaná částka 1,711 mld. Kč byla čerpána ve výši více než 1,607 mld. Kč, tj. na 93,9 %.

Podrobný přehled o stavu a vývoji státních záruk je uveden v části III. sešitu D návrhu SZÚ.

Majetková újma peněžních ústavů

Majetková újma peněžních ústavů, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby na individuální a družstevní bytovou výstavbu a půjčky mladým manželům, je hrazena ze státního rozpočtu podle § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Na rok 2016 byla tato položka výjimečně rozpočtována v nulové výši, a to ze dvou důvodů. Prvním z nich je závěr kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce „Peněžní prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa“. Závěr konstatoval, že výdaje určené pro ČSOB, a.s. jsou vynakládány na základě mandátní smlouvy a příjmy – splátky úvěrů jsou příjmem kapitoly Ministerstvo financí. Z toho důvodu byly i náklady v této věci podřazeny v roce 2016 této kapitole. Druhým důvodem je uzavření Dodatku smlouvy č. 1 ke „Smlouvě o úhradě majetkové újmy ze zvýhodněných tzv. sociálních půjček (úvěrů) na individuální bytovou výstavbu a mladým manželům“ uzavřené dne 1.3.2000 mezi Ministerstvem financí a Českou

spořitelnou, a.s., který je účinný od 1. ledna 2016. Na základě tohoto dodatku již nebyly v průběhu roku vypláceny České spořitelně čtvrtletní zálohy na majetkovou újmu, ale celá částka bude na základě prokázané skutečnosti běžného roku vyplacena jednorázově v roce následujícím. Tzn., že v roce 2016 nebyla vyplacena žádná záloha a na rok 2017 byla rozpočtována předpokládaná částka úhrady za skutečnost roku 2016.

Financování zahraničních úvěrů

V souvislosti s **financováním vládních a obdobných úvěrů** poskytnutých do zahraničí byly v roce 2016 realizovány platby na účet ČNB a ČSOB ve výši **14,3 mil. Kč**, tj. 98,1 % rozpočtu při meziročním snížení o 1,4 % (o 202,2 tis. Kč). Platby byly realizovány v souladu s uzavřenými smlouvami. Prostředky byly uvolněny z kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Výdaje na volby

V roce 2016 se uskutečnily nové a řádné volby v pěti termínech. Jednalo se o nové volby do zastupitelstev obcí, řádné volby do zastupitelstev krajů a řádné volby do 1/3 Senátu Parlamentu ČR. V lednu se konaly nové volby v 10 obcích, v dubnu v 5 obcích, v červenci ve 12 obcích a v listopadu v 7 obcích. Řádné volby do zastupitelstev krajů a do 1/3 Senátu Parlamentu ČR se uskutečnily v říjnu. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa (položka VPS 3306) zahrnuty výdaje na volby ve výši 599,7 mil. Kč. K čerpání z této položky bylo z kapitoly VPS uvolněno celkem 532,3 mil. Kč, z toho pro Český statistický úřad 70,6 mil. Kč, pro Ministerstvo vnitra 88,9 mil. Kč a 372,8 mil. Kč pro územní samosprávné celky. Na úhradu nákladů spojených zejména se zpracováním výsledků voleb v roce 2016 vynaložil Český statistický úřad celkem 63,5 mil. Kč (zejména na služby telekomunikací, na nákup služeb pro zajištění zpracování výsledků voleb, na cestovné a kancelářský materiál, atd.), Ministerstvo vnitra poskytlo na zajištění voleb celkem 81,6 mil. Kč (zejména na tisk, kompletaci a distribuci volebních materiálů a hlasovacích lístků, na odměny za pracovní pohotovost a práci přesčas, na odměny za splnění služebního úkolu u složek Policie, na nákup pohonných hmot, atd.) a územně samosprávné celky na organizačně technické zabezpečení voleb 372,8 mil. Kč (podle předběžného vyúčtování bylo využito 303,5 mil. Kč).

Výdaje na volby v roce 2016 dosáhly v souhrnu **518,3 mil. Kč**, z čehož částka 325,0 tis. Kč je finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem za rok 2015 (tyto prostředky obdržely ÚSC v 1. pol. 2016).

Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu EU

Na odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu EU bylo ve státním rozpočtu (kapitola Všeobecná pokladní správa) na rok 2016 vyčleněno **40,5 mld. Kč**, tj. o 3,8 % (o 1,5 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2015, a o 13,4 % (o 4,8 mld. Kč) více než byla skutečnost roku 2015. Rozpočet byl v průběhu roku snížen na 39,4 mld. Kč. Celkem bylo odvedeno **36,7 mld. Kč**, tj. 93,1 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 2,7 % (o 957,8 mil. Kč). Z celku odvod podle daně z přidané hodnoty činil 5,5 mld. Kč, odvod podle hrubého národního důchodu 31,2 mld. Kč, vč. příslušných korekcí. Podrobněji je uvedeno v části Zprávy týkající se finančních vztahů ČR a EU.

Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2016 byl na základě zákona č. 400/2015 Sb. stanoven na 3 780,7 mil. Kč v rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa. **Vyčerpano** bylo **celkem 3 590,6 mil. Kč**, úspora činila 190,05 mil. Kč. Z celku částka

3 575,1 mil. Kč byla rozpočtovými opatřeními uvolněna do rozpočtů kapitol a částka 15,5 mil. Kč byla převedena na účty příjemců podle příslušných titulů. Největší objem prostředků směřoval do kapitoly Všeobecná pokladní správa (71,6 %), a to zejména na dotaci na úhradu ztráty z podpořeného financování pro Českou exportní banku, a.s. dle usnesení vlády č. 954/2016 (částka 2 553,9 mil. Kč). Mimo kapitolu VPS nejvíce prostředků směřovalo do kapitoly Ministerstvo kultury (9,5 %), a to na navýšení rozpočtu na nákup budovy v dražbě pro Národní divadlo podle usnesení vlády č. 98/V/2016 (částka 290,05 mil. Kč) a realizaci projektu Národní oslavy 700. výročí narození císaře Karla IV. podle usnesení vlády č. 41/2016 (částka 50,0 mil. Kč). Další prostředky směřovaly do kapitoly Ministerstvo zemědělství (8,4 %) na zmírnění škod způsobených suchem na zemědělských plodinách a lesních školkách v květnu až říjnu 2015 podle usnesení vlády č. 277/2016 (částka 300,0 mil. Kč). Prostředky do kapitoly Ministerstvo zahraničních věcí (6,5 % objemu uvolněných prostředků) byly určeny na nástroj finanční pomoci uprchlíkům v Turecké republice v podobě bilaterálního příspěvku ČR do rozpočtu EU podle usnesení vlády č. 275/2016 (částka 163,1 mil. Kč), dále jako peněžní dar do Svěreneckého fondu EU pro Sýrii a západní Balkán (MADAD) podle usnesení vlády č. 363/2016 (částka 68,0 mil. Kč) a také na realizaci projektu Národní oslavy 700. výročí narození císaře Karla IV. podle usnesení vlády č. 41/2016 (částka 1,4 mil. Kč), atd.

Na krytí výdajů souvisejících s rozsudky a rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva bylo do kapitoly Ministerstvo spravedlnosti uvolněno celkem 1 832 tis. Kč v návaznosti na postupy odsouhlasené usnesením vlády č. 735/2000.

Podrobné čerpání prostředků z vládní rozpočtové rezervy v roce 2016 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 63: Prostředky uvolněné z vládní rozpočtové rezervy v roce 2016 (v Kč)

titul	v Kč
kap. Ministerstvo spravedlnosti - rozsudky a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen "ESLP") - Švandrlík, Brabcová, Severin, Dekar, Kovářová	824 110
kap. Ministerstvo pro místní rozvoj - realizace projektu Národní oslavy 700. výročí narození císaře Karla IV. (UV č. 41/2016)	20 000 000
kap. Ministerstvo kultury - realizace projektu Národní oslavy 700. výročí narození císaře Karla IV. (UV č. 41/2016)	50 000 000
kap. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - dotace pro Český egyptologický ústav	20 000 000
kap. Národní bezpečnostní úřad - zvýšení běžných výdajů na zajištění kybernetických odborníků a nových zaměstnanců - 11 nových funkčních míst (částečně UV č. 1034/2015)	8 562 723
kap. Ministerstvo zahraničních věcí - realizace projektu Národní oslavy 700. výročí narození císaře Karla IV. (UV č. 41/2016)	1 425 000
kap. Ministerstvo vnitra - zmíňování následků způsobených řešením mimořádné události v areálu muničního skladu u Vrbetic (UV č. 1090/2015)	6 000 000
Dotace Československému ústavu zahraničnímu na rok 2016	500 000
Dotace Majetkové, správní a delimitační unii odborových svazů na ozdravné pobyty dětí a mládeže z dětských domovů a ústavů sociální péče na rok 2016	15 000 000
kap. Ministerstvo spravedlnosti - rozsudky a rozhodnutí ESLP - Eva Hejlová	102 714
kap. Ministerstvo vnitra - poskytnutí peněžního daru do zahraničí (UV č. 257/2016)	20 000 000
kap. Ministerstvo zahraničních věcí - peněžní dar do Světeneckého fondu EU pro Sýrii a západní Balkán (MADAD) - UV č. 363/2016	68 000 000
kap. Ministerstvo práce a sociálních věcí - navýšení finančních prostředků na úhradu nákladů vzniklých podle § 320a zákoníku práce (UV č. 358/2016)	11 000 000
kap. Ministerstvo kultury - navýšení rozpočtu na nákup budovy v dražbě pro Národní divadlo (UV č. 98/V/2016)	290 050 000
kap. Ministerstvo průmyslu a obchodu - realizace Národního akčního plánu rozvoje jaderné energetiky v ČR (UV č. 48/2016)	36 960 000
kap. Ministerstvo průmyslu a obchodu - prostředky na výkon funkce vládního zmocněnce pro jadernou energetiku (UV č. 537/2016)	1 000 000
kap. Ministerstvo zemědělství - zmírnění škod způsobených suchem na zemědělských plodinách a lesních školkách květen až říjen 2015 (UV č. 277/2016)	300 000 000
kap. Ministerstvo spravedlnosti - rozsudky a rozhodnutí ESLP - Miroslav Maslák	270 250
kap. Generální inspekce bezpečnostních sborů - navýšení rozpočtu na výplatu výsluhového příspěvku	3 700 000
kap. Český báňský úřad - softwarové zabezpečení správy úhrad z dobývacího prostoru a vydobytých nerostů dle zákona č. 89/2016 Sb.	1 000 000
kap. Ministerstvo obrany - nařízení vlády o povolání vojáků v činné službě k plnění úkolů Policie ČR v souvislosti s bezpečnostními opatřeními po teroristických útocích v Belgii (UV č. 262/2016)	3 568 209
kap. Ministerstvo zahraničních věcí - nástroj finanční pomoci uprchlíkům v Turecké republice - bilaterální příspěvek ČR do rozpočtu EU - UV č. 275/2016	163 121 187
kap. Všeobecná pokladní správa - dotace na úhradu ztráty z podpořeného financování pro ČEB, a.s. (UV č. 954/2016) - prostředky použity v kapitole VPS	2 553 927 729
kap. Český statistický úřad - navýšení rozpočtu na opravy, údržbu a vybavení krajských správ	15 000 000
kap. Ministerstvo spravedlnosti - rozsudky a rozhodnutí ESLP - Mojmír Krejčí	635 088
C e l k e m	3 590 647 010

3. Čerpání prostředků na platy ve vládou regulované sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Spolu náklady na platy a ostatní osobní výdaje ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, případně podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, činil jejich objem v roce 2016 ve skutečnosti 151 433,5 mil. Kč. Počet takto regulovaných zaměstnanců (přepočtený počet míst na úvazky v celoročním vyjádření) byl ve skutečnosti 422 354 a průměrný plat 28 393 Kč.

Mimořádný význam rozpočtu v platové oblasti je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu zaměstnanců v detailnějším členění, a to podle jednotlivých typů organizací a zaměstnanců. Tyto limity schvaluje vláda s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

3.1. Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady)

Schválený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) ve výši 149 054,8 mil. Kč se po změnách podle § 23 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel a změnách limitů regulace zaměstnanosti u příspěvkových organizací zvýšil na 152 383,7 mil. Kč. Nad tento rámec byly podle § 23 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů (NNV), prostředky z rezervních fondů a další mimorozpočtové zdroje, prostředky v dalších případech povoleného překročení a prostředky vyčleněné z limitů regulace zaměstnanosti (pro rok 2016 v návaznosti na bod I./2. usnesení vlády č. 748/2015) ve výši 4 413,0 mil. Kč a dle § 23 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel nedošlo v platové oblasti k vázání v žádné z rozpočtových kapitol. Skutečné čerpání ve výši 151 443,5 mil. Kč odpovídá 99,4 % rozpočtu po změnách a 96,6 % konečného rozpočtu. Ve skutečnosti došlo k čerpání prostředků rezervního fondu a dalších mimorozpočtových zdrojů ve výši 2 633,1 mil. Kč, NNV ve výši 1 229,2 mil. Kč a prostředků v dalších případech povoleného překročení, prostředků na podporu vědy výzkumu a inovací podle § 10 zákona č. 130/2002 Sb. a prostředků vyčleněných z limitů regulace zaměstnanosti v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 231,6 mil. Kč. Celkový nárůst objemu prostředků proti skutečnosti roku 2015 dosáhl výše 4 343,2 mil. Kč, tj. o 2,95 %.

Schválený rozpočet prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u organizačních složek státu ve výši 80 514,4 mil. Kč se po změnách podle § 23 odst. 1 písm. a) zvýšil na 82 209,7 mil. Kč. Dále byl rozpočet upraven posílením z rezervních fondů ve výši 204,8 mil. Kč, posílením mimorozpočtovými a podobnými prostředky ve výši 21,4 mil. Kč a zapojením NNV ve výši 1 524,8 mil. Kč na svou konečnou úroveň 83 960,8 mil. Kč. Skutečné čerpání je vykázáno ve výši 81 321,6 mil. Kč, což odpovídá 98,9 % rozpočtu po změnách a 96,9 % konečného rozpočtu. Z celkového čerpání bylo z rezervních fondů vyčerpáno 203,8 mil. Kč, mimorozpočtových a podobných prostředků vyčerpáno 21,2 mil. Kč a z NNV vyčerpáno 1 205,2 mil. Kč. Celkový meziroční nárůst objemu prostředků proti skutečnosti roku 2015 dosáhl výše 4 029,0 mil. Kč, tj. o 5,2 %.

Schválený objem nákladů na platy a ostatní osobní náklady u příspěvkových organizací regulovaných vládou ve výši 68 540,4 mil. Kč se po změnách navýšil na konečnou úroveň 72 836,0 mil. Kč. Ve skutečnosti byly náklady čerpány ve výši 70 111,9 mil. Kč, a to včetně čerpání prostředků z rezervních fondů, čerpání příspěvku navýšeného o NNV zřizovatele a dalších mimorozpočtových zdrojů ve výši 2 432,0 mil. Kč a čerpání prostředků v dalších případech povoleného překročení, výdajů na podporu výzkumu a vývoje podle § 10 zákona

č. 130/2002 Sb. a prostředků vyčleněných z limitů regulace zaměstnanosti v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 231,6 mil. Kč. Celkový meziroční nárůst nákladů na platy a ostatní osobní náklady proti skutečnosti roku 2015 byl ve výši 314,2 mil. Kč, tj. navýšení o 0,5 %.

Vývoj objemu prostředků za rok 2016 ve srovnávání s rokem 2015 je ovlivněn následujícími vlivy.

V první řadě jde o samotné meziroční navýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, resp. ostatní osobní náklady mezi schválenými rozpočty na roky 2015 a 2016, kde došlo k navýšení o 9 996 mil. Kč, z čehož nejvýznamnějším vlivem bylo plošné 3% navýšení prostředků na platy ve výši 4 500 mil. Kč a dodatečné 2% navýšení prostředků na platy státních zaměstnanců (zákon o státní službě) ve výši cca 400 mil. Kč. Podrobněji jsou specifiky vývoje oblasti platů mezi rozpočty 2015 a 2016 popsány v rozpočtové dokumentaci, konkrétně Zprávě ke státnímu rozpočtu České republiky na rok 2016, kapitole 4.5 Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci.

Schválený objem prostředků a limit personálních kapacit byl dále na základě rozhodnutí vlády a zmocnění ministra k úpravám limitů regulace zaměstnanosti (bod IV. 2. usnesení vlády 748/2015) ovlivněn rozpočtovými opatřeními podle § 23 odst. 1 písm. a) a povolenými úpravami počtu míst a nákladů na platy a ostatní osobní náklady příspěvkových organizací. Tímto způsobem byl rozpočet platové oblasti navýšen celkem o 3 328,9 mil. Kč, v tom u organizačních složek státu o 1 695,3 mil. Kč a u vládou regulovaných příspěvkových organizací ve výši 1 633,6 mil. Kč. Mezi nejvýraznější úpravy patří navýšení objemu prostředků na platy na měsíce listopad a prosinec 2016 o 5 % pro zaměstnance (vyjma pedagogických a nepedagogických pracovníků v regionálním školství), příslušníky i vojáky v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích ve výši 629,0 mil. Kč (usnesení vlády č. 813 a č. 672 z roku 2016) a navýšení objemu prostředků na platy pro pedagogické pracovníky v regionálním školství o 8 % a pro nepedagogické pracovníky v regionálním školství o 5 % od září roku 2016 ve výši 1 621,4 mil. Kč (usnesení vlády č. 672 z roku 2016). Mezi další výrazné vlivy lze řadit navýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u Ministerstev vnitra a Ministerstva obrany na vrub ostatních provozních výdajů kapitoly Ministerstvo školství na zabezpečení sportovní reprezentace ve výši 170,5 mil. Kč, navýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na vrub ostatních výdajů v kapitole Ministerstvo obrany na odměny vojáků z povolání, zrychlený nábor, přesčasovou službu, pohotovost ve výši 265,6 mil. Kč, navýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí (ústřední orgán a Úřad práce ČR) o 351,8 mil. Kč v souvislosti s dokrytím nadnárodního podílu prostředků OP Z k navýšenému počtu míst z přípravy návrhu státního rozpočtu na rok 2016 a zařazením nových míst včetně prostředků na zabezpečení realizace projektů OP Z. Další vlivy odráží specifiky a potřeby jednotlivých kapitol a průběhu roku 2016, jde například o zajištění prostředků v oblasti projektů spolufinancovaných z prostředků EU/FM, projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jiných programů, které se často rozpočtují v běžných výdajích (mimo platovou oblast) a během roku se podle schválených projektů do platové oblasti vhodně alokují, dále potřeby zajištění zahraničních expertů a misí, či posílení v souvislosti na zajištění dodatečných či opakovaných voleb.

V organizačních složkách státu došlo rovněž k zapojení prostředků podle § 23 odst. 1 písm. b), tj. posílení rozpočtu rezervními fondy, mimorozpočtovými a podobnými prostředky a NNV. Skutečně vyčerpáno bylo z rezervních fondů 203,8 mil. Kč, z čehož největší podíl čerpání je vykázán u Státního ústavu pro kontrolu léčiv ve výši 178,7 mil. Kč a u Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv ve výši 13,5 mil. Kč v souvislosti s tím, že za provádění odborných úkonů vybírají ústavy náhrady výdajů, přičemž tyto náhrady

nejdou příjmem rozpočtu podle rozpočtových pravidel, ale jsou příjmem ústavů jako mimorozpočtový zdroj, který je používán pro zajištění činnosti. Významný podíl v čerpání představuje čerpání NNV, které v roce 2016 bylo na úrovni 1 205,2 mil. Kč, z čehož nejvyšší čerpání vykazuje Ministerstvo spravedlnosti ve výši 422,1 mil. Kč (z toho např. 39 mil. Kč na platy civilních zaměstnanců Vězeňské služby ČR, 67,9 mil. Kč na platy civilních zaměstnanců KS v Hradci Králové, Ústí nad Labem, Plzni, 31,4 mil. Kč na platy civilních zaměstnanců Městského a Krajského soudu v Praze, 14,5 mil. Kč na platy zaměstnanců Probační a mediační služby aj.), Ministerstvo zemědělství ve výši 283,3 mil. Kč (z toho 184,9 mil. Kč na platy zaměstnanců Státního pozemkového úřadu, 84,6 mil. Kč na platy zaměstnanců ústředního orgánu aj.), Ministerstvo vnitra ve výši 80,8 mil. Kč, Ministerstvo obrany ve výši 61,2 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví ve výši 48,5 mil. Kč, Úřad vlády ve výši 44,5 mil. Kč či Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 40,0 mil. Kč.

Základní přehled demonstuje následující tabulka.

Tabulka č. 64: Prostředky na platy a OPPP (OON) ve vládou regulované sféře (v mil. Kč)

Organizační členění	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016			Skutečnost 2016	Plnění RZ v %	Plnění KR v %	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný ²⁾ (KR)						
a	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu ¹⁾	77 292,6	80 514,4	82 209,7	83 960,8	81 321,6	98,9	96,9	-888	-2 639	105,2
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	36 613,4	38 560,3	39 528,6	40 964,8	38 934,9	98,5	95,0	-594	-2 030	106,3
Platy příslušníků a vojáků	31 816,4	34 041,4	34 429,4	34 501,2	34 434,1	100,0	99,8	5	-67	108,2
Platy státních státních zástupců a odvození	1 706,5	1 550,8	1 550,8	1 550,9	1 531,5	98,8	98,7	-19	-19	89,7
Ostatní platby za provednou práci	7 155,6	6 362,0	6 700,9	6 943,8	6 421,1	95,8	92,5	-280	-523	89,7
Příspěvkové organizace	69 797,7	68 540,4	70 174,0	72 836,0	70 111,9	99,9	96,3	-62	-2 724	100,5
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	66 187,7	67 420,1	69 002,1	70 987,7	69 002,5	100,0	97,2	0	-1 985	104,3
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	62 123,1	63 303,9	64 730,0	66 401,4	64 634,8	99,9	97,3	-95	-1 767	104,0
Ostatní platby za provednou práci	3 610,0	1 120,3	1 171,9	1 848,3	1 109,4	94,7	60,0	-62	-739	30,7
OSS a PO celkem	147 090,3	149 054,8	152 383,7	156 796,7	151 433,5	99,4	96,6	-950	-5 363	103,0

1) v rozpočtu po změnách, konečném rozpočtu a skutečnosti roku 2016 obsahuje objem prostředků na rozpočtové položce 5019

2) u PO pouze odvozen

ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

Z tabulky je zřejmé, že objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci u organizačních složek státu meziročně vzrostl o 5,2 %. U příspěvkových organizací dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní osobní náklady o 0,5 %. Objem prostředků na platy v regionálním školství vzrostl meziročně o 4,0 %.

Podrobný přehled o čerpání objemů prostředků za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě H v tabulce č. 3 a dále v sešitě G v tabulce č. 11.

3.2. Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující tabulka:

Tabulka č. 65: Počet zaměstnanců ve vládou regulované sféře

Organizační členění	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016			Skutečnost 2016	k RZ v %	k KR v %	Rozdíl skutečnost a RZ	Rozdíl skutečnost a KR	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)						
a	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu	190 438	201 126	201 957	202 137	192 312	95,2	95,1	-9 645	-9 825	101,0
Zaměstnanci ZP a ZSS	107 588	113 372	114 165	114 345	107 506	94,2	94,0	-6 659	-6 839	99,9
Příslušníci a vojáci	81 581	86 381	86 419	86 419	83 526	96,7	96,7	-2 893	-2 893	102,4
Státní zástupci a odvození	1 269	1 373	1 373	1 373	1 280	93,2	93,2	-93	-93	100,9
Příspěvkové organizace	232 007	236 165	235 855	241 079	230 042	97,5	95,4	-5 813	-11 037	99,2
Zaměstnanci ZP a ZSS	232 007	236 165	235 855	241 079	230 042	97,5	95,4	-5 813	-11 037	99,2
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	218 509	222 088	221 638	226 564	216 356	97,6	95,5	-5 282	-10 208	99,0
OSS a PO celkem	422 445	437 291	437 812	443 216	422 354	96,5	95,3	-15 458	-20 862	100,0

*) u PO pouze odvozen

ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

V průběhu roku 2016 došlo díky povoleným úpravám k celkovému zvýšení schváleného limitu (v rámci usnesení vlády 748 z roku 2015) o 521 míst v celoročním vyjádření, a to především vlivem zajištění sportovní reprezentace v kapitolách Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany (481 míst) a navýšením míst v Úřadu práce ČR na zajištění realizace projektů OP Z. Další dílčí nárůsty byly spojeny především s realizací projektů spolufinancovaných ze zahraničních prostředků, konkrétními rozhodnutími, resp. usneseními vlády, či v návaznosti na provedené optimalizační změny v parametrech, které nebylo možno přesně odhadnout v době sestavování parametrů návrhu státního rozpočtu na rok 2016 (týká se zejména oblasti regionálního školství).

Skutečný počet funkčních míst v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích se pak meziročně snížil o 91 přepočtených míst, to je o 0,02 %.

Neobsazeno zůstalo v ročním průměru 15 458 míst, tj. 3,17 % Ministerstvem financí upraveného počtu funkčních míst v roce 2016. Tento údaj je však zkreslen čerpáním mimorozpočtových zdrojů, prostředků z rezervních fondů, NNV či personálních limitů vyčleněných z limitů regulace zaměstnanosti (v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), neboť v návaznosti na tyto zdroje mohly kapitoly za určitých podmínek v roce 2016 překročit počet zaměstnanců. To se pak promítá do údajů ohledně skutečnosti, přičemž v Ministerstvem financí upraveném rozpočtu toto zohledněno není.

Podrobný přehled o počtech zaměstnanců za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě H v tabulce č. 3 a dále v sešitě G v tabulce č. 10.

3.3. Průměrné platy

Proti roku 2015, kdy byl zaznamenán meziroční nárůst průměrných platů ve výši 3,9 %, došlo v roce 2016 k nárůstu průměrných platů o 5,6 %. V následující tabulce je uveden přehled o vývoji průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích.

Tabulka č. 66: Průměrné platy ve vládou regulované sféře (v Kč)

Organizační členění	Skutečnost	Rozpočet 2016			Skutečnost	k RZ	k KR	Rozdíl	Rozdíl	Meziroční
	2015	Schválený	Po změnách (RZ)	Konečný *) (KR)	2016	v %	v %	skutečnost a RZ	skutečnost a KR	index v %
a	1	2	3	4	5	(5:3)	(5:4)	(5-3)	(5-4)	(5:1)
Organizační složky státu	30 691	30 724	31 157	31 751	32 456	104,2	102,2	1 299	705	105,8
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	28 359	28 344	28 853	29 855	30 181	104,6	101,1	1 327	326	106,4
Platy příslušníků a vojáků	32 500	32 840	33 200	33 269	34 355	103,5	103,3	1 155	1 086	105,7
Platytátních zástupců a odvození	112 064	94 123	94 123	94 131	99 704	105,9	105,9	5 581	5 573	89,0
Příspěvkové organizace	23 774	23 790	24 380	24 538	24 996	102,5	101,9	616	458	105,1
Platy zaměstnanců ZP a ZSS	23 774	23 790	24 380	24 538	24 996	102,5	101,9	616	458	105,1
z toho: RgŠ MŠMT a ÚSC	23 692	23 753	24 338	24 423	24 895	102,3	101,9	558	472	105,1
OSS a PO celkem	26 892	26 979	27 506	27 828	28 393	103,2	102,0	887	565	105,6

*) u PO pouze odvozen

ZP - zákoník práce; ZSS - zákon o státní službě

Meziroční změny průměrných platů jsou v jednotlivých resortech rozdílné. Mezi hlavní faktory růstu průměrných výdělků patří 3% meziroční navýšení objemu prostředků na platy (a dodatečné 2% navýšení pro státní zaměstnance na dopady implementace zákona o státní službě), navýšení objemu prostředků na platy pro pedagogické pracovníky v regionálním školství o 8 % (tarifní stupnice o 6 %) a pro nepedagogické pracovníky v regionálním školství o 5 % (tarifní stupnice o 4 %) od září roku 2016 a svou měrou se rovněž podílí i 5% navýšení objemu prostředků na platy od listopadu a prosince 2016 (tarifní stupnice o 4 %). Dále do vývoje průměrných platů zasáhly i diferencované úpravy prostředků na platy a počtu zaměstnanců při návrhu státního rozpočtu na rok 2016, provedení změn během roku, nenaplnění počtu tabulkových míst, či využití NNV.

Platy příslušníků a vojáků rostly o 5,7 %, platy zaměstnanců a státních zaměstnanců o 6,4 %, platy státních zástupců a od nich odvozených meziročně klesly o 11,0 %. Tento pokles, stejně jako meziroční pokles výdajů v oblasti ostatních plateb za provedenou práci (kde jsou rozpočtovány platy ústavních činitelů), je způsoben tím, že v roce 2015 byl objem výrazně posílen v souvislosti s jednorázovou kompenzací v návaznosti na rozsudek Nejvyššího soudu Cdo 1440/2014-456; usnesení vlády č. 90, 231 a 358 z roku 2015. Platy zaměstnanců příspěvkových organizací vzrostly o 5,1 %.

Podrobný přehled o průměrných platech za jednotlivé kapitoly, typy organizací a kategorie zaměstnanců je uveden v sešitě H v tabulce č. 3.

3.4. Srovnání průměrných platů mezi sférami národního hospodářství

Podle předběžných údajů Českého statistického úřadu uveřejněných ke dni 10. března 2017 o průměrné hrubé měsíční mzdě na přepočtené počty za rok 2016 bylo v národním hospodářství celkem dosaženo průměrného výdělku 27 589 Kč a proti výdělku roku 2015 ve výši 26 467 Kč došlo k meziročnímu zvýšení o 4,2 %, tj. o 1 122 Kč. V podnikatelské sféře dosáhla průměrná mzda 27 483 Kč a proti minulému roku vzrostla o 4,2 %, tj. o 1 096 Kč. Průměrná mzda nepodnikatelské sféry, která zahrnuje i vládou regulovanou sféru, dosáhla výše 28 076 Kč a meziročně tak vzrostla o 4,6 %, tj. o 1 246 Kč. V předchozích odstavcích popsaná vládou regulovaná sféra (OSS a PO) vzrostla o 5,6 %, tj. průměrně o 1 501 Kč.

Lze tedy konstatovat, že meziroční nárůst mezd ve všech sférách byl relativně vyrovnaný, v rozmezí od 4,2 % do 5,6 %. Podrobnější srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách (na přepočtené osoby) je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č. 67: Porovnání průměrných platů/mezd podle sfér hospodářství (přepočtené osoby)

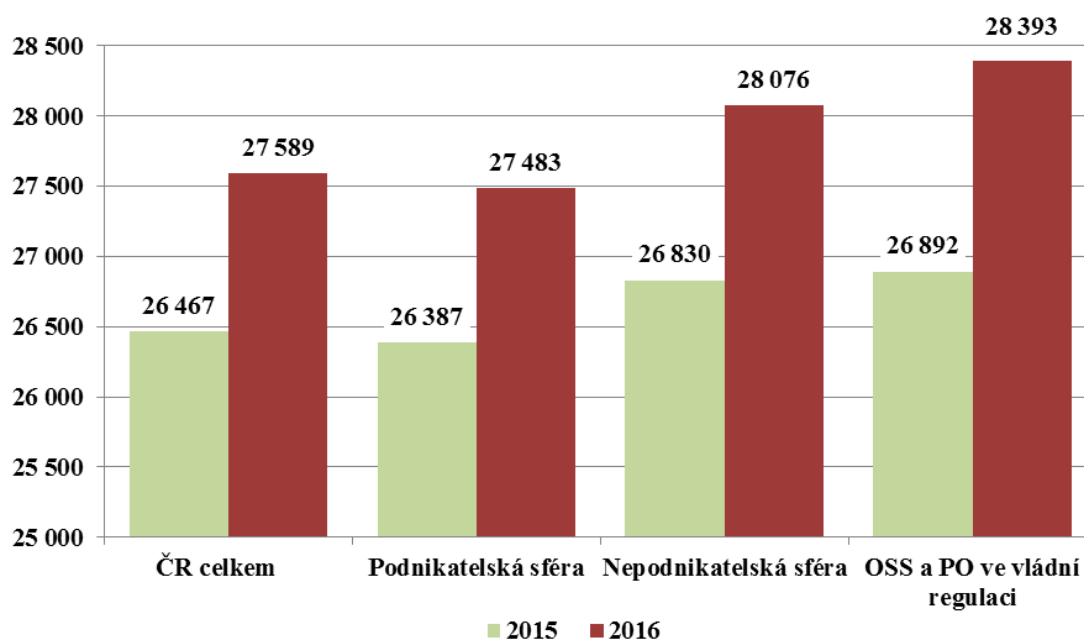
Sféry	2015				2016				
	Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %	Meziročně rozdíl v Kč	Index ku NH v %	Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %	Meziročně rozdíl v Kč	Index ku NH v %	Změna ku NH v %
Národní hospodářství	26 467	102,7	699	100,0	27 589	104,2	1 122	100,0	100,0
Z toho:									
Podnikatelská sféra	26 387	102,5	645	99,7	27 483	104,2	1 096	99,6	99,9
Nepodnikatelská sféra	26 830	103,7	946	101,4	28 076	104,6	1 246	101,8	100,4
Z toho:									
OSS a PO ve vládní regulaci	26 892	103,9	1 012	101,6	28 393	105,6	1 501	102,9	101,3

Zdroj: ČSÚ a MF

Výše uvedené trendy se promítají i do vývoje reálných mezd. V roce 2016 úroveň reálné mzdy v národním hospodářství vzrostla o 3,5 %. Ve sféře organizačních složek státu a příspěvkových organizací reálné mzdy vzrostly o 4,9 %.

V následujícím grafu jsou znázorněny průměrné platy podle jednotlivých sfér národního hospodářství včetně vládou regulované sféry.

Graf č. 19: Vývoj nominálních mezd v letech 2015 a 2016 (v Kč)

Zdroj: ČSÚ a MF

Z grafického znázornění a z výše uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů je rovnoměrná. Vyšší příjmy v nepodnikatelské sféře, do které patří i organizační složky státu a příspěvkové organizace, jsou způsobeny několika faktory. Vládou regulovaná sféra se od ostatních sfér národního hospodářství odlišuje zejména vyšším podílem zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním, vyšší průměrnou délkou praxe zaměstnanců, nižší fluktuací apod. Tomu také odpovídá průměrný plat ve vládou regulované sféře, který je v roce 2016 o 804 Kč vyšší než průměrný plat v národním hospodářství jako celku.

4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu

4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění

Ve schváleném rozpočtu na rok 2016 byly kapitálové výdaje obsaženy v **celkovém objemu 78,5 mld. Kč**, což představovalo 6,3 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2015 to bylo 6,2 %) a meziroční zvýšení proti schválenému rozpočtu roku 2015 o 2,7 mld. Kč, tj. o 3,6 %, resp. proti skutečnosti roku 2015 snížení o 97,1 mld. Kč, tj. o 55,3 %. Významný vliv na meziroční pokles rozpočtovaných kapitálových výdajů (rozpočet 2016/skutečnost 2015) má ukončení programového období 2007-2013 v roce 2015 a náběh nového programového období 2014-2020, který s ohledem na připravenost programů a projektů je pomalejší. V kapitole Všeobecná pokladní správa je pokles kapitálových výdajů o 1,5 mld. Kč ovlivněn skutečností, že v roce 2016 již nejsou rozpočtovány výdaje na odstraňování škod a obnovu částí území ČR poškozených povodněmi v květnu a v červnu 2013. Příslušné programy budou dofinancovány z prostředků, které jsou k dispozici na základě provedených rozpočtových opatření z minulého období. Ve skutečném čerpání kapitálových výdajů v jednotlivých letech je obsaženo i zapojení nároků z nespotebovaných výdajů z minulých let (v roce 2016 ve výši 39,2 mld. Kč, v roce 2015 v částce 61,7 mld. Kč).

Z celkové částky 78,5 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy (28,0 mld. Kč, tj. 35,6 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), Ministerstvo pro místní rozvoj (10,5 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (6,4 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (6,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (6,1 mld. Kč), Ministerstvo obrany (3,6 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (3,3 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (2,4 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (2,4 mld. Kč), Ministerstvo financí (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,4 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,4 mld. Kč) atd.

K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva dopravy (o 11,5 mld. Kč), Ministerstva financí (o 0,5 mld. Kč) a Ministerstva vnitra (o 0,7 mld. Kč). **Pokles** byl naopak vykázán zejména u Ministerstva zemědělství, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a u kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Z celkových rozpočtovaných kapitálových výdajů ve výši 78,5 mld. Kč tvoří 33,2 mld. Kč kapitálové výdaje kryté příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů a 45,3 mld. Kč výdaje státního rozpočtu ČR.

Z druhového hlediska byly kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (29,4 mld. Kč, z toho 29,2 mld. Kč investiční transfery státním fondům), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (9,0 mld. Kč), investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (9,0 mld. Kč), investiční transfery podnikatelským subjektům (6,6 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně 4,1 mld. Kč) atd.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl v průběhu roku 2016 rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 7,7 mld. Kč na 86,2 mld. Kč**. Nejvíce byl rozpočet kapitálových výdajů zvýšen v kapitole Ministerstvo životního prostředí – o 3,0 mld. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj o 1,5 mld. Kč, Ministerstvo obrany o 1,0 mld. Kč, Ministerstvo zdravotnictví o 696 mil. Kč, Ministerstvo dopravy o 673 mil. Kč, Ministerstvo financí o 430 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství o 376 mil. Kč, Ministerstvo kultury o 339 mil. Kč, Akademie věd ČR o 146 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu o 141 mil. Kč, Ministerstvo spravedlnosti o 130 mil. Kč a Kancelář prezidenta republiky o 100 mil. Kč. Kapitálové výdaje byly v průběhu roku navyšovány např. přesuny v rámci rozpočtu příslušné kapitoly

(z běžných výdajů), přesuny prostředků mezi jednotlivými kapitolami, jakož i přesuny na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, resp. též přesuny z běžných výdajů do investičních výdajů kapitol. U Ministerstva životního prostředí byly zvýšeny především investiční transfery krajům, obcím a podnikatelským subjektům v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014+ a Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, a to např. na změnu technologie vytápění (kotlíkové dotace), udržitelné využívání zdrojů energie, využití komunálních odpadů, čištění odpadních vod a nakládání s kaly, zlepšování stavu přírody a krajiny apod. U Ministerstva pro místní rozvoj byly zvýšeny především investiční výdaje v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ a OP Technická pomoc 2014+ v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje. U Ministerstva obrany byl zvýšen rozpočet např. na pořízení dopravních prostředků včetně terénních automobilů a nakladačů kontejnerů pro potřeby bezpečnostních složek ozbrojených sil, Armády ČR a zahraniční vojenské pomoci. Byly též zvýšeny investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (vojenským nemocnicím, na vybudování vodovodu a kanalizace, na plynofikaci, teplofikaci a rekonstrukci vodovodu apod.) a podnikatelským subjektům (na výzkum a vývoj v oblasti obrany). U Ministerstva zdravotnictví byly nejvíce zvýšeny investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím – fakultním nemocnicím a vysoce specializovaným pracovištím a jednooborovým zařízením lůžkové péče a na výzkum a vývoj ve zdravotnictví. U Ministerstva dopravy se nejvíce zvýšil rozpočet investičních transferů obcím na bezpečnost silničního provozu, investičních transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury a transferů podnikatelským subjektům na nákup a obnovu drážních vozidel a na výstavbu a technickou obnovu železničních drah, vše převážně v rámci Operačního programu Doprava-CF a Operačního programu Doprava 2014+. U Ministerstva financí se zvýšení rozpočtu nejvíce týkalo zvýšení stávající majetkové účasti státu ve společnosti THERMAL – F, a.s., a to formou zvýšení základního kapitálu úpisem nově emitované akcie o jmenovité hodnotě 300 mil. Kč (usn. vlády č. 507/2016), dále pak pořízení dopravních prostředků Celní správou a Finanční správou a výpočetní techniky v oblasti Celní správy. U Ministerstva zemědělství byly zvýšeny rozpočtované prostředky na pořízení budov a staveb, na investiční transfery podnikatelským subjektům zejména na podnikání a restrukturalizaci v zemědělství a potravinářství, a na transfery obcím na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a na zabezpečení pitnou vodou (částečně převodem prostředků z kapitoly OSFA a VPS, viz níže). U Ministerstva kultury byl zvýšen rozpočet na obnovu a rozvoj národních kulturních institucí především v oblasti divadelní a knihovnické činnosti a na podporu reprodukce majetku regionálních kulturních obecně prospěšných společností. U Akademie věd ČR byl posílen rozpočet především u investičních transferů na podporu veřejných výzkumných institucí podle zhodnocení jimi dosažených výsledků. U Ministerstva průmyslu a obchodu šlo především o navýšení investičních transferů podnikatelským subjektům a příspěvkovým organizacím v rámci Operačního programu pro podnikání, inovace a konkurenceschopnost a na technický útlum důsledků hornické činnosti. U Ministerstva spravedlnosti byly navýšeny investiční prostředky zejména na pořízení strojů a zařízení, budov a staveb, výpočetní techniky a programového vybavení v oblasti Vězeňské služby, soudů a státních zastupitelstev. Kancelář prezidenta republiky posílila rozpočet investičních výdajů v oblasti Pražského hradu a zámku Lány.

Největší snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů – o 380 mil. Kč bylo realizováno u kapitoly Operace státních finančních aktiv, přičemž šlo o převody prostředků do jiné rozpočtové kapitoly: Ministerstvu zemědělství byla převedena částka 330 mil. Kč na zabezpečení obcí pitnou vodou a na jiné vodohospodářské akce prováděné tímto ministerstvem a spolufinancované z kapitoly OSFA, a 60 mil. Kč na snížení povodňových

rizik v povodí horního toku řeky Opavy (vodní nádrž Nové Heřminovy). U kapitoly Všeobecná pokladní správa (snížení celkem o 208 mil. Kč) se snížení týkalo především převodu prostředků na pozemkové úpravy (investiční část) Ministerstvu zemědělství. Snížení u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (o 181 mil. Kč) bylo provedeno zejména u výdajů na výzkum, experimentální vývoj a inovace. U ostatních kapitol bylo snížení investičních výdajů realizováno v menším rozsahu.

Přehled o vývoji a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu podává následující tabulka.

Tabulka č. 68: Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (v mil. Kč)

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE UKAZATEL	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Plnění v %	Rozdíl	Index 2016/2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Státní rozpočet celkem	175 659	78 521	86 172	84 274	97,8	-1 898	48,0
v tom:							
Investiční nákupy a související výdaje	16 104	11 117	12 237	11 293	92,3	-944	70,1
Nákup akcií a majetkových podílů	3 345	1 060	1 360	1 850	136,0	490	55,3
Investiční transfery podnikatelským subjektům	44 312	6 595	7 203	10 584	146,9	3 381	23,9
Investiční transfery neziskovým a pod. organizacím	2 024	1 036	869	975	112,2	106	48,2
Invest. transfery veř. rozpočtům ústřední úrovně	44 745	29 400	29 050	27 801	95,7	-1 249	62,1
Invest. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	45 781	4 056	6 532	21 328	326,5	14 796	46,6
z toho: obcím	22 925	3 903	4 487	8 199	182,7	3 712	35,8
krajům	2 351	153	2 044	3 547	173,5	1 503	150,9
regionálním radám	20 505			9 582	9 582	9 582	46,7
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	18 127	9 015	9 632	8 481	88,1	-1 151	46,8
Investiční transfery obyvatelstvu	622	1	18	958		940	154,0
Investiční transfery do zahraničí	129	173	132	132	99,9		101,9
Ostatní kapitálové výdaje	469	16 068	19 139	872	4,6	-18 267	186,2

Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu čerpány ve výši **84,3 mld. Kč**, což bylo o 1,9 mld. Kč, tj. o 2,2 % méně než činil rozpočet po změnách. Na celkovém čerpání rozpočtu se podílel základní rozpočet kapitol ve výši 44,0 mld. Kč, zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů vytvořených v předchozích obdobích v částce 39,2 mld. Kč, posílení rozpočtu rezervním fondem ve výši 728 mil. Kč a posílení rozpočtu ostatními mimorozpočtovými a podobnými prostředky částkou 293 mil. Kč.

Na celkových kapitálových výdajích ve výši 84,3 mld. Kč se podílely tuzemské zdroje částkou 46,1 mld. Kč, tj. 54,7 % a zahraniční zdroje částkou 38,2 mld. Kč, tj. 45,3 %.

Proti roku 2015 byly celkové skutečné kapitálové výdaje nižší o 91,4 mld. Kč, tj. o 52,0 %. Meziročně se kapitálové výdaje snížily zejména z důvodu poklesu výdajů na financování společných programů EU a ČR, když v předchozím roce 2015 bylo čerpání těchto výdajů mimořádně vysoké z důvodu končícího programového období 2007-2013 a dočerpávání prostředků v druhé polovině roku 2015 (V roce 2015 bylo čerpání celkových kapitálových výdajů dle „nástrojů“ EU ve výši 145,7 mld. Kč, zatímco v roce 2016 to bylo pouze 39,9 mld. Kč, tj. pokles o 105,8 mld. Kč.). S uvedeným poklesem počítal i stanovený rozpočet na rok 2016, přesto byla jeho původně schválená výše překročena o 5,8 mld. Kč. Kapitálové výdaje se meziročně nejvíce snížily u investičních transferů podnikatelským subjektům (o 33,7 mld. Kč), veřejným rozpočtům územní úrovně (o 24,5 mld. Kč, pokles vykázán ve vztahu k rozpočtům obcí, DSO a regionálních rad), veřejným rozpočtům ústřední úrovně (o 16,9 mld. Kč), příspěvkovým organizacím (o 9,6 mld. Kč), dále u investičních nákupů a souvisejících výdajů (o 4,8 mld. Kč), u nákupu akcií a majetkových podílů (o 1,5 mld. Kč) a u transferů neziskovým a podobným organizacím (o 1,0 mld. Kč). Naproti tomu meziroční nárůst vykázaly investiční transfery krajům (o 1,2 mld. Kč), „ostatní kapitálové výdaje“ (o 403 mil.

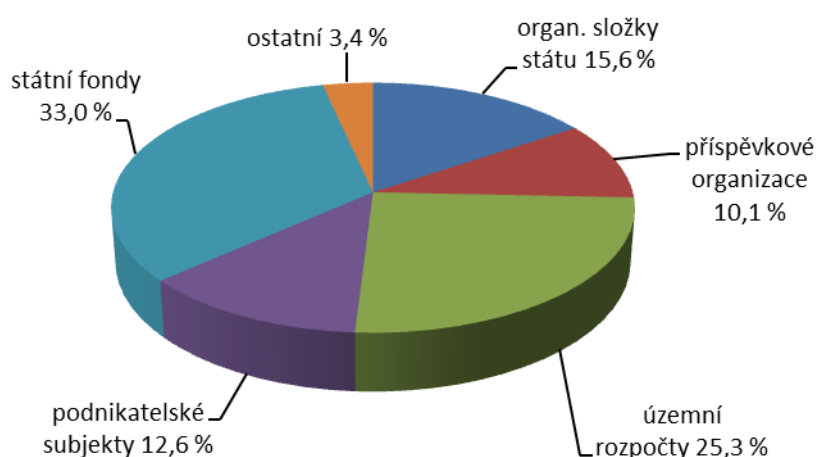
Kč), investiční transfery obyvatelstvu (o 336 mil. Kč) a investiční transfery do zahraničí (o 3 mil. Kč).

Na celkových skutečných kapitálových výdajích státního rozpočtu ve výši 84,3 mld. Kč se podílely především tyto „nástroje“ (dle rozpočtové skladby jde o fondy, programy a projekty Evropské unie a podobné instituty): Operační program Doprava 2014+ (14,9 mld. Kč), Regionální operační programy (9,6 mld. Kč), Operační program Doprava – CF (3,4 mld. Kč), Integrovaný operační program (2,8 mld. Kč), Operační program Životní prostředí 2014+ (1,9 mld. Kč), Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (1,2 mld. Kč), Operační program Podnikání a inovace (1,2 mld. Kč), Finanční mechanismy (621 mil. Kč), Operační program Praha Konkurenceschopnost (563 mil. Kč), Operační program Životní prostředí – ERDF (171 mil. Kč), Program rozvoje venkova 2014+ ÚO (142 mil. Kč), Komunitární programy 2014+ (106 mil. Kč) a další programy. Na kapitálové výdaje mimo programy, projekty, finanční mechanismy apod. (evidované jako „bez nástroje“ a bez prostředků NATO, přibližně odpovídající „tuzemským zdrojům“) bylo vynaloženo celkem 44,4 mld. Kč.

Z kapitol státního rozpočtu **největší meziroční pokles skutečných kapitálových výdajů** – o 27,0 mld. Kč – zaznamenalo Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 22,6 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (o 11,9 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (o 11,7 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 6,3 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (o 6,0 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (o 4,5 mld. Kč), kapitola Všeobecná pokladní správa (o 2,0 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (o 253 mil. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 363 mil. Kč). Na druhé straně největší **meziroční zvýšení** těchto výdajů vykázalo Ministerstvo financí (o 684 mil. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (171 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (o 132 mil. Kč), Bezpečnostní informační služba (o 104 mil. Kč) a Český telekomunikační úřad (o 66 mil. Kč). **Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu klesl z 13,5 % v roce 2015 na 6,9 % v roce 2016.**

Dále je uveden podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2016.

Graf č. 20: Struktura kapitálových výdajů

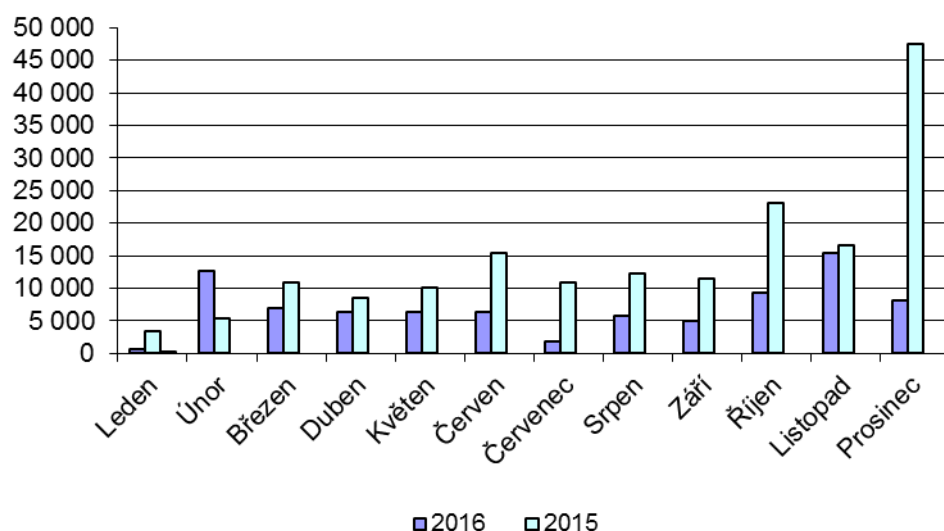
Z grafu je patrné, že **největší podíl kapitálových výdajů** byl v roce 2016 **transferován veřejným rozpočtům ústřední úrovně** – celkem 27,8 mld. Kč, tj. 33,0 % celkových kapitálových výdajů (z toho transfery SFDI 27,3 mld. Kč, státní fondy v působnosti Ministerstva kultury 180 mil. Kč, SZIF 145 mil. Kč a SFŽP 6 mil. Kč). Veřejným rozpočtům

územní úrovni bylo poskytnuto 21,3 mld. Kč, tj. 25,3 %, podnikatelským subjektům 10,6 mld. Kč, tj. 12,6 % a příspěvkovým organizacím 8,5 mld. Kč, tj. 10,1 %. Organizační složky státu čerpaly 13,1 mld. Kč, což představovalo 15,6 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu. Na ostatní subjekty připadlo 2,9 mld. Kč a 3,4 % podíl.

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku 2016 bylo vyrovnanější než v předchozích letech, jenom o trochu více soustředěno do druhé půlky roku, což zpravidla souvisí s procesem přípravy a schvalování projektů, s posuny výběrových řízení (též z důvodu vznášení námitek nevybraných uchazečů) a následnou realizací prostředků. Z celkových kapitálových výdajů roku 2016 bylo v prvním čtvrtletí roku čerpáno 24 % výdajů, ve druhém čtvrtletí 22 %, ve třetím pak 15 % a ve čtvrtém 39 % výdajů.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2016 a 2015 ukazuje následující graf.

Graf č. 21: Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2016 a 2015 (v mil. Kč)

Pozn.: Údaje podle pokladního plnění státního rozpočtu

V následující tabulce je uveden **přehled výdajů rozpočtových kapitol s rozhodujícím podílem** na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (údaje po vyloučení transferů a půjčených prostředků územním rozpočtům).

Tabulka č. 69: Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (v mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2015	Skutečnost 2016	Index 2016/2015
Státní rozpočet celkem (bez transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně, T6-P634-P644) z toho:	129 877	62 946	48,5
Ministerstvo dopravy	45 617	32 695	71,7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	12 174	5 605	46,0
Ministerstvo obrany	4 335	4 381	101,1
Ministerstvo zemědělství	9 649	2 617	27,1
Ministerstvo vnitra	7 167	2 520	35,2
Ministerstvo zdravotnictví	3 015	2 474	82,1
Ministerstvo životního prostředí	13 443	2 236	16,6
Ministerstvo průmyslu a obchodu	24 038	1 760	7,3
Ministerstvo financí	1 063	1 747	164,3
Ministerstvo kultury	1 462	1 440	98,5
Všeobecná pokladní správa	3 345	1 050	31,4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 253	1 003	80,0
Akademie věd České republiky	919	833	90,6
Ministerstvo spravedlnosti	467	638	136,6
Ministerstvo pro místní rozvoj	985	601	61,0
Ministerstvo zahraničních věcí	139	271	195,0
Český úřad zeměměřický a katastrální	201	172	85,6

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (bez investičních transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně) **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 51,9 %**, dále Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 8,9 %, Ministerstvo obrany 7,0 %, Ministerstvo zemědělství 4,2 %, Ministerstvo vnitra 4,0 %, Ministerstvo zdravotnictví 3,9 %, Ministerstvo životního prostředí 3,6 %, Ministerstvo průmyslu a obchodu 2,8 %, Ministerstvo financí 2,8 %, Ministerstvo kultury 2,3 % atd.

Ministerstvo dopravy čerpalo kapitálové výdaje (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) ve výši **32,7 mld. Kč**, což bylo o 12,9 mld. Kč méně než v roce 2015 (z toho 9,4 mld. Kč tvořily nároky z nespotebovaných výdajů). Největší objem kapitálových výdajů byl vynaložen formou investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně. Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI) byla poskytnuta částka ve výši 27,3 mld. Kč (z toho dotace EU 14,6 mld. Kč) do oblasti dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu, když prostředky byly Fondem použity v rámci Operačního programu Doprava 2014+, Operačního programu Doprava – CF a Komunitárních programů 2014+ především na výstavbu a modernizaci, opravy a údržbu silnic a dálnic (převážně prostřednictvím státní příspěvkové organizace Ředitelství silnic a dálnic), na výstavbu, modernizaci, opravy a údržbu celostátních a regionálních drah (Správa železniční dopravní cesty, s.o.). Kromě výdajů na operační a komunitární programy byly poskytnuty prostředky na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů rozpočtu SFDI a na další účely. Mimo transferů SFDI byly poskytnuty investiční prostředky podnikatelským subjektům – v částce 5,3 mld. Kč – převážně na železniční dopravu, drážní vozidla a železniční dráhy v rámci programu Nákup nádražních budov a souvisejícího majetku a programu Výstavba pražského metra.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vynaložilo na kapitálové výdaje **5,6 mld. Kč**, když převažující část prostředků byla použita na transfery vysokým školám včetně podpory

výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách – celkem 3,5 mld. Kč (především na obnovu a rozvoj materiálně technické základny vysokých škol, na Operační program Výzkum a vývoj pro inovace a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+). Mezi nejvýznamnější akce patřily ČVUT - CIIRC, Univerzita Hradec Králové Objekt C – lokalita Na Soutoku nebo Univerzita Tomáše Bati Vzdělávací komplex. Další prostředky byly poskytnuty veřejným výzkumným institucím (847 mil. Kč), spolkům (618 mil. Kč), podnikatelským subjektům (311 mil. Kč), ostatním (kromě VŠ a veřejných výzkumných institucí) příspěvkovým organizacím (178 mil. Kč) apod. Z funkčního hlediska šlo kromě transferů vysokým školám na jejich činnost a na výzkum a vývoj především o prostředky poskytnuté ve prospěch tělovýchovných a zájmových činností mládeže, na činnost muzeí a galerií, základních a středních škol a konzervatoří pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, výchovných ústavů a dětských domovů se školou, diagnostických ústavů apod.

Ministerstvo obrany vynaložilo na kapitálové výdaje **4,4 mld. Kč**, když nejvíce prostředků směřovalo na Armádu ČR – 2,5 mld. Kč, bezpečnostní složky ozbrojených sil 843 mil. Kč, zahraniční vojenskou pomoc 520 mil. Kč a mezinárodní spolupráci v obraně 132 mil. Kč. Prostředky byly poskytnuty též vojenským nemocnicím, vysokým školám (vč. výzkumu a vývoje), příspěvkovým organizacím – na odvádění a čištění odpadních vod a na změny technologií vytápění, a dále též např. na státní sportovní reprezentaci.

V kapitole Ministerstvo zemědělství dosáhly kapitálové výdaje **2,6 mld. Kč**, když čerpání bylo realizováno převážně pořízením dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v částce 1,2 mld. Kč a formou transferů podnikatelským subjektům ve výši 1,1 mld. Kč. Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu bylo transferováno 145 mil. Kč k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky EU. Prostředky byly vynaloženy též ve prospěch příspěvkových a podobných organizací – 126 mil. Kč a neziskovým a podobným organizacím – 21 mil. Kč. Z věcného hlediska byly určeny především na správu v zemědělství, zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj, ochranu přírody a krajiny, na vodní toky a vodohospodářská díla, regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor apod.

Ministerstvo vnitra čerpalo v hodnoceném roce kapitálové výdaje ve výši **2,5 mld. Kč**, když téměř celá tato částka představovala investiční nákupy v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku a požární ochrany. Prostředky byly čerpány též na tělovýchovu, výzkum a vývoj, krizové řízení, zahraniční pomoc, vyšší odborné, střední i vysokoškolské vzdělávání apod. Z věcného hlediska šlo především o pořízení dopravních prostředků a budov a staveb, v menší míře o pořízení strojů a zařízení, programového vybavení a výpočetní techniky.

Ministerstvo zdravotnictví vynaložilo na kapitálové výdaje **2,5 mld. Kč**, z nichž 1,3 mld. Kč bylo transferováno zřízeným příspěvkovým organizacím a 1,1 mld. Kč podnikatelským subjektům. Na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku bylo použito 82 mil. Kč a dlouhodobého hmotného majetku 56 mil. Kč. Neziskovým organizacím bylo poskytnuto 14 mil. Kč. Z věcného hlediska nejvíce prostředků směřovalo ve prospěch speciální zdravotnické péče, fakultních a ostatních nemocnic, odborných léčebných ústavů, vysoce specializovaných pracovišť a jednooborových zařízení lůžkové péče a na výzkum a vývoj ve zdravotnictví.

Ministerstvo životního prostředí vynaložilo na kapitálové výdaje **2,2 mld. Kč**, z toho bylo transferováno podnikatelským subjektům 986 mil. Kč, nepodnikajícím fyzickým osobám 958 mil. Kč, příspěvkovým a podobným organizacím 130 mil. Kč a neziskovým a podobným organizacím 46 mil. Kč. Prostředky byly účelově určeny především na úsporu energie a podporu obnovitelných zdrojů, na ochranu ovzduší a klimatu změnou technologií vytápění, na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na využívání a zneškodňování

komunálních a ostatních odpadů, na odstraňování tuhých a plyných emisí, na sběr a svoz komunálních a jiných odpadů, na chráněné části přírody apod.

Ministerstvo průmyslu a obchodu čerpalo kapitálové výdaje ve výši **1,8 mld. Kč**, přičemž většina této částky - 1,5 mld. Kč - byla transferována podnikatelským subjektům, především na podporu v rámci Operačního programu Podnikání a inovace a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ a na podporu výzkumu a vývoje v průmyslu kromě paliv a energetiky. Pokračovala též podpora při realizaci akcí v oblasti zahlazování následků hornické činnosti a podpora příspěvkových organizací v oblasti výzkumu a vývoje v průmyslu a v oblasti podnikání a inovací.

Ministerstvo financí vynaložilo na kapitálové výdaje **1,7 mld. Kč**, z toho připadlo na ústřední orgán státní správy 498 mil. Kč, na Generální finanční ředitelství 824 mil. Kč, na Generální ředitelství cel 393 mil. Kč a na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových 32 mil. Kč. Prostředky byly použity převážně na programové vybavení - 508 mil. Kč, na nákup akcií 465 mil. Kč (300 mil. na navýšení základního kapitálu společnosti Thermal-F, a.s. dle usn. vlády č. 507/2016 a 165 mil. Kč na navýšení základního kapitálu ČMZRB, a.s. dle usn. vlády č. 964/2015), výpočetní techniky 319 mil. Kč, pořízení budov a staveb 209 mil. Kč, na stroje, přístroje a zařízení 127 mil. Kč a dopravní prostředky 108 mil. Kč.

Ministerstvo kultury čerpalo kapitálové výdaje v částce **1,4 mld. Kč**, když převážnou většinu prostředků – 1,2 mld. Kč transferovalo příspěvkovým a podobným organizacím a zřízeným státním fondům 180 mil. Kč. Nejvíce byla podpořena činnost muzeí a galerií – 508 mil. Kč, divadel 318 mil. Kč, knihoven 131 mil. Kč, památkových ústavů, hradů a zámků 121 mil. Kč, dále pak filmová tvorba, ochrana památek a péče o kulturní dědictví a také výzkum a vývoj v oblasti kultury.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** vynaložila na kapitálové výdaje **1,0 mld. Kč**, z toho 1,0 mld. Kč připadlo na zvýšení základního kapitálu České exportní banky a 50 mil. Kč na navýšení kapitálu IBRD. Navýšení majetkové účasti státu bylo schváleno usnesením vlády č. 1017/2015.

Ministerstvo práce a sociálních věcí čerpalo kapitálové výdaje ve výši **1,0 mld. Kč**, z toho připadlo na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku 473 mil. Kč, hmotného majetku 384 mil. Kč, na investiční transfery neziskovým a podobným organizacím 99 mil. Kč, podnikatelským subjektům 31 mil. Kč a příspěvkovým a podobným organizacím 13 mil. Kč. Prostředky byly určeny převážně na zabezpečení činnosti orgánů státní správy v oblasti sociálního zabezpečení a politiky zaměstnanosti.

Ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy se na kapitálových výdajích (bez transferů územním rozpočtům) podílely menšími částkami.

Podrobnější údaje o investičních výdajích jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Státní rozpočet se i v roce 2016 podílel na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů. Celkový objem kapitálových výdajů územních rozpočtů v roce 2016 dosáhl 66,6 mld. Kč, z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu bylo do této sféry transferováno **21,3 mld. Kč**. Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak dosáhl 32,0 % (v roce 2015 to bylo 40,5 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím a dobrovolným svazkům obcí 8,2 mld. Kč, krajům 3,5 mld. Kč a regionálním radám 9,6 mld. Kč. **Prostředky pro územní rozpočty uvolnilo především Ministerstvo pro místní rozvoj** – celkem ve výši **12,6 mld. Kč**, Ministerstvo životního prostředí 3,1 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství 2,0 mld. Kč, Ministerstvo dopravy 1,1 mld. Kč, kapitola Všeobecná pokladní správa 801 mil. Kč, Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy 546 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 448 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 298 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 255 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 198 mil. Kč atd.

Z rozpočtu **Ministerstva pro místní rozvoj** bylo územním rozpočtům poskytnuto celkem 12,6 mld. Kč investičních prostředků (z toho v částce 12,1 mld. Kč kryto nároky z nespotřebovaných výdajů). Z toho regionálním radám bylo uvolněno 9,6 mld. Kč na financování projektů realizovaných v rámci Regionálních operačních programů. Obcím bylo poskytnuto 2,0 mld. Kč a krajům 1,0 mld. Kč především do oblasti bydlení, komunálních služeb, bytového hospodářství a územního rozvoje v rámci spolufinancovaných programů (Integrovaného operačního programu, Operačního programu Praha-Konkurenceschopnost, Integrovaného regionálního operačního programu 2014+, Operačního programu Praha – pól růstu ČR 2014+ a Operačního programu Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS atd.), ale také v rámci národních programů zaměřených na podporu bydlení regionálního rozvoje, cestovního ruchu či územního plánování. **Ministerstvo životního prostředí** z celkové částky 3,1 mld. Kč poskytlo prostředky krajům (1,7 mld. Kč) a obcím a dobrovolným svazkům obcí (1,4 mld. Kč) především v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014+ a OP Životní prostředí - CF, a to zejména na změny technologií vytápění, odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a odpady, na podporu úspor energie a používání obnovitelných zdrojů, na chráněné části přírody, na využívání a zneškodňování komunálních odpadů atd. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo obcím a krajům především prostředky pro oblast odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu a na potřeby lesního hospodářství. **Ministerstvo dopravy** poskytlo obcím investiční prostředky na program Zavádění systému řízení a regulace silničního provozu v Praze - 2015 a na program Obnova místních komunikací po povodních. V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byla součástí vykázaného objemu kapitálových prostředků převedených do rozpočtů obcí především podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství - základních škol, v menší míře podpora místní správy a regionální infrastruktury. **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** poskytlo ve prospěch obcí a krajů investiční prostředky především na podporu vzdělávacích a tělovýchovných aktivit. **Ministerstvo zdravotnictví** poskytlo prostředky krajům a obcím především na podporu materiálně technické základny nemocnic, zdravotnické záchranné služby, odborných léčebných ústavů, léčeben dlouhodobě nemocných a ostatní speciální zdravotnické péče. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** transferovalo krajům a obcím investiční prostředky převážně v rámci Integrovaného operačního programu a finančních mechanismů na záležitosti sociálních věcí a politiky zaměstnanosti a ve prospěch reprodukce majetku zařízení poskytujících služby sociální péče (domovy pro seniory apod.). **Ministerstvo vnitra** poskytlo obcím investiční prostředky převážně na požární ochranu – dobrovolnou část a na bezpečnost veřejného pořádku. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo územním rozpočtům investiční prostředky na podporu rozvoje průmyslových zón a na úsporu energie a obnovitelné zdroje.

4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Za rok 2016 byly v jednotlivých programech realizovány celkové výdaje (včetně nároků z nespotřebovaných výdajů a dalších zdrojů) ve výši 43,4 mld. Kč, z toho 18,97 mld. Kč ze státního rozpočtu bez NNV. Nejvíce peněžních prostředků realizovaných v programech bylo v kapitole Ministerstvo dopravy, kde byly prostřednictvím programů realizovány výdaje ve výši 6,5 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 1,3 mld. Kč, a Ministerstvo životního prostředí ve výši 6,1 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 2,24 mld. Kč. Dále následují Ministerstvo obrany s výdaji ve výši 4,8 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 4,3 mld. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj s 4,5 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu

bez NNV 1,9 mld. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s 3,4 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 1,94 mld. Kč, Ministerstvo zemědělství s 3,1 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 1,0 mld. Kč, Ministerstvo zdravotnictví s 2,9 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 0,25 mld. Kč, Ministerstvo financí 2,8 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 1,6 mld. Kč, Ministerstvo vnitra s 2,7 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 1,29 mld. Kč, Ministerstvo kultury 1,7 mld. Kč z toho ze státního rozpočtu bez NNV 0,57 mld. Kč a Ministerstvo práce a sociálních věcí s 1,25 mld. Kč, z toho ze státního rozpočtu bez NNV 0,04 mld. Kč.

Nejvyšší podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích programového financování mělo Ministerstvo dopravy – 15,04 %, Ministerstvo životního prostředí – 14,06 %, Ministerstvo obrany – 11,07 %, Ministerstvo pro místní rozvoj – 10,47 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – 7,73 %, Ministerstvo zemědělství – 7,08 %, Ministerstvo zdravotnictví – 6,68 %, Ministerstvo financí – 6,41 % a Ministerstvo vnitra – 6,39 %. Dále následují, Ministerstvo kultury, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Všeobecná pokladní správa, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo průmyslu a obchodu, jejichž podíly na výdajích realizovaných prostřednictvím programového financování se pohybují mezi 2 – 3 %.

MPO, které dosud nevedlo v IS EDS/SMVS údaje o pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku spolufinancovaného z prostředků Evropské unie zajistilo nápravu, a od zpracování státního rozpočtu na rok 2016 za oblast programového financování jsou již údaje v pořádku. Nízké čerpání v roce 2016 bylo ovlivněno realizací programu 122 180 – Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK), u kterého probíhala především příprava jednotlivých projektů a postupný náběh programů do IS EDS/SMVS. Dalším důvodem nízkého čerpání MPO je program 222 230 Podpora podnikatelských nemovitostí a infrastruktury, jehož financování probíhalo z prostředků fondu privatizace uvolňovaných z MF jako mimorozpočtové zdroje na zvláštní příjmový účet MPO s určením na jmenovité projekty schválené vládou ČR (UV č. 824/2013, respektive UV 214/2016).

Resorty financují jednotlivé akce (projekty) nejprve ze státního rozpočtu a následně po ověření a přezkoumání správnosti použití jsou použité prostředky, které byly předfinancovány vráceny do státního rozpočtu, pokud jejich výše byla uznána Evropskou komisí.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že oproti celkové skutečnosti roku 2015 za oblast programového financování ve výši 82,1 mld. Kč došlo v roce 2016 ke snížení čerpání na 43,4 mld. Kč, tj. 52,86 % předchozího roku.

Z celkových výdajů realizovaných za programové financování v roce 2016 ve výši 43,4 mld. Kč mělo nejvyšší podíl na čerpání výdajů, jak již bylo zmíněno výše, Ministerstvo dopravy 6,52 mld. Kč, což je 15,04 %. Stěžejní oblastí čerpání byly u Ministerstva dopravy programy 127 38 Nákup nádražních budov a souvisejícího majetku, který se zabývá převodem majetku z majetku společnosti ČD do majetku státní organizace SŽDC na základě požadavku EU na liberalizaci trhu, a dále program 127 65 Pořízení a modernizace železničních kolejových vozidel, ze kterého byla pořízena železniční kolejová vozidla pro regionální dopravu.

U Ministerstva životního prostředí se podíl realizovaných výdajů SR na celkových výdajích za programové financování oproti roku 2015 snížil, o 30,14 mld. Kč, u Ministerstva vnitra o 5,43 mld. Kč, u Ministerstva obrany o 1,99 mld. Kč, u Ministerstva dopravy o 1,51 mld. Kč, u Ministerstva práce a sociálních věcí o 0,47 mld. Kč, u Ministerstva pro místní rozvoj o 0,31 mld. Kč, u Ministerstva zdravotnictví o 0,25 mld. Kč a u Ministerstva kultury o 0,22 mld. Kč. Resorty Ministerstva zemědělství a Ministerstva spravedlnosti zaznamenaly naopak mírný vzestup čerpání oproti skutečnosti roku 2015, který se pohybuje mezi 28 - 30 %.

U Ministerstva obrany patřily mezi nejdůležitější projekty v roce 2016 program 107 68 Udržení a rozvoj schopnosti pozemních sil AČR a program 107 33 Rozvoj vojenského zpravodajství III. U Ministerstva pro místní rozvoj tvořily nejvýznamnější položku čerpání projekty z programů, které byly financovány z nároků z nespotřebovaných výdajů, alokované v jednotlivých programech v minulých letech. Nejvyšší podíl na čerpání Ministerstva pro místní rozvoj má program 117 11 Integrovaný operační program, který bylo potřeba dočerpat, a ze kterého bylo v roce 2016 čerpáno přes 2 mld. Kč.

U Ministerstva vnitra se jednalo především o pořízení informační a komunikační techniky, software, rozšiřování a modernizaci datových sítí, hlasové a datové infrastruktury, dohledových a radiokomunikačních systémů, výstavbu systémových a aplikačních projektů ICT.

Současně rozpočet po změnách činil 80,1 mld. Kč a jeho čerpání 48,6 mld. Kč, tj. 60,7 %. To ukazuje, na chybný přístup ke zvyšování závazných ukazatelů s ohledem na reálnou možnost budoucího čerpání prostředků EU a čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů. Nejvyšší podíl nevyčerpaných prostředků za rok 2016, tj. stav NNV k 1.1.2017, vykazuje Ministerstvo pro místní rozvoj 23,32 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí 12,88 mld. Kč (po promítnutí vázání prostředků), Ministerstvo zdravotnictví 4,83 mld. Kč a Ministerstvo práce a sociálních věcí 4,49 mld. Kč.

Vzhledem k tomu, že řada resortů není vybavena odbornými útvary specializovanými na programové financování a projektové řízení a dostatečně neprovádí kontrolní činnost, dochází i nadále k závažným nedostatkům jak v přípravě, tak i v realizaci výstavby. Tato situace se projevuje mimo jiné i v zahajování nových staveb i za cenu prodlužování lhůt výstavby rozestavěných staveb, v důsledku čehož rostou náklady staveb, a především v podcenění jejich přípravy a nedostatečné kontrole zadávání akcí (projektů). Zejména zcela chybí kvalitní odborná posouzení investičních záměrů z technickoekonomických hledisek a propočet ekonomické efektivity akce, přestože je tato povinnost stanovena rozpočtovými pravidly.

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje realizované prostřednictvím programového financování za rok 2016 a současně je uvedeno porovnání skutečnosti roku 2016 se skutečností roku 2015:

Tabulka č. 70: Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (v tis. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	Nečerpáno celkem	%	Index
		schválený	po změnách				
1	2	3	4	5	6	7=5:4	8=5:2
Výdaje úhrnem *)	82 090 197		104 795 905	43 394 827	61 401 078	41,4	52,9
Výdaje SR celkem	48 685 808	46 957 084	55 720 612	18 974 891	36 745 721	34,1	39,0

*) vč. NNV a dalších zdrojů

5. Mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění, podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel a státní příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro ostatní mandatorní výdaje vyplývající z právních norem jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotéčního úvěrování). Mandatorní výdaje vyplývající ze smluvních závazků jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry, rozhodnutími v arbitrážních sporech, apod.

Mandatorní výdaje byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 zahrnuty ve výši téměř **707,8 mld. Kč**, tj. 56,6 % z celkových rozpočtovaných výdajů (snížení o 1,9 p. b. oproti schválenému rozpočtu roku 2015 a zvýšení o 3,6 p. b. než ve skutečných výdajích roku 2015). Meziročně se tyto výdaje měly zvýšit o 0,7 % (téměř o 5,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2015, resp. o 2,9 % (o 20,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Z celku **mandatorní sociální výdaje**, viz Tabulka č. 43, byly ve státním rozpočtu plánovány v částce **594,0 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 0,7 % (o 4,2 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2015, resp. o 2,2 % (o 12,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2015. Sociální mandatorní výdaje tak měly odčerpat 50,3 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2016 se podílet 47,5 %. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 52,3 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 40,5 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 4,9 mld. Kč, na podporu exportu 4,5 mld. Kč, výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 1,9 mld. Kč, atd.

Mandatorní výdaje dosáhly 689,9 mld. Kč, tj. 56,6 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2016 při meziročním růstu o 0,3 % (téměř o 2,2 mld. Kč); čerpáno bylo 98,9 % rozpočtu po změnách, resp. schváleného rozpočtu sníženého téměř o 9,9 mld. Kč – úspora činila 7,9 mld. Kč. Z celku představovaly 85,5 % **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **589,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 1,5 % (o 8,5 mld. Kč). Podíl mandatorních výdajů na nominálním hrubém domácím produktu v roce 2016 (4 716,1 mld. Kč) činil v běžných cenách 14,6 %, tj. o 0,5 procentního bodu méně než v roce 2015 (HDP v b.c. 4 554,6 mld. Kč).

Údaje o rozpočtu mandatorních výdajů v roce 2016, jeho změnách a čerpání, včetně srovnání s rokem 2015 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 71: Mandatorní výdaje (v mil. Kč)

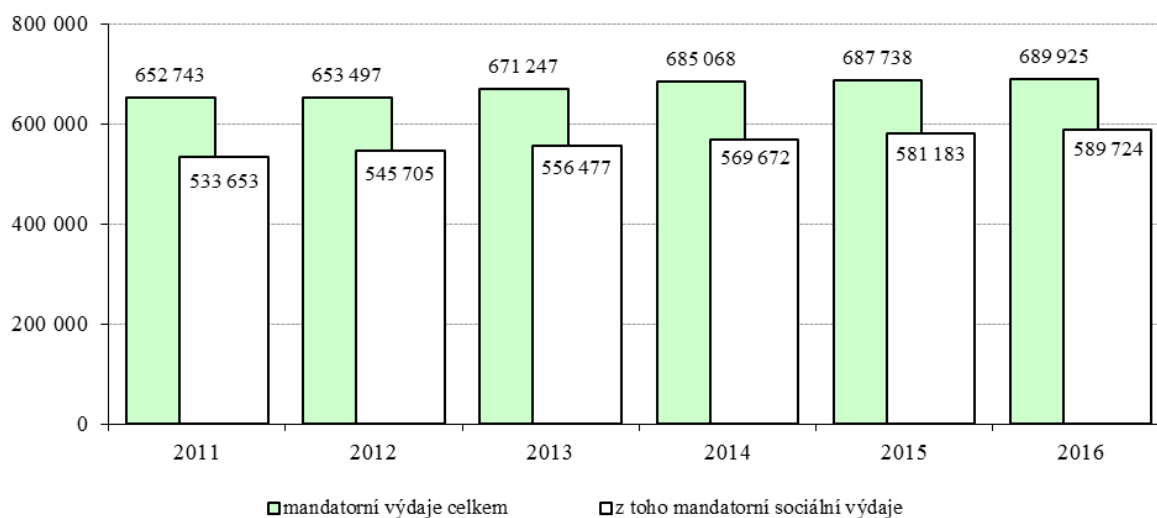
Mandatorní výdaje	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016	% plnění	Index 2016/2015	Rozdíl 2016-2015
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	646 754	661 417	651 191	646 650	99,3	100,0	-103
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací v tom:	512 685	522 955	522 394	520 026	99,5	101,4	7 340
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	395 507	401 268	400 292	399 265	99,7	101,0	3 758
Dávky nemocenského pojištění (vč. ozbrojených složek)	24 325	24 728	26 737	26 506	99,1	109,0	2 181
Dávky státní sociální podpory a péstounské péče	38 253	40 140	39 008	38 427	98,5	100,5	174
Ostatní sociální dávky	7 324	7 714	7 634	7 319	95,9	99,9	-6
Podpory v nezaměstnanosti	8 303	7 500	7 500	8 255	110,1	99,4	-49
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	229	400	360	250	69,5	109,1	21
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	4 962	5 500	5 086	5 508	108,3	111,0	547
Dávky pomoci v hm. nouzi a dávky pro osoby se zdrav. postižením (MPSV)	12 568	13 885	12 616	11 392	90,3	90,6	-1 177
Příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	21 213	21 820	23 160	23 105	99,8	108,9	1 891
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	6 817	7 200	7 100	6 807	95,9	99,8	-10
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	60 944	63 058	62 558	62 254	99,5	102,1	1 309
Obsluha státního dluhu	53 194	52 316	41 428	40 654	98,1	76,4	-12 540
Majetková újma peněžních ústavů	108	0	0	0	x	0,0	-108
Příspěvek na podporu stavebního spoření - VPS	4 562	4 900	4 467	4 280	95,8	93,8	-282
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	496	1 112	1 112	1 039	93,5	209,7	544
Pozemkové úpravy	700	700	700	700	100,0	100,0	0
Podpora exportu - MF, EGAP, ČEB (bez dorovnání úrok. rozdílů u vývoz. úvěrů)	2 775	4 470	7 024	7 024	100,0	253,1	4 249
Dotace státním fondům (pouze správní výdaje SZIF)	1 300	800	800	800	100,0	61,5	-500
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětí trestné činnosti	207	850	596	192	32,2	92,7	-15
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle z. č. 261/2001 Sb. a odškodnění podle z. č. 172/2002 Sb. a další odškodnění osob	736	798	722	638	88,4	86,7	-98
Úhrada ztráty u univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	137	158	158	123	78,2	89,8	-14
Výdaje podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi - finanční náhrada	2 052	2 060	2 060	2 060	100,0	100,4	8
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	39	40	71	53	74,4	134,4	14
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I + B/II)	40 984	46 340	46 682	43 274	92,7	105,6	2 290
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	45	77	77	43	56,2	95,2	-2
Státní podpora hypotečního úvěrování	4	2	2	0	12,2	5,2	-4
Souhrnné pojištění vozidel	41	75	75	43	57,3	104,4	2
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	40 939	46 264	46 606	43 231	92,8	105,6	2 292
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	1 394	1 937	1 922	1 582	82,3	113,5	188
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	15	15	15	14	98,1	98,6	0
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB	3 801	3 812	5 269	4 947	93,9	130,2	1 146
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	35 730	40 500	39 400	36 687	93,1	102,7	958
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	687 738	707 757	697 873	689 925	98,9	100,3	2 187
Výdaje celkem	1 297 322	1 250 857	1 253 178	1 219 844	97,3	94,0	-77 478
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (v %)	53,01	56,58	55,69	56,56			

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány ve výši téměř **646,7 mld. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách při úspoře 4,5 mld. Kč, a představovaly tak 93,7 % celkových mandatorních výdajů. Meziročně se snížily o 103,2 mil. Kč – k největšímu snížení došlo u výdajů na obsluhu státního dluhu (o 12,5 mld. Kč) a u dávek pomoci v hmotné nouzi (o 1,2 mld. Kč). Naopak ke zvýšení došlo mj. u výdajů na podporu exportu (o 4,2 mld. Kč), u výdajů na sociální dávky, zejména pak u dávek důchodového pojištění (téměř o 3,8 mld. Kč, z toho u starobních důchodů téměř o 2,7 mld. Kč), u dávek nemocenského pojištění (téměř o 2,2 mld. Kč), u příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách (o 1,9 mld. Kč), dále meziročně vzrostly např. výdaje na platby státu za státní pojištění do systému veřejného zdravotního pojištění (o 1,3 mld. Kč), atd.

Ostatní mandatorní výdaje, tj. výdaje vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků, byly čerpány ve výši téměř **43,3 mld. Kč**, tj. 92,7 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 5,6 % (o 2,3 mld. Kč). V objemu došlo k meziročnímu zvýšení zejména u transferů mezinárodním organizacím (o 1,1 mld. Kč) a u výdajů na odvody do rozpočtu EU (o 957,8 mil. Kč).

Následující graf ukazuje vývoj mandatorních výdajů a mandatorních sociálních výdajů v letech 2011-2016.

Graf č. 22: Vývoj mandatorních výdajů v letech 2011-2016 (v mil. Kč)

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

6. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací

Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací (VVAI) byly zákonem č. 400/2015 Sb., o státním rozpočtu na rok 2016, stanoveny ve výši 29,1 mld. Kč - ze státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy ze zahraničních programů. Proti roku 2015 se jednalo o zvýšení o 2,2 mld. Kč, na 108,2 %.

Jako v předchozích letech tak i v roce 2016 byly za oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací rozpočtovány výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a výdaje kryté z finančních mechanismů EHP/Norsko v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo průmyslu a obchodu. Včetně výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a EHP/Norsko činily schválené rozpočtované výdaje na tuto oblast celkem 35,7 mld. Kč.

Podíl schválených celkových výdajů roku 2016 z národních zdrojů na podporu výzkumu, vývoje a inovací v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2017 činil 0,62 % HDP, včetně výdajů krytých z rozpočtu EU a FM EHP/Norsko pak 0,76 % HDP.

V průběhu roku 2016 byla provedena řada rozpočtových opatření. Jednalo se o běžné přesuny výdajů ve smyslu rozpočtových pravidel mezi kapitolami a v rámci rozpočtů kapitol poskytujících nebo realizujících podporu výzkumu, vývoje a inovací, které celkovou výši podpory neovlivnily.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norska, dosáhlo 28,0 mld. Kč, tj. 96,2 % rozpočtu po změnách. Proti roku 2015 se jednalo o zvýšení o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,7 %. V této částce je zapojeno čerpání rezervních fondů a nároků z nespotřebovaných výdajů kapitol ve výši 2,3 mld. Kč.

Skutečné čerpání celkového objemu podpory výzkumu, vývoje a inovací, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko, činilo 30,7 mld. Kč, což je o 11,3 mld. Kč méně než v roce 2015. Do této částky byly zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů předchozích let včetně zahraničních zdrojů celkem ve výši 3,2 mld. Kč. Výdaje kryté příjmy ze zahraničních zdrojů vykázaly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 2,6 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 0,1 mld. Kč a Technologická agentura ČR 0,7 mil. Kč.

Podíl skutečných celkových výdajů z národních zdrojů v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2017 činil 0,59 % HDP, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko pak 0,65 % HDP.

Jako nároky z nespotřebovaných výdajů k využití do dalších let ve smyslu rozpočtových pravidel zůstaly kapitolám na podporu této oblasti za předchozí období celkem včetně roku 2016 nevyčerpané výdaje v celkové výši 10,9 mld. Kč. Z toho národní zdroje činí 4,8 mld. Kč a výdaje kryté ze zahraničních zdrojů 6,1 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem byly úspory do dalších let zvýšeny u národních zdrojů o 0,4 mld. Kč a u výdajů krytých příjmy ze zahraničních zdrojů o 2,6 mld. Kč.

Největší podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů připadl jako každý rok Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, které čerpalo celkem 12,7 mld. Kč, což představuje 102,7 % rozpočtu po změnách výdajů kapitoly na podporu výzkumu, vývoje a inovace a 45,4 % celkového skutečného objemu podpory z národních zdrojů. Podíl výdajů kapitoly na celkové výši podpory se zvýšil o 2,19 procentních bodů. Institucionální podpora byla z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolněna ve výši 7,2 mld. Kč, tj. o 0,9 mld. Kč méně než v roce 2015. Účelová podpora byla uvolněna ve výši 5,5 mld. Kč, což v porovnání s předchozím rokem představuje zvýšení o 1,6 mld. Kč.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací z národních zdrojů vykazuje kapitola Akademie věd ČR, a to ve výši 4,8 mld. Kč celkem, o 0,1 mld. Kč více než v roce 2015. Od roku 2014 je z kapitoly uvolňována pouze institucionální podpora pro veřejné výzkumné instituce v její působnosti.

Dalšími významnými poskytovateli podpory na VVaI jsou agentury, které jsou zákonem č. 130/2002 Sb. určeny výhradně pro poskytování účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Grantová agentura ČR v rámci účelové podpory základního výzkumu uvolnila celkem 3,8 mld. Kč, o 0,2 mld. Kč více ve srovnání s rokem 2015.

Technologická agentura ČR uvolnila v rámci účelové podpory celkem 2,7 mld. Kč, o 0,3 mld. Kč méně ve srovnání s rokem 2015.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů celkem 0,5 mld. Kč, což proti rozpočtu po změnách činilo 45,4 %, ve srovnání s rokem 2015 se jednalo o snížení o 0,3 mld. Kč. Účelová podpora průmyslového výzkumu činila 0,3 mld. Kč a zůstala v podstatě srovnatelná jak s upraveným rozpočtem 2016, tak i s předchozím rokem. Výrazně nižší objem skutečných výdajů způsobilo zejména nečerpání institucionální podpory schválené na spolufinancování z národních zdrojů operačních programů EU ve výši 0,57 mld. Kč, které bylo v plné výši převedeno do nároků z nespotřebovaných výdajů do dalších let.

Z celkových výdajů, bez výdajů krytých příjmy z EU, ve výši 28,0 mld. Kč, vynaložených na podporu výzkumu, vývoje a inovací v roce 2016, připadlo na účelové výdaje 14,3 mld. Kč, tj. 51,1 % z celkového objemu podpory, a na institucionální výdaje 13,7 mld. Kč, tj. 48,9 % celku. Ve srovnání s rokem 2015 se vzájemný poměr institucionální a účelové podpory o 3,23 procentního bodu přiklonil k účelové podpoře. Na změně vzájemného poměru účelové a institucionální podpory mělo vliv zvýšení účelové podpory celkově, v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy např. na zajištění udržitelnosti výzkumných infrastruktur vybudovaných za spoluúčasti evropských strukturálních fondů, a rovněž byla zvýšena podpora základního výzkumu v kapitole GA ČR.

Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v závěrečných účtech kapitol státního rozpočtu (kapitolních sešitech) realizujících podporu výzkumu, vývoje a inovací.

7. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu (podle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů) má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do odvětvového členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé odvětvové kategorie výdajů podle druhu činnosti, na kterou jsou prostředky státního rozpočtu vynakládány.

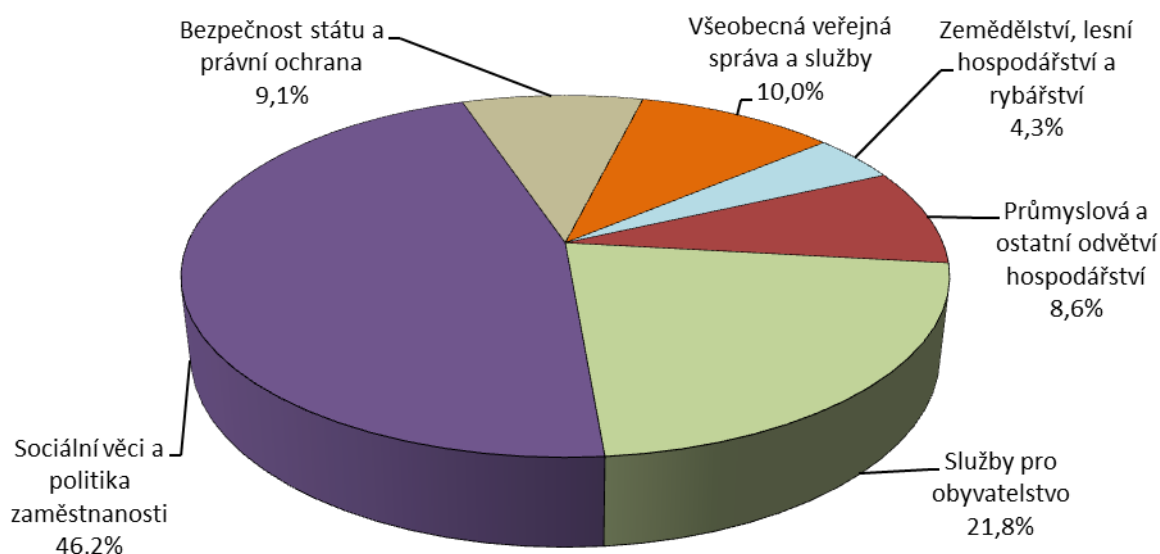
Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

Tabulka č. 72: Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (v mld. Kč)

Rozp. skup.	U K A Z A T E L	Skut. 2015	Rozpočet 2016			Skut. 2016	% plnění	Index 2016/15	Rozdíl 2016-15
			schválený	po změnách	konečný				
		1	2	3	4	5	6=5:3	7=5:1	8=5-1
1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	46,51	50,42	51,72	65,33	52,13	100,8	112,1	5,62
	z toho: Zeměděl.a potravin.činnost a rozvoj	36,70	39,96	41,26	51,48	40,30	97,7	109,8	3,59
2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	155,17	105,85	113,25	140,02	105,39	93,1	67,9	-49,78
	v tom:								
	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	56,72	45,25	47,95	57,38	36,62	76,4	64,6	-20,10
	Doprava	76,38	50,44	53,94	67,99	56,93	105,6	74,5	-19,45
	Vodní hospodářství	14,39	1,35	2,31	5,07	3,92	169,8	27,2	-10,47
	Spoje	0,69	1,50	1,50	1,70	0,71	47,3	103,4	0,02
	Všeob. hosp. záležitosti a ost.ekon.funkce	6,99	7,32	7,56	7,88	7,21	95,4	103,3	0,23
3	Služby pro obyvatelstvo	293,64	268,76	276,04	325,54	266,35	96,5	90,7	-27,28
	v tom:								
	Vzdělávání a školské služby	130,81	133,47	136,49	141,38	132,91	97,4	101,6	2,11
	Kultura, cirkve a sdělovací prostředky	12,15	12,67	13,21	15,75	12,43	94,1	102,3	0,28
	Tělovýchova a zájmová činnost	3,34	4,02	4,11	4,26	4,13	100,5	123,7	0,79
	Zdravotnictví	70,95	71,44	71,75	78,59	71,87	100,2	101,3	0,92
	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	32,69	17,47	18,90	44,83	20,42	108,0	62,5	-12,27
	Ochrana životního prostředí	20,12	10,71	12,70	20,04	6,96	54,8	34,6	-13,15
	Ostatní výzkum a vývoj	23,55	18,97	18,83	20,66	17,60	93,5	74,7	-5,95
	Ost.činnosti související se služb.pro obyv.	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	100,0	94,4	0,00
4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	557,44	568,96	569,04	575,79	563,19	99,0	101,0	5,75
	v tom:								
	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	506,72	517,53	517,25	517,25	513,44	99,3	101,3	6,72
	Politika zaměstnanosti	23,23	22,90	22,12	24,76	20,88	94,4	89,9	-2,35
	Sociální služby a společné činnosti	27,49	28,52	29,67	33,78	28,87	97,3	105,0	1,37
	v sociálním zabezp.a politice zaměstnanosti								
5	Bezpečnost státu a právní ochrana	115,10	113,22	113,26	120,31	110,91	97,9	96,4	-4,19
	v tom:								
	Obrana	37,63	38,77	38,58	40,02	36,17	93,8	96,1	-1,46
	Civilní připravenost na krizové stavy	2,22	2,60	2,63	3,32	2,36	89,5	106,0	0,13
	Bezpečnost a veřejný pořádek	41,77	40,28	40,16	41,71	40,14	99,9	96,1	-1,63
	Právní ochrana	23,39	23,73	23,94	26,03	23,41	97,8	100,1	0,02
	Požární ochrana a integr. záchr. systém	10,08	7,84	7,95	9,23	8,84	111,2	87,7	-1,24
6	Všeobecná veřejná správa a služby	129,47	143,65	129,87	133,36	121,87	93,8	94,1	-7,60
	v tom:								
	Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany	62,28	70,72	71,87	74,98	65,86	91,7	105,7	3,58
	Jiné veřejné služby a činnosti	3,97	4,54	5,33	5,66	5,18	97,3	130,7	1,22
	Finanční operace	53,61	52,79	42,11	42,12	41,10	97,6	76,7	-12,51
	Ostatní činnosti	9,61	15,61	10,57	10,60	9,72	91,9	101,2	0,11
	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	1 297,32	1 250,86	1 253,18	1 360,34	1 219,84	97,3	94,0	-77,48

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2016:

Graf č. 23: Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v roce 2016

Meziroční srovnání výdajů státního rozpočtu je výrazně ovlivněno vysokým čerpáním výdajů na financování společných programů EU a ČR (CZ i EU podíl; bez SZP a FM) v roce 2015, které odráželo snahu maximalizovat čerpání prostředků končícího programového období 2007-2013, a to jak rozpočtovaných, tak i z nároků z nespotebovaných výdajů minulých let. Následující tabulka ukazuje, jak právě tyto výdaje ovlivnily meziroční srovnání z pohledu odvětvového členění výdajů. U neuvedených oddílů bylo vykázáno nulové čerpání těchto výdajů.

Tabulka č. 73: Výdaje na financování společných programů EU a ČR (bez SZP a FM) dle oddílů rozpočtové skladby (v mld. Kč)

Oddíl		rok 2015	rok 2016	rozdíl
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	0,35	0,01	-0,35
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	32,37	1,96	-30,41
22	Doprava	45,88	18,47	-27,41
23	Vodní hospodářství	12,12	0,95	-11,17
24	Spoje	0,02	0,00	-0,02
25	Všeobecné hospodářské záležitosti a ost. ekonomické funkce	0,27	0,03	-0,25
31 a 32	Vzdělávání a školské služby	6,39	2,05	-4,34
33	Kultura, církev a sdělovací prostředky	0,57	0,00	-0,57
34	Tělovýchova a zájmová činnost	0,00	0,02	0,02
35	Zdravotnictví	2,40	0,79	-1,60
36	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	25,74	13,70	-12,04
37	Ochrana životního prostředí	16,88	3,15	-13,73
38	Ostatní výzkum a vývoj	9,16	2,19	-6,97
42	Politika zaměstnanosti	9,02	5,86	-3,16
43	Sociál. služby a společné činn. v sociál. zabezp. a politice zaměstn.	3,88	4,09	0,21
51	Obrana	0,21	0,05	-0,16
53	Bezpečnost a veřejný pořádek	4,17	0,13	-4,04
54	Právní ochrana	0,16	0,03	-0,13
55	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	2,23	0,00	-2,23
61	Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany	0,39	0,30	-0,08
62	Jiné veřejné služby a činnosti	0,03	0,03	0,00
Celkový výsledek		172,25	53,82	-118,43

1.1. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2016 výše 563,2 mld. Kč, což je o 5,7 mld. Kč, tj. o 1,0 %, více než v předchozím roce (v roce 2015 vzrostly o 2,5 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 46,2 %, tj. o 3,2 procentního bodu více než v roce 2015. Rozpočet po změnách byl čerpán na 99,0 % (nižší čerpání o 5,9 mld. Kč).

Přes 91 % prostředků této skupiny výdajů bylo vynaloženo na dávky a podpory v sociálním zabezpečení (rozpočtový oddíl 41), které dosáhly 513,4 mld. Kč a meziročně vzrostly o 6,7 mld. Kč, tj. o 1,3 %.

Z výdajů tohoto oddílu připadalo 77,8 % na **dávky důchodového pojištění**, tj. 399,3 mld. Kč (meziroční růst o 3,8 mld. Kč, tj. o 1,0 %), z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 326,1 mld. Kč (růst o 2,7 mld. Kč), na invalidní důchody pro invaliditu prvního, druhého i třetího stupně 42,8 mld. Kč (pokles o 1,7 mld. Kč) a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 26,8 mld. Kč (pokles o 0,9 mld. Kč). Na ostatní dávky důchodového pojištění byl zařazen jednorázový příspěvek ve výši 1 200 Kč vyplacený v únoru všem, kteří měli v tu dobu nárok na výplatu jakéhokoli druhu důchodu. Celkový dopad tohoto opatření byl 3,6 mld. Kč (v roce 2015 byl nulový).

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory** čerpané ve výši 38,4 mld. Kč, které meziročně vzrostly o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,5 %. Meziroční růst v rámci tohoto pododdílu vykázaly zejména dávky pěstounské péče (růst o 0,2 mld. Kč na 3,3 mld. Kč), rodičovský příspěvek (růst o 0,1 mld. Kč na 22,7 mld. Kč) a příspěvek na bydlení (růst o 0,1 mld. Kč na 9,3 mld. Kč). Naopak přírůstek na dítě klesl o 0,2 mld. Kč na 2,8 mld. Kč. Porodné bylo stejně jako v roce 2015 vyplaceno ve výši 0,3 mld. Kč.

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Objem 26,5 mld. Kč znamenal meziroční růst o 2,2 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Na relativně vysokém růstu se podílelo nejvíce nemocenské, které vzrostlo o 1,6 mld. Kč na 17,1 mld. Kč. Faktorem ovlivňujícím růst nemocenského byl zejména růst mezd, od kterých se jejich výše odvíjela. Součástí tohoto pododdílu je i peněžitá pomoc v mateřství ve výši 8,2 mld. Kč (meziroční růst o 0,5 mld. Kč) či podpory při ošetřování člena rodiny ve výši 1,2 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč).

Ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení dosáhly 30,6 mld. Kč, což bylo o 1,8 mld. Kč více než v roce 2015. Z toho **příspěvek na péči** osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci podle § 7 až 31 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, dosáhl 23,1 mld. Kč, což je o 1,9 mld. Kč více než v roce 2015. V rámci tohoto pododdílu byly vyplaceny i **státní příspěvky na důchodové připojištění** 6,8 mld. Kč (pokles o 0,2 %).

Dávky pomoci v hmotné nouzi meziročně klesly o 1,2 mld. Kč a dosáhly 9,3 mld. Kč. Byly tvořeny zejména příspěvkem na živobytí (6,2 mld. Kč s poklesem o 1,0 mld. Kč) a doplatkem na bydlení (2,9 mld. Kč s poklesem o 0,2 mld. Kč).

Dávky osobám se zdravotním postižením ve výši 2,0 mld. Kč meziročně vzrostly o 0,1 mld. Kč. Z toho příspěvek na mobilitu činil 1,2 mld. Kč a příspěvek na zvláštní pomůcky 0,8 mld. Kč.

V rámci tohoto oddílu bylo také vyplaceno 7,3 mld. Kč (o 0,5 % méně než v předchozím roce) na **zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru**. Z toho výsluhový příspěvek činil 6,9 mld. Kč při poklesu o 0,1 mld. Kč. Odchodné vyplacené příslušníkům ozbrojených sil dosáhlo 0,3 mld. Kč, což je meziročně o 0,1 mld. Kč více.

Výdaje na politiku zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 42) dosáhly v roce 2016 výše **20,9 mld. Kč** a proti roku 2015 klesly o 2,3 mld. Kč, tj. o 10,1 % (v roce 2015 vzrostly o 11,3 %). Proti rozpočtu po změnách byly nižší o 1,2 mld. Kč, tj. 5,6 %.

Z nich **podpory v nezaměstnanosti** v objemu 8,3 mld. Kč (meziroční pokles o 0,6 %) představovaly především výdaje na hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce 6,9 mld. Kč meziročně klesly o 2,9 mld. Kč a byly použity zejména na tvorbu společensky účelných pracovních míst (3,5 mld. Kč při poklesu o 0,3 mld. Kč), na veřejně prospěšné práce (2,7 mld. Kč při meziročním růstu o 0,7 %), na rekvalifikace (0,3 mld. Kč při poklesu o 0,1 mld. Kč), na cílené programy k řešení nezaměstnanosti (0,1 mld. Kč při poklesu o 2,0 mld. Kč) a na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů (0,1 mld. Kč). Relativně vysoký pokles výdajů celého pododdílu souvisí s poklesem čerpání těchto prostředků v rámci OP Zaměstnanost 2014-2020, resp. OP Lidské zdroje a zaměstnanost 2007-2013, z 9,0 mld. Kč na 5,9 mld. Kč.

Príspevek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností dosáhl 5,0 mld. Kč při meziročním růstu o 0,6 mld. Kč.

Príspevky na sociální důsledky restrukturalizace ve výši 0,6 mld. Kč (meziroční pokles o 0,1 mld. Kč) byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů především v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu.

Ze státního rozpočtu bylo také uhrazeno 0,3 mld. Kč (meziroční růst o 9,1 %) jako úhrada mezd zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výdaje na sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 43), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo obecné sociální programy, dosáhly v roce 2016 celkové výše **28,9 mld. Kč** a proti předchozímu roku vzrostly o 1,4 mld. Kč, tj. o 5,0 %. V rámci tohoto oddílu byly financovány výdaje na správu v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (zejména činnost Ministerstva práce a sociálních věcí, ČSSZ, Úřadu práce ČR) ve výši 15,6 mld. Kč (meziroční růst o 0,9 mld. Kč). Na služby sociální péče bylo vynaloženo 9,8 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč). Většina těchto prostředků (9,0 mld. Kč) byla převedena obcím a krajům podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Na sociální péči a pomoc dětem a mládeži šlo 1,2 mld. Kč (růst o 9,6 %), dalších 0,6 mld. Kč (růst o 6,5 %) bylo určeno na příspěvek na výkon pěstounské péče.

1.2. Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církev a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvedených oblastí a podporu výzkumu, vývoje a inovací odvětvově nespecifikovanou. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitoly přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo dosáhly v roce 2016 částky 266,4 mld. Kč** a meziročně klesly o 27,3 mld. Kč, tj. o 9,3 % (v roce 2015 vzrostly o 6,0 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 21,8 % (v roce 2015 to bylo 22,6 %). Rozpočet po změnách byl čerpán na 96,5 %, což představovalo nedočerpání ve výši 9,7 mld. Kč). Meziroční pokles výrazně ovlivnily výdaje na společné programy EU a ČR (bez SZP a FM), které byly v rámci této skupiny nižší o 39,2 mld. Kč.

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (49,9 %) představovaly výdaje na vzdělávání a školské služby (rozpočtový oddíl 31 a 32) – celkem dosáhly **132,9 mld. Kč**, což je o 2,1 mld. Kč, tj. o 1,6 %, více než v roce 2015. Většina této částky směřovala do paragrafu „Ostatní záležitosti vzdělávání“, v rámci kterého bylo vyplaceno 94,8 mld. Kč (při meziročním růstu o 5,6 mld. Kč). V naprosté většině (92,2 mld. Kč s růstem o 6,1 mld. Kč) šlo o prostředky transferované z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy územním samosprávným celkům (regionálnímu a soukromému školství) zejména na platy učitelů. Na vysokoškolské vzdělávání bylo vynaloženo celkem 31,9 mld. Kč (o 1,8 mld. Kč méně než v roce 2015), z toho na činnost vysokých škol 22,6 mld. Kč a na podporu výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách 9,3 mld. Kč. Na předškolní a základní vzdělávání směřovalo 1,7 mld. Kč (pokles o 0,9 mld. Kč), na střední vzdělávání a konzervatoře 1,2 mld. Kč (pokles o 0,7 mld. Kč) a na školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy jako jsou např. výchovné ústavy, dětské domovy se školou a diagnostické ústavy 1,3 mld. Kč.

Výdaje na zdravotnictví (rozpočtový oddíl 35) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2016 v souhrnu **71,9 mld. Kč** a byly o 0,9 mld. Kč, tj. o 1,3 %, nad úrovní roku 2015. Největší objem představují výdaje na "ostatní činnost ve zdravotnictví" zahrnující platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob ve výši 62,3 mld. Kč (o 1,3 mld. Kč více než v roce 2015). Na meziročním růstu se projevilo navýšení těchto plateb o 25 Kč na 870 Kč na osobu a měsíc s platností od 1.1.2016. Výdaje na ústavní péči dosáhly 2,8 mld. Kč, což je o 0,8 mld. Kč více než v roce 2015. Na zdravotnické programy (zejména prevence kriminality a prevence před návykovými látkami) směřovalo 1,4 mld. Kč, což představuje meziroční pokles o 1,4 mld. Kč. Výdaje na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví dosáhly 1,4 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč), z nichž záchranné službě bylo poskytnuto 0,7 mld. Kč. Na činnost orgánů státní správy ve zdravotnictví směřovalo 2,2 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (rozpočtový oddíl 36) bylo v roce 2016 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **20,4 mld. Kč**, tj. o 12,3 mld. Kč, tj. o 37,5 %, méně než v předchozím roce. **Podpora stavebního spoření formou státních příspěvků v roce 2016 dosáhla 4,3 mld. Kč** (v roce 2015 to bylo 4,6 mld. Kč). Od roku 2012 byla stanovena maximální výše státní podpory stavebního spoření na 2 000 Kč ročně. Na paragrafu „Mezinárodní spolupráce v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje“ bylo v rámci kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj čerpáno 13,8 mld. Kč s meziročním poklesem o 12,0 mld. Kč. Šlo především o investiční výdaje do Regionálních OP a Integrovaného OP spolufinancovaných z prostředků EU. Zejména formou kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 0,5 mld. Kč (dotační prostředky určené na vznik podporovaných bytů k poskytování sociálního bydlení, podporu regenerace sídlišť, odstraňování bariér v bytových domech, výměnu olověných rozvodů).

Na kulturu, církve a sdělovací prostředky (rozpočtový oddíl 33) bylo v roce 2016 vynaloženo **12,4 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč, tj. o 2,3 %, více než v předchozím roce. Z celkového objemu připadlo nejvíce prostředků registrovaným církvím a náboženským společnostem (jednalo se o prostředky ve výši 3,4 mld. Kč poskytnuté církvím a náboženským společnostem podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi – z toho necelé 1,4 mld. Kč představoval příspěvek na podporu činnosti dotčených církví a náboženských společností a téměř 2,1 mld. Kč finanční náhrady), muzeím a galeriím (2,3 mld. Kč při růstu o 0,1 mld. Kč), na divadelní činnost (1,2 mld. Kč při růstu o 0,3 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (1,0 mld. Kč při poklesu o 0,3 mld. Kč), na činnosti knihovnické (0,8 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,7 mld. Kč při růstu o 0,1 mld. Kč), na hudební činnost (0,3 mld. Kč), na Pražský hrad (0,2 mld. Kč), atd.

Výdaje na ochranu životního prostředí (rozpočtový oddíl 37) dosáhly **7,0 mld. Kč** a proti roku 2015 klesly o 13,2 mld. Kč, tj. o 65,4 %. Výrazný pokles ovlivnilo čerpání prostředků v rámci OP Životní prostředí – zatímco v roce 2015 dosáhlo 16,8 mld. Kč, v roce 2016 to bylo jen 3,1 mld. Kč. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na ochranu ovzduší a klimatu – 2,4 mld. Kč (pokles o 3,3 mld. Kč), z nichž 2,3 mld. Kč plynulo na změny technologií vytápění (růst o 0,7 mld. Kč) a 0,1 mld. Kč na odstraňování tuhých emisí (pokles o 2,4 mld. Kč). Na ochranu přírody a krajiny bylo vynaloženo 1,7 mld. Kč, což je o 3,3 mld. Kč méně než v roce 2015. Další prostředky byly vynaloženy na nakládání s odpady (0,7 mld. Kč při poklesu o 3,6 mld. Kč), na ochranu a sanaci půdy a podzemní vody (0,05 mld. Kč při poklesu o 1,2 mld. Kč), na ekologii v dopravě (0,1 mld. Kč při poklesu o 0,7 mld. Kč), na ekologickou výchovu a osvětu (0,1 mld. Kč při poklesu o 0,5 mld. Kč) a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí (1,4 mld. Kč).

Tělovýchova a zájmová činnost (rozpočtový oddíl 34) byla v roce 2016 financována částkou **4,1 mld. Kč**, což bylo o 0,8 mld. Kč, tj. o 23,7 % více než v roce 2015. Nejvíce prostředků (2,7 mld. Kč s růstem o 0,6 mld. Kč) bylo vynaloženo na "ostatní tělovýchovnou činnost" (§ 3419), která zahrnuje např. podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod. Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 1,2 mld. Kč s meziročním růstem o 0,1 mld. Kč. Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,3 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, podpory činnosti mládežnických organizací, výstavba dětských hřišť, zábavních parků apod.

Ostatní výzkum a vývoj (rozpočtový oddíl 38) dosáhl 17,6 mld. Kč při meziročním poklesu o 6,0 mld. Kč, tj. o 25,3 %. Tento oddíl zahrnuje zejména výdaje do výzkumu a vývoje odvětvově nespécifikovaného – šlo o 6,1 mld. Kč s poklesem o 6,0 mld. Kč transferovaných z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na výzkum, experimentální vývoj a inovace především veřejným výzkumným institucím, vysokým školám, nefinančním podnikatelským subjektům a příspěvkovým organizacím. Pokles ovlivnilo čerpání prostředků v rámci OP Výzkum, vývoj a inovace 2007-2013, které v roce 2015 dosáhlo 9,0 mld. Kč. V roce 2016 bylo čerpáno v rámci stejného programu a nového OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014-2020 jen 2,2 mld. Kč. Patří sem i výdaje kapitol Akademie věd ČR (4,8 mld. Kč s růstem o 0,1 mld. Kč), Grantová agentura ČR (3,9 mld. Kč s růstem o 0,3 mld. Kč) a Technologická agentura ČR (2,8 mld. Kč s poklesem o 0,3 mld. Kč).

1.3. Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtová skupina 1) **a na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2016 celkové výše **157,5 mld. Kč**, což představovalo 12,9 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2015 to bylo 15,5 %) a meziročně klesly o 44,2 mld. Kč, tj. o 21,9 % (v roce 2015 meziročně vzrostly o 44,9 mld. Kč). Výrazný pokles ovlivnily výdaje na společné programy EU a ČR (bez SZP a FM) v rámci rozpočtové skupiny 2 – průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, které byly meziročně nižší o 69,3 mld. Kč.

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtový oddíl 10) činily **52,1 mld. Kč** a vzrostly o 5,6 mld. Kč, tj. o 12,1 %. V tomto oddílu byly čerpány zejména výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 40,3 mld. Kč (o 3,6 mld. Kč více než v roce 2015). V rámci tohoto pododdílu převažovala především podpora podnikatelských záměrů a restrukturalizace v oblasti zemědělství a potravinářství (29,0 mld. Kč při růstu o 10,7 mld. Kč) a také podpora méně příznivých oblastí, zvyšování kvality a revitalizace půdy, vč. podpory vodního hospodářství a ostatních složek v zemědělské a lesnické krajině (8,8 mld. Kč při poklesu o 7,7 mld. Kč), to vše zejména formou transferů

Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF) určených na Přímé platby zemědělcům a na Program rozvoje venkova v rámci Společné zemědělské politiky. Na ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péči směřovalo zejména formou dotací podnikatelským subjektům výhradně z národních zdrojů 1,7 mld. Kč, což je o 0,3 mld. Kč více než v roce 2015.

Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito 2,6 mld. Kč s růstem o 0,6 mld. Kč (vše ve formě transferů SZIF, z toho 1,7 mld. Kč v rámci Společné organizace trhu), na činnost orgánů státní správy v zemědělství 5,3 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč), na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví 0,9 mld. Kč, na lesní hospodářství 0,8 mld. Kč.

Na dopravu (rozpočtový oddíl 22) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **56,9 mld. Kč**, což bylo o 19,5 mld. Kč (o 25,5 %) méně než v roce 2015. Na tom se podílel zejména paragraf „Ostatní záležitosti v dopravě“ (36,2 mld. Kč s poklesem o 19,1 mld. Kč), do kterého byla zaříděna mimo jiné naprostá většina transferů SFDI. Ty, v rámci tohoto paragrafu, představovaly 35,6 mld. Kč s meziročním poklesem o 17,9 mld. Kč, který souvisel především se snahou dočerpat v roce 2015 prostředky spjaté s financováním společných programů EU a ČR z programového období 2007-2013. Výdaje do železniční dopravy dosáhly 14,2 mld. Kč (pokles o 2,8 mld. Kč), z nichž 7,3 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) tvořila úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě formou transferu a.s. České dráhy (4,5 mld. Kč na dálkovou dopravu) a obcím a krajům (2,8 mld. Kč na regionální dopravu). Na poklesu výdajů v železniční dopravě se podílely zejména transfery a.s. Dopravní podnik hl. m. Prahy ve výši 0,7 mld. Kč určené na prodloužení trasy A metra v Praze (v roce 2015 to bylo 7,4 mld. Kč). V tomto pododdíle došlo také k realizaci státní záruky za úvěry SŽDC, s.o. ve výši 1,3 mld. Kč. Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze SFDI určený na částečné vyrovnání rozdílu mezi tržbami a náklady souvisejícími se správou a údržbou dopravní infrastruktury dosáhl 0,5 mld. Kč. Výdaje do pozemních komunikací vzrostly o 0,9 mld. Kč a dosáhly 3,5 mld. Kč (1,8 mld. Kč na dálnice a 1,7 mld. Kč na silnice). Z toho 1,2 mld. Kč představovalo úhradu závazku z úvěru poskytnutého EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a zároveň formální dlužník vystupuje ČMZRB, a.s. Do bezpečnosti silničního provozu směřovala zejména prostřednictvím OP Doprava 2007-2013 celkem 1 mld. Kč (růst o 1,0 mld. Kč). Výdaje na správu v dopravě činily 1,2 mld. Kč.

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (rozpočtový oddíl 21) dosáhly **36,6 mld. Kč**, což je o 20,1 mld. Kč, tj. o 35,4 % méně než v roce 2015. Na činnost ústředních a ostatních orgánů státní správy v těchto odvětvích připadlo 22,6 mld. Kč, z nichž 20,4 mld. Kč představovalo dotaci na obnovitelné zdroje energie z kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 4,7 mld. Kč více než v roce 2015). Meziroční pokles v tomto oddíle nejvíce ovlivnily výdaje na podporu podnikání a inovací ve výši 1,1 mld. Kč, které tak byly nižší o 20,0 mld. Kč (vliv vysokého čerpání výdajů na OP Podnikání a inovace v roce 2015). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací v této oblasti dosáhly 0,6 mld. Kč a meziročně klesly o 4,7 mld. Kč (z toho 0,1 mld. Kč na OP Podnikání a inovace, zatímco v roce 2015 to bylo 4,8 mld. Kč). Část výdajů v rámci tohoto oddílu připadla na záležitosti těžebního průmyslu a energetiky, v rámci kterých bylo vynaloženo 1,5 mld. Kč na programy úspor energie a obnovitelných zdrojů (pokles o 5,2 mld. Kč; z toho pokles v rámci OP Životní prostředí o 5,9 mld. Kč) a 1,4 mld. Kč na útlum uhelného hornictví (růst o 0,5 mld. Kč). Výdaje na přímou podporu exportu meziročně vzrostly o 4,2 mld. Kč na 7,0 mld. Kč. Z toho 4,8 mld. Kč směřovalo ČEB, a.s. (3,8 mld. Kč dotace na podporu exportu a 1,0 mld. Kč na zvýšení základního kapitálu) a 2,2 mld. Kč na doplnění pojistných fondů EGAP, a.s.

Vodní hospodářství (rozpočtový oddíl 23) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2016 podílelo částkou **3,9 mld. Kč** při meziročním poklesu o 10,5 mld. Kč, tj. o 72,8 %. Z této

částky bylo použito na odvádění a čištění odpadních vod 2,4 mld. Kč (pokles o 8,8 mld. Kč), na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 0,6 mld. Kč (pokles o 1,0 mld. Kč) a na úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 0,7 mld. Kč (pokles o 0,3 mld. Kč; z toho 0,4 mld. Kč výdaj formou realizace státní záruky za úvěry přijaté ČMZRB od EIB). Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 3,1 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 13,4 mld. Kč), z nichž 1,0 mld. Kč představovala výdaj v rámci OP Životní prostředí (v roce 2015 to bylo 11,9 mld. Kč).

Na odvětví spoju (rozpočtový oddíl 24) bylo vynaloženo **0,7 mld. Kč**, což je o 3,4 % více než v předchozím roce. Většina prostředků (0,6 mld. Kč) byla vynaložena na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu).

Součástí této skupiny výdajů jsou též **výdaje na všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (rozpočtový oddíl 25). Tyto výdaje dosáhly částky **7,2 mld. Kč** a proti roku 2015 vzrostly o 0,2 mld. Kč, tj. o 3,3 %. Patří sem např. výdaje na činnost Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Úřadu průmyslového vlastnictví (0,8 mld. Kč), na činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti zeměměřictví a katastru (2,6 mld. Kč), na činnosti po zrušení Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (1,4 mld. Kč) a na další činnosti ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství, normalizace, standardizace a metrologie, v oblasti bezpečnosti práce apod. Na služby v oblasti meteorologie směřovalo 0,5 mld. Kč.

1.4. Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly celkové částky **110,9 mld. Kč**, což je o 4,2 mld. Kč, tj. o 3,6 %, méně než v předchozím roce (v roce 2015 meziroční růst o 15,7 %), a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu 9,1 % (v roce 2015 to bylo 8,9 %). Pokles souvisel s meziročně nižším čerpáním prostředků na společné programy EU a ČR (bez SZP a FM) v této skupině výdajů o 6,6 mld. Kč.

Na bezpečnost a veřejný pořádek (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **40,1 mld. Kč** při meziročním poklesu o 1,6 mld. Kč, tj. o 3,9 %. Z toho 35,0 mld. Kč (o 1,0 mld. Kč méně než v roce 2015 – zejména vliv nižších výdajů v rámci Integrovaného OP o 3,0 mld. Kč) směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 4,8 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra (o 0,7 mld. Kč méně než v roce 2015).

Další část těchto výdajů připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **36,2 mld. Kč** při meziročním poklesu o 1,5 mld. Kč, tj. o 3,9 %. Z této částky představovaly běžné výdaje 32,1 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 33,8 mld. Kč) a kapitálové výdaje 4,0 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 3,8 mld. Kč). Na činnost jednotlivých složek Armády České republiky bylo vynaloženo celkem 25,8 mld. Kč (meziroční pokles o 1,6 mld. Kč byl ovlivněn mimo jiné tím, že v roce 2015 zaplatila kapitola Ministerstvo obrany za pronájem nadzvukových letounů JAS 39 Gripen a souvisejících služeb 1,3 mld. Kč, zatímco v roce 2016 byla tato částka nulová), na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 3,4 mld. Kč (růst o 0,5 mld. Kč), na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 3,1 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč) a na státní správu ve vojenské obraně 2,1 mld. Kč. Podpůrné složky ozbrojených sil čerpaly 0,8 mld. Kč (pokles o 0,7 mld. Kč).

Na právní ochranu (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **23,4 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,1 %. Z této částky bylo vynaloženo na činnost soudů včetně Ústavního soudu ČR 11,8 mld. Kč (meziroční pokles o 0,1 mld. Kč), na vězeňství 7,6 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč) a na státní zastupitelství 2,7 mld. Kč (pokles o 0,2 mld. Kč). Na činnost orgánů státní správy

v oblasti právní ochrany směřovalo 0,8 mld. Kč, na činnost probační a mediační služby 0,3 mld. Kč.

Na požární ochranu a integrovaný záchranný systém (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2016 vynaloženo **8,8 mld. Kč**, což je o 1,2 mld. Kč, tj. o 12,3 %, méně než v předchozím roce (zejména vliv nižšího čerpání výdajů na Integrovaný OP o 2,3 mld. Kč). Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních složek útvarů požární ochrany (7,8 mld. Kč při meziročním růstu o 0,2 mld. Kč), dále na podporu jednotek sborů dobrovolných hasičů (0,3 mld. Kč s růstem o 0,2 mld. Kč), na vzdělávací a technická zařízení požární ochrany (0,4 mld. Kč s růstem o 0,1 mld. Kč), na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (0,4 mld. Kč při poklesu o 1,7 mld. Kč – zejména vliv mimořádných investičních výdajů na pořízení moderní techniky a technologií pro záchranné a likvidační práce v roce 2015) atd.

Na civilní připravenost na krizové stavy (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **2,4 mld. Kč**, což představuje meziroční růst o 0,1 mld. Kč, tj. o 6,0 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s pořizováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (2,0 mld. Kč s růstem o 0,2 mld. Kč) a na státní správu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (0,2 mld. Kč).

1.5. Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly v roce 2016 hodnoty **121,9 mld. Kč** a byly tak o 7,6 mld. Kč, tj. o 5,9 %, nižší než v předchozím roce (v roce 2015 byly meziročně nižší o 3,6 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se stejně jako v roce 2015 podílely 10,0 %.

Na státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany (rozpočtový oddíl 61) bylo vynaloženo celkem **65,9 mld. Kč**, tj. o 3,6 mld. Kč (o 5,7 %) více než v roce 2015. Z toho 57,7 mld. Kč (v roce 2015 to bylo 55,0 mld. Kč) se čerpalo v pododdíle 614 „Všeobecná vnitřní státní správa“. Zde se nejvíce projevíly odvozy vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle DPH a HNP, které dosáhly 36,7 mld. Kč (o 1,0 mld. Kč více než v roce 2015). Další výdaje byly použity na činnost orgánů Finanční správy ČR (10,3 mld. Kč s růstem o 1,1 mld. Kč) a na činnost Celní správy ČR (5,3 mld. Kč s růstem o 1,3 mld. Kč). Na činnost Českého statistického úřadu směřovalo 0,9 mld. Kč, na činnost Úřadu vlády ČR 0,7 mld. Kč (pokles o 0,8 mld. Kč zejména vlivem pokuty za nedodržení rozpočtové kázně ve výši přes 0,8 mld. Kč dle usnesení vlády č. 300/2015 zaplacené v roce 2015). V rámci jiných pododdílů směřovaly další prostředky na zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí 2,9 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč), na činnost Parlamentu 1,7 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč), na činnost Ministerstva zahraničních věcí 1,4 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč), na činnost Nejvyššího kontrolního úřadu 0,5 mld. Kč a na činnost politických stran a hnutí bylo vynaloženo celkem 0,5 mld. Kč. Za meziročním růstem výdajů tohoto oddílu stojí i výdaje na volby ve výši 0,5 mld. Kč (růst o 0,5 mld. Kč).

Další součástí výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (rozpočtový oddíl 63) – celkem **41,1 mld. Kč**, což je o 12,5 mld. Kč, tj. o 23,3 %, méně než v roce 2015. Na této částce se nejvíce podílely výdaje státního rozpočtu na dluhovou službu státu (úroky, poplatky) ve výši 40,7 mld. Kč. Meziročně klesly o 12,5 mld. Kč, což ovlivnila novela rozpočtových pravidel, podle které je od roku 2016 možné příjmy související s řízením státního dluhu nebo řízením likvidity státní pokladny vzájemně započíst s výdaji souvisejícími s dluhovou službou. Na soudní a mimosoudní rehabilitace směřovalo 0,2 mld. Kč.

Na jiné veřejné služby a činnosti (rozpočtový oddíl 62) bylo vynaloženo celkem **5,2 mld. Kč** při meziročním růstu o 1,2 mld. Kč, tj. o 30,7 %. Členské příspěvky mezinárodním organizacím, které nemají povahu nadnárodního orgánu, dosáhly 1,8 mld. Kč (růst o 0,2 mld.

Kč). Na humanitární zahraniční pomoc bylo vynaloženo 1,6 mld. Kč (růst o 0,9 mld. Kč souvisej s růstem výdajů na migrační politiku) a na rozvojovou zahraniční pomoc 0,7 mld. Kč. Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 0,8 mld. Kč.

Výdaje na ostatní činnosti (rozpočtový oddíl 64) dosáhly v roce 2016 částky **9,7 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 0,1 mld. Kč, tj. o 1,2 %. V rámci tohoto oddílu byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2016, poskytnuty zejména neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím vč. hl. m. Praha ve výši 8,4 mld. Kč (růst o 0,1 mld. Kč) a krajům 1,1 mld. Kč.

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojčíslem 80). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), na § 3802 (Grantová agentura ČR), na § 3803 (Technologická agentura ČR), na § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nspecifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací (včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM) **vynaloženy v roce 2016 prostředky ve výši 30,7 mld. Kč** (plnění na 86,0 % rozpočtu po změnách) a proti roku 2015 klesly o 11,3 mld. Kč, tj. o 26,8 %. Meziroční pokles výrazně ovlivnily nižší výdaje kryté příjmy z EU a FM o 11,4 mld. Kč. Naopak výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací čerpané výhradně z národních zdrojů vzrostly o necelé 0,2 mld. Kč. Podíl výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2016 představoval 2,5 % (v roce 2015 to bylo 3,2 %). Následující tabulka podrobněji ukazuje čerpání těchto prostředků podle jednotlivých kapitol.

Tabulka č. 74: Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle kapitol (v mil. Kč)

	Schválený rozpočet 2016				Rozpočet po změnách 2016				Konečný rozpočet 2016				Skutečnost 2016				Plnění v % k RpZ.
	Tuzemské zdroje Instituc. výdaje	Účelové výdaje	Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje Instituc. výdaje	Účelové výdaje	Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje Instituc. výdaje	Účelové výdaje	Zahr. zdroje	Celkem	Tuzemské zdroje Instituc. výdaje	Účelové výdaje	Zahr. zdroje	Celkem	
Úřad vlády ČR	115	0	5	121	105	0	5	110	113	0	5	118	62	0	0	62	56,9
Ministerstvo obrany	98	333	0	431	98	364	0	462	118	484	0	602	99	298	0	397	86,0
Ministerstvo vnitra	65	500		565	59	491		550	84	741		825	54	310		364	66,1
Grantová agentura ČR	110	3 723		3 833	110	3 717		3 827	112	3 871		3 982	86	3 842		3 927	102,6
Ministerstvo průmyslu a obchodu	792	330	3 231	4 354	792	330	3 231	4 354	1 525	330	4 630	6 485	226	304	110	640	14,7
Ministerstvo zemědělství	395	464		859	395	464		859	395	464		859	394	464		858	99,9
MŠMT	7 408	4 940	3 394	15 741	7 408	4 928	3 394	15 729	7 912	6 112	4 170	18 193	7 243	5 425	2 629	15 297	97,2
Ministerstvo kultury	87	425		512	89	422		511	121	423		545	100	275		376	73,5
Ministerstvo zdravotnictví	669	850	0	1 519	668	848	0	1 517	689	1 190	0	1 879	490	700	0	1 190	78,5
Ministerstvo spravedlnosti	0	0		0	6	1		7	7	1		8	7	1		8	108,9
Ústav pro studium totalitních režimů	0	0		0	0	3		3	0	3		3	0	3		3	93,6
Akademie věd ČR	4 829	0		4 829	4 839	0		4 839	4 863	0		4 863	4 778	0		4 778	98,7
Technologická agentura ČR	106	2 853	0	2 959	107	2 847	1	2 955	120	2 847	1	2 969	112	2 711	1	2 823	95,5
Celkem	14 675	14 418	6 631	35 723	14 675	14 416	6 632	35 723	16 059	16 466	8 806	41 332	13 652	14 332	2 740	30 724	86,0

Podrobnější informace o výdajích na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v části III.6 této zprávy.

8. Vyhodnocení projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru, které vyplývají z koncesních smluv podle zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon)

Problematiku koncesních projektů v České republice během roku 2016 upravoval zákon č.139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), který byl s účinností od 1.10.2016 nahrazen zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Koncesní smlouvou se koncesionář zavazuje poskytovat služby nebo i provést dílo a zadavatel se zavazuje umožnit koncesionáři brát užítky vyplývající z poskytování služeb nebo z využívání provedeného díla, popřípadě spolu s poskytnutím části plnění v penězích. Obvykle se jedná o víceleté smlouvy a jejich předpokládaná hodnota je stanovena na celé období trvání smlouvy.

V současné době jsou v realizaci koncesní smlouvy o celkové předpokládané hodnotě 73,1 mld. Kč, přičemž většinu tvoří smlouvy uzavřené územními samosprávami.

Předpokládaná hodnota koncesních smluv v realizaci uzavřených státem do konce roku 2016 činí 2,2 mld. Kč. Jsou to smlouvy Ministerstva pro místní rozvoj na vytváření a provozování Informačního systému o veřejných zakázkách a elektronických tržištích veřejné správy, smlouva Fakultní nemocnice Královské Vinohrady na systémové řešení dopravy v klidu v areálu nemocnice a koncesní smlouvy na zpracování žádostí o víza, uzavřené Ministerstvem zahraničních věcí.

Ministerstvo financí vydalo do konce roku 2016 stanoviska ke koncesním smlouvám územních samospráv, jejichž souhrnná předpokládaná hodnota dosáhla 70,8 mld. Kč. Struktura těchto smluv podle odvětví je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 75: Přehled koncesních smluv územních samospráv podle předmětu smlouvy

Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy v Kč	Podíl na celkové hodnotě koncesních projektů v %
Vodohospodářství	61 840 000 075	87,3
Energie	3 091 184 000	4,4
Sociální služby	2 219 377 110	3,1
Doprava	843 158 900	1,2
Volnočasová infrastruktura	2 682 450 318	3,8
Ostatní	157 062 253	0,2
CELKEM	70 833 232 656	100,00

IV. Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstranění povodňových škod a k úhradě restitučních výdajů

1. Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstraňování povodňových škod

1.1. Ministerstvo pro místní rozvoj

Meziroční srovnání výdajů spojených s řešením následků povodní v letech 2015 a 2016 uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 76: Výdaje státního rozpočtu spojené s řešením následků povodní (v tis. Kč)

Ukazatel	Skutečnos t 2015	Rozpočet 2016		Skutečnos t 2016	% plnění	Index 2016/2015	NNV k 1.1.2017
		schválený	po změnách				
1	2	3	4	5	6=5:4	7=5:2	
217D117 - Obnova obec. a kraj. majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	346 279	0	0	0	-	0	50 386
117D91 - Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách, v tom:	420 426	50 000	50 000	205 141	410,28	48,79	281 641
117D914 - Obnova majetku v r. 2013	369 762	0	0	167 310	-	45,25	
117D915 - Obnova majetku v r. 2014	50 663	0	0	1 242	-	2,45	
117D916 - Obnova majetku v r. 2015	0	0	0	36 589	-	-	
117D917 - Obnova majetku v r. 2016	-	50 000	50 000	0	0	-	
117D02 - Podpora bydlení při živelní pohromě	519	0	0	0	-	0	73 375

Podprogram 217D117 „Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou“ je součástí programu č. 217 11 „Podpora regionálního rozvoje“, jehož realizace probíhala v letech 2004 – 2015.

Financování podprogramu probíhalo do roku 2015. V nárocích z nespotřebovaných výdajů zůstává stále ještě 50 386 tis. Kč na odstraňování živelních pohrom z roku 2010. Tyto nároky v průběhu roku 2017 budou zrušeny jako již neuplatitelné.

Podprogram 117D91 – Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách

V rámci programu 117D91 byly čerpány v roce 2016 finanční prostředky ve výši 205 141 tis. Kč, což představuje 410,28 % upraveného rozpočtu. Překročení upraveného rozpočtu bylo způsobeno čerpáním nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let. V nárocích z nespotřebovaných výdajů zůstává částka 281 641 tis. Kč. Důvodem nedočerpání prostředků nároků z nespotřebovaných výdajů je především náročnost při výběrových řízeních.

V roce 2016 probíhalo financování akcí v podprogramu 117D914 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2013“ schválených k poskytnutí dotace rozhodnutím ministryně v roce 2013 a 2014. Prostředky nebyly dočerpány. Důvodem nedočerpání prostředků je především náročnost při výběrových řízeních.

V rámci podprogramu 117D915 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2014“ probíhalo v roce 2016 financování akcí. Akce z tohoto podprogramu byly dočerpány.

V rámci podprogramu 117D916 „Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2015“ bylo v roce 2016 doporučeno k poskytnutí dotace 22 žádostí (z přijatých 25 žádostí) ve výši 41 220 tis. Kč. Na realizaci podprogramu je v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj vyčleněno 50 mil. Kč ve formě NNV. Důvodem nedočerpání

finančních prostředků je jednak snížení celkových nákladů na akci, a tím snížení dotace, jednak problémová výběrová řízení.

117D02 – Podpora bydlení při živelní pohromě

Program je zaměřen na podporu poskytovanou obcím při opravě bytů poškozených živelní pohromou, při odstraňování staveb pro bydlení zničených živelní pohromou nebo při řešení náhradního ubytování osob, které trvale nebo dočasně přišly o bydlení při živelní pohromě v době krizového stavu nebo při vyhlášení 3. stupně povodňové aktivity.

Pro realizaci cílů programu s přihlédnutím k různému rozsahu živelních pohrom a s tím souvisejícím vyhlášením krizového stavu nebo 3. stupně povodňové aktivity, případně s nevyhlášením výše uvedeného stavu a stupně, v místech, kde nebyly škody napáchány povodní, ale jinou přírodní pohromou program obsahuje podprogramy:

- Podpora bydlení – krizový stav
- Podpora bydlení – s nevyhlášeným stavem nebezpečí nebo nouzovým stavem

Podprogramy jsou vyhlašovány nepravidelně, podle aktuálního výskytu živelních událostí.

Rozpočet výdajů na tento program byl pro rok 2016 nulový. Čerpání prostředků NNV, které byly do rozpočtu NNV převedeny z nevyčerpaných prostředků roku 2015 nebylo rovněž žádné. V rámci uvedených podprogramů je stále možné čerpat prostředky na demolice budov poškozených povodní v roce 2013. Zbylých 73,4 mil. Kč bude převedeno do NNV roku 2017. Dojde zřejmě ke snížení NNV z titulu jejich nemožnosti využití.

Státní fond rozvoje bydlení

V roce 2016 poskytl Státní fond rozvoje bydlení úrokové dotace na regeneraci panelových domů, meziroční srovnání ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 77: Přehled poskytnutých a čerpaných prostředků SFRB k odstranění následků živelních katastrof v r. 2016 (v tis. Kč).

	Příjemce	Skutečnost 2015	Skutečnost 2016
Investiční:		0	0
Neinvestiční:		928	1 234
úroková dotace k úvěru na regeneraci panelových domů - povodně 2002	bytová družstva	774	774
úroková dotace k úvěru na regeneraci panelových domů - povodně 2002	společenství vlastníků byt. jedn.	154	460
Výdaje celkem		928	1 234

Nariadení vlády č. 398/2002 Sb., ze dne 21. srpna 2002, kterým se mění nařízení vlády č. 299/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami právnickým a fyzickým osobám na opravy, modernizace nebo regenerace panelových domů

1.2. Ministerstvo spravedlnosti

V roce 2016 nemělo Ministerstvo spravedlnosti určen závazný ukazatel „Výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002“.

V průběhu roku 2016 byla provedena 2 rozpočtová opatření, kterými byly do kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra převedeny finanční prostředky ve výši 527,00 tis. Kč na zabezpečení restaurování a konzervaci dokumentů Městského soudu v Praze v souladu s Dodatkem č. 6 k „Dohodě o součinnosti při konzervaci a restaurování dokumentů zasažených povodněmi v roce 2002“ a 49,34 tis. Kč na dezinfekci spisů Krajského soudu v Praze, které byly při

skartačním řízení vybrány jako archiválie. Spisy byly uskladněny v prostorách zasažených povodní v roce 2002 a kontaminovány. Dezinfekci provede podle uzavřené dohody s Krajským soudem v Praze Národní archiv, který má k dispozici odpovídající technologii.

1.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí

V roce 2016 byl poukázán Centru sociálních služeb Tloskov neinvestiční příspěvek ve výši 4 970 tis. Kč na odstraňování následků povodní v červnu 2013.

Finanční prostředky byly v průběhu roku použity takto: Oprava mostku rybníka Příkop ve výši 130 tis. Kč, oprava domu na hrázi ve výši 3 007 tis. Kč a celkem bylo čerpáno 3 137 tis. Kč.

Nevyčerpané finanční prostředky ve výši 1 833 tis. Kč byly vráceny na výdajový účet Ministerstva práce a sociálních věcí.

Tabulka č. 78: Rekapitulace čerpání neinvestičních prostředků 2013–2016 (v tis. Kč)

Čerpání v roce	Neinvestiční prostředky
2013	5 942
2014	710
2015	1 939
2016	3 137

1.4. Ministerstvo zemědělství

V roce 2016 byly v rámci specifického ukazatele „Podpora vodního hospodářství“, v tom „ostatní výdaje na vodní hospodářství“, průřezový ukazatel „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“, poskytnuty finanční prostředky na odstranění škod způsobených povodněmi v roce 2013 v celkové výši 132 429 916,72 Kč následovně:

Program 129 270 „Odstranění následků povodní na státním vodohospodářském majetku II“. Čerpáno bylo celkem 132 429 916,72 Kč v rámci podprogramu 129 272 „Odstranění následků povodní roku 2013“ použitím nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let. (Rozpočtovým opatřením byly převáděny finanční prostředky do roku 2015 včetně z kap. 398 – VPS na základě UV č. 845 ze dne 6. 11. 2013).

1.5. Ministerstvo kultury

Záchrana a obnova kulturních památek poškozených živelnými pohromami (program 134 610) – PVS 5060020090

Tento program byl vytvořen na základě údajů o struktuře a charakteru poškození kulturních památek povodní v roce 2013. V souladu s usnesením vlády ze dne 18. září 2013 č. 706 k informaci o rozsahu škod, které vznikly na kulturních památkách ČR v důsledku povodní a přívalových dešťů v červnu 2013 a k návrhu na zvýšení výdajů rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury byly v roce 2013 navýšeny výdaje Ministerstva kultury o 100 mil. Kč a v roce 2014 o dalších 400 mil. Kč.

Výdaje programu ve struktuře jeho podprogramů uvádí následující tabulka.

V roce 2016 bylo v rámci výše uvedeného programu k dispozici celkem 184 745,4 tis. Kč, a to pouze v NNV. Skutečné čerpání v roce 2016 činilo celkem 28 779,82 tis. Kč.

Tabulka č. 79: Výdaje státního rozpočtu Ministerstva kultury spojené s řešením následků povodní (v tis. Kč)

Podprogram	Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Skutečnost 2016
134V611 - Podpora obnovy kulturních památek v majetku státu	2 451	24 833	11 876
134D612 - Podpora obnovy kulturních památek v majetku krajů a obcí	42 847	41 873	16 456
134D613 - Podpora obnovy kulturních památek v majetku fyzických osob	273	1 986	448
134D614 - Podpora obnovy kulturních památek v majetku CNS	546	0	0
Celkem	46 116	68 692	28 780

1.6. Ministerstvo dopravy

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Vláda usnesením ze dne 12. června 2013 č. 468 souhlasila se zvýšením rozpočtu výdajů kapitoly Ministerstvo dopravy na rok 2013 o 500 000 tis. Kč na financování úhrad škod způsobených povodněmi v květnu a červnu 2013 na místních komunikacích a ostatním majetku obcí. Ministerstvo financí tuto změnu promítlo rozpočtovým opatřením č. j. MF-67189/2013/19-1903 ze dne 27. června 2013.

Nároky k 31.12.2015 činily 59 831 tis. Kč. K 1.1.2016 byla jejich výše 59 831 tis. Kč a v průběhu roku byly tyto nároky ukončeny z důvodu dle § 47 odst. 6 rozpočtových pravidel. Ke konci roku 2016 je jejich zůstatek 0 Kč.

Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Místní komunikace - 127 21 „Obnova místních komunikací po povodních“

Program byl zpracován v souladu s usnesením vlády č. 997/2013 a je orientován na pomoc obcím při obnově místních komunikací poškozených během povodní v červnu roku 2013. Aktualizovaná dokumentace programu byla schválena Ministerstvem financí dne 15.9.2014 pod č. j. MF-59 431/2014/1903-3.

Objem finančních prostředků pro tento dotační titul je ve výši 500 mil. Kč. Nároky k 31.12.2015 u daného programu činily 416 304 tis. Kč. K 1.1.2016 zůstala jejich výše stejná, tj. 416 304 tis. Kč. V průběhu roku byly na programu 127 21 čerpány prostředky (nároky) ve výši 125 872 tis. Kč. Zůstatek nároků na uvedeném programu k 31.12.2016 činí 290 433 tis. Kč.

SFDI - Státní fond dopravní infrastruktury

Na povodně z června 2013 dle usnesení vlády č. 429 ze dne 5. června 2013 SFDI poskytlo krajům a jím zřízeným organizacím správy a u údržby silnic v roce 2016 účelové dotace na odstranění škod povodní zasažených silnic II. a III. třídy ve výši 90 417 tis. Kč, z čeho investiční dotace činila 67 297 tis. Kč a neinvestiční dotace činila 23 120 tis. Kč. Dotace byly poskytnuty KSÚS Středočeského kraje ve výši 89 547 tis. Kč a Libereckému kraji ve výši 870 tis. Kč.

2. Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů poskytnutých na základě zákonů č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.

Zákonem č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, bylo dosavadním uživatelům bytů a nebytových prostor ve vydávaných nemovitostech, které slouží pro činnost diplomatických a konzulárních misí, poskytování zdravotnických a sociálních služeb, potřeby školství, provoz kulturních a tělovýchovných zařízení, pracovní rehabilitaci a zaměstnání zdravotně postižených osob, umožněno uzavřít s nabyvateli těchto objektů dohodu o užívání a nájmu nebytových prostor podle občanského zákoníku a souvisejících předpisů. Oprávněná osoba mohla dohodu vypovědět nejdříve po uplynutí 10 let ode dne účinnosti tohoto zákona (tj. po 1. listopadu 2000).

Tímto zákonem však nebyly stanoveny potřebné prostředky ke krytí výdajů s tím souvisejících, proto bylo financování výdajů řešeno zákonem č. 164/1998 Sb., kterým se mění zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů vlastnictví k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby. Podle tohoto zákona bylo v roce 1998 z prostředků Fondu národního majetku převedeno 5 480 mil. Kč na zvláštní účet státních finančních aktiv ke krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen váznoucích na majetku vydaném oprávněným osobám a ke krytí nezbytných výdajů souvisejících s náhradou za majetek státu sloužící účelům výzkumu a vývoje vydaný oprávněným osobám.

Prostředky vyčleněné podle zákona č. 164/1998 Sb. však nepostačovaly v plné výši na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku, proto byly v roce 2000 uvolněny další prostředky podle zákona č. 21/2000 Sb. (novela zákona č. 500/1990 Sb.) pro kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí (4 000 mil. Kč) a podle zákona č. 246/2000 Sb. (také novela zákona č. 500/1990 Sb.) pro kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2 090 mil. Kč), Ministerstvo kultury (1 489 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (700 mil. Kč) a pro OkÚ Kutná Hora (55 mil. Kč), v souhrnné výši 8 334 mil. Kč. Celkem tak bylo k uvedenému účelu vyčleněno přes 13,8 mld. Kč.

Na účtu státních finančních aktiv, kde jsou soustředěny prostředky malé privatizace na výdaje ze zániku věcných břemen, byl k 1.1.2016 stav ve výši 661 mil. Kč (zůstatek z titulu zákona č. 246/2000 Sb.; prostředky z titulu předchozích zákonů byly již vyčerpány do roku 2003).

Schválený rozpočet roku 2016 v kapitole OSFA činil 130 mil. Kč. Z této částky nebyl v průběhu roku uskutečněn žádný transfer, přesto došlo v roce 2016 v kapitole Ministerstvo kultury k čerpání prostředků na uvedený účel. Zdrojem pro financování níže uvedených akcí byly nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let.

V rámci **podprogramu 134V113 – Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení** byly prostředky čerpány v rámci 3 akcí Památníku národního písemnictví, a to „Rekonstrukce objektů na centrální depozitář, Litoměřice“ (12,2 mil. Kč), „Rekonstrukce objektu v Sadech 44/2, Praha 6“ (637 tis. Kč), „Stěhování sbírkových fondů“ (3,0 mil. Kč) a 1 akce Divadelního ústavu – Institutu umění „Rekonstrukce budovy č. p. 887, Praha 1, Nekázanka“ (59 tis. Kč).

Akce v rámci podprogramu 234V113 - Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení (akce zahájené od roku 2002-2010) byly již ukončeny v roce 2015.

Celkem bylo tedy v roce 2016 na tyto účely čerpáno **15,9 mil. Kč**, což představovalo 23,0 % prostředků, které mohly být teoreticky použity z nároků z nespotřebovaných výdajů minulých

let. Nízké čerpání disponibilních prostředků bylo ovlivněno především skutečností, že v roce 2016 se připravovala výběrová řízení na zhotovitele některých akcí velkého rozsahu.

Na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku bylo za celé období od roku 1998 transferováno do kapitol k použití v souhrnu necelých 13,2 mld. Kč. Zůstatek prostředků na účtu státních finančních aktiv určených na výdaje ze zániku věcných břemen k 31.12.2016 zůstal ve výši 661 mil. Kč. Ty mohou být k těmto účelům použity v příštích letech.

V. Rozdíl mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a výdaji spojenými s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění

Dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, je součástí státních finančních aktiv také zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu, na který Ministerstvo financí za každý rok, ve kterém byly příjmy pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů z penále a pokut připadajících na důchodové pojištění vyšší než výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, převádí ze státního rozpočtu částku ve výši rozdílu těchto příjmů a výdajů.

Způsob výpočtu rozdílu těchto příjmů a výdajů je stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb., o stanovení způsobu výpočtu rozdílu mezi příjmy pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění, které plátcí platí povinně, včetně příjmů z penále a pokut činily 383,1 mld. Kč. Příjmy z dobrovolného důchodového pojištění činily 201 mil. Kč. Příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně pokut a penále a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění dosáhly za všechny kapitoly státního rozpočtu, které pojistné vybírají, v úhrnu částky **383,3 mld. Kč**.

Usnesením vlády ČR ze dne 21. září 2016 č. 831 bylo změněno usnesení vlády ze dne 23. září 2015 č. 748, k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu ČR na léta 2017 a 2018 a střednědobých výdajových rámců na léta 2017 a 2018, tak, že byl schválen převod částky **8,7 mld. Kč** do příjmů státního rozpočtu roku 2016 na kompenzaci deficitu důchodového systému v souladu se zákonem č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku.

Celkové příjmy pro účely výpočtu rozdílu důchodového účtu tak činily **392,0 mld. Kč**.

Výdaje na dávky důchodového pojištění činily za všechny kapitoly státního rozpočtu, ze kterých jsou vypláceny, v úhrnu **399,0 mld. Kč**.

Výše výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění („výdaje na správu“) v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí se vypočítá jako součin koeficientu 0,9241 a výdajů České správy sociálního zabezpečení snížených o:

- a) výdaje na dávky důchodového pojištění,
- b) výdaje na dávky nemocenského pojištění,
- c) výdaje na další dávky sociálního zabezpečení,
- d) výdaje na výplaty, které podle zvláštních právních předpisů provádí Česká správa sociálního zabezpečení,
- e) výdaje na společné programy Evropské unie a České republiky s výjimkou programů, které se týkají důchodového pojištění.

Výdaje na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí byly vypočteny ve výši 5,3 mld. Kč.

Výše výdajů na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti se vypočítá jako součin

výdajů na dávky důchodového pojištění v příslušné rozpočtové kapitole a čísla vypočteného jako podíl výdajů na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti byly vypočteny ve výši 135 mil. Kč.

U kapitoly Ministerstvo financí a Generální inspekce bezpečnostních sborů nejsou výdaje na správu propočítávány, jelikož z těchto kapitol nejsou vypláceny dávky důchodového pojištění; z těchto kapitol jsou vypláceny dávky nemocenského pojištění a zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil – celníků při skončení služebního poměru.

Celkové výdaje na správu byly vypočteny za všechny kapitoly ve výši **5,5 mld. Kč**.

Výdaje na dávky důchodového pojištění a výdaje na správu dosáhly v úhrnu 404,5 mld. Kč. Celkové příjmy dosáhly v úhrnu částky 392,0 mld. Kč, jsou tedy nižší o **12,4 mld. Kč**, což představuje **schodek hospodaření systému důchodového pojištění v roce 2016**.

Výpočet schodku hospodaření systému důchodového pojištění dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 80: Výpočet salda hospodaření systému důchodového pojištění (v tis. Kč)

	MPSV	MO	MV	MS	MF	GIBS	VPS	Celkem
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění celkem	372 861 522	3 181 539	5 956 268	783 343	508 756	39 505		383 330 933
v tom: příjmy z pojistného na důchodové pojištění	372 660 905	3 181 539	5 956 268	783 343	508 756	39 505		383 130 316
příjmy z dobrovolného pojistného na důchodové pojištění	200 617							200 617
Výdaje na dávky důchodového pojištění	389 166 960	4 232 318	4 943 045	660 567	0	0		399 002 890
Správní výdaje České správy sociálního zabezpečení	5 778 117							
Koeficient:								
pro kapitolu MPSV (stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů)	0,9241							
pro ostatní kapitoly (podíl výdajů na správu v kapitole MPSV k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole MPSV)		0,0137	0,0137	0,0137				
Výdaje na správu - výdaje spojené s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění:								5 474 311
v kapitole MPSV (součin správních výdajů České správy sociálního zabezpečení a koeficientu)	5 339 558							5 339 558
v ostatních kapitolách (součin výdajů na dávky důchodového pojištění a koeficientu)		57 983	67 720	9 050				134 753
Součet výdajů na dávky důchodového pojištění a výdajů na správu	394 506 518	4 290 301	5 010 765	669 617				404 477 201
Rozdíl příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění včetně výdajů na správu	-21 644 996	-1 108 762	945 503	113 726	508 756	39 505		-21 146 268
Skutečnosti ovlivňující výši příjmů důchodového pojištění: UV č. 748/2015, bod VII. 1.							8 700 000	8 700 000
Stav hospodaření důchodového účtu po zohlednění skutečností ovlivňujících výši příjmu (přebytek+; schodek-)	-21 644 996	-1 108 762	945 503	113 726	508 756	39 505	8 700 000	-12 446 268

Pozn.: Vzhledem k tomu, že kapitola MPSV od roku 2014 začlenila do závazného ukazatele Dávky důchodového pojištění rovněž výdaje na poštovní služby (POL 5161) spojené s výplatou dávek důchodového pojištění, bylo poštovné (POL 5161) od výdajů na dávky důchodového pojištění MPSV odečteno. O tyto poštovní výdaje byly navýšeny správní výdaje ČSSZ. Výdaje na dávky důchodového pojištění vykázané u kapitoly Ministerstvo obrany na pododdílu 411 ve výši 4 203 736 tis. Kč byly navýšeny o částku 28 582 tis. Kč z důvodu vykázání jednorázového příspěvku důchodci (1 200 Kč) kapitolou Ministerstvo obrany na pododdílu 419.

Schodek hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového výsledku hospodaření státního rozpočtu.

VI. Vyhodnocení souhrnných rozpočtových vztahů k rozpočtu EU a finančních mechanismů

1. Výdaje na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie (bez Společné zemědělské politiky)

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejichž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní regionů a členských států Evropské unie.

Výdaje na financování společných programů České republiky a Evropské unie (bez Společné zemědělské politiky) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2016 stanoveny v celkové výši 70,2 mld. Kč, z toho 8,5 mld. Kč představovaly národní prostředky a 61,7 mld. Kč prostředky s předpokladem krytí z rozpočtu EU. Většina prostředků (70,0 mld. Kč) se vztahovala, vzhledem k závěrečné fázi programového období 2007-2013, k programovému období 2014-2020, jehož financování se začíná rozbíhat. Rozpočet po změnách činil 74,3 mld. Kč, z toho 86,1 % (téměř 64,0 mld. Kč) představovaly prostředky z rozpočtu EU a téměř 10,4 mld. Kč představovaly národní prostředky. Schválený rozpočet byl tedy navýšen téměř o 4,2 mld. Kč, z toho 55,9 % (2,3 mld. Kč) představovaly prostředky z rozpočtu EU, které rovněž souvztačně zvýšily příjmy a výdaje státního rozpočtu – z tohoto navýšení připadlo 1,7 mld. Kč kapitole Ministerstvo životního prostředí, 496,6 mil. Kč kapitole Ministerstvo dopravy, 48,3 mil. Kč kapitole Ministerstvo vnitra, 40,9 mil. Kč kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí, atd. **Čerpáno** bylo celkem **53,8 mld. Kč** (včetně NNV), z toho 3,9 mld. Kč činily národní prostředky a 49,9 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. Skutečné čerpání NNV k 31.12.2016 činilo téměř 25,8 mld. Kč. Podrobnější údaje jsou obsaženy viz Tabulka č. 83.

Na **programové období 2004-2006** nebyly na rok 2016 rozpočtovány žádné výdaje a v průběhu roku k žádnému čerpání prostředků nedošlo. V nárocích zbývá v tomto období téměř 1,1 mld. Kč v kapitolách Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo životního prostředí.

Na **operační programy programového období 2007-2013** bylo ve výdajích schváleného rozpočtu na rok 2016 vyčleněno celkem 106,8 mil. Kč. Jednalo se o dva operační programy, a to OP přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS v částce 8,0 mil. Kč (pouze podíl státního rozpočtu) jako rezerva pro úhradu posledních plateb podílu spolufinancování ze státního rozpočtu pro české projektové partnery, případně pro řešení neočekávaných situací, a OP Lidské zdroje a zaměstnanost v částce 98,8 mil. Kč (pouze podíl EU) na projekty z posledních vyhlášovacích výzev. K 31.12.2016 byl rozpočet navýšen na 2,5 mld. Kč, z toho 144,8 mil. Kč představovaly národní prostředky a téměř 2,4 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. **Vynaloženo** bylo téměř **21,8 mld. Kč**, z toho 731,3 mil. Kč z české strany a téměř 21,1 mld. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU. Největší objem prostředků, celkem 12,5 mld. Kč (57,4 %), poskytla kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj, z toho 9,86 mld. Kč na Regionální operační programy (20,5 mil. Kč národní prostředky a 9,84 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU), 2,05 mld. Kč v rámci Integrovaného operačního programu (téměř 28,1 mil. Kč národní prostředky a téměř 2,03 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU), atd. Ministerstvo dopravy v rámci OP Doprava (CF) vydalo 3,4 mld. Kč, z toho 287,2 mil. Kč představovaly národní prostředky a 3,1 mld. Kč zdroje z rozpočtu EU. Ministerstvo životního prostředí v rámci OP Životní prostředí (CF, ERDF) vynaložilo 2,2 mld. Kč, z toho 18,4 mil. Kč představovaly národní prostředky a 2,19 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace poskytlo téměř 1,3 mld. Kč, z toho 192,2 mil. Kč národních prostředků a téměř 1,1 mld. Kč prostředků

z rozpočtu EU. Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnilo na projekty OP Podnikání a inovace více než 1,2 mld. Kč, z toho téměř 11,3 mil. Kč představovaly národních prostředky a 1,2 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU. Celkem 3 kapitoly státního rozpočtu se podílely na výdajích v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost v celkové výši téměř 122,2 mil. Kč (17,8 mil. Kč národních prostředků a 104,4 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU) – z celku 105,6 mil. Kč (86,4 %) připadlo na kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí. Na projekty OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost bylo 2 kapitolami státního rozpočtu vydáno celkem téměř 11,3 mil. Kč (téměř 1,7 mil. Kč národních prostředků a téměř 9,6 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU), z toho 79,9 % se týkalo kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (9,0 mil. Kč), atd. Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2016 činilo 19,5 mld. Kč.

Na tzv. **komunitární programy programového období 2007-2013** bylo pro rok 2016 ve státním rozpočtu plánováno celkem téměř 41,1 mil. Kč, z toho z rozpočtu národních zdrojů 21,8 mil. Kč a 19,2 mil. Kč z rozpočtu EU (do státního rozpočtu se nezapočítávají komunitární programy, u kterých je spolufinancování z rozpočtu EU poskytováno zálohově). Jedná se o prostředky vynakládané zejména na realizaci tzv. vnitřních politik financovaných z rozpočtu EU (např. oblasti: transevropské sítě, výzkum a vývoj, informační společnost, vzdělávání a kultura, svoboda, bezpečnost a spravedlnost, zdraví a ochrana spotřebitele, statistika a životní prostředí). **Čerpáno** bylo téměř **77,5 mil. Kč**, z toho 39,7 mil. Kč představovaly národní prostředky a 37,7 mil. Kč zdroje kryté příjmy z rozpočtu EU. Do čerpání projektů komunitárních programů se zapojilo celkem 10 kapitol státního rozpočtu. Nejvíce prostředků uvolnila kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v částce 40,9 mil. Kč (z toho 30,7 mil. Kč národních prostředků a 10,2 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU) v rámci komunitárního programu Eurostars.

Ostatní programy, včetně Twinning-out, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 zahrnuty v částce téměř 381,4 mil. Kč za obě programová období, z toho 151,8 mil. Kč národních prostředků a 229,5 mil. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU. Z celku na Ministerstvo práce a sociálních věcí připadlo 216,4 mil. Kč na program potravinové a materiální pomoci, dále toto ministerstvo vyčlenilo ze svého rozpočtu 293,4 tis. Kč na spolufinancování samostatných grantů Evropské komise, atd. Ministerstvo vnitra plánovalo pokračovat v realizaci projektu Evropská migrační síť (rozpočet 2,5 mil. Kč, z toho 501,1 tis. Kč z českých zdrojů a 2,0 mil. Kč z rozpočtu EU) a na Azylový a migrační fond a Fond pro vnitřní bezpečnost byly určeny prostředky ve výši téměř 115,4 mil. Kč (z toho 105,4 mil. Kč z českých zdrojů a 9,9 mil. Kč z rozpočtu EU), atd. Celkem bylo **vynaloženo 194,4 mil. Kč**, z toho 31,3 mil. Kč národních prostředků a 163,1 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU. Nejvíce čerpala kapitola Ministerstvo vnitra v rámci výše zmíněných projektů v částce téměř 106,8 mil. Kč (z toho 19,8 mil. Kč národních prostředků a 86,9 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU).

Na **operační programy programového období 2014-2020** bylo ve výdajích schváleného rozpočtu na rok 2016 vyčleněno celkem 68,8 mld. Kč, z toho 8,3 mld. Kč národních prostředků a 60,5 mld. Kč prostředků s předpokládaným krytím příjmy z rozpočtu EU. Nejvíce prostředků bylo rozpočtováno v rámci OP Doprava 2014+, celkem 15,7 mld. Kč, a OP Zaměstnanost 2014+, celkem 14,4 mld. Kč. **Čerpáno** bylo **31,6 mld. Kč** (z toho 3,0 mld. Kč národních prostředků a 28,6 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU). Nejvíce prostředků uvolnila kapitola Ministerstvo dopravy v rámci OP Doprava 2014+ (CF, ERDF) v částce 14,9 mld. Kč (z toho 795,6 mil. Kč národních prostředků a 14,1 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU), dále kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci OP Zaměstnanost 2014+ v částce 9,5 mld. Kč (z toho 1,5 mld. Kč národních prostředků a 8,0 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU), kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v rámci

OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ v částce 2,9 mld. Kč (z toho 415,9 mil. Kč národních prostředků a 2,5 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU), kapitola Ministerstvo životního prostředí v rámci OP Životní prostředí 2014+ (CF, ERDF) v částce 2,2 mld. Kč (z toho 10,2 mil. Kč národních prostředků a 2,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU), atd. Skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů k 31.12.2016 činilo téměř 6,0 mld. Kč.

Výdaje na **komunitární programy programového období 2014-2020** byly ve státním rozpočtu zahrnuty ve výši téměř 900,0 mil. Kč, z toho 75,1 mil. Kč představovaly národní prostředky a 824,8 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU. Nejvíce prostředků bylo rozpočtováno v kapitole Ministerstvo dopravy na Nástroj pro propojení Evropy v částce 809,1 mil. Kč (z toho 1,7 mil. Kč národních prostředků a téměř 807,5 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU). Čerpáno bylo téměř **159,7 mil. Kč**, z toho více než 26,0 mil. Kč národních prostředků a více než 133,6 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU. Nejvíce čerpala kapitola Ministerstvo dopravy na výše zmíněný program v částce 110,1 mil. Kč (téměř celou částku tvořily EU prostředky); nižší čerpání oproti skutečnosti vykázané v pololetí 2016 bylo způsobeno vratkami od SFDI.

Čerpání výdajů na operační programy programového období 2007-2013 a 2014-2020 po jednotlivých OP obsahuje Tabulka č. 82.

2. Společná zemědělská politika a společná rybářská politika

Společná zemědělská politika (SZP) je financována prostřednictvím Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova, který slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života ve venkovských oblastech a diversifikace hospodářství venkova, a Evropského zemědělského záručního fondu na financování tržních a dalších opatření.

Výdaje na SZP byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 stanoveny v celkovém objemu téměř 36,3 mld. Kč v kapitole Ministerstvo zemědělství. Největší položku tvořily přímé platby, které se vyplácejí na principu předfinancování ze státního rozpočtu a které byly stanoveny v celkové výši 24,0 mld. Kč. Z toho podíl rozpočtu EU činil 23,2 mld. Kč a podíl dorovnání z národních zdrojů činil 834,8 mil. Kč. Na podporu rozvoje venkova byla rozpočtována částka 11,5 mld. Kč, z toho 4,0 mld. Kč představovaly prostředky státního rozpočtu a 7,5 mld. Kč představovaly prostředky EU. Provádění tržních opatření v rámci společné organizace trhu je převážně hrazeno z rozpočtu EU a ve státním rozpočtu bylo zahrnuto ve výši 723,1 mil. Kč, z národních zdrojů mělo být čerpáno 192,1 mil. Kč a z rozpočtu EU 531,0 mil. Kč. V rámci SZP bylo v roce 2016 ze státního rozpočtu **poskytnuto celkem 36,7 mld. Kč**, vč. použití nároků z nespotřebovaných výdajů předchozích let ve výši 9,4 mld. Kč, z toho 4,2 mld. Kč představovaly národní prostředky a 32,5 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU.

Plnění jednotlivých ukazatelů SZP v roce 2016 je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka č. 81: Společná zemědělská politika (v tis. Kč)

Společná zemědělská politika	Rozpočet 2016		Skutečnost 2016		
	schválený	po změnách	celkem	z toho	
				státní rozpočet	nároky
Přímé platby - předfinancování ze SR (prostředky EU)	23 211 127	23 211 127	25 634 861	17 568 554	8 066 308
Přímé platby - doplňkové TOP-UP a PVP (prostředky ČR)	834 845	834 845	876 336	382 763	493 573
Program Rozvoj venkova (prostředky ČR)	4 000 013	4 000 013	2 544 357	2 517 992	26 365
Program Rozvoj venkova (prostředky EU)	7 500 000	7 500 000	5 933 492	5 927 735	5 758
Společná organizace trhu (prostředky ČR)	192 127	471 699	753 068	420 426	332 642
Společná organizace trhu (prostředky EU)	530 997	530 997	974 893	483 477	491 416
C e l k e m	36 269 109	36 548 682	36 717 008	27 300 947	9 416 061

Z celkové částky **25,6 mld. Kč** na **předfinancování přímých plateb** (vč. nároků) bylo poskytnuto na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy 12,4 mld. Kč, na platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí 8,3 mld. Kč, na platby pro mladé zemědělce 59,7 mil. Kč, na dobrovolnou podporu vázanou na produkci téměř 4,6 mld. Kč a na platby kompenzace finanční disciplíny 291,3 mil. Kč. Pro rok 2016 byly na předfinancování přímých plateb rozpočtovány příjmy z EU ve výši 23,2 mld. Kč, skutečně Ministerstvo zemědělství obdrželo částku 22,2 mld. Kč, tj. plnění příjmů z EU na 95,6 %. **Doplňkové národní platby** dosáhly **876,3 mil. Kč**, přičemž částka 493,6 mil. Kč byla čerpána z nároků z nespoteřovaných výdajů minulých let, z toho na národní doplňkové platby (TOP-UP) ve výši 10 tis. Kč a na poskytování přechodných vnitrostátních podpor (PVP) 876,3 mil. Kč.

V rámci **Programu rozvoje venkova** jsou poskytovány platby za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, v oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě podle příslušných právních předpisů. V roce 2016 bylo na SZIF převedeno celkem téměř **8,5 mld. Kč** (vč. 32,1 mil. Kč z nároků z nespoteřovaných výdajů). Z celku 2,5 mld. Kč představovaly národní prostředky a 5,9 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. Na realizaci programu Rozvoje venkova byla poskytnuta z rozpočtu EU pro rok 2016 do příjmů Ministerstva zemědělství částka ve výši 9,2 mld. Kč, tj. 123,1 % rozpočtované částky ve výši 7,5 mld. Kč.

V rámci **Společné organizace trhu** jsou realizována tržní opatření, stanovená jednotlivými předpisy EU a ČR, která řeší zejména výkyvy poptávky a nabídky trhu. Většina opatření je plně hrazena z rozpočtu EU (např. vývozní subvence, podpora na restrukturalizaci a přeměnu vinic), některá je však nutné spolufinancovat z národních zdrojů (např. zlepšení výroby včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ovoce a zelenina do škol, podpora spotřeby školního mléka, apod.). Čerpáno bylo celkem **1,7 mld. Kč**, vč. 824,1 mil. Kč prostředků z nároků z nespoteřovaných výdajů. Z celku 753,1 mil. Kč byly národní prostředky a 974,9 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU. Příjmy z rozpočtu EU činily 701,6 mil. Kč, tj. 132,1 % rozpočtu.

Společná rybářská politika (SRP) je financována prostřednictvím Evropského námořního a rybářského fondu. Mezi hlavní úkoly a priority této politiky patří např.: stanovení pravidel evropského rybolovu, poskytování finančních prostředků a technické podpory iniciativám usilujícím o větší udržitelnost odvětví a omezení dopadů rybolovu na životní prostředí, řízení společné organizace trhu, podpora rozvoje dynamického odvětví akvakultury, řízení rybářské flotily EU apod.

SRP je v ČR realizována prostřednictvím OP Rybářství v kapitole Ministerstvo zemědělství. Na programové období 2014-2020 bylo ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 počítáno s částkou 120,0 mil. Kč, z toho 90,0 mil. Kč činily prostředky z rozpočtu EU a 30,0 mil. Kč

národních prostředků. **Čerpáno** bylo **5,0 mil. Kč** (1,5 mil. Kč národní prostředky a 3,5 mil. Kč prostředky z rozpočtu EU). V rámci programového období 2007-2013 nebyly na tento program rozpočtovány ani čerpány žádné prostředky, zůstatek nároků je nulový.

Rok 2016 byl prvním rokem čerpání prostředků z OP Rybářství 2014-2020. Vzhledem k tomu, že žadatelé o finanční podporu začali podávat žádosti o proplacení až v prosinci roku 2016, přesune se proplácení prvních projektů do roku 2017. V roce 2016 došlo k proplácení pouze v rámci opatření 6.1. Technická pomoc, kde byly propláceny faktury za služby, například za uspořádání Monitorovacího výboru OP Rybářství 2014-2020 a mzdové prostředky pracovníkům Řídícího orgánu.

3. Finanční mechanismy EHP a Norska, Program švýcarsko-české spolupráce

Česká republika je příjemcem finanční podpory z Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Norských fondů od vstupu do EU a EHP v roce 2004. Hlavními oblastmi podpory jsou ochrana životního prostředí, boj s organizovaným zločinem a posilování systému justice, zkvalitňování služeb ve zdravotnictví, uchování kulturního dědictví, spolupráce v oblasti výzkumu, rozvoj občanské společnosti, zlepšování situace ohrožených skupin obyvatel, atd. Na rok 2016 se předpokládaly výdaje ve výši téměř 519,0 mil. Kč, z toho 59,3 mil. Kč představovaly národní prostředky a více než 459,6 mil. Kč prostředky z finančních mechanismů. V rozpočtu byla zohledněna i možnost využití nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech.

V rámci Programu švýcarsko-české spolupráce jsou podporovány projekty např. v oblasti životního prostředí a infrastruktury, modernizace soudnictví a probačních programů, zavádění nových metod sociální práce a zlepšení péče pro seniory, sdílení know-how a lepší spolupráce mezi institucemi ČR a Švýcarska, zlepšení regulace ve finančním sektoru atd. V roce 2016 se plánovaly výdaje ve výši 172,6 mil. Kč, z toho 16,3 mil. Kč národních prostředků a 156,3 mil. Kč z uvedeného programu.

V roce 2016 bylo v rámci uvedených nástrojů pomoci **čerpáno** celkem **1 313,4 mil. Kč**, tj. 190,0 % rozpočtu po změnách. Z celku 180,8 mil. Kč připadlo na národní prostředky a 1 132,6 mil. Kč na prostředky z obou nástrojů. Skutečné čerpání NNV k 31.12.2016 činilo 1 038,0 mil. Kč.

Údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání a údaje o nárocích z nespotřebovaných výdajů, týkající se společných programů EU a ČR, Společné zemědělské politiky a finančních mechanismů EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce, podle jednotlivých kapitol, jsou uvedeny viz Tabulka č. 83.

Tabulka č. 82: Čerpání výdajů na operační programy v programovém období 2007-2013 a 2014-2020 v roce 2016 (v tis. Kč)

Nástroj	Název operačního programu	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespoteřbovaných výdajů k 1.1.2016			Skutečné čerpání nároků z nespoteřbovaných výdajů k 31.12.2016			Stav nároků z nespoteřbovaných výdajů k 1.1.2017		
		podíl SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem
02800	OP Rybářství										5 590	28 917	34 507						
03000	OP Podnikání a inovace							11 256	1 217 924	1 229 180	4 666 788	2 601 600	7 268 388	11 256	1 217 924	1 229 180			
03100	OP Výzkum a vývoj pro inovace	0	0	0	136 805	862 280	999 085	192 216	1 089 225	1 281 441	59 681	250 534	310 214	55 411	226 945	282 356	0	0	0
03200	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		0	0		1 235	1 235	1 689	9 572	11 261	37 796	135 418	173 214	1 689	8 337	10 027	34 125	117 183	151 309
03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost		98 833	98 833		0	0	17 769	104 390	122 159	1 553 668	2 516 396	4 070 063	17 769	104 390	122 159	1 243 229	1 617 476	2 860 705
03600	Integrovaný operační program							91 571	2 910 456	3 002 026	1 123 266	6 581 944	7 705 210	91 571	2 910 456	3 002 026	901 258	2 762 174	3 663 432
03701	OP Technická pomoc - MMR							335	1 899	2 234	326 230	769 199	1 095 429	335	1 899	2 234	325 895	767 300	1 093 195
03702	OP Technická pomoc - Auditní orgán										43 534	248 633	292 167				42 153	240 830	282 982
03703	OP Technická pomoc - Pátební a certifikační orgán										2 926	21 447	24 373				2 655	19 912	22 567
03705	OP Technická pomoc - CKB AFCOS										113	683	796				113	683	796
03800	Regionální operační programy							20 502	9 838 930	9 859 432	689 357	12 677 595	13 366 952	20 502	9 838 930	9 859 432	668 855	2 838 665	3 507 520
03900	OP Praha Konkurenceschopnost							834	562 706	563 540	25 426	649 135	674 561	834	562 706	563 540	24 592	86 429	111 021
04000	OP Praha Adaptabilita							29			135	136 843	136 978	29			106	136 843	136 949
04100	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EUS - MMR	8 000		8 000	8 000		8 000	21 712	6 362	28 074	82 168	239 620	321 789	14 620	6 362	20 982	68 456	233 258	301 715
04101	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EUS ČR - Bavorsko							1 803		1 803	5 725	300	6 025	1 803		1 803	3 870		3 870
04102	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EUS ČR - Polsko										266	1 509	1 775				1	3	4
04200	OP Mezeřregionální spolupráce pro cíl EUS										306		306				306		306
04300	OP Nadnárodní spolupráce pro cíl EUS										4 385	13 932	18 317				4 385	13 932	18 317
04400	OP ESPON pro cíl EUS							954		954	1 727		1 727	954		954	773		773
04500	OP INTERACT pro cíl EUS										1 788		1 788				1 788		1 788
05100	OP Doprava - ERDF		0	0		0	0				41 291	262 300	303 591						
05200	OP Doprava - CF		0	0		1 516 560	1 516 560	287 226	3 124 740	3 411 966	244 929	1 962 725	2 207 654	287 226	1 895 336	2 182 562	79 464	302 792	382 255
05300	OP Životní prostředí - ERDF		0	0		0	0	61 405	181 444	242 849	126 701	559 885	686 586	61 405	181 444	242 849	48 444	355 735	404 179
05400	OP Životní prostředí - CF							22 011	2 007 299	2 029 310	579 650	4 228 442	4 808 092	22 011	2 007 299	2 029 310	553 894	2 123 681	2 677 576
OP 2007-2013 celkem		8 000	98 833	106 833	144 805	2 380 075	2 524 880	731 313	21 054 947	21 786 260	9 623 446	33 887 057	43 510 504	587 416	18 962 028	19 549 444	4 004 361	11 616 898	15 621 260
10100	OP Rybářství 2014+	30 003	90 000	120 003	30 003	90 000	120 003	1 482	3 517	4 999							28 522	86 483	115 004
10200	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+	1 560 252	12 314 761	13 875 013	1 560 252	12 314 761	13 875 013	44 964	325 482	370 446	230 000	178 568	408 568				1 745 288	12 167 847	13 913 135
10300	OP Výzkum a vývoj a vzdělávání 2014+	1 694 003	7 915 530	9 609 533	1 469 027	7 068 786	8 537 814	417 552	2 508 174	2 925 726	980 017	2 570 659	3 550 676	211 128	973 089	1 184 217	2 031 492	7 131 271	9 162 763
10400	OP Zaměstnanost 2014+	2 278 547	12 082 735	14 361 282	2 272 191	12 238 517	14 510 708	1 559 188	8 108 330	9 667 518	261 626	1 091 202	1 352 828	52 704	61 932	114 636	974 629	5 221 389	6 196 018
10501	OP Doprava - ERDF 2014+		2 671 908	2 671 908		564 024	564 024	353 501	2 052 951	2 406 452	869 310	2 028 381	2 897 691	353 501	2 028 381	2 381 882	43 605	539 454	583 059
10502	OP Doprava - CF 2014+	21 335	12 966 684	12 988 019	21 731	14 054 351	14 076 082	442 122	12 093 746	12 535 868	438 392	1 718 724	2 157 116	432 026	1 683 558	2 115 584	490 206	3 679 329	4 169 535
10601	OP Životní prostředí - ERDF 2014+	2 000	455 000	457 000	2 000	467 676	469 676		26 265	26 265							2 000	441 411	443 411
10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	85 690	2 578 260	2 663 950	82 768	4 278 260	4 361 028	10 187	2 195 618	2 205 805	72	96 902	96 975		96 491	96 491	72 653	2 179 544	2 252 197
10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	2 324 549	7 918 682	10 243 231	4 328 569	7 918 682	12 247 251	30 411	228 582	258 992	1 391 513	6 885 393	8 276 905	68	387	455	5 689 672	14 575 493	20 265 164
10800	OP Praha - pol. růstu ČR 2014+		266 392	266 392		266 392	266 392		71 483	71 483								194 909	194 909
10901	OP Technická pomoc - MMR 2014+	147 090	833 000	980 089	147 090	833 000	980 089	124 333	704 553	828 886	37 570	208 862	246 432	8 095	59 843	67 938	60 327	337 309	397 636
10902	OP Technická pomoc Auditní orgán 2014+	40 884	231 047	271 931	40 951	230 162	271 112	26 442	149 913	176 355	1 052	5 964	7 017	57	362	418	15 561	86 213	101 774
10903	OP Technická pomoc Pátební a certifikační orgán 2014+	7 721	43 622	51 343	7 709	43 556	51 265	6 429	36 386	42 815	2 075	6 244	8 319	270	1 532	1 803	3 356	13 414	16 770
10904	OP Technická pomoc CKB AFCOS 2014+	1 757	9 918	11 675	1 701	9 604	11 306	735	4 183	4 917	20	113	133				986	5 535	6 521
10905	OP Technická pomoc - Ostatní 2014+	6 885	39 008	45 893	5 584	31 704	37 287	3 633	20 584	24 217							1 951	11 119	13 070
11000	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A - Technická pomoc 2014+	50 699	60 512	111 211	50 699	60 512	111 211	12 972	17 446	30 417	35 400	30 733	66 133	4 043		4 043	73 128	73 799	146 927
11001	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-PL 2014+	2 422	0	2 422	7 487	28 702	36 189	2 119	12 004	14 122							5 368	16 698	22 067
11005	Programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A ČR-Ss 2014+	1 000	3 000	4 000	2 085	4 445	6 530	1 747	570	2 317							338	3 875	4 213
11100	OP nadnárodní spolupráce - Technická pomoc 2014+	300	1 700	2 000	300	1 700	2 000	83	470	552		1 000	1 000				217	2 230	2 448
11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	4 250	10 125	14 375	4 520	10 125	14 645	2 915		2 915							1 605	10 125	11 730
11102	OP nadnárodní spolupráce Danube 2014+	1 950	3 117	5 067	1 950	3 117	5 067	1 116		1 116	2 071		2 071				2 905	3 117	6 021
11200	OP mezeřregionální spolupráce 2014+	2 550		2 550	1 450		1 450	566		566							884		884
OP 2014-2020 celkem		8 263 887	60 495 001	68 758 888	10 038 069	60 518 075	70 556 144	3 042 495	28 560 256	31 602 751	4 249 119	14 822 746	19 071 865	1 061 892	4 905 574	5 967 466	11 244 693	46 780 565	58 025 258
Celkem		8 271 887	60 593 833	68 865 720	10 182 874	62 898 150	73 081 024	3 773 808	49 615 203	53 389 011	13 872 565	48 709 803	62 582 369	1 649 308	23 867 602	25 516 910	15 249 054	58 397 463	73 646 518

Tabulka č. 83: Výdaje na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu, SZP a FM v roce 2016 (v tis. Kč) – 5 stran

Kapitola	Programové období	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1.1.2016			Skutečné čerpání nároků z nespotebovaných výdajů k 31.12.2016			Stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1.1.2017		
			podíl SR	kyto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kyto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kyto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kyto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kyto příjem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kyto příjem z rozpočtu EU	celkem
ÚVČR	Programové období 2004-2013	03300										2 286	16 113	18 399						
		04602								1 713	1 713									
		04607								774	774		25	25					71	71
		04717			0	168		168	164	477	641								61	65
		04743			0	44		44	31	584	614								13	253
		Výsledek			0	212		212	194	3 548	3 742	2 286	16 138	18 424					18	385
		10300		0	5 473	7 270	23 093	30 363	1 652	6 947	8 599								5 618	16 146
		10400		60 032	76 754	18 116	69 958	88 073	9 124	32 368	41 492								8 991	37 590
		10905		18 615	21 900	621	3 589	4 210	107	605	711								515	2 984
		12109		0	0	158		158	135	538	673								24	107
MZV	Programové období 2004-2013	03300										229		229					229	229
		04725										595	1 775	2 371					229	229
		Výsledek										824	1 775	2 600					229	229
		12000										205		205						
		12001		0	0	178	534	711	103	308	411								75	225
		Výsledek		0	0	0	178	534	711	103	308	411			205				75	225
		03100										4 131	22 805	26 936						
		03200										452	120	572						
		03300										1 377	7 914	9 291						
		03600										5 209	0	5 209						
MO	Programové období 2004-2013	04719								2 623	2 623									
		05300							51 710	51 710	54 521	12 306	66 827	51 710				51 710	2 811	2 811
		Výsledek							51 710	2 623	54 333	65 690	43 146	108 836	51 710				51 710	2 811
		03300										52	997	1 049						
		Výsledek										52	997	1 049						
		10400		0	0	153	865	1 018	102	579	681								51	287
		12002		0	0	59	176	235	51	154	206								7	22
		Výsledek		0	0	0	211	1 041	1 253	154	733	887							58	308
		03300										2 726	15 451	18 177					2 597	14 712
		03600										1 708	9 662	11 370						
KVOP	Programové období 2004-2013	03702										43 534	248 633	292 167					42 153	240 830
		03703										2 928	21 447	24 373					2 655	19 912
		03705										113	683	796					113	683
		04608								4	4								30	30
		04723										1 030	1 030						1 030	1 030
		04724										94	94						94	94
		04725										198	198						198	198
		04726										163	163						163	163
		04746		1 000	2 000	3 000	1 000	2 000	3 000	16	16	185	55	239		16	16	1 185	2 039	3 224
		05400										956	5 418	6 374						
MF	Programové období 2004-2013	Výsledek		1 000	2 000	3 000	1 000	2 000	3 000	20	20	52 148	302 835	354 983		16	16	48 703	279 691	328 394
		10400		6 509	8 019	14 528	6 509	8 019	14 528	528	2 222	2 750							5 982	5 797
		10700		19 674	79 026	98 700	19 674	79 026	98 700										19 674	79 026
		10902		40 884	231 047	271 931	40 951	230 162	271 112	26 442	149 913	176 355	1 052	5 964	7 017	57	362	418	15 561	86 213
		10903		7 721	43 622	51 343	7 709	43 556	51 265	6 429	36 386	42 815	2 075	6 244	8 319	270	1 532	1 803	3 356	13 414
		10904		1 757	9 918	11 675	1 701	9 604	11 306	735	4 183	4 917	20	113	133				986	5 535
		12001		11 216	33 648	44 863	11 216	34 255	45 471		558	558							11 216	33 696
		12002			0	0		658	658		605	605								53
		12107								5 524	5 524								815	815
		Výsledek		87 760	405 280	493 040	87 760	405 280	493 040	34 133	199 391	233 524	3 148	13 139	16 286	327	2 709	3 036	56 774	224 228
MPSV	Programové období 2004-2013	03200										2	9	11					2	9
		03300		98 833	98 833		0	0	15 758	89 837	105 595	1 099 096	967 563	2 066 659	15 758	89 837	105 595	1 080 477	861 511	1 941 988
		03600							29 437	173 098	202 535	434 955	902 185	1 337 144	29 437	173 098	202 535	405 523	729 087	1 134 609
		04601		0	0	0	0	0	293	293	4 530	23 453	27 982	293		293	4 237	23 453	27 689	27 689
		04608		293	293	293		293	99	398	497	3 414	68	3 482	12		12	3 608	68	3 676
		04701										11 427	507	11 935					11 427	507
		05400							2	32	35	18	14 575	14 593	2	32	35	14 263	14 263	14 263
		Výsledek		293	98 833	99 126	293	0	293	45 589	263 366	308 955	1 553 445	1 908 361	3 461 806	45 502	262 968	308 470	1 505 273	1 628 899
		10400		2 018 675	11 278 413	13 297 088	2 017 077	11 409 668	13 426 745	1 534 557	8 015 109	9 949 666	250 659	1 032 521	1 283 180	51 703	57 697	109 400	733 180	4 427 079
		10700		19 653	6 024	25 677	18 590	6 024	24 613										18 590	6 024
	Programové období 2014-2020	10905		3 344	18 947	22 291	4 706	26 699	31 375	3 393	19 229	22 622							1 313	7 440
		12000										19 651	94 725	114 376					3 701	5 606
		12003		32 467	183 969	216 436	32 467	183 978	216 445	10 665	60 435	71 100							37 447	212 205
		12004								286	428	714							286	428
		12105		2 210	1 907	4 117	2 288	2 610	4 898	483	1 141	1 624	3 653	895	4 547	4	70	73	5 457	2 364
		12108								52	52									
		Výsledek		2 076 348	11 489 260	13 565 608	2 075 128	11 628 949	13 704 077	1 549 384	8 096 394	9 645 778	273 963	1 128 141	1 402 103	52 634	61 830	114 463	799 707	4 660 747

Kapitola	Programové období	Nástroj	Schválený rozpočet			Rozpočet po změnách			Skutečnost			Stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1.1.2016			Skutečné čerpání nároků z nespotebovaných výdajů k 31.12.2016			Stav nároků z nespotebovaných výdajů k 1.1.2017			
			podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	
MZd	Programové období 2004-2013	03200	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost									12 188	59 394	71 582				12 188	59 394	71 582	
		03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost							2 012	11 399	13 411	92 191	402 895	495 086	2 012	11 399	13 411	90 179	391 496	481 675
		03600	Integrovaný operační program							34 056	712 074	746 129	230 588	1 462 693	1 693 280	34 056	712 074	746 129	196 532	750 619	947 151
		04606	Jiné programy/projekty EU - Samostatné granty EK								1 255	1 255									
		04701	KP Progress										341	1 214	1 555			341	1 214	1 555	
		05300	OP Životní prostředí - ERDF								39	39		9 554	9 554		39	39		9 515	9 515
		05400	OP Životní prostředí - CF								143	143	55	211 558	211 613		143	143	55	211 415	211 470
		Výsledek							36 067	724 910	760 978	335 363	2 147 308	2 482 671	36 067	723 655	759 723	299 295	1 423 653	1 722 948	
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	124 785	475 673	600 458	124 785	475 673	600 458	6 013	24 608	30 621						118 772	451 065	569 837	
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	2 850		2 850	2 850		2 850									2 850		2 850	
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	133 000		133 000	273 000		273 000									273 000		273 000	
		12106	KP Statistický program ES 2014+								0	0		56	56		0	0			
		12109	KP 3. Akční program v oblasti zdraví								54	54								11	11
		Výsledek		260 635	475 673	736 308	400 635	475 673	876 308	6 013	24 662	30 675		56	56		0	0	394 622	451 076	845 698
MS	Programové období 2004-2013	03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost									25 461	152 233	177 694			13 185	82 668	95 853		
		03600	Integrovaný operační program									44	249	293							
		04711	KP Občanská spravedlnost, Civil Justice									11 544	25 101	36 645			325	556	881		
		04712	KP Trestní spravedlnost, Crime Justice									150	480	629			150	479	628		
		04719	KP Erasmus									226	226	226			226		226		
		04741	KP ICT PSP	0	0	0	14	56	70	653	744	1 397	1 142	1 142	2 284	649	726	1 375	503	454	
		04742	KP Justice	588	2 351	2 940	574	2 295	2 870	137	548	685						437	1 747	2 184	
		04746	KP Hercule									87	351	438				87	351	438	
		05400	OP Životní prostředí - CF							13 256	13 256	15 750	29 322	45 072	13 256		13 256	1 141	1 141		
		Výsledek		588	2 351	2 940	588	2 351	2 940	14 046	1 292	15 338	54 404	208 877	263 282	13 905	726	14 631	16 054	86 255	102 308
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+	21 829	123 073	144 901	18 720	123 073	141 792	2 389	8 256	10 645						16 331	114 817	131 148	
		10602	OP Životní prostředí - CF 2014+	8 840	13 260	22 100	8 840	13 260	22 100									8 840	13 260	22 100	
		10700	Integrovaný regionální operační program 2014+	12 439	52 561	65 000	12 439	52 561	65 000									12 439	52 561	65 000	
		11101	OP nadnárodní spolupráce Central Europe 2014+	800	4 525	5 325	800	4 525	5 325									800	4 525	5 325	
		12104	KP Horizont 2020 2014+		811	811		811	811										811	811	
		Výsledek		43 908	194 230	238 138	40 799	194 230	235 029	2 389	8 256	10 645						38 410	185 974	224 384	
ÚOOU	Programové období 2004-2013	04608	Jiné programy/projekty EU - Konference, semináře									0	0								
		Výsledek										0	0								
ÚPV	Programové období 2004-2013	04716	KP Kooperační program s EUFPO	540	2 152	2 692	540	2 152	2 692	538	2 152	2 689	20	81	102			2	0	2	
		Výsledek		540	2 152	2 692	540	2 152	2 692	538	2 152	2 689	20	81	102			2	0	2	
ČSU	Programové období 2004-2013	03600	Integrovaný operační program									22 170		22 170							
		04608	Jiné programy/projekty EU - Konference, semináře								145	145									
		04718	KP Statistický program ES									51	287	338							
		04800	Twinning out								468	468									
		Výsledek								613	613	22 222	287	22 509							
	Programové období 2014-2020	12106	KP Statistický program ES 2014+	4 872	14 382	19 253	5 602	14 382	19 984	4 790	10 542	15 331	992	7 030	8 022	370	1 316	1 685	1 805	11 968	13 773
		Výsledek		4 872	14 382	19 253	5 602	14 382	19 984	4 790	10 542	15 331	992	7 030	8 022	370	1 316	1 685	1 805	11 968	13 773
ČÚŽK	Programové období 2004-2013	03600	Integrovaný operační program									5	7 469	7 475							
		04705	KP OIP						456	456	912	646	646	1 291	456	456	912	13	13	26	
		05400	OP Životní prostředí - CF									0	0								
		Výsledek							456	456	912	651	8 115	8 766	456	456	912	13	13	26	
ÚSTR	Programové období 2004-2013	04717	KP Evropa pro občany								1 056	1 056	245			187	187				
		Výsledek									1 056	1 056	245			187	187				
TAČR	Programové období 2004-2013	03300	OP Lidské zdroje a zaměstnanost									1 588	9 001	10 589							
		Výsledek										1 588	9 001	10 589							
	Programové období 2014-2020	10400	OP Zaměstnanost 2014+				331	1 400	1 732	171	721	891						161	679	840	
		Výsledek					331	1 400	1 732	171	721	891						161	679	840	
Programové období 2004-2013				32 542	120 069	152 610	162 940	2 406 311	2 569 251	771 833	21 107 189	21 879 023	9 801 761	35 436 865	45 238 626	623 978	18 979 084	19 603 062	4 143 983	12 776 046	16 920 029
Programové období 2014-2020				8 488 129	61 547 374	70 035 502	10 191 577	61 582 584	71 774 160	3 099 085	28 842 438	31 941 523	4 334 021	15 585 322	19 919 343	1 073 743	5 080 471	6 154 214	11 426 308	48 356 108	59 782 415
Celkem				8 520 670	61 667 442	70 188 113	10 354 516	63 988 895	74 343 411	3 870 918	49 949 628	53 820 546	14 135 782	51 022 187	65 157 969	1 697 721	24 059 556	25 757 276	15 570 291	61 132 153	76 702 445

4. Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci v rámci čerpání výdajů na společné programy ČR a EU/FM

V roce 2016 bylo do oblasti EU/FM programů nebo projektů zapojeno v rámci administrativních a ostatních personálních kapacit celkem 3 663 přepočtených úvazků zaměstnanců včetně zaměstnanců vyjmutých z vládní regulace platů v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kdy tyto limity nebyly stanoveny již při sestavování parametrů návrhu státního rozpočtu na rok 2016 v návaznosti na bod I./2. usnesení vlády č. 748/2015 s ohledem na financování prioritní osy 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (OP VVV). Vyjmutá oblast je hodnocena vždy až v rámci státního závěrečného účtu.

Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci činily celkem 1,7 mld. Kč, průměrný plat dosáhl 38 665 Kč a průměrná měsíční motivace 5 876 Kč. Bez vyjmutých prostředků z regulace platů bylo vyčerpáno 1,6 mld. Kč, přepočtený počet úvazků zaměstnanců byl vykázán ve výši 3 534, průměrný plat dosáhl úrovně 37 875 Kč a průměrná motivace 5 876 Kč. Vyjmuté z limitu regulace platů bylo 125 přepočtených úvazků zaměstnanců podílejících se na OP VVV, objem prostředků na platy a ostatní osobní náklady činil v této oblasti 47 mil. Kč, což představuje průměrný plat ve výši 19 795 Kč.

Počet ostatních personálních kapacit včetně vyjmutých z regulace platů dosáhl úrovně 1 678, celkový objem čerpaných prostředků byl ve výši 0,58 mld. Kč, průměrný plat činil 29 860 Kč a průměrná motivace 6 435 Kč. Bez započtení 125 přepočtených úvazků zaměstnanců vyjmutých z regulace platů činil objem prostředků 0,53 mld. Kč, průměrný plat byl 27 964 Kč a průměrná měsíční motivace 6 435 Kč.

U administrativních kapacit dosáhl přepočtený počet úvazků zaměstnanců úroveň 1 985, objem prostředků 1,1 mld. Kč, průměrný plat 44 949 Kč a průměrná měsíční motivace 4 994 Kč.

Průměrné platy a motivace jsou u jednotlivých kapitol diferencované. Nejvyšší průměrný plat byl zaznamenán u administrátorů Ministerstva dopravy ve výši 58 796 Kč a nejvyšší průměrná motivace byla vykázána na Ministerstvu spravedlnosti ve výši 12 144 Kč, nepočítáme-li úroveň motivace u Českého statistického úřadu (ČSÚ) ve výši 51 586 Kč, přičemž tato výše je podle předkladatele způsobena značným počtem kmenových zaměstnanců, kteří se podílí určitým počtem hodin na realizaci programů EU (např. některý grant Eurostatu je zajišťován až 450 zaměstnanci ČSÚ, kdy převážná část z nich na těchto úkolech odpracuje jen 10 hodin ročně) a zároveň prostředky na platy jsou vypláceny jednorázově a údajně nelze s přesností uvést průměrnou úroveň měsíční motivace.

Celkový přehled skutečných výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci/ostatní osobní náklady včetně počtů zaměstnanců organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací poskytuje následující tabulka. Údaje ohledně počtu míst jsou zobrazeny ve formátu celého čísla, přičemž ve skutečnosti je v řadě případů uveden přepočtený počet míst zaměstnanců (na úvazky i celorok) na desetinná místa. Průměrný plat je tak počítán z nezaokrouhlených přepočtených míst. Z uvedeného důvodu může být zobrazena informace o průměrném platu a zároveň počet míst 0. V tabulce nejsou dále vykázány počty zaměstnanců a prostředky na mzdy příspěvkových organizací, které se podíleli na realizaci EU nebo FM projektů, ale nejsou začleněny do vládní regulace platové oblasti (tj. náleží jim mzda).

Ve srovnání se skutečností 2015 lze zaznamenat pokles přepočteného počtu úvazků zaměstnanců v rámci systemizovaných míst i jednorázového navýšení a celkově dochází ke snížení o 25,5 % (se zahrnutím poklesu u kapacit vyčleněných z regulace zaměstnanosti v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Výrazný meziroční úbytek je zaznamenán v rámci ostatních personálních kapacit, tedy realizátorů projektů (pokles o 1 192 míst). Ve srovnání se schváleným rozpočtem 2016 došlo ve skutečnosti k celkovému nenaplnění odhadů (míst) a počet byl ve skutečnosti o 26,9 % nižší. Mezi hlavní důvody poklesu patří především ukončení závěrečné fáze programového období 2007-2013 a pozvolné tempo rozjezdu nového programového období 2014-2020.

K meziročnímu snížení došlo i u zaměstnanců podílejících se na projektech v rámci OP VVV v regionálním školství územních samosprávných celků, jejichž počty a limity platů a ostatních osobních nákladů jsou při přípravě rozpočtu vyjmuty z regulace platů s ohledem na obtížné stanovení počtu těchto zaměstnanců. V porovnání se skutečností roku 2015 došlo ke snížení míst o 118 míst, tedy na 51,4 %.

Tabulka č. 85: Počty zaměstnanců za oblast EU/FM - Porovnání schváleného rozpočtu 2016 a skutečnosti 2015 se skutečností 2016

Celkem za organizační složky státu a příspěvkové organizace	Skutečnost 2015	Schválený státní rozpočet 2016	Skutečnost 2016	Index v % Skutečnost 2016 / SR 2016	Index v % Skutečnost 2016 / Skutečnost 2015
	1	2	3	4=3/2	5=3/1
Systemizovaná místa	698	397	362	91,1	51,9
Motivace	350	270	405	149,9	115,5
Jednorázové navýšení	3 627	4 171	2 771	66,4	76,4
Vyjmuto ze mzdové regulace - MŠMT	243	x	125	x	51,4
Celkem bez vyjmutu ze mzdové regulace - MŠMT	4 675	4 838	3 538	73,1	75,7
Celkem	4 918	x	3 663	x	74,5

Jak dokládá následující tabulka, i objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byly ve srovnání se schváleným rozpočtem 2016 nižší, a to o 26,7 %. V porovnání se skutečností 2015 jsou objemy ve skutečnosti 2016 bez zohlednění vyjmutých prostředků z regulace platů nižší o 26,8 % a včetně prostředků vyjmutých z regulace platů nižší o 34,2 %. Svou měrou se podílí i značné meziroční snížení výdajů na ostatní platby za provedenou práci.

Tabulka č. 86: Celkové objemy na platy a ostatní platby za provedenou práci za oblast EU/FM - porovnání schváleného rozpočtu 2016 a skutečnosti 2015 se skutečností 2016

Celkem za organizační složky státu a příspěvkové organizace	Skutečnost 2015		Schválený státní rozpočet 2016	Skutečnost 2016		Index v % Skutečnost 2016 / SR 2016	Index v % Skutečnost 2016 / Skutečnost 2015	
	Objemy prostředků v tis.Kč	Objemy prostředků včetně vyjmutu ze mzdové regulace - MŠMT v tis.Kč	Objemy prostředků v tis.Kč	Objemy prostředků v tis.Kč	Objemy prostředků včetně vyjmutu ze mzdové regulace - MŠMT v tis.Kč		Objemy prostředků v tis.Kč	Objemy prostředků včetně vyjmutu ze mzdové regulace - MŠMT v tis.Kč
	1	2	3	4	5	6=4/3	7=4/1	8=5/2
Platy	1 704 221	1 765 882	1 786 196	1 424 071	1 453 763	79,7	83,6	82,3
Motivace	24 206	24 206	39 107	28 540	28 540	73,0	117,9	117,9
OPPP	499 024	758 141	400 147	177 949	195 038	44,5	35,7	25,7
Celkem	2 227 451	2 548 229	2 225 450	1 630 560	1 677 342	73,3	73,2	65,8

V Integrovaném informačním systému státní pokladny (IISSP) lze vysledovat čerpání prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v rámci EU/FM programů nebo projektů zapojených z rezervních fondů, mimorozpočtových zdrojů a nároků za organizační složky státu, které v IISSP sestavují i realizují své rozpočty. Celkem bylo na platy a ostatní platby za provedenou práci za tuto oblast za organizační složky státu spadajících do platové regulace vyčerpáno 1,35 mld. Kč. Z toho 6,1 mil. Kč bylo čerpáno z rezervních fondů, 2,2 mil. Kč z ostatních mimorozpočtových zdrojů a 69,9 mil. Kč z nároků z nespotřebovaných výdajů.

Tabulka č. 87: Výše prostředků čerpaných na platy a ostatní platby za provedenou práci z rezervních fondů, ostatních mimorozpočtových zdrojů a nároků z nespotřebovaných výdajů za oblast EU/FM

Celkem za organizační složky státu	Skutečnost 2016			Čerpání prostředků zapojených z RF			Čerpání prostředků zapojených z MRZ			Čerpání prostředků zapojených z nároků		
	Platy	OPPP	Celkem	Platy	OPPP	Celkem	Platy	OPPP	Celkem	Platy	OPPP	Celkem
Objemy prostředků v tis. Kč	1 201 196	151 319	1 352 515	4 178	1 916	6 094	1 993	200	2 193	49 931	19 964	69 895

Co se týče průměrných platů, lze ve srovnání se skutečností roku 2015 zaznamenat nárůst u administrativních kapacit o 3,5 % a u ostatních personálních kapacit, bez zohlednění prostředků a míst vyjmutých z vládní regulace platů, nárůst o 8,5 %. Celkově se průměrné platy, se zohledněním prostředků a míst vyjmutých z vládní regulace platů, zvýšily o 12,1 %. Průměrná motivace se ve srovnání se skutečností roku 2015 u administrativních kapacit snížila o 9,9 % a u ostatních personálních kapacit bez zohlednění prostředků vyjmutých z vládní regulace platů zvýšila o 6,5 %. Celkově se zohledněním prostředků vyjmutých z vládní regulace platů se průměrná motivace zvýšila o 2,1 %.

Tabulka č. 88: Průměrné měsíční platy a motivace za oblast EU/FM - porovnání skutečností 2015 se skutečností 2016

Celkem za organizační složky státu a příspěvkové organizace	Skutečnost 2015		Skutečnost 2016		Index v %	
	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace
	1	2	3	4	5=3/1	6=4/2
Administrativní personální kapacity	43 409	5 544	44 949	4 994	103,5	90,1
Ostatní personální kapacity bez vyjmutých ze mzdové regulace	25 779	6 040	27 964	6 435	108,5	106,5
Celkem bez kapacit vyjmutých ze mzdové regulace - MŠMT	33 309	5 755	37 875	5 876	113,7	102,1

Celkem za organizační složky státu a příspěvkové organizace	Skutečnost 2015		Skutečnost 2016		Index v %	
	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace	Průměrný měsíční plat	Průměrná motivace
	1	2	3	4	5=3/1	6=4/2
Administrativní personální kapacity	43 409	5 544	44 949	4 994	103,5	90,1
Ostatní personální kapacity včetně vyjmutých ze mzdové regulace	27 853	6 040	29 860	6 435	107,2	106,5
Vyjmuto ze mzdové regulace - MŠMT	21 146	x	19 795	x	93,6	x
Celkem včetně kapacit vyjmutých ze mzdové regulace - MŠMT	34 497	5 755	38 665	5 876	112,1	102,1

5. Odvody do rozpočtu Evropské unie

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2016 byla celkem na úhradu odvodů prostředků vlastních zdrojů do rozpočtu EU podle daně z přidané hodnoty (DPH) a podle hrubého národního důchodu (HND) rozpočtována částka 40 500 mil. Kč. Základem pro stanovení její výše byly údaje o vlastních zdrojích uvedené pro Českou republiku v návrhu rozpočtu EU na rok 2016, který předložila Evropská komise v květnu 2015. Součástí rozpočtované částky ve státním rozpočtu byly rovněž prostředky ve výši cca 4 mld. Kč určené na úhradu doplatků vlastních zdrojů za roky 2014 - 2016 podle nového rozhodnutí Rady č. 335/2014, jehož vstup v platnost se v roce 2016 předpokládal. Z této částky schváleného státního rozpočtu byly prostředky ve výši 1,1 mld. Kč převedeny na účet GŘC a použity na úhradu doplatků cel za roky 2014 - 2016¹³, proto státní rozpočet po změnách činil 39 400 mil. Kč.

¹³ Cla, která jsou rovněž vlastním zdrojem rozpočtu EU, odvádí na účet Unie GŘC. Na úhradu doplatku byly GŘC poskytnuty prostředky ze státního rozpočtu, neboť doplatek vznikl v důsledku snížení nákladů na výběr z původních 25 % na 20 % vybraného cla, které jsou příjmem státního rozpočtu. Rozhodnutí Rady vstoupilo v platnost v říjnu 2016, ale aplikovalo se na odvody vlastních zdrojů od roku 2014 (tj. od začátku víceletého finančního rámce 2014-2020). 5% rozdíl vybraného cla, který byl od roku 2014 příjmem státního rozpočtu, (místo rozpočtu EU) po vstupu v platnost nového rozhodnutí musel být jednorázově uhrazen do rozpočtu EU.

Ze státního rozpočtu bylo v roce 2016 do rozpočtu EU skutečně odvedeno 36 687 mil. Kč (z toho 5 482 mil. Kč na zdroj dle DPH a 31 205 mil. Kč na zdroj dle HND¹⁴). Odvedené prostředky vlastních zdrojů za rok 2016 zahrnují prostředky na odvody do rozpočtu EU na rok 2016 dle schváleného opravného rozpočtu EU č. 6/2016 ve výši 34 082 mil. Kč a doplatek zdroje dle HND a dle DPH za roky 2014 - 2015 na základě nového Rozhodnutí Rady, který činil 2 605 mil. Kč. Nižší odvody vlastních zdrojů dle opravného rozpočtu č. 6/2016 vyplynuly zejména z vrácení přeplatku vlastních zdrojů za rok 2015 z rozpočtu EU (ve výši 2 657 mil. Kč).

Platby vlastních zdrojů za ČR v roce 2016 do rozpočtu EU tak byly o 3 813 mil. Kč nižší, než předpokládal původně schválený státní rozpočet, a o 2 713 mil. Kč nižší, než bylo stanoveno ve státním rozpočtu po změnách, tj. po převodu 1,1 mld. Kč na účet GŘC.

V roce 2016 byly celkově vynaložené prostředky státního rozpočtu na úhradu vlastních zdrojů EU o cca 958 mil. Kč vyšší než v roce 2015.

V rámci tzv. tradičních vlastních zdrojů (cel), které jsou vybírány na mimorozpočtové účty, byla v roce 2016 odvedena do rozpočtu EU částka 7 412 mil. Kč. Tato částka byla složena z objemu odpovídajícímu 75% vyměřených nároků z cel a doplatku 5% rozdílu za roky 2014 – 2016 ve výši 1 029 mil. Kč, na který GŘC získalo prostředky uvedeným rozpočtovým opatřením. Do státního rozpočtu byla jako úhrada nákladů na výběr cel v roce 2016 převedena částka ve výši 1 662 mil. Kč.

6. Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU

Čistá pozice za rok 2016

V průběhu roku 2016 obdržela Česká republika z rozpočtu EU příjmy ve výši celkem **123,8 mld. Kč** (tj. cca 4,58 mld. EUR) a celkem do evropského rozpočtu na povinných platbách odvedla **44,2 mld. Kč** (tj. cca 1,63 mld. EUR). Z toho vyplývá, že za celý rok 2016 Česká republika obdržela **o 79,6 mld. Kč více** (tj. o 2,94 mld. EUR), než do rozpočtu EU zaplatila.

Výsledná čistá pozice ČR za rok 2016 je třetí nejvyšší od doby vstupu ČR do EU v roce 2004.

Za vysokým kladným saldem ČR vůči rozpočtu EU stojí především **příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU**, které dosáhly **88 mld. Kč** (tj. 3,25 mld. EUR). Dominantní část příjmů v této oblasti tvořily prostředky za uzavírané programy období 2007 – 2013 ve výši 66,3 mld. Kč (tj. 2,45 mld. EUR). ČR rovněž přijala za programové období 2014 – 2020 zálohové platby na rok 2016 ve výši 16,7 mld. Kč (tj. 618 mil. EUR) a průběžné platby ve výši 4,93 mld. Kč (tj. 182,3 mil. EUR).

Prostředky ze **Společné zemědělské politiky (SZP)** představují tradičně druhou nejvyšší oblast příjmů ČR z rozpočtu EU a činily celkem **32,3 mld. Kč** (1,2 mld. EUR). Klíčové položky příjmů ze SZP představují přímé platby, které dosáhly výše 22,3 mld. Kč (825 mil. EUR), a finanční prostředky na rozvoj venkova v celkové výši 9,3 mld. Kč (343,4 mil. EUR). V případě programů rozvoje venkova již ČR obdržela závěrečnou 5% platbu na programové období 2007 – 2013 ve výši 3,72 mld. Kč (138,4 mil. EUR), na programové období 2014 – 2020 pak ČR obdržela prostředky ve výši 5,54 mld. Kč (204,9 mil. EUR).

U programů EU, které podléhají přímému řízení ze strany Komise (např. program Horizont 2020, Erasmus+, Nástroj pro propojení Evropy, atd.), nemá nyní ČR k dispozici přesná čísla

¹⁴ Z této položky jsou rovněž financovány korekce UK a hrubé snížení pro Dánsko, Nizozemsko, Švédsko a Rakousko.

o příjmech v předchozím roce. V čisté pozici za rok 2016 je proto uveden údaj odpovídající skutečné výši příjmů na tyto programy za rok 2015, který je uveden ve Finanční zprávě¹⁵.

Podrobný rozpis příjmů a plateb podle jednotlivých kategorií za rok 2016 zachycuje následující tabulka.

Tabulka č. 89: Čistá pozice ČR vůči EU za rok 2016

	1. ledna - 31. prosince 2016	
	mil. EUR	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU		
Strukturální akce	3 253,70	87 957,32
Strukturální fondy	1 783,40	48 210,55
alokace 2004-06	1,64	44,45
alokace 2007-2013	1 208,90	32 680,25
alokace 2014-2020	572,85	15 485,85
Fond soudržnosti (CF)	1 470,31	39 746,77
alokace 2004-06	0	0
alokace 2007-2013	1 243,64	33 619,42
alokace 2014-2020	226,66	6 127,35
Zemědělství	1 196,15	32 335,54
Tržní operace	26,06	704,43
Přímé platby	824,95	22 300,74
Rozvoj venkova	343,36	9 281,95
Veterinární opatření	0,91	24,7
Rybářství	0,88	23,71
Programy EU	128,14	3 464,12
Celkové příjmy z rozpočtu EU	4 578,00	123 756,98
Platby do rozpočtu EU		
tradiční vlastní zdroje (cla+ dávky z cukru)	277,55	7 503,03
Zdroj z DPH	202,81	5 482,65
Zdroj z HND *)	1 154,32	31 204,74
Celkové platby do rozpočtu EU	1 634,68	44 190,42
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	2 943,31	79 566,56

*) vč. korekce UK a hrubého snížení pro DK, SE, NL a AT

Pozn.: pro přepočet mezi EUR a CZK použit průměrný kurz za rok 2016 (27,033 Kč/EUR - údaj ČNB)

Vývoj čisté pozice od roku 2004

Celkově ČR od 1. května 2004 do 31. prosince 2016 zaplatila do rozpočtu EU **473,4 mld. Kč** (cca 17,6 mld. EUR) a získala **1,1 bil. Kč** (tj. cca 41,8 mld. EUR). Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak od vstupu do EU souhrnně dosáhlo **639 mld. Kč** (cca 24,2 mld. EUR).

¹⁵ Spolehlivé údaje o čerpání prostředků z programů EU je možné získat až z Finanční zprávy, kterou Komise vydává vždy v září následujícího roku.

Tabulka č. 90: Vývoj čisté pozice ČR vůči EU v letech 2004-2016

	2004-2011		2012		2013		2014		2015		2016		2004 - 31. 12. 2016	
	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU														
Strukturální akce	9 470,1	246 570,1	3 233,1	81 290,1	3 559,5	92 453,3	2 983,1	82 133,3	5 769,5	157 408,0	3 253,7	87 957,3	28 268,9	747 812,1
SF	6 969,0	180 758,0	1 762,6	44 317,0	2 176,5	56 533,2	2 081,3	57 303,1	4 029,2	109 929,7	1 783,4	48 210,5	18 802,0	497 051,6
CF	2 501,1	65 812,1	1 470,5	36 973,1	1 382,9	35 920,0	901,8	24 830,2	1 740,2	47 478,3	1 470,3	39 746,8	9 466,9	250 760,5
Zemědělství	5 206,0	137 987,1	1 182,1	29 722,7	1 203,0	31 246,8	1 173,6	32 312,7	1 137,1	31 023,1	1 196,2	32 335,5	11 097,9	294 628,0
Tržní operace	310,6	8 603,9	13,3	335,4	14,2	370,1	15,2	419,1	16,0	435,5	26,1	704,4	395,4	10 868,4
Přímé platby	2 733,6	71 939,9	742,9	18 678,7	818,0	21 247,6	878,1	24 175,9	879,8	24 002,7	824,9	22 300,7	6 877,3	182 345,6
Rozvoj venkova	2 120,5	56 372,2	419,0	10 534,6	367,3	9 540,8	279,7	7 701,0	233,7	6 377,0	343,4	9 282,0	3 763,6	99 807,5
Veterinární opatření	26,5	699,3	2,2	54,6	1,5	38,7	0,6	16,7	0,8	21,7	0,9	24,7	32,5	855,6
Rybářství	14,8	371,9	4,8	119,5	1,9	49,6	0,0	0,0	6,8	186,3	0,9	23,7	29,1	750,9
Programy EU	566,2	15 477,9	78,1	1 963,5	105,0	2 728,0	194,3	5 349,5	128,1	3 496,2	128,1	3 464,1	1 200,0	32 479,1
Předstupní nástroje	415,9	12 345,0	0,0	0,0	-0,5	-13,0	-0,1	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	415,3	12 330,0
Phare	178,8	5 576,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	178,7	5 574,4
Ispa	184,9	5 115,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	184,9	5 115,5
Sapard	52,2	1 653,1	0,0	0,0	-0,5	-13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,7	1 640,1
Kompensace	834,2	25 116,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	834,2	25 116,7
Celkové příjmy z rozpočtu EU	16 492,4	437 496,7	4 493,4	112 976,3	4 867,0	126 415,0	4 350,9	119 793,6	7 034,7	191 927,2	4 578,0	123 757,0	41 816,3	1 112 365,9
Platby do rozpočtu EU														
tradiční vlastní zdroje (cla)	1 308,9	35 311,2	198,93	5 001,78	170,63	4 431,88	197,88	5 448,22	226,13	6 169,56	277,55	7 503,03	2 380,0	63 865,7
Zdroj z DPH	1 380,2	37 418,4	198,40	4 988,36	197,66	5 134,03	198,25	5 458,35	192,21	5 244,00	202,81	5 482,65	2 369,6	63 725,8
Zdroj z HND	6 993,1	188 581,8	1 187,46	29 856,42	1 235,68	32 095,43	1 219,24	33 569,45	1 117,39	30 485,64	1 154,32	31 204,74	12 907,1	345 793,4
Celkové platby do rozpočtu EU	9 682,2	261 311,4	1 584,8	39 846,6	1 604,0	41 661,3	1 615,4	44 476,0	1 535,7	41 899,2	1 634,7	44 190,4	17 656,7	473 384,9
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	6 810,2	176 185,3	2 908,6	73 129,8	3 263,0	84 753,7	2 735,5	75 317,6	5 499,0	150 028,0	2 943,3	79 566,6	24 159,6	638 981,0

Příloha č. 1: Zpráva o výsledcích daňové kontroly

Daňová kontrola v působnosti Finanční správy České republiky

Daňová kontrola je dalším z komplexních kontrolních postupů a jejím předmětem jsou daňové povinnosti, tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně vztahující se k jednomu daňovému řízení. Je prováděna podle ustanovení § 85 až § 88 DŘ. I v roce 2016 přetrvával trend minulých let, kdy institut daňové kontroly byl častěji využíván i před vyměřením daně a kdy postupy k odstranění pochybností byly v důsledku obsáhlého a časově náročného dokazování převáděny do daňových kontrol.

V roce 2016 bylo provedeno a ukončeno celkem 18 940 daňových kontrol, což představuje pokles o 8 507 kontrol oproti roku 2015 (snížení o 31 %). Snížení počtu daňových kontrol bylo způsobeno především délkou již zahájených daňových kontrol, kde se i nadále projevuje nárůst odhalování rozsáhlých podvodných řetězců, což způsobuje rozsáhlé i časově náročné dokazování u probíhajících daňových kontrol. Na větší časovou náročnost daňových kontrol má také stále negativní vliv obstrukční jednání daňových subjektů, popř. jejich zmocněnců. Pokles počtu ukončených daňových kontrol však v zásadě neovlivnil celkovou doměřenou daň, která dosáhla výše 14 510 mil. Kč. Celková doměřená daň klesla oproti roku 2015 o 7,7 %. Změna ztráty v důsledku daňových kontrol dosáhla výše 9 423 mil. Kč. Oproti roku 2015 tedy došlo k výraznému nárůstu snížení ztráty o 8 165 mil. Kč. Největší částí na celkové doměřené dani se podílela DPH (12 455 mil. Kč), což představuje téměř 85,8 % hodnoty doměřené daně z daňových kontrol celkem. Počet a výsledky daňových kontrol za rok 2016 zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 91: Počet a výsledky daňových kontrol k 31.12.2016 (v tis. Kč)

Druh příjmu	Počet subjektů *)	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Změna ztráty
Daň z přidané hodnoty	532 991	8 351	12 454 914	
Daň z příjmů PO	590 248	2 895	1 759 305	-9 230 269
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 304 386	3 573	180 733	-193 107
Daň z příjmů FO - záv. činnost	549 706	2 095	57 466	
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	472 743	913	49 186	
Daň z nemovitých věcí	3 960 311	89	375	
Daň z nabytí nemovitých věcí	819 295	1	1 438	
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	1 579	0	0	
Daň silniční	4 013 537	1 023	6 462	
CELKEM	12 244 796	18 940	14 509 879	-9 423 376

*) Údaj Počet subjektů je počtem aktivních DS ve sledovaném období.

Efektivita na jednu daňovou kontrolu se oproti roku 2015 zvýšila o 33,7 %, tj. na 766 tis. Kč. Vysokého průměrného doměření daně bylo v roce 2016 dosaženo na každém jednotlivém druhu příjmu (na DPH dokonce ve výši téměř 1,5 mil. Kč na jednu daňovou kontrolu).

Významný vliv na výsledky daňových kontrol u nejsložitějších případů měla i spolupráce s PČR, CS a efektivní výměna informací v oblasti přímých i nepřímých daní. Největší doměrky byly zaznamenány u DPH, a to především na základě odhalení podvodných řetězců obchodníků s různými komoditami a poskytovateli služeb (drahé kovy, kovový odpad, minerální oleje, cigarety, elektronika, luxusní automobily, energie, potraviny, reklamní služby, agenturní zaměstnávání, atd.). Stejně jako v předchozích letech byly v oblasti

daňových kontrol na DPPO a DPFO nejčastěji zjištěnými nedostatky nesprávné uplatňování daňových výdajů, zatajené příjmy a jejich krácení, jakožto i nesprávné účtování o nedokončené výrobě či zahrnování osobní spotřeby do daňových výdajů. V neposlední řadě byly zjištěny nedostatky u převodních cen a transakcí u spojených osob, u investičních pobídek či odčitatelných položek na výzkum a vývoj.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2016 vykonávalo, v souladu s ustanovením § 44a odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), 14 krajských finančních úřadů a Specializovaný finanční úřad (dále jen „FÚ“). Vyřizování opravných prostředků se věnovalo Odvolací finanční ředitelství jakožto nezávislý odvolací orgán, metodickou a koordinační roli vykonávalo Generální finanční ředitelství.

Jednou ze stěžejních činností FÚ při výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je činnost kontrolní, v rámci které jsou FÚ prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále. Kontroly jsou FÚ prováděny na základě vlastní vyhledávací činnosti nebo na základě zasílaných podnětů.

V roce 2016 je v návaznosti na prohlubování spolupráce FÚ s poskytovateli dotací a dalšími kontrolními orgány patrný **výrazný nárůst počtu daňových řízení bez kontroly**. Meziročně se jedná o nárůst počtu těchto řízení o **67 %**. **V roce 2016 tak byla výrazným způsobem snížena administrativní zátěž daňových subjektů při kontrole FÚ a zvýšila se efektivita navracení finančních prostředků zpět do státního rozpočtu.**

V roce 2016 bylo provedeno celkem 4 213 kontrolních činností a 1 189 daňových řízení bez kontroly, prověřeno celkem 8 994 projektů v celkovém objemu 74 078,3 mil. Kč.

Z celkového počtu prověřených dotačních projektů bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně u **2 905 projektů v celkové výši 5 052 mil. Kč**. V roce 2016 tak byl dodržen vysoký podíl zkontrolovaných projektů z let minulých, za pozitivní vývoj lze nově označit **zvýšený podíl objemu zkontrolovaných prostředků s nálezem**, který činil **5 052 mil. Kč**. V meziročním porovnání se jedná o **zvýšení nálezovosti o 1 890,5 mil. Kč**. Zvyšující se počty kontrol FÚ s nálezem lze přikládat zvýšenému důrazu na kvalitu výběru kontrolního vzorku FÚ na základě vlastní vyhledávací činnosti.

Z hlediska prověřovaného financování bylo z celkového počtu prověřených dotačních projektů **celkem 4 435 projektů spolufinancovaných z prostředků EU**, což znamená nárůst podílu těchto projektů na celkovém počtu prověřených projektů na 49,3 %.

I v roce 2016 tvořila významnou část kontrol oblast veřejných zakázek. S nálezem porušení rozpočtové kázně u veřejných zakázek bylo ukončeno celkem **392 kontrol**, přičemž **pochybení byla zjištěna u 426 projektů**. Celkem bylo za pochybení u veřejných zakázek uloženo 726,1 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně. Nejčastějšími pochybeními daňových subjektů jsou samotné neprovedení výběrového řízení, diskriminace a netransparentnost zejména při zadávání hodnotících kritérií a dodržování stanovených lhůt.

Mezi další časté příčiny porušení rozpočtové kázně (mimo veřejné zakázky) patří například nedodržení udržitelnosti projektu, nedodržení podílu vkladu vlastních zdrojů, nedodržení termínu realizace nebo závěrečného vyhodnocení, použití prostředků na nezpůsobilé výdaje, neohlášení ukončení pracovního poměru u dotací poskytovaných úřady práce, přesuny prostředků v rámci celkového schváleného rozpočtu mezi jednotlivými rozpočtovými

ukazateli, nedodržení lhůt pro finanční vypořádání se státním rozpočtem, nedodržení závazných ukazatelů.

V roce 2016 bylo vyměřeno 1 698 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně a předepsáno **906 mil. Kč na penále** za prodlení s odvodem. Z celkového počtu 3 859 platebních výměrů na odvod za porušení rozpočtové kázně bylo 1 719 platebních výměrů vydáno v souvislosti s daňovými řízeními FÚ bez kontroly, což činí **podíl platebních výměrů z daňových řízení FÚ bez kontroly více než 44 % na jejich celkovém počtu.**

Obdobně jako v letech předcházejících pořádalo Generální finanční ředitelství za účelem zvýšené koordinace činností, sjednocování postupů a kontrolních závěrů a vzájemné výměny informací a zkušeností společná jednání pracovníků FÚ a Ministerstva financí s řídicími orgány poskytovatelů dotací a dalšími kontrolními orgány. Prohloubení spolupráce s poskytovateli dotací a dalšími kontrolními orgány se pozitivně odrazilo již ve výstupech FÚ v roce 2016.

Daňová kontrola v působnosti Celní správy České republiky

V roce 2016 zahájily celní úřady 285 daňových kontrol a ukončily 289 daňových kontrol. Za jednu daňovou kontrolu se v tomto údaji považuje kontrola daní, ke kterým je daňový subjekt registrován bez ohledu na počet zdaňovacích období. Na základě provedených daňových kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů ve 157 případech a následně tak bylo doměřeno celkem 193,8 mil. Kč.

Tabulka č. 92: Výsledky provedených daňových kontrol dle komodit v letech 2015-2016

Komodita	Počet subjektů, kterým bylo doměřeno		Doměřeno celkem v mil. Kč	
	2015	2016	2015	2016
Minerální oleje	115	100	110,26	180,70
Tabák	2	3	138,16	3,07
Surový tabák	x	0	x	0,00
Líh	25	20	62,90	9,62
Pivo	20	12	10,91	0,14
Víno	4	4	0,13	0,00
Elektřina	8	4	0,02	0,02
Zemní plyn a ostatní plyny	5	9	0,56	0,20
Pevná paliva	7	5	3,36	0,02
Celkem	181	157	326,30	193,76

Pozn.: Za jednu kontrolu se považuje ukončená kontrola jedné daně za sledovaný rok

Tabulka č. 93: Výsledky provedených daňových kontrol dle počtu kontrol v letech 2015-2016

Rok	2015	2016
Zahájené daňové kontroly	314	285
Ukončené daňové kontroly	323	289
Počet pozitivních zjištění	181	157
Doměřeno (v mil. Kč)	262,8	193,8

Příloha č. 2: Zpráva o činnosti Celní správy České republiky

1. Celní a daňové příjmy v celním řízení

Na příjmech z dovozu, které v daném období dosáhly výše 2 026,9 mil. Kč, se nejvíce podílí inkaso cla, které činí téměř 82,0 % z celkových příjmů vyplývajících z celního řízení. Ve srovnání s rokem 2015 došlo k poklesu těchto příjmů o 409,0 mil. Kč, tj. o 16,8 %.

Tabulka č. 94: Vývoj příjmů cla a daní v letech 2015-2016 (v mil. Kč)

	2015	2016	rozdíl	% 2016/2015
DPH¹⁶	232,5	262,6	30,1	112,9
SPD¹⁷ celkem	97,4	74,6	-22,8	76,6
- z toho SPD: z vína	1,5	3,6	2,1	239,9
z minerál. olejů	47,5	8,6	-38,8	18,2
z lihu a lihovin	45,0	56,4	11,4	125,3
z piva	0,9	0,3	-0,6	36,4
z tabák. výrobků	2,5	5,7	3,2	224,4
Clo celkem	2 067,5	1 662,8	-404,7	80,4
- z toho: před vstupem do EU ¹⁸	1,1	0,6	-0,5	55,9
po vstupu do EU	2 066,4	1 662,2	-404,2	80,4
Správní poplatky	7,9	11,3	3,4	143,6
Příslušenství	30,6	15,6	-15,0	51,0
Příjmy úhrnem	2 435,9	2 026,9	-409,0	83,2
Přijaté a zatím nerozdělené příjmy celních úřadů (úč.7771)	0,0	0,0	0,0	0,0
CELKEM	2 435,9	2 026,9	-409,0	83,2

Inkaso SPD

Celkové inkaso SPD (včetně dovozu a po odečtení vrácené SPD) k 31. 12. 2016 dosáhlo výše 156 294,8 mil. Kč, což představuje překročení odhadu celkového výnosu o 8,8 mld. Kč. Výnos těchto daní za rok 2015 činil 148 546,8 mil. Kč. V porovnání těchto období došlo k nárůstu inkasa o 7 748,0 mil. Kč, tj. o 5,2 %. Tento nárůst byl způsoben z důvodu nárůstu inkasa většiny spotřebních a energetických daní vyjma daně z piva. Nejvyšší podíl na nárůstu má inkaso daně z minerálních olejů, které v meziročním srovnání stoupl o 3 891,6 mil. Kč, a daně z tabákových výrobků, které v meziročním srovnání stoupl o 3 552 mil. Kč.

¹⁶ Daň z přidané hodnoty

¹⁷ Spotřební daň

¹⁸ Evropská unie

Tabulka č. 95: Inkaso SPD včetně dovozu a po odečtení vrácení SPD v letech 2015-2016 (v mil. Kč)

Inkaso SPD				
Druh inkasované SPD	2015	2016	rozdíl	%
SPD z vína a meziproductů	320,4	356,7	36,3	111,3
SPD z minerálních olejů	84 525,1	88 416,7	3 891,6	104,6
SPD z lihu a lihovin	7 113,3	7 203,5	90,2	101,3
SPD z piva	4 708,9	4 605,0	-103,9	97,8
SPD z tabákových výrobků	19,8	24,2	4,4	122,1
SPD z tabákových nálepek	50 843,9	54 391,5	3 547,6	107,0
SPD ze surového tabáku	0,0	0,0	0,0	0,0
Daň z elektřiny	1 225,4	1 451,1	225,8	118,4
Daň ze zemního plynu a dalších plynů	1 149,3	1 167,3	18,0	101,6
Daň z pevných paliv	416,7	419,8	3,1	100,7
Vrácená SPD				
Druh vrácené SPD	2015	2016	rozdíl	%
SPD z min. olejů - zelená nafta	-1 216,6	-1 219,1	-2,4	x
pro výr. tepla a TB ¹⁹	-518,7	-482,9	35,8	x
ostatní benzíny	-10,2	-10,5	-0,2	x
ozbr. síly cizích států	-6,8	-3,2	3,7	x
dle § 55	-14,8	-17,4	-2,6	x
osobám s imunitou	-8,7	-7,9	0,8	x
Daně z elektřiny	-0,1	-0,1	0,0	x
Daně ze zemního plynu	0,0	0,0	0,0	x
Daně z pevných paliv	0,0	0,0	0,0	x
SPD celkem	148 546,8	156 294,8	7 748,0	105,2

2. Daňové a celní nedoplatky

2.1. Rozbor pohledávek a nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení

Rozbor pohledávek a nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení je zpracován na základě podkladů z celních úřadů ke dni účetní závěrky posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, tj. k 31.12.2016.

Pro účel zpracování rozboru se pohledávkou rozumí neuhrazená částka splatného cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení včetně příslušenství, bez ohledu na zákonnou lhůtu splatnosti. Po uplynutí lhůty splatnosti se stává tato neuhrazená pohledávka nedoplatkem.

Celková výše pohledávek činila ke dni 31.12.2016 částku 3 990,4 mil. Kč. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží

¹⁹ Technické benziny

v režimu tranzit, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě kontrol po propuštění zboží, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, a neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Ke dni 31.12.2016 činí stav nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení celkem 3 745,5 mil. Kč.

Tabulka č. 96: Nedoplatky podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu (v tis. Kč)

CLO	218 438
DPH	1 055 692
SPD	2 205 785
Nedoplatky cla a daní vyměřených v rámci celního řízení	3 479 915
Příslušenství: penále, úroky	177 049
pokuty	17 964
exekuční náklady	70 551
správní poplatky mimo kolků	1
Nedoplatky celkem	3 745 480

Na celkové výši nedoplatků se podílí:

- nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou.....3 197,0 mil. Kč, tj. 85,3 %
- nedoplatky z obchodního zboží, vzniklé na základě celního řízení předložením JSD, částkou.....460,1 mil. Kč, tj. 12,3 %
- nedoplatky z penále a úroků z prodlení a nedoplatky z neobchodního zboží částkou.....88,3 mil. Kč, tj. 2,4 %

Část nedoplatků ve výši 2,8 mil. Kč tvoří nedoplatky z let 1991 až 1993, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh.

Tabulka č. 97: Porovnání nedoplatků podle druhu vyměřeného příjmu (v tis. Kč)

		3. čtvrtletí 2016	4. čtvrtletí 2016	Rozdíl zvýšení + / snížení -
CLO		250 853	218 438	-32 415
DPH		1 153 521	1 055 692	-97 829
SPD		2 343 018	2 205 785	-137 233
Nedoplatky cla a daní		3 747 392	3 479 915	-267 477
Příslušenství:	penále, úroky	398 720	177 049	-221 671
	pokuty	18 625	17 964	-661
	exekuční náklady	74 947	70 551	-4 396
	správní poplatky	1	1	0
Nedoplatky celkem		4 239 685	3 745 480	-494 205

Nedoplatky u daní z dovozu vznikají odhalováním zboží, které nebylo propuštěno do volného režimu a z kontrol prováděných po propuštění zboží. U těchto nedoplatků není zajištěn celní dluh.

Celní správa ČR využívá při vymáhání nedoplatků z dovozu zboží všechny možnosti k vymáhání - uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu (nemovitý majetek), v evidenci motorových vozidel (movitý majetek), ve středisku cenných papírů, uplatňuje zástavní právo a spolupracuje s finančními úřady v případech přeplatků evidovaných u poplatníka.

Nejvíce nedoplatků je vymoženo z exekucí na peněžní prostředky. Dále se zvyšuje podíl exekučních příkazů na movitý a nemovitý majetek dlužníka. Část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení a insolvenčního řízení.

K 31.12.2016 bylo k vymáhání převzato 1 775 nedoplatků v celkové hodnotě 355,1 mil. Kč. Z toho 16 nedoplatků v částce 265,7 tis. Kč bylo uhrazeno před vydáním exekučního příkazu. U žádného nedoplatku nebylo řízení k vymáhání zrušeno.

U 656 nedoplatků v celkové hodnotě 386,2 mil. Kč vede Celní správa ČR exekuční řízení k vymožení dlužných částek. U těchto řízení bylo vydáno 578 exekučních příkazů. Z nedoplatků převzatých do exekučního řízení bylo na základě vydaných exekučních příkazů vymoženo 169,3 mil. Kč. Vyměřené exekuční náklady činí 588,8 tis. Kč, z toho je 351,8 tis. Kč uhrazeno.

2.2. Rozbor nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní

Celková výše nedoplatků ke dni 31. 12. 2016 činila 7 845,5 mil. Kč, z toho 7 830,7 mil. Kč vnitrostátní SPD a 14,8 mil. Kč ekologické daně.

Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD z minerálních olejů ve výši 5 344,1 mil. Kč a nejvyšší nedoplatek byl evidován u Celního úřadu pro Jihomoravský kraj.

Tabulka č. 98: Přehled nedoplatků vnitrostátní SPD podle celních úřadů (v tis. Kč)

Celní úřad pro:	SPD z								Celkem
	vína	minerálních olejů *)	tabák. výrobků	tabák. nálepek	surového tabáku	piva	lihu	Zajištění	
hlavní město Prahu	165,1	1 394 088,7	352 412,1	0,0	41 811,8	298,7	130 233,0	16 081,5	1 935 091,0
Jihočeský kraj	1,1	175 823,8	14 221,2	0,0	0,0	1 115,6	18 242,1	0,0	209 403,9
Jihomoravský kraj	411,3	2 035 556,4	9 236,7	0,0	0,0	7,7	172 084,3	0,0	2 217 296,5
Karlovarský kraj	0,0	448,1	19 185,8	0,0	0,0	12,2	200,0	0,0	19 846,1
Královohradecký kraj	1,2	142 566,2	24 995,9	0,0	0,0	0,6	1 051,8	0,0	168 615,7
Liberecký kraj	0,7	88 819,5	28 668,6	0,0	0,0	0,2	2 029,8	0,0	119 518,9
Moravskoslezský kraj	3,7	471 977,0	55 287,0	0,0	18 849,6	836,7	199 858,9	119 555,3	866 368,2
Olomoucký kraj	17,8	26 222,6	8 297,7	0,0	0,0	6,6	5 020,1	0,0	39 564,8
Pardubický kraj	25,9	60 715,9	464,8	0,0	0,0	0,0	50 865,2	0,0	112 071,8
Plzeňský kraj	1,7	9 263,7	9 689,9	0,0	0,0	9,8	225,6	0,0	19 190,7
Středočeský kraj	4,3	234 325,0	13 751,8	0,0	0,0	63,8	6 126,6	0,0	254 271,4
Ústecký kraj	0,0	49 979,7	22 234,2	0,0	0,0	25,7	352,3	0,0	72 592,0
Kraj Vysočina	0,5	1 801,3	55 763,7	0,0	0,0	8,9	21 473,5	0,0	79 047,9
Zlínský kraj	0,5	652 497,6	686,3	0,0	0,0	0,0	1 064 625,0	0,0	1 717 809,4
Praha Ruzyně	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CELKEM	633,8	5 344 085,5	614 895,7	0,0	60 661,4	2 386,5	1 672 388,4	135 636,8	7 830 688,1

*) včetně příslušných vratek

Tabulka č. 99: Přehled nedoplatků ekologických daní podle celních úřadů (v tis. Kč)

Celní úřad pro:	Daň z			Celkem
	elektriny *)	zemního plynu*	pevných paliv*	
hlavní město Prahu	29,4	2 207,0	4 740,2	6 976,6
Jihočeský kraj	3,5	0,0	0,0	3,5
Jihomoravský kraj	91,6	1 302,8	0,0	1 394,4
Karlovarský kraj	120,3	2,6	2 788,4	2 911,3
Královehradecký kraj	114,9	132,7	13,6	261,1
Liberecký kraj	0,9	10,9	11,1	22,9
Moravskoslezský kraj	30,7	15,9	1 329,3	1 375,9
Olomoucký kraj	29,0	0,0	0,0	29,0
Pardubický kraj	2,1	0,1	0,0	2,2
Plzeňský kraj	0,0	0,0	0,0	0,0
Středočeský kraj	205,5	374,7	1 253,0	1 833,2
Ústecký kraj	0,0	0,4	11,2	11,6
Kraj Vysočina	0,0	0,0	0,0	0,0
Zlínský kraj	10,3	1,4	0,0	11,6
Praha Ruzyně	0,0	0,0	0,0	0,0
CELKEM	638,3	4 048,5	10 146,7	14 833,5

*) včetně příslušných vratek

Tabulka č. 100: Vývoj kumulovaných nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní v letech 2012-2016 (v mil. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016
SPD z: minerálních olejů *)	3 061,1	5 304,9	4 764,6	4 343,2	5 344,1
lihu	939,3	761,5	657,7	1 337,1	1 672,4
piva	3,9	50,5	17,1	15,2	2,4
vína	0,8	0,9	0,8	0,6	0,6
tabákových výrobků	313,7	232,3	286,2	506,3	614,9
tabákových nálepek	1 113,5	1 339,9	0,0	0,0	0,0
surového tabáku	x	x	x	0,0	60,7
Zajištění	x	x	222,5	151,8	135,6
Ekologické daně*	6,3	6,5	9,7	8,1	14,8
CELKEM	5 438,6	7 696,5	5 958,6	6 362,3	7 845,5

*) včetně příslušných vratek

Vznik nedoplatků na SPD je limitován řadou nástrojů. Pro provádění vyhledávací a kontrolní činnosti v oblasti SPD disponují celní úřady řadou oprávnění. Tato oprávnění jsou zakotvena jak v daňovém řádu, který je obecným právním předpisem, tak i v předpisech speciálních, jako je např. zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, nebo zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů.

Nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku na SPD je prohlášení úpadku daňového subjektu. V těchto případech je daňovému subjektu ze zákona povoleno k provozování daňového skladu odejmuto a vybrané výrobky se tak nacházejí ve volném daňovém oběhu, což má za následek

vznik nedoplatku na SPD. Celní úřad nemá jinou možnost než přihlásit takovýto nedoplatek do insolvenčního řízení, které však celnímu úřadu neposkytne plnění ve výši skutečného nedoplatku.

Celní úřady také disponují řadou nástrojů pro vymáhání těchto nedoplatků. Pro vymození SPD celní úřady aplikují zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, s přihlédnutím k zákonu č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, jakým způsobem lze nedoplatek vůči daňovému subjektu vymáhat. Nejčastějším nástrojem je tak nařízení daňové exekuce postižením účtů, vedených u poskytovatelů platebních služeb či postižení věcí movitých nebo nemovitých, které se následně prodají v dražbě.

Celní úřady v roce 2016 vydaly 99 920 exekučních příkazů v celkové hodnotě 1 505 mil. Kč, a to nad všemi nedoplatky v gesci Celní správy ČR. Z toho bylo celkem 625 mil. Kč uhrazeno.

3. Odhalování případů porušení právních předpisů

Zboží zatížené SPD

Tabulka č. 101: Přehled zjištěných případů porušení v oblasti vybraných výrobků k 31.12.2016

Komodita	Počet případů	Hodnota v Kč	Předpokládaný únik v Kč (SPD, DPH, CLO)	Množství
VV ²⁰ -alkohol (líh)	7	2 988 600	21 422 161	60 343 litrů
VV-lihoviny (destiláty, likéry)	824	5 953 404	2 829 044	35 881 litrů
VV-ovocné destiláty z pěstitelského pálení	12	11 040	14 202	129 litrů
VV-pivo	36	6 593 473	1 159 879	300 444 litrů
VV-víno tiché	33	2 345 965	12 747	20 047 litrů
VV-víno šumivé	12	160 205	22 705	2 565 litrů
VV-tabák	207	10 660 632	105 567 220	42 839 kg
VV-tabákové listy/surový tabák	5	172 593	240 449 381	112 239 kg
VV-tabákové výrobky (cigarety, doutníky)	467	9 867 778	43 357 151	16 471 628 ks
VV-minerální oleje	116	3 314 399	3 016 450	226 353 litrů
VV-minerální oleje – těžké topné oleje	3	752 404	1 019 927	77 440 kg
Celkem	1 722	42 820 493	418 870 867	

Cigarety a tabák

Celní správa ČR sleduje tři směry tohoto druhu trestné činnosti. Prvním směrem je odhalování ilegálních přeprav tabáku a tabákových výrobků po východoevropské trase, která je tvořena bývalými státy Sovětského svazu, Polskem a Slovenskem, nyní i Maďarskem. Dochází k nárůstu pašovaných cigaret z Běloruska. Tabákové výrobky, které byly v minulosti pašovány do ČR z Ukrajiny přes Polsko a Slovensko, jsou v současné době pašovány přes Maďarsko a Slovensko. V současnosti platí trend, že velké zásilky jsou děleny do malých zásilek, jejichž detekce je tím značně ztížena.

Druhým sledovaným směrem je odhalování ilegální tabákové produkce na asijské trase. Po této trase jsou pašovány tabákové výrobky z Číny a Vietnamu přes západoevropské

²⁰ Vybrané výrobky

a jihoevropské přístavy do Evropy. Jedná se převážně o padělky tabákových výrobků renomovaných výrobců. Na asijské trase došlo také ke změně modus operandi ve směru přeprav těchto výrobků. Asijská trasa se rozrostla o produkci ilegálních tabákových výrobků z arabských zemí. Novým trendem se stalo pašování tabákových směsí do vodních dýmek.

Třetím sledovaným směrem je odhalování ilegálních továren na padělky tabákových výrobků na území ČR. S ohledem na novelu zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, (vypuštění přípravy u § 240 jako skutkové podstaty trestného činu) a složitého prokazování této nelegální činnosti došlo v letech 2012 až 2016 k výraznému poklesu odhalených případů této trestné činnosti. S novelou trestního zákona k 1. 7. 2016 byla u § 240 opět zařazena příprava do skutkových podstat trestného činu. Toto zákonné opatření by mělo vést k snazšímu rozpracování trestné činnosti spojené s ilegální výrobou tabákových výrobků.

Minerální oleje

Z pohledu trestné činnosti, resp. jednotlivých modus operandi v komoditní oblasti minerálních olejů nezaznamenala Celní správa ČR v roce 2016 významných změn.

Celoevropským, dlouhodobým problémem jsou tzv. zvláštní minerální oleje (lubrikační, bázové a další). Díky mezinárodní spolupráci Celní správy ČR se zahraničními partnery EU lze za nový trend považovat přesun obchodních aktivit do méně atraktivních evropských lokalit, jako jsou např. pobaltské nebo balkánské státy. Rámcově jde o vysoce sofistikovanou, organizovanou trestnou činnost, která využívá fiktivních bankovních převodů. V konečném důsledku tyto tzv. zvláštní minerální oleje končí ilegálně na tamních čerpacích stanicích bez příslušného daňového odvodu.

Dalším trendem jsou objemově značné, cyklicky opakované, dodávky řepkového oleje v řetězci polských, českých a bulharských subjektů. Dosud získané indicie popírají bulharská místa dodání. Zboží je často pouze přeloženo v ČR a vrací se zpět do Polska. Opět tak dochází k systematickému obcházení systému správy DPH formou karuselových dodávek řepkových olejů pro výrobu MEŘO²¹.

Stejně jako v předchozích letech, tak i nadále v roce 2016, byly na regionální úrovni zaznamenány nelegální přepravy tzv. červené nafty, která se na území ČR podvodně zaměňuje za naftu motorovou. Tento výskyt je tradičně spojován s příhraničními oblastmi ČR, nejčastěji v severních Čechách při společné hranici s Německem.

Etylalkohol a alkoholické nápoje

Trestná činnost v oblasti nelegálního nakládání s nezdaněným a neznačeným lihem na území ČR v roce 2016 ve srovnání s předchozím rokem nezaznamenala žádné zásadní změny ve způsobech jednání pachatelů této trestné činnosti. Dále zde převládá nelegální nakládání s neznačeným lihem při jeho výrobě a přepravě. Dynamika této trestné činnosti je již od roku 2013, tedy v období po vypuknutí metanolové aféry v září 2012, charakterizována setrvalým poklesem prověřovaných trestných činů pověřenými celními orgány a koresponduje tak s poznatky o pokračujícím útlumu poptávky a nabídky neznačeného lihu. Zároveň s tímto byl zaznamenán úbytek výskytu lihu, který byl kontaminován denaturačním činidlem, respektive lihovin ve kterých byly nalezeny degradační látky signalizující zneužití zvláště denaturovaného lihu.

²¹ Mestylester řepkového oleje

Environmentální kriminalita

V oblasti environmentální kriminality se oproti předchozímu období způsob páchání trestné činnosti za poslední rok zásadně nezměnil, naopak se potvrdily a prohloubily poznatky o těchto nelegálních aktivitách z předchozích let. Celní správa ČR v roce 2016 řešila v souvislosti s obchodem s ohroženými druhy 162 případů porušení úmluvy CITES²². Počet záchytů exemplářů CITES se v porovnání s rokem 2015 takřka zdvojnásobil. Hlavním faktorem tohoto nárůstu je vysoký podíl záchytů v rámci operace „TYGRÍ OKO“, která probíhala na Letišti Václava Havla v Praze. Během této extrémně náročné akce bylo zkontrolováno 7 440 zavazadel a zadrženo 44 předmětů s podezřením na exempláře CITES.

ČR byla a je z pohledu mezinárodního nelegálního obchodu s faunou a flórou tradičně v postavení tranzitního státu. Jedním z důvodů je výhodná poloha na křižovatce pašeráckých cest z Afriky a Asie, které mnohdy kopírují tradiční tranzitní trasy pašeráků drog. Dalším podstatným faktorem je skutečnost, že v ČR žije početná a dlouhodobě dobře etablovaná vietnamská komunita, která z historického hlediska využívá produkty z chráněných exemplářů živočichů a rostlin pro léčebné účely. Nelegální chov pro komerční účely pravděpodobně využívá skryté množirny tygrů v ČR, kde se následně zpracuje celý tygr a zejména využije pro tzv. tygří masoxy. Hlavní cílovou destinací těchto produktů by měla být Asie, kde je tato tradiční čínská medicína velmi žádána.

Druhou oblastí je nelegální obchod se slonovinou. Za uplynulé dva roky se podařilo v rámci vývozu z ČR zabavit 183 kg slonoviny. Zjištěné poznatky jasně poukazují, že ČR funguje jako tranzitní země pro obchod se slonovinou. Je vysoce pravděpodobné, že se jedná o organizovanou skupinu osob, která se zabývá nelegálním vývozem slonoviny do Asie. Co se týče nosorožčích rohů, je ČR v současné době považována za jednu ze 4 zemí na světě, jež má největší problém s nelegálním obchodem s nosorožčími rohy. V důsledku výše uvedených informací v listopadu 2015 uzavřela ČR mezivládní dohodu (Memorandum of Understanding) s Vietnamem, v níž se ČR zavázala k intenzivnějším kontrolám a spolupráci.

Omamné a psychotropní látky

V roce 2016 došlo k legislativním změnám v oblasti návykových látek, jak na úrovni národní, tak i evropské. Dne 1. 9. 2016 bylo publikováno v úředním věstníku EU Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2016/1443, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES²³) č. 273/2004 a nařízení Rady (ES) č. 111/2005, pokud jde o zařazení prekurzorů drog na seznam uvedených látek, a s účinností od 21. 9. 2016 dochází k rozšíření seznamu Kategorie 1 o látky chlorefedrin a chlorpseudoefedrin. Od poloviny roku 2016 probíhá v ČR legislativní proces k rozšíření seznamů návykových látek v nařízení vlády č. 463/2013 Sb. Jedná se celkem o 52 látek.

Trendem v roce 2016 je v oblasti pašování drog poštovní přeprava (letecká a automobilová), ať už se jedná o dovoz či vývoz. V zásilkách se sice nachází pouze malé množství látky, ale objem zásilek rapidně stoupá. Jedná se především o objednávky látek ze zahraničních serverů.

Novinkou v roce 2016 byl zvýšený nelegální dovoz katy jedlé, kdy za zmínku stojí zajištění cca 552 kg (pět případů). Následným šetřením bylo zjištěno, že droga není určena pro český trh, ale k následnému „vývozu“ do Rakouska a Itálie.

²² Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

²³ Evropské společenství

Významnou součástí boje proti nelegálnímu obchodu s OPL²⁴ je i nadále mezinárodní spolupráce, ať už na přímo nebo prostřednictvím koordinačních institucí. Také v roce 2016 úspěšně pokračovala spolupráce s národní centrálou Europolu zřízenou u Policejního prezidia Policie ČR. Je potřeba zmínit i dobrou spolupráci se styčnými důstojníky, působícími nejen v ČR, ale také v zahraničí. Celní správa ČR je v rámci mezinárodní spolupráce zapojena do činností řady mezinárodních organizací, pracovních skupin a informačních systémů.

Tabulka č. 102: Výsledky činnosti celních orgánů v oblasti OPL v letech 2013-2016

Rok	2013	2014	2015	2016
Počet záchytů	439	798	790	798
Hmotnost (kg)	221,5	418,8	271,8	979,7

Tabulka č. 103: Přehled záchytů OPL podle druhu v letech 2013-2016

OPL / prekurzor	2013		2014		2015		2016	
	počet	množství	počet	množství	počet	množství	počet	množství
Marihuana	151	71,7 kg	333	153,3 kg	400	100 kg	390	128,6 kg
Marihuana-sazenice	0		4	2 700 ks	9	2 329 ks	5	11 516 ks
Hašiš	17	426,4 g	37	915,6 g	50	416,8 g	42	544,4 g
Amfetamin	23	201 g	69	13 kg	60	18,7 kg	60	18,7 kg 133 tbl.
Metamfetamin	43	19,5 kg	104	11,2 kg	67	3,3 kg	79	3,3 kg
Heroin	9	4,1 kg	19	183 kg	3	29,7 g	6	9,3 kg
Kokain	59	34,1 kg	71	1,6 kg	58	4 kg	43	4,9 kg
Extáze	54	2,1 kg	50	23,5 g 767 tbl.	49	267,5 g 1 030 tbl.	41	529,2 g 30 830 tbl.
LSD	8	425 ks	16	283 ks	17	891 ks	14	881 ks
Efedrin	0	0	4	122,6 g 755 tbl.	2	2,4 g	0	0
Khat (kata jedlá)	0	0	1	54 kg	0	0	5	552 kg
Lysohlávky	0	0	5	64 ks	0	0	8	163,3 g 24 ks
Fentermin	0	0	0	0	0	0	1	60 tbl.
Fentanyl	0	0	0	0	0	0	2	100 g 1 316 ks
Zolpidem	0	0	0	0	0	0	1	15 tbl.
MDMA	0	0	0	0	0	0	8	90,5 g 707 ks
Fencyklidin	0	0	0	0	0	0	1	2,7 g

²⁴ Omamné a psychotropní látky

Meskalin	0	0	0	0	0	0	6	3,8 kg
Alprazolam	0	0	0	0	0	0	1	75 tbl.
Diazepam	0	0	0	0	0	0	16	968 tbl.
Pseudoefedrin	2	45,5 g 114 276 tbl.	0	0	0	0	0	0
Pseudoefedrin v tabletách (léky s obsahem „pse“)	70		79	82 994 tbl.	68	131,7 kg 247 468 tbl.	50	1,7 kg 87 960 tbl.
Chlorefedrin	1	100 kg	1	603,3 g	0	0	0	0
Kyselina chlorovodíková	0	0	0	0	0	0	1	65 l
Kyselina fosforečná	0	0	0	0	0	0	1	100 l
Hydroxid sodný	0	0	0	0	0	0	1	261 kg
Toluen	0	0	0	0	0	0	1	1 l
Ketamin	1	8 kg	1	920 g	0	0	1	4,4 g
Opium	1	856 g	2	22,4 g	0	0	2	2,9 g
Mast s obsahem THC			1	138,5 g	0	0	0	0
Tekutina s obsahem THC	0	0	1	5 l	0	0	0	0
Kodein	0	0	0	0	1	14,1 g	1	8 tbl.
DMT	0	0	0	0	1	454 g	6	840,8 g
Pentobarbital	0	0	0	0	1	100 g	1	100 g
Koka čaj	0	0	0	0	1	300 ks	1	3 ks
4- Chloromethcathinone	0	0	0	0	1	311 g	1	311 g
MA CHMICA	0	0	0	0	1	11,5 kg	1	11,5 kg
a-PVP	0	0	0	0	1	1 kg	1	1 kg
CELKEM	případů	439	798	790	798			
	kg	241	418,9	271,8	998,4			
	tbl	114 276	84 516	248 498	120 049			
	ks	425	3 047	3 520	14 447			
	l	0	5	0	166			

Příloha č. 3: Zpráva o opatřeních v oblasti cenové regulace

V roce 2016 pokračovala cenová regulace vybraných výrobků a služeb podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a to buď formou úředně stanovených cen (pevné ceny, maximální i minimální ceny) nebo formou věcného usměrňování cen. Cenovou regulaci vykonávaly cenové orgány, tj. Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, Energetický regulační úřad, Český telekomunikační úřad, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Celní úřad pro Středočeský kraj a dále kraje a obce v rozsahu a za podmínek stanovených Ministerstvem financí.

Seznam výrobků a služeb v působnosti Ministerstva financí (dále jen „MF“), u nichž byla v roce 2016 uplatněna některá z forem cenové regulace, byl vydán v souladu se zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), výměrem MF č. 01/2016 ze dne 27.11.2015, resp. výměrem MF č. 02/2016 ze dne 25.8.2016, kterým se mění seznam zboží s regulovanými cenami vydaný výměrem MF č. 01/2016.

Struktura seznamu zboží s regulovanými cenami zůstává i nadále zachována co do členění na zboží s maximálními cenami stanovenými MF, jako zboží s věcně usměrňovanými cenami a zboží s maximálními cenami, které mohou za určitých zákonných podmínek stanovit kraje a obce.

Ze seznamu zboží, u něhož se uplatňují věcně usměrňované ceny, byla vypuštěna položka Doprava osob městská hromadná a příměstská provozované v rámci městské hromadné dopravy – z toho jen rozsah a výše poskytovaných slev a bezplatné přepravy. Důvodem této úpravy bylo odstranění hlavního zdroje nekompatibilit v systému slev z jízdného ve veřejné dopravě, kdy slevy z jízdného v městské hromadné dopravě stanovené výměrem MF neodpovídaly slevám v ostatních druzích osobní dopravy, tj. v linkové osobní silniční a železniční osobní dopravě. Opatření mělo vést k tomu, aby obce měly stanovení cen jízdného plně ve své kompetenci, a to především s odkazem na to, že veřejnou dopravu financují ze svého rozpočtu. Doprava osob městská hromadná je nadále zařazena v části I. oddílu B, tj. v seznamu zboží, pro které mohou maximální ceny stanovit kraje a obce při splnění podmínek stanovených v § 1 odst. 6 zákona o cenách.

1. Změny regulovaných cen

1.1. Úředně stanovené ceny

Elektrická energie

Rok 2016 byl prvním rokem tříletého IV. regulačního období (2016 – 2018), kdy byla prvním rokem aplikována metodika pro uvedené regulační období a v souladu s ní stanovené parametry. V první polovině roku proběhl konzultační proces k nové tarifní struktuře, jehož výsledkem je odložení změny tarifní struktury. Současně došlo k novelizaci dvou prováděcích právních předpisů a novelizace dalších tří byla zahájena. Regulované ceny elektřiny stanovené pro rok 2016 v průměru na hladině velmi vysokého napětí (dále jen „VVN“) a vysokého napětí (dále jen „VN“) mírně klesly, na hladině nízkého napětí (dále jen „NN“) mírně vzrostly.

Na liberalizovaném trhu s elektřinou se výsledná cena dodávek pro konečné zákazníky skládá z regulovaných cen stanovovaných Energetickým regulačním úřadem (distribuce a související regulované ceny) a z neregulované ceny silové elektřiny nabízené jednotlivými dodavateli (obchodníky s elektřinou a výrobci elektřiny), tedy ceny bez vlivu Energetického regulačního úřadu (dále jen „ERÚ“). Na výši ceny mají dále vliv daňové položky – tj. daň z elektřiny

ve výši 28,30 Kč/MWh (tzv. ekologická daň) podle zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, a následně daň z přidané hodnoty.

Pro všechny kategorie konečných zákazníků je celková cena dodávky elektřiny složena z pěti základních složek. První složku ceny tvoří neregulovaná cena komodity, tj. elektrické energie označované také jako silová elektřina, jejíž cena je tvořena na tržních principech a v souladu s obchodními strategiemi jednotlivých dodavatelů elektřiny. Ostatní složky ceny zahrnují regulované činnosti monopolního charakteru, mezi něž patří doprava elektřiny od výrobního zdroje prostřednictvím přenosového a distribučního systému ke konečnému zákazníkovi a dále činnosti spojené se zajištěním stabilního energetického systému z technického hlediska (tzv. zajišťování systémových služeb) i obchodního hlediska (především činnost operátora trhu s elektřinou v oblasti zúčtování odchylek). Poslední složkou výsledné ceny dodávky elektřiny je cena na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny. Tímto způsobem je cena dodávky elektřiny tvořena pro všechny kategorie zákazníků s účinností od 1. ledna 2006, kdy byl český trh s elektřinou zcela liberalizován. Všichni koneční zákazníci včetně domácností jsou oprávněnými zákazníky a mají tak možnost sjednat si dodávku elektřiny od libovolného dodavatele elektřiny.

Základní principy výpočtu regulovaných cen jsou pro jednotlivé roky regulačního období neměnné, stejně tak rozsah a struktura jednotlivých distribučních sazeb pro odběratele z hladiny nízkého napětí.

V průběhu roku 2016 byl zachován princip vyplácení provozní podpory elektřiny provozovatelům podporovaných zdrojů elektřiny. Výplatu provozní podpory elektřiny provádí povinně vykupující obchodník s elektřinou a operátor na trhu s elektřinou. Shodně byla pro rok 2016 zachována i podpora decentrální výroby elektřiny dle podmínek stanovených v zákoně č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů (zákon o podporovaných zdrojích energie). Cena na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny byla pro rok 2016 stanovena v maximální výši dané zákonem o podporovaných zdrojích energie na 495 Kč/MWh. S účinností od 1. ledna 2016 došlo k podstatné změně, kdy novela zákona o podporovaných zdrojích energie (provedená zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), mění způsob stanovení výše této platby, a to tak, že nově se výše této regulované platby stanoví u odběrů elektřiny z hladiny VVN a VN podle sjednaného rezervovaného příkonu v odběrném místě zákazníka a u odběrů elektřiny na NN podle velikosti jističe před měřicím zařízením zákazníka. Další změna spočívá v tom, že novela zákona koncipuje tuto platbu jako „složku ceny distribuce elektřiny“ na podporu elektřiny. Zákazníci tak jsou povinni hradit platbu na podporu elektřiny pouze za elektřinu odebíranou z distribuční soustavy. I přes změnu způsobu stanovení platby na podporované zdroje podle sjednaného příkonu nebo hodnoty jističe před elektroměrem nebude zákazník povinen hradit více než 495 Kč/MWh. Podle toho, jak vysokou složku ceny distribuce elektřiny ERÚ pro rok 2016 stanoví, tak někteří zákazníci budou hradit méně než v roce 2015 (podle příkonu), jiní stejně (podle velikosti spotřeby). Nemůže však nastat, že by byl zákazník povinen podle nového systému hradit více než podle dosavadní právní úpravy.

Náklady na podporu elektřiny neuhrazené z ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny jsou hrazeny ze státní dotace, která byla pro hodnocený rok stanovena nařízením vlády ve výši 21,9 mld. Kč včetně provozní podpory tepla.

Obrázek č. 1: Očekávané průměrné změny regulovaných cen pro domácnosti bez vlivu daňových položek v jednotlivých distribučních územích

Průměr za ČR:

1,8% regulované složky celkem

ČEZ Distribuce, a. s.:

1,4% regulované složky celkem

PRedistribuce, a. s.:

2,5% regulované složky celkem

E.ON Distribuce, a. s.:

2,8% regulované složky celkem

Zdroj: ERÚ

Dle údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) došlo v roce 2016 k průměrnému²⁵ nárůstu spotřebitelských cen elektřiny o 1,2 %.

Plyn

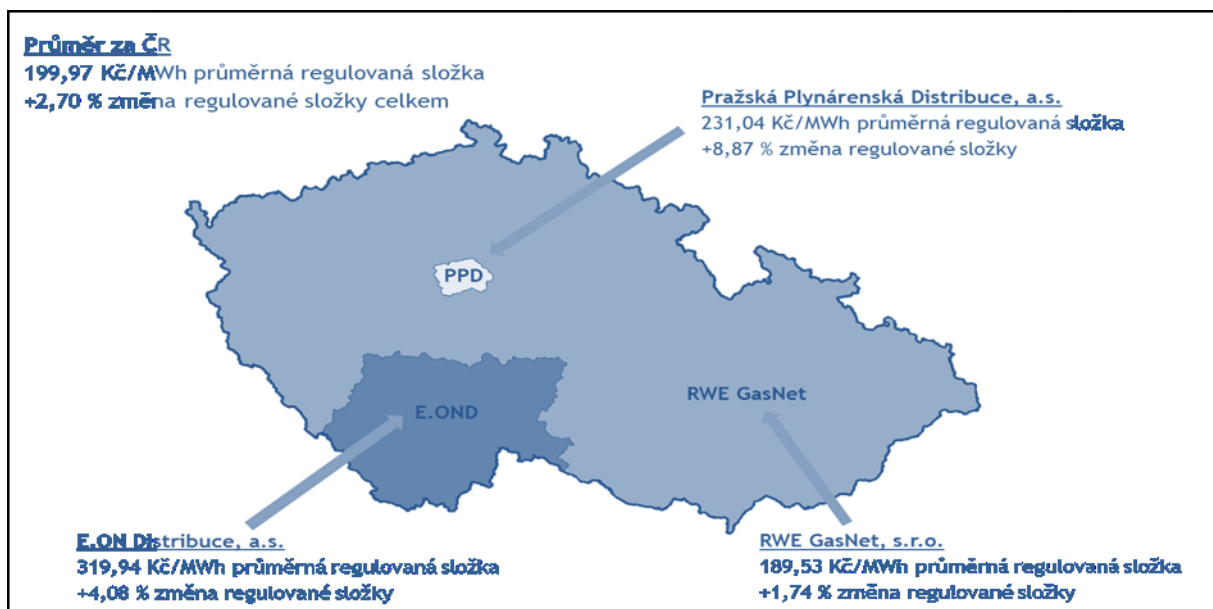
Konečná cena dodávky plynu pro spotřebitele se, stejně jako v minulých letech, skládala z regulované a neregulované části. ERÚ stanovuje pouze ty části cen služeb dodávky, u kterých nelze zajistit utváření cen na základě tržních principů v konkurenčním prostředí. Činnosti přepravy plynu, distribuce plynu a služby operátora trhu je možné efektivně a racionálně provozovat pouze monopolně, a proto ERÚ reguluje výši cen v těchto segmentech služeb. Z důvodu zachování spravedlivého nastavení plateb pro poskytovatele služeb i pro spotřebitele jsou ceny stanoveny tak, aby spotřebitel hradil pouze povolené náklady související s regulovanou činností, odpisy a přiměřený zisk. Výslednou konečnou cenu služeb dodávky plynu tvoří přibližně z 80 % neregulovaná část a z 20 % regulovaná část.

Největší část výsledné ceny plynu je tvořena neregulovanou cenou za komoditu a obchod a cenou za ostatní služby dodávky. Tato cena se odvíjí především od velkoobchodní pořizovací ceny vlastní komodity (plynu) a celkové situace na trhu s plynem. Neregulovaná část ceny na maloobchodním trhu je tedy výsledkem vzájemné dohody obchodníka s plynem a spotřebitele a ERÚ do tohoto vztahu nijak nezasahuje. V případě neregulované části ceny jsou nejúčinnější nástroje na snížení plateb za dodávky plynu v ruce samotných zákazníků, kteří mohou zvolením vhodné nabídky některého z obchodníků podstatným způsobem

²⁵ Průměrná míra inflace – přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru 12 předchozích měsíců.

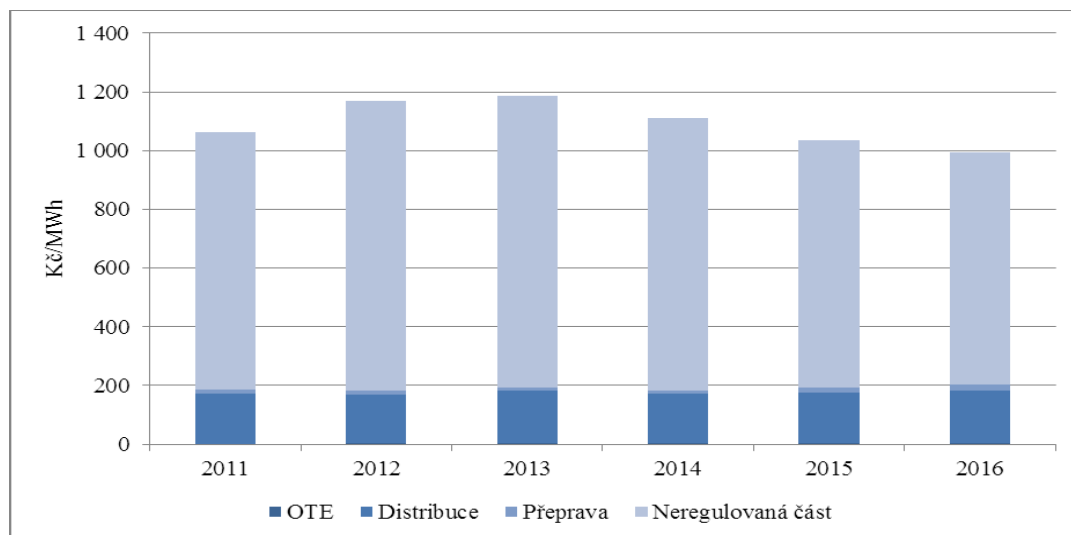
ovlivnit své náklady na dodávku plynu (takto lze ovlivnit cca až 80% z celkové ceny dodávky plynu). Liberalizovaný maloobchodní trh s plynem v České republice je plně funkční a zdejší konkurenční prostředí patří k nejrozvinutějším v Evropě.

Obrázek č. 2: Výše průměrných regulovaných cen v roce 2016 v jednotlivých distribučních územích a průměrná regulovaná složka za ČR pro konečné zákazníky (ceny jsou bez vlivu daňových položek)

Zdroj: ERÚ

Graf č. 24: Vývoj průměrných cen služeb dodávky plynu 2011-2016 pro konečné spotřebitele v ČR

Zdroj: ERÚ

Některé skupiny odběratelů dále odvádějí daň z plynu, která činí 30,60 Kč/MWh. Osvobozen od daně je plyn použitý pro výrobu tepla v domácnostech a domovních kotelnách, k výrobě elektřiny, pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla a pro další způsoby využití stanovené právními předpisy²⁶.

Podle údajů ČSÚ v roce 2016 spotřebitelské ceny plynu klesly o 4,8 %.

²⁶ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.

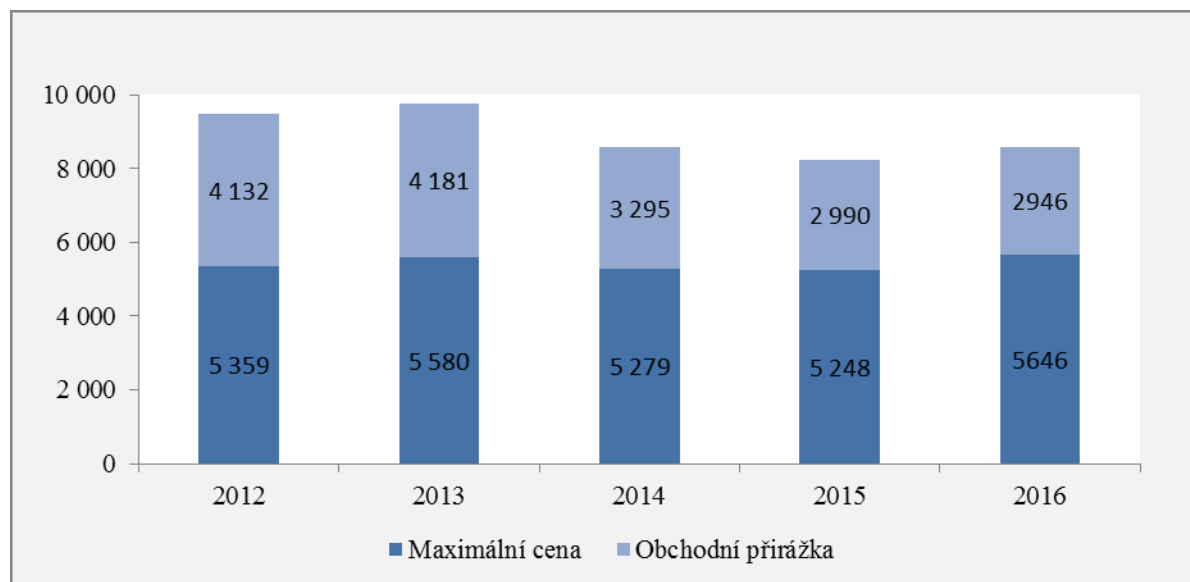
Léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

V roce 2016 nebyly provedeny Ministerstvem zdravotnictví (prostřednictvím cenového předpisu nebo cenového rozhodnutí) žádné změny v oblasti cenové regulace léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. V platnosti tedy zůstaly stejné předpisy jako v minulém roce a to Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2013/FAR o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely (účinný od 1.1.2013) (dále jen „cenový předpis 1/2013/FAR“) a Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 1/13-FAR, kterým se stanoví seznam ATC skupin, které v uvedené lékové formě nepodléhají cenové regulaci stanovením maximální ceny (účinný od 1.1.2013) (dále jen „cenové rozhodnutí 1/13-FAR“).

Podle údajů Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „SÚKL“) v minulých letech pokračoval pokles počtu léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou i léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou (MC).

V roce 2016 (stav k 1.1.2017) byl již zaznamenán obrat v případě léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou. Mírný nárůst těchto léčivých přípravků byl z menší části způsoben vstupem nových léčivých přípravků a z větší části rozšířením variant stávajících léčivých přípravků v systému úhrad. S ohledem na stabilitu cenové regulace se podíl léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou oproti roku 2015 téměř nezměnil. Závěrečné hodnoty roku 2016 svědčí pouze o mírném poklesu (o 1 procentní bod) podílu léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou oproti stavu ke konci roku 2015. To je způsobeno přirozeným pohybem (vstupem a výstupem) léčivých přípravků v systému veřejného zdravotního pojištění.

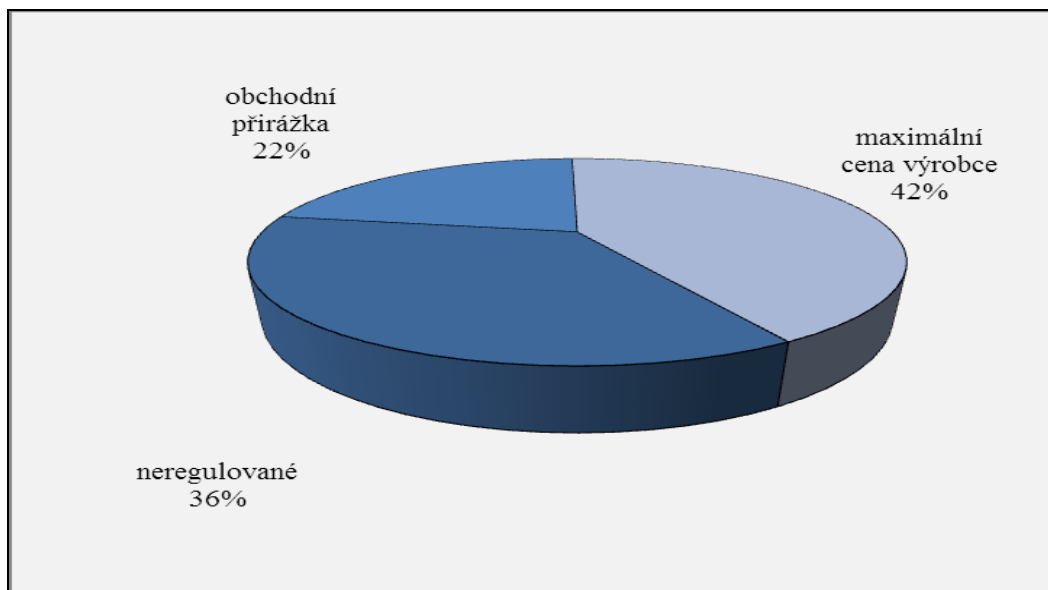
Graf č. 25: Struktura a vývoj léčivých přípravků regulovaných maximální cenou nebo obchodní přírážkou (počet léčivých přípravků)

Zdroj: SÚKL

Z hlediska vynaložených finančních prostředků a počtu prodaných balení léčivých prostředků v konečné ceně pro spotřebitele v posledním čtvrtletí roku 2016 (ve srovnání s posledním čtvrtletím roku 2015) nedošlo k žádné významné změně. V případě objemu vynaložených prostředků dochází k posílení segmentu regulovaného maximální cenou zhruba o 2 procentní body.

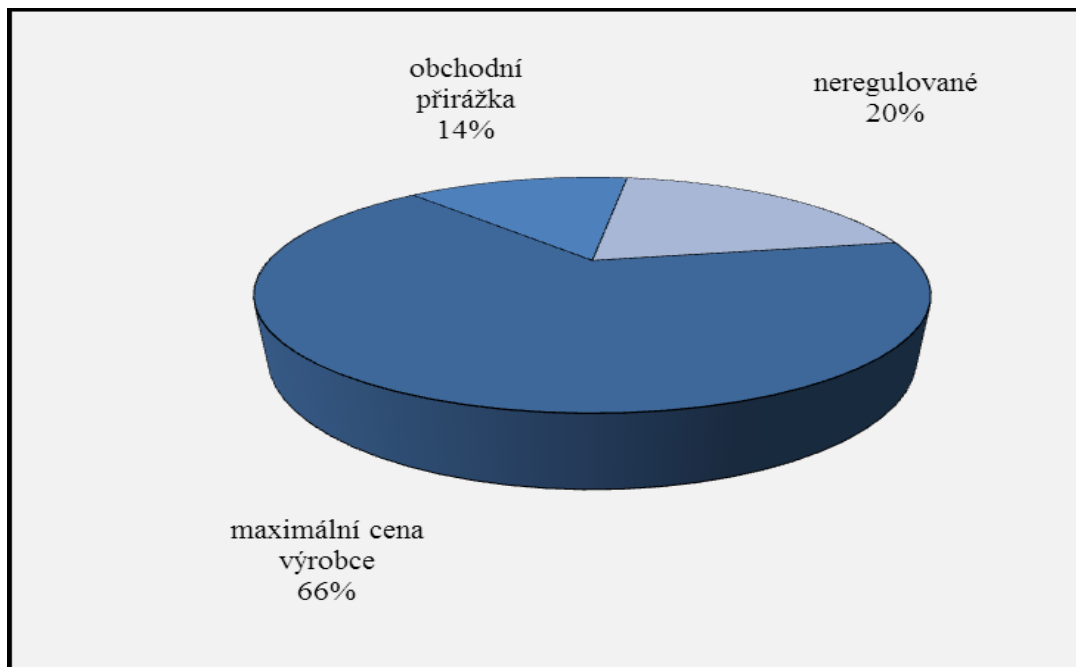
Graf č. 26: Struktura léčivých prostředků na trhu z hlediska jejich regulace podle počtu prodaných balení

Zdroj: SÚKL

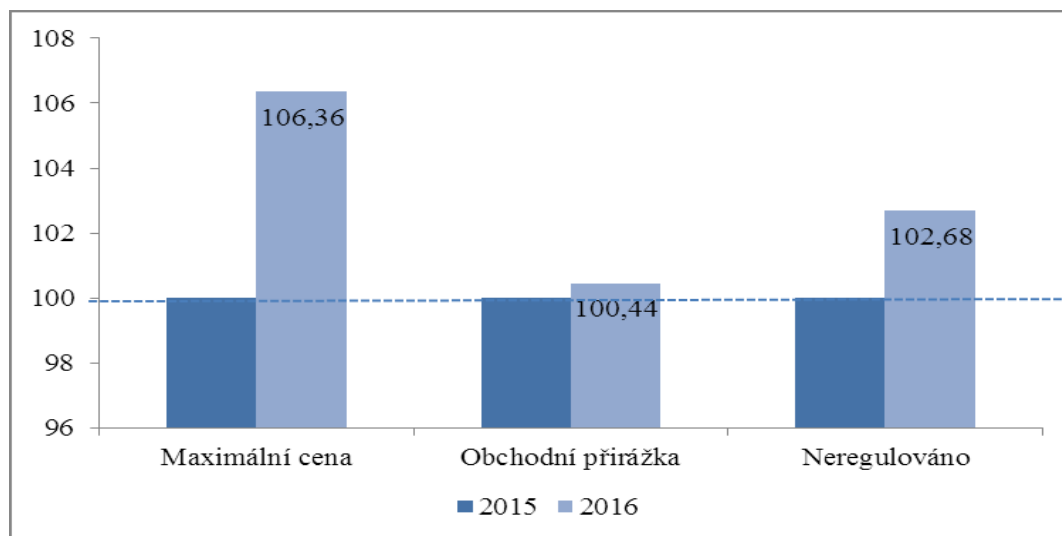
Při hodnocení struktury dle finančního objemu v ceně pro konečného spotřebitele za poslední čtvrtletí roku 2016 je situace také velmi podobná jako v posledním čtvrtletí roku 2015 – došlo pouze k mírnému posílení segmentu léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou i maximální cenou zhruba o 1 procentní bod.

Graf č. 27: Struktura léčivých prostředků na trhu z hlediska jejich regulace podle finančního objemu pro konečného spotřebitele

Zdroj: SÚKL

Graf č. 28: Meziroční vývoj průměrné ceny léčiva v rozlišení dle způsobu regulace

Zdroj: SÚKL

Průměrná cena²⁷ léčivých přípravků regulovaná maximální cenou a obchodní přírážkou (ve výše uvedeném grafu označeno jako „Maximální cena“) ve 4. čtvrtletí roku 2016 ve srovnání se stejným obdobím roku předchozího vzrostla o 6,36 % - nejde ovšem o stanovené maximální ceny, ale o ceny původce. Graf odráží změny v cenách původce a nikoliv primárně změny maximálních cen stanovených Státním ústavem pro kontrolu léčiv. K navýšení průměrné ceny mírně přispělo navýšení (0,5 %) obchodovaných cen v nejnižším a druhém cenovém pásmu (0,01–150,00 Kč a 150,01–300,00 Kč) a zásadněji pak navýšení ceny ve vyšších cenových pásmech (5 000,01–10 000,00 Kč a nad 10 000,00 Kč). K nejvíce dramatickému navýšení (9,2 %) došlo právě v nejvyšším cenovém pásmu (nad 10 000,00 Kč). V ostatních cenových pásmech došlo buď k zanedbatelnému navýšení, nebo dokonce k poklesu obchodované ceny. Navýšení celkové průměrné ceny bylo zásadně ovlivněno změnou struktury dodávaných léčivých přípravků. Oproti srovnávanému období došlo k poklesu celkového obchodovaného počtu balení o 0,5 %. Došlo k poklesu počtu dodaných balení v nejnižším cenovém pásmu (150,01–300,00 Kč) a nejvyšším cenovém pásmu (nad 10 000,00 Kč). V ostatních cenových pásmech však došlo k relativně velkému nárůstu počtu dodaných balení, v některých i přes 10,0 %. Lze konstatovat, že navýšení průměrné ceny bylo způsobeno zejména navýšením dodávaného objemu relativně dražší léčby.

V případě léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou je při srovnání období posledních čtvrtletí roku 2015 a 2016 také patrné navýšení průměrné obchodované ceny za balení. Průměrná cena za balení léčivého přípravku činila 144,69 Kč. Průměrná cena je tedy pouze o necelých 0,5 % vyšší. Průměrná cena za poslední čtvrtletí 2016 odpovídá celkové průměrné ceně za celý rok 2016. Podobně jako v předchozím segmentu došlo i v případě léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou k celkovému poklesu počtu dodaných balení. Snížení však celkově představovalo pouze 0,8 % a nebylo zastoupeno ve všech cenových pásmech. K celkovému snížení průměrné ceny přispělo snížení průměrných cen v prvním (0,01–150,00 Kč), druhém (150,01–300,00 Kč), pátém (1 000,01–2 500,00 Kč.)

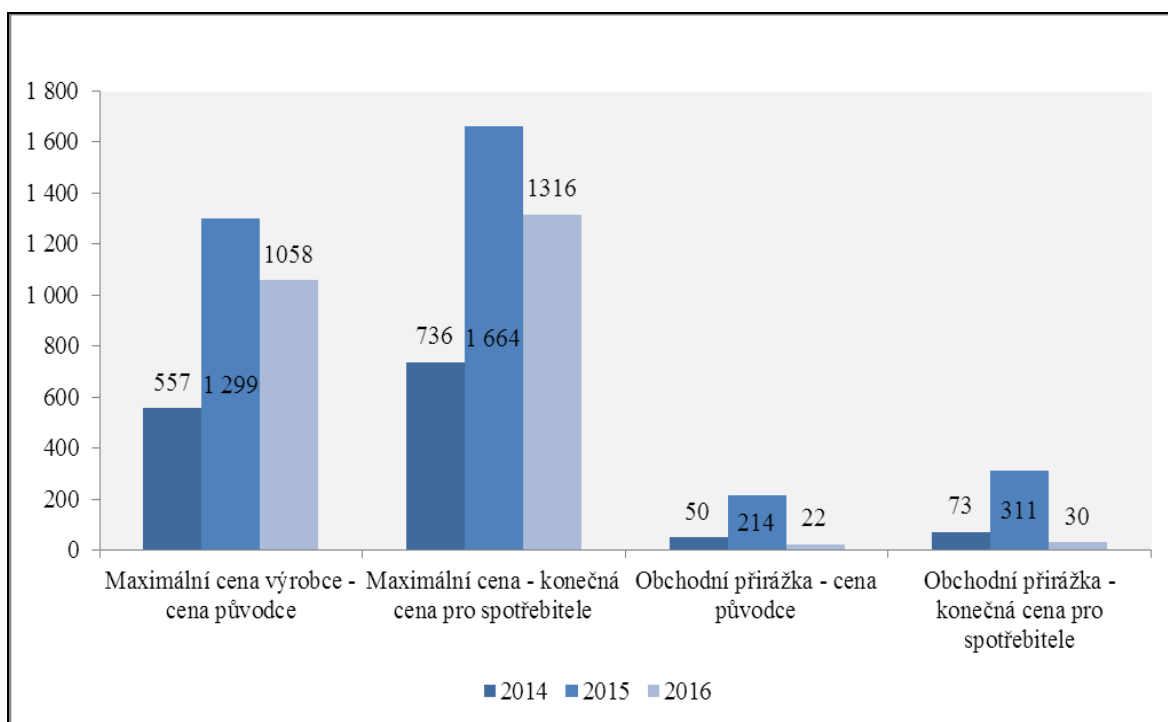
²⁷ Průměrná cena za balení v daném období odráží ceny a množství balení léčivých přípravků dodávaných v daném období. Nejedná se o porovnání ceny stejných léčivých přípravků ve dvou různých obdobích. Průměrná cena za balení tedy odpovídá portfoliu obchodovaných léčivých přípravků v daném období. Portfolio obchodovaných léčivých přípravků je pro každé období jiné. Výše uvedené platí pro výpočet průměrné ceny za balení u všech typů regulace léčivých přípravků.

a šestém (2 500,01 – 5 000,00 Kč) cenovém pásmu. V ostatních cenových pásmech došlo k navýšení průměrné ceny, nicméně navýšení v žádném pásmu nepřesáhlo 5,0 %. K největšímu navýšení došlo v posledním cenovém pásmu (nad 10 000,00 Kč). V tomto pásmu také došlo k zásadnímu navýšení objemu dodávaných balení (77,0 %). Vzhledem k relativně malému počtu dodaných balení v tomto segmentu však navýšení ceny v tomto pásmu nemohlo výslednou celkovou průměrnou cenu výrazněji ovlivnit. V ostatních cenových pásmech došlo v objemech dodávaných balení pouze k relativně malým změnám (do 5,0 %).

Výsledná průměrná cena tak byla ovlivněna zejména situací v prvních třech cenových pásmech (do 500,00 Kč), kde nedošlo k zásadní změně ceny nebo dodávaného počtu balení.

V případě léčivých přípravků neregulovaných došlo k navýšení průměrné ceny za balení léčivých přípravků o zhruba o 2,7 %. Na rozdíl od ostatních segmentů je zde naprosto dominantní pozice nejnižšího cenového pásma (0,01 – 150,00 Kč). Navýšení ceny v tomto pásmu bylo z hlediska celkové průměrné ceny zcela zásadní.

Graf č. 29: Rozdíl objemu v cenách výrobce a konečnou cenou pro spotřebitele mezi začátkem a koncem roku 2014–2016 dle typu regulace (v mil. Kč)

Zdroj: SÚKL

Výše uvedený graf zobrazuje rozdíl mezi platbou (v ceně původce²⁸ a konečnou cenou pro spotřebitele) za celou „spotřebu“ daného roku v prosincových cenách oproti cenám lednovým a srovnává dynamiku regulovaného a deregulovaného segmentu. Rozdíl v cenách léčivých přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou mezi začátkem a koncem roku 2016 je znatelně menší než rozdíl v roce 2015. V obou segmentech léčivých přípravků však došlo ke snížení rozdílu cen mezi začátkem a koncem roku, stále se však projevuje fenomén růstu cenové hladiny ke konci roku. V roce 2016 došlo v segmentu léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou k navýšení cen ke konci roku o 2,5 %. V segmentu přípravků regulovaných pouze obchodní přírážkou došlo ke zvýšení pouze

²⁸ Cena původce = cena výrobce.

o 0,3 %. Je zde vidět větší dynamika cen v segmentu léčivých přípravků regulovaných obchodní přírážkou a maximální cenou.

V roce 2016 SÚKL zahájil 7 samostatných správních řízení o stanovení maximální ceny na žádost držitelů registračních rozhodnutí léčivých přípravků. Dále v rámci individuálních správních řízení probíhala v roce 2016 také správní řízení o změně maximální ceny na žádost držitelů registračních rozhodnutí léčivých přípravků (celkem 92 správních řízení). Dalších 16 změnových řízení bylo vedeno režimem zkráceného řízení o snížení maximální ceny. V roce 2016 byla vedena také 2 správní řízení o zrušení maximální ceny.

V roce 2016 SÚKL dokončoval hloubkové revize maximálních cen všech léčivých přípravků regulovaných maximální cenou, které byly zahájeny ve druhé polovině roku 2015. V rámci těchto revizí bylo posuzováno, zda stanovené maximální ceny nepřekračují omezení stanovená zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. V případech, kdy bylo zjištěno, že stanovená maximální cena překračuje omezení stanovená tímto zákonem, byla maximální cena léčivých přípravků snížena. Všechny zahájené hloubkové revize maximálních cen (celkem 493 správních řízení) již byly rozhodnuty (z toho 104 správních řízení bylo rozhodnuto právě v roce 2016). Ke snížení maximální ceny došlo v 54 % případů.

V oblasti cenové soutěže nebyla dosud doručena žádost o vypsání úhradové soutěže splňující zákonné požadavky. Vzhledem k obtížné implementaci výsledku cenové soutěže do úhrad léčivých přípravků byla cenová soutěž zákonem č. 298/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb. a další související zákony s účinností od 1. 12. 2011, nahrazena úhradovou soutěží.

Pro individuálně připravované léčivé přípravky platí dle platného cenového předpisu i pro rok 2016 podmínky cenové regulace věcným usměrněním. Do této regulace spadají skupiny léčivých přípravků: individuálně připravovaná radiofarmaka, individuálně vyráběné transfuzní přípravky, individuálně připravované léčivé přípravky v zařízení lékárenské péče – magistraliter, parenterální výživy pro domácí terapii a přípravky moderní terapie. Podmínky pro stanovení výše úhrady a podmínek úhrady formou opatření obecné povahy stanovuje § 15 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. v platném znění.

Tabulka č. 104: Deset nejčastěji distribuovaných léčivých přípravků dle počtu balení, u kterých došlo ke změně maximální ceny – dle SÚKL

Název	Doplňk názvu	Počet balení	Původní CP (Kč)	Nová CP (Kč)	Změna CP v %
PRESTARIUM NEO	5MG TBL FLM 90	529 567	433,50	394,85	-8,9
DITHIADEN	2MG TBL NOB 20	507 648	56,62	58,45	3,2
HYDROCHLOROTHIAZID LÉČIVA	25MG TBL NOB 20	493 992	33,92	38,45	13,4
DIGOXIN 0,125 LÉČIVA	0,125MG TBL NOB 30	470 354	20,99	20,81	-0,9
FRAMYKOIN	250IU/100IU/G UNG 10G	455 905	35,63	45,18	26,8
NORADRENALIN LÉČIVA	1MG/ML INF CNC SOL 5X1ML	422 260	109,25	111,27	1,8
SOLU-MEDROL	40MG/MLINJ PSO LQF 40MG+1ML	417 642	30,76	32,84	6,8
WARFARIN ORION	5MG TBL NOB 100	398 185	122,59	122,58	-0,01
CONTROLOC I.V.	40MG INJ PLV SOL 1	389 712	112,85	81,45	-27,8
CIPRALEX	10MG TBL FLM 28 I	336 961	364,04	205,15	-43,6

Pozn. CP = cena původce

Ani v roce 2016 nedošlo k výraznému snížení cen léčivých přípravků a některých potravin pro zvláštní lékařské účely následkem snížení DPH z 15 % na 10% s účinností již od 1.1.2015. V roce 2016 vykázal ČSÚ nárůst průměrných cen léčiv o 2,0 %, ceny léků bez předpisu a ostatní léčiva vzrostly o 1,3 % a průměrné ceny léků na předpis dokonce vzrostly o 3,1 %.

Zdravotnické prostředky

V oblasti regulace cen zdravotnických prostředků nedošlo v roce 2016 k úpravě regulace a je stále platný Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 3/2012/FAR ze dne 16. dubna 2012, o regulaci cen zdravotnických prostředků, a Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 2/13-FAR ze dne 7. prosince 2012, kterým se stanoví seznam skupin zdravotnických prostředků s deregulovanými cenami výrobce.

Regulace cen stomatologických výrobků je stanovena v příloze²⁹ č. 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, kde u jednotlivých stomatologických výrobků je stanovena výše úhrady pojišťovnou, buď v plném rozsahu, nebo je zde vyčíslena konkrétní částka úhrady.

Od 1. dubna 2016 je účinné Cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví 1/2016/FAR, kterým se stanoví maximální ceny stomatologických výrobků plně hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Zdravotní služby

V oblasti regulace cen zdravotních služeb byl pro rok 2016 vydán Cenový předpis 1/2016/DZP o regulaci cen poskytovaných zdravotních služeb, stanovení maximálních cen zdravotních služeb poskytovaných zubními lékaři hrazených z veřejného zdravotního pojištění a specifických zdravotních výkonů ze dne 1. prosince 2015 (dále jen „předpis“).

Předpis v oddíle A. specifikuje, jaké zdravotní služby jsou regulovány maximální cenou a v oddíle D. jaké zdravotní služby jsou regulovány věcně usměrněnou cenou. V oddíle B. předpis stanovuje maximální cenu neodkladné zdravotní péče poskytované nesmluvními poskytovateli zdravotních služeb a v oddíle C. stanovuje cenu bodu při čerpání neodkladné zdravotní péče mimo území ČR, v členských státech EU a dále cenu bodu při čerpání hrazených přeshraničních služeb.

ČSÚ vykázalo u ambulantní lékařské péče v roce 2016 nárůst o 1,9 %, průměrné ceny ústavní zdravotní péče naopak vzrostla o 4,9 %.

Specifické zdravotní výkony

V souladu s kapitolou 7 odst. 1 vyhlášky č. 350/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů, byla v cenovém předpisu 1/2015/DZP stanovena maximální cena specifických zdravotních výkonů s ohledem na každoroční navýšení minutové režijní sazby.

Zdravotní služby zubních lékařů

Výše maximální ceny zdravotních služeb poskytovaných zubními lékaři hrazených z veřejného zdravotního pojištění zůstala v cenovém předpisu 1/2015/DZP ve většině výkonů stejná jako v roce 2015. Výkony zubních lékařů byly upraveny v souladu s vyhláškou č. 324/2015 Sb., o stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulačních

²⁹ S touto přílohou je spojeno cenové rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 20. prosince 2007, kterým se stanoví maximální ceny zdravotní péče zubních lékařů hrazené z veřejného zdravotního pojištění a stomatologických výrobků plně hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

omezení pro rok 2015 (dále jen „úhradová“ vyhláška), přičemž došlo k aktualizaci výše maximálních cen výkonů, popř. k úpravě názvosloví, a to u těchto výkonů: výkon č. 00900 - Komplexní vyšetření zubním lékařem při registraci pojištěnce, č. 00908 - Akutní ošetření a vyšetření neregistrovaného pojištěnce - v rámci pohotovostní služby, č. 00916 - Anestézie na foramen mandibulae a infraorbitale, č. 00917 - Anestézie infiltrační, č. 00920 - Ošetření zubního kazu – stálý zub - fotokompozitní výplň, č. 00921 - Ošetření zubního kazu - stálý zub, č. 00922 - Ošetření zubního kazu - dočasný zub, č. 00945 - Cílené vyšetření a č. 00950 – Extrakce stálého zubu.

Průměrná cena v roce 2016 za ambulantní stomatologickou péči dle údajů ČSÚ narostla o 3,3 %.

Elektronické komunikace

Cenovou regulaci v oblasti elektronických komunikací vykonává v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích) (dále jen „ZEK“), Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“). Cenová regulace je uplatňována na základě výsledků analýz relevantních trhů u podniků s významnou tržní silou³⁰. S ohledem na povahu současně vymezených relevantních trhů ČTÚ uplatňuje v současné době cenovou regulaci pouze na velkoobchodních trzích, tedy u cen hrazených mezi operátory s cílem napomoci rozvoji konkurenčního prostředí a díky dostupným velkoobchodním službám napomoci alternativním operátorům nabízet konkurenceschopné maloobchodní služby koncovým uživatelům.

V roce 2016 se rozsah cenové regulace oproti roku 2015 nezměnil. Bylo vydáno 29 rozhodnutí o ceně na dvou relevantních trzích ukončení hlasového volání (z nich dvě rozhodnutí o ceně rušila dříve uložené povinnosti) a jedno rozhodnutí o ceně na bývalém relevantním trhu původ volání ve veřejné telefonní síti v pevném místě, který byl v průběhu roku 2016 zrušen. U nově vydaných 27 rozhodnutí o ceně na trhu ukončení volání v pevném místě (trh č. 1) a v mobilních sítích (trh č. 2) nebyl rozšířen rozsah cenové regulace, ale byla pouze změněna výše maximálních cen předchozích rozhodnutí a byl změněn okruh operátorů, na které se cenová regulace vztahuje. Vydáním tří rozhodnutí o ceně byly v roce 2016 třem subjektům zrušeny povinnosti uložené předchozí cenovou regulací, a to na relevantních trzích původ volání (1 rozhodnutí) a ukončení volání (2 rozhodnutí) v pevném místě ve veřejné telefonní síti. V platnosti zůstává jedno rozhodnutí o ceně vydané v roce 2015, kterým byly uloženy povinnosti na základě výsledku provedené analýzy relevantního trhu velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktura sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě, vydané v roce 2014 opatřením obecné povahy.

Následující tabulka obsahuje přehled všech rozhodnutí o ceně, která byla vydána v roce 2016 na základě čtvrtého kola analýz relevantních trhů č. 1 a 2 pro podniky vyhodnocené jako podniky s významnou tržní silou na velkoobchodních trzích, případně pro podniky, kterým bylo zrušeno postavení podniku s významnou tržní silou. Tabulka dále zahrnuje rozhodnutí o ceně, kterým byla zrušena cenová regulace v důsledku zrušení bývalého relevantního trhu č. 2.

³⁰ Podle § 57 ZEK. Rozhodnutí o ceně vydává Rada Českého telekomunikačního úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) ZEK ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 105: Přehled rozhodnutí o ceně vydaná ČTÚ v roce 2016

Trh č.	Podnik s významnou tržní silou na trhu	Předmět regulace velkoobchodních cen	Způsob regulace	Rozhodnutí o ceně	Nabytí právní moci rozhodnutí
1	Air Telecom s.r.o., nástupce	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-64	19.12.2016
1	Axfone s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-65	15.12.2016
1	BT Limited, organizační složka	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-66	19.12.2016
1	COPROSYS a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-67	16.12.2016
1	ČD - Telematika a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-68	15.12.2016
1	Česká telekomunikační infrastruktura a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-69	16.12.2016
1	České Radiokomunikace a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-70	16.12.2016
1	Český bezdrát s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-71	19.12.2016
1	Dial Telecom, a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-72	16.12.2016
1	ha-vel internet s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-73	16.12.2016
1	IPEX a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-74	15.12.2016
1	J.S.tel s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-75	15.12.2016
1	Nej.cz s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-76	22.12.2016
1	NEW TELEKOM, spol. s r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-77	16.12.2016
1	PODA a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-78	16.12.2016
1	RIO Media a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-79	19.12.2016
1	sipcz.net s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-80	23.12.2016
1	SMART Comp. a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-81	16.12.2016
1	Spinoco Czech Republic, a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-82	18.12.2016
1	Telco Pro Services, a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-83	16.12.2016
1	T-Mobile Czech Republic a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-84	16.12.2016
1	UPC Česká republika, s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-85	16.12.2016
1	Vodafone Czech Republic a.s.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Maximální cena za terminaci 0,033 Kč/min	CEN/1/12.2016-86	16.12.2016
1	xPhoNet CZ s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Zrušení cenové regulace	CEN/1/12.2016-87	19.12.2016
1	za200.cz obchod s.r.o.	Velkoobch.sluzby ukončení volání v jednotl.veř.telef.sítích poskyt.v pevném místě	Zrušení cenové regulace	CEN/1/12.2016-88	15.12.2016
2 (bývalý trh)	Česká telekomunikační infrastruktura a.s.	Původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě	Zrušení cenové regulace	CEN/2S/09.2016-5	13.9.2016
2	Air Telecom s.r.o., nástupce	Velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích	Maximální cena za terminaci 0,248 Kč/min	CEN/2/12.2016-89	19.12.2016
2	O2 Czech Republic a.s.	Velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích	Maximální cena za terminaci 0,248 Kč/min	CEN/2/12.2016-90	16.12.2016
2	T-Mobile Czech Republic a.s.	Velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích	Maximální cena za terminaci 0,248 Kč/min	CEN/2/12.2016-91	16.12.2016
2	Vodafone Czech Republic a.s.	Velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích	Maximální cena za terminaci 0,248 Kč/min	CEN/2/12.2016-92	16.12.2016

Zdroj: ČTÚ

Rozhodnutí o ceně vydaná v roce 2016 na relevantním trhu č. 1 „Velkoobchodní služby ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě“ byla vydána na základě výsledků analýzy relevantního trhu provedené v rámci čtvrtého kola analýz relevantních trhů. Na tomto trhu došlo ke změně okruhu poskytovatelů služeb terminace. Nově vyčíslená maximální cena byla stanovena pro 23 subjektů, což je oproti předchozí regulaci o jeden subjekt méně. Cenová regulace byla nově uplatněna u společnosti Česká telekomunikační infrastruktura a.s. (vzniklé odštěpením od společnosti O2 Czech Republic a.s. v červnu 2015) a společnosti Nej.cz s.r.o. (nástupnická společnost za zaniklou společností Nej TV a.s.). Povinnosti související s regulací cen nebyly nově uloženy společnosti GTS Czech s.r.o. (zánik společnosti v důsledku realizace fúze sloučením se společností T-Mobile Czech Republic a.s.) a dále společností xPhoNet CZ s.r.o. a za200.cz obchod s.r.o. z důvodu zrušení postavení společností jako podniku s významnou tržní silou. Posledním dvěma uvedeným společnostem byly rozhodnutím o ceně zrušeny povinnosti sjednávat ceny za terminaci v maximální výši, které jim byly v roce 2014 uloženy na bývalém trhu č. 3.

Vydáním rozhodnutí o ceně na relevantním trhu č. 1 pozbyla vykonatelnosti a jiných právních účinků rozhodnutí o ceně vydaná v roce 2014 na (dnes již bývalém) relevantním trhu č. 3.

ČTÚ vyčísлил jednu maximální cenu pro službu ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě ve výši 0,033 Kč/minutu pro všechny úrovně propojení bez rozlišení doby volání ve špičce a mimo špičku. Nová maximální cena představuje oproti předchozí regulaci (0,03 Kč/minutu) zvýšení maximálních cen o 0,003 Kč/minutu. Maximální cena byla nově stanovena na tři desetinná místa s ohledem na přesnější vyjádření výsledků použitého nákladového modelu.

Na relevantním trhu č. 2 „Velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích“ byla v roce 2016 v návaznosti na výsledky čtvrtého kola analýz relevantních trhů vydána rozhodnutí o ceně. Uplatněnou regulací nedošlo na tomto relevantním trhu ke změně okruhu poskytovatelů služeb. Byla vyčíslena jedna cena v maximální výši 0,248 Kč/minutu, která se ve srovnání s maximální cenou stanovenou v roce 2014 snížila o 0,022 Kč/minutu.

Vydáním rozhodnutí o ceně na relevantním trhu č. 2 pozbyla vykonatelnosti a jiných právních účinků rozhodnutí o ceně vydaná v roce 2014 na (dnes již bývalém) relevantním trhu č. 7.

V roce 2016 došlo ke zrušení cenové regulace uložené společnosti Česká telekomunikační infrastruktura a.s. na bývalém trhu č. 2 „Původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě“. Cenová regulace byla zrušena na základě výsledků provedené analýzy, která prokázala, že tento trh nelze považovat za trh relevantní a vhodný pro uplatnění ex-ante regulace. V platnosti zůstává rozhodnutí o ceně č. CEN/4/08.2015-4, které ČTÚ vydal v roce 2015 na relevantním trhu č. 4 „Velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě“.

Od 1. ledna 2016 nabylo účinnosti opatření obecné povahy č. OOP/4/12.2015-7 vydané již dne 8. prosince 2015, kterým se změnilo opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací. Regulace cen je rovněž stanovena přímo ZEK. Prostřednictvím ustanovení § 55 odst. 1 ZEK je uložena povinnost operátorům poskytujícím služby přenesení telefonního čísla a volby a předvolby operátora uplatňovat nákladově orientované ceny. Službu přenositelnosti telefonního čísla poskytují všichni operátoři, kteří zajišťují veřejnou telefonní síť (§ 34 ZEK). Povinnost poskytovat službu volby a předvolby operátora za účelem umožnit svým účastníkům přístup ke službám kteréhokoliv propojeného

podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou telefonní službu (§ 70 ZEK), která byla v roce 2014 uložena společnosti O2 Czech Republic a.s., jako podniku s významnou tržní silou na relevantním trhu č. 1 „Přístup k veřejné telefonní síti v pevném místě“, nebyla v roce 2016 uložena žádnému podniku, neboť na základě výsledků provedené analýzy, nebyl tento trh shledán jako relevantní trh a byl zrušen.

Ustanovením § 65 odst. 2 ZEK je dále uložena povinnost uplatňovat nákladově orientovanou cenu za upozornění účastníka na nezaplacení vyúčtování. Plnění těchto povinností kontroluje ČTÚ podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Velkoobchodní ceny za přenesení pevných i mobilních čísel, jejichž výši ČTÚ prověřoval v roce 2014 z hlediska povinnosti nákladové orientace podle § 55 odst. 1 ZEK u tří operátorů, a to společností O2 Czech Republic a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s., se v roce 2016 nezměnily.

V souvislosti s cenovou regulací ČTÚ sleduje a vyhodnocuje vývoj cen služeb, které jsou nebo mohou být předmětem cenové regulace. Výsledky sledování vývoje úrovně cen jsou uplatněny v analýzách jednotlivých relevantních trhů a jsou také zveřejňovány na stránkách ČTÚ.

Průměrné roční ceny služeb elektronických komunikací³¹ klesly o 0,3 %.

Poštovní služby

ČTÚ v roce 2016 nevydal žádné rozhodnutí o ceně a nedošlo ani k metodickým změnám v regulaci či rozsahu regulovaných a neregulovaných položek. Ze zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách) (dále jen „ZPS“), ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost pro držitele poštovní licence, tj. Českou poštu, s. p., poskytovat základní poštovní služby za nákladově orientované ceny. Povinnost stanovit ceny základních služeb tak, aby zahrnovaly efektivně a účelně vynaložené náklady a přiměřený zisk, je dána ustanovením § 33 odst. 5 ZPS. Povinností ČTÚ je kontrolovat tuto povinnost držitele poštovní licence a její případné porušení sankcionovat.

V roce 2016 probíhala kontrola za účelem ověření nákladové orientace cen za přístup k prvkům poštovní infrastruktury ve věci sporu podle § 34 odst. 5 ZPS o úpravě vzájemných práv a povinností při přístupu do poštovní infrastruktury České pošty, s. p. Návrh na rozhodnutí sporu v této věci podaly dvě společnosti: společnost Mediaservis, s.r.o. a společnost Česká distribuční a.s. ČTÚ v rámci kontroly ověřoval účelnost a efektivnost vynaložených nákladů České pošty, s. p. tak, aby mohly být stanoveny nákladově orientované ceny pro přístup k jednotlivým prvkům poštovní infrastruktury. Prvky poštovní infrastruktury, ke kterým byl požadován přístup, jsou poštovní přihrádky, dodávací schránky a související soupis úplných informací o umístění dodacích schránek a databáze adres s informacemi o adresátech, kteří požádali o dodávání na jiné než odesílateli uvedené adresy a o jejich nových adresách. Správní řízení ve věci sporu nebylo v roce 2016 ukončeno.

Česká pošta, s. p. zvýšila s účinností od 1.5.2016 ceny některých základních poštovních služeb, což v souladu s § 33 odst. 9 ZPS v zákonné lhůtě oznámila ČTÚ. Ke zvýšení cen došlo na základě výše zmíněné zákonné povinnosti poskytovat základní služby za nákladově orientované ceny, kdy jednotkový nárůst nákladů je způsoben dlouhodobým poklesem poptávky po základních poštovních službách. Například cena obvyčejného psaní - standard se zvýšila z 13 Kč na 16 Kč, ceny doporučeného psaní všech hmotnostních stupňů vzrostly o 4 Kč, o 2 Kč vzrostly ceny obvyčejných zásilek do zahraničí.

³¹ Ve spotřebním koši ČSÚ položka označena jako „Telefonické a telefaxové služby“.

V souvislosti s cenovou regulací ČTÚ v oblasti poštovních služeb sleduje a vyhodnocuje vývoj úrovně cen základních služeb a pravidelně přezkoumává jejich cenovou dostupnost zejména s ohledem na spotřebitelské ceny, inflaci a průměrnou mzdu.

Průměrné roční ceny poštovních služeb podle údajů ČSÚ meziročně vzrostly o 10,4 %.

Nájemné

Skončením platnosti zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu, byla k 31. prosinci 2012 fakticky ukončena zbývající regulace nájemného v krajských městech a vybraných městech Středočeského kraje. V menších městech skončila tato regulace již v roce 2010.

Průměrná roční výše nájemného³² dle ČSÚ v roce 2016 vzrostla o 1,2 %.

Nájemné z pozemků pro nepodnikatelské účely a maximální ceny při nákupu nemovitostí z rozpočtových prostředků organizačními složkami státu

U nájemného z pozemků pro nepodnikatelské účely prorok 2016 nedošlo k úpravám regulace. K zásadní změně v rozsahu a pojetí cenové regulace nájemného došlo již v roce 2012 (z cenové regulace byly tehdy vyřazeny pronájmy pozemků, na nichž jsou umístěny rekreační chaty, pozemků, na nichž jsou zřízeny zahrádkářské osady, pronájmy lesních pozemků, na nichž stojí rekreační chaty v lesích a případy dalších pronájmů pozemků), v cenové regulaci se ponechaly pouze pozemky, na nichž jsou umístěny objekty využívané pro veřejnou správu, školství, obranu a bezpečnost, zdravotnictví a sociální účely (tedy ve veřejném zájmu) a kde je nájemné hrazeno z veřejných rozpočtů, což je v plném souladu s podmínkou pro uplatnění cenové regulace podle § 1 odst. 6 zákona o cenách. V roce 2013 byl pak výčtově specifikován pojem „jiné prostředky státu“ v souladu s rozpočtovými pravidly. Stejná úprava byla zvolena i v případě nákupu nemovitostí organizačními složkami státu, kdy je pro nabývání majetku nastavena cenová regulace s využitím oceňovacích postupů. Z této položky byly od 1.1.2013 vyřazeny nákupy subjekty, které se řídí zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku, neboť se na ně zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, nevztahuje.

Tabákové výrobky

U tabákových výrobků pokračovala regulace cen formou pevných cen, která byla vynucena v roce 2001 zavedením dvousložkové sazby spotřební daně u těchto výrobků. Při výpočtu procentní části sazby daně se vychází z jednotných pevných cen pro konečného spotřebitele. Od července roku 2005 je uplatňována dvousložková spotřební daň pouze u cigaret, a proto jsou od té doby regulovány jen ceny cigaret. U ostatních tabákových výrobků důvod k regulaci cen pominul.

Pro rok 2016 vydal Celní úřad pro Středočeský kraj Cenové rozhodnutí č. 01/2016, kterým vydal seznam zboží s regulovanými cenami, stanovil povinnosti a pravidla při předkládání, posuzování a zpracování cenových návrhů při stanovení úředně stanovených cen. V průběhu roku 2016 bylo vydáno 12 cenových rozhodnutí, kterými byly stanoveny pevné ceny pro konečného spotřebitele a změny pevných cen.

ČSÚ vykázal průměrný roční růst cen tabáku v roce 2016 ve výši 5,1 %.

³² Ve spotřebním koši označeno „Nájemné z bytu“.

Maximální ceny mléka a mléčných výrobků pro žáky škol

Od 1. ledna 2016 byly dodávky podporovaných mléčných výrobků do škol realizovány dle výměru MF č. 01/2016, kterým bylo stanoveno celkem 97 maximálních cen. Vycházelo se přitom z již dříve stanovených maximálních cen v roce 2015 pro školní rok 2015/2016.

Maximální ceny pro školní rok 2016/2017 s účinností od 1. září 2016 byly stanoveny výměrem MF č. 02/2016. Bylo stanoveno 101 cen. Ceny mléčných výrobků ve školách jsou vlivem poskytovaných podpor výrazně nižší než v běžné prodejní síti. Do tohoto programu bylo ve školním roce 2015/2016 zapojeno 3 018 škol (v roce 2014/2015 to bylo 3 012 škol); mléčné výrobky odebíralo cca 625,6 tis. dětí (v roce 2014/2015 605,5 tis. dětí).

Dodržování maximálních cen je sledováno cenovými kontrolními orgány v souladu s požadavky komunitárních předpisů.

1.2. Věcně usměrňované ceny

Tepelná energie

Cena tepelné energie je regulována formou věcného usměrňování. ERÚ stanovuje závazné podmínky pro kalkulaci a sjednávání cen tepelné energie. Do ceny může dodavatel promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, které souvisejí s výrobou a rozvodem tepelné energie, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty. Podmínky pro kalkulaci ceny tepelné energie umožňují zohledňovat jednotlivým dodavatelům specifické podmínky při výrobě a rozvodu tepelné energie v různých soustavách zásobování tepelnou energií. Změna ceny tepelné energie závisí především na vývoji cen uhlí a zemního plynu, které jako náklady na palivo pro výrobu tepelné energie mají největší podíl na její výši. Od roku 2016 byla v cenovém rozhodnutí ERÚ³³ stanovena limitní cena ve výši 152,86 Kč/GJ bez DPH, kdy se na ceny tepelné energie kalkulované a uplatňované pod touto výší nevztahují podmínky věcného usměrňování cen tepelné energie.

Tabulka č. 106: Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele (včetně DPH) v Kč/GJ – údaje za rok 2016 jsou k 1.1.2016 a jde o předběžné ceny

Ceny tepelné energie (včetně DPH) v Kč/GJ			
Rok	Z uhlí	Z ostatních paliv	Průměr
2015	561,45	616,86	587,65
2016	562,18	595,63	577,73

Zdroj: ERÚ

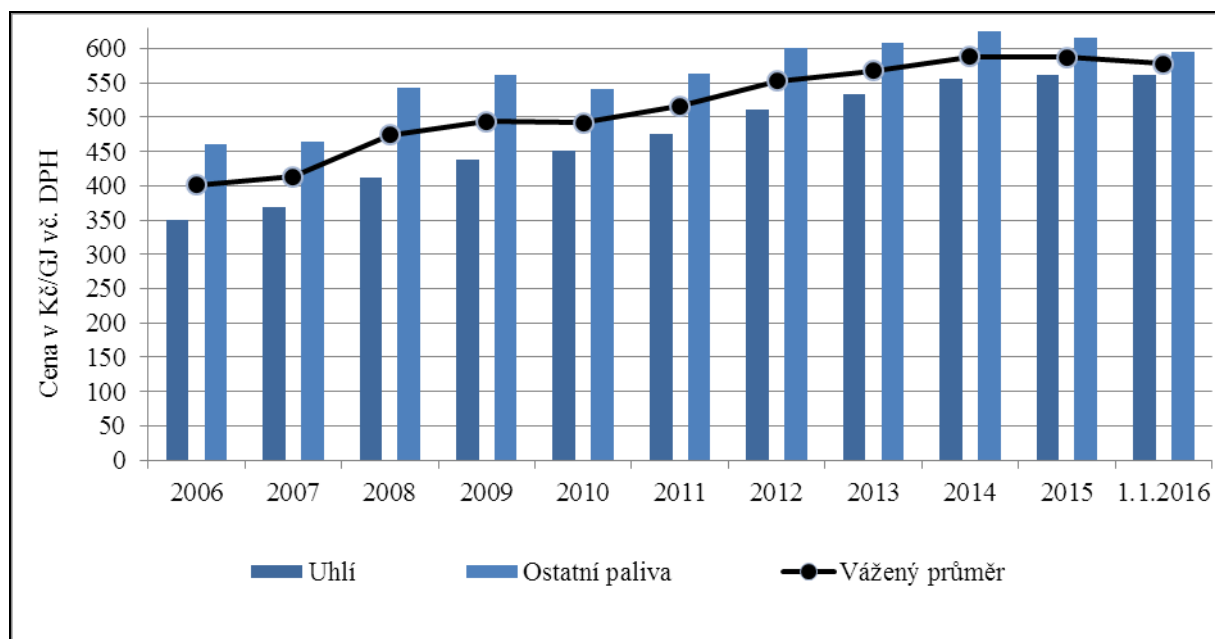
Průměrná předběžná cena tepelné energie od 1. ledna 2016 oproti výsledné ceně za rok 2015 klesla o 1,69 % (z 587,65 na 577,73 Kč/GJ), přičemž na bázi uhlí se zvýšila o 0,13 % (z 561,45 na 562,18 Kč/GJ) a na bázi ostatních paliv (zejména plynu) se snížila o 3,44 % (z 616,86 na 595,63 Kč/GJ).

Podle údajů ČSÚ vzrostly průměrné roční ceny tepla³⁴ v roce 2015 o 0,9 %.

³³ Cenové rozhodnutí ERÚ č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013.

³⁴ Ve spotřebním koši položka „Tepelná energie“.

Graf č. 30: Vývoj ceny tepla v Kč/GJ (včetně DPH) v jednotlivých letech 2006-2016

Zdroj: ERÚ

Voda

a) Povrchová voda

U povrchové vody odebrané z vodních toků a z ostatních povrchových vod byly uplatňovány nadále věcně usměrňované ceny. Tento způsob regulace cen přímo předpokládá zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Povrchová voda slouží např. pro výrobu pitné vody, průmyslové účely, zemědělské závlahy, průtočné chlazení parních turbín.

b) Pitná voda a odpadní voda

Ceny pitné vody a odpadní vody jsou dlouhodobě regulovány formou věcného usměrňování cen. Regulace je povinná pro všechny vodárenské subjekty provozující veřejné vodovody a veřejné kanalizace a je dostatečně flexibilní a uplatnitelná napříč celým trhem bez ohledu na specifika každého regulovaného subjektu, jeho velikost, vlastnictví, organizační formu nebo model provozování. Do pravidel věcného usměrňování cen byl již v roce 2012 zařazen transparentní postup pro výpočet přiměřeného zisku zajišťujícího přiměřenou návratnost použitého kapitálu. Jsou tak nastavena zásadní pravidla v souladu s doporučenou evropskou praxí – odvození přiměřeného zisku z velikosti objemu použitého kapitálu. Konkrétní algoritmus výpočtu byl s účinností od 1. 10. 2016 částečně upraven, je identický pro všechny typy společností. Zpřesnění doznalo vymezení nájemného za pronájem infrastrukturního vodohospodářského majetku, které lze do ceny zahrnout. Obsahuje především prostředky na obnovu vodovodů a kanalizací, investice související s rozvojem (rozšířením) vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu a na správu tohoto majetku a s tím spojeného přiměřeného zisku.

Speciální postupy vyplývající pro oblast cen z „Podmínek přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí“ jsou pro příslušné subjekty čerpající dotace již od roku 2009 přímo zakomponovány do pravidel regulace cen vody.

Pravidla regulace cen zahrnovala i možnost uplatňování dvousložkové formy vodného a stočného, a to v návaznosti na zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro

veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který tento způsob platby za dodanou pitnou vodu a odvedenou odpadní vodu zavedl. Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny za 1 m³ a množství odebrané nebo odvedené (vypouštěné odpadní) vody, a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního odebraného množství vody. Limit podílu pevné složky byl ve výši 15 %.

Cílem regulace je zajistit dostupnou cenu pro odběratele při pokrytí všech nezbytných oprávněných nákladů, které jsou s dodávkou vody a odvodem odpadních vod spojeny a také veškerých souvisejících nákladů spojených s obnovou vodohospodářské infrastruktury, s ochranou životního prostředí v souladu s požadavky evropské legislativy a zároveň umožnit generovat přiměřený zisk.

ČSÚ vykázal v roce 2016 průměrný roční nárůst cen vodného o 1,3 % a v případě stočného došlo k nárůstu o 4,8 %.

Užití železniční infrastruktury celostátních a regionálních drah

S účinností od 1. prosince 2013 bylo na základě rozsudku Soudního dvora Evropské unie o žalobě Evropské komise proti Lucembursku, Slovinsku a České republice pro nesplnění jejich povinností vyplývajících ze směrnic upravujících fungování odvětví železniční dopravy z regulace formou maximálních cen do formy věcně usměrňovaných cen převedeno použití železniční dopravní cesty s aplikací pravidel odpovídajících požadavkům evropské legislativy pro toto odvětví.

V souvislosti s přijetím Prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/909 ze dne 12. června 2015, o způsobech výpočtu nákladů přímo vynaložených na provoz železniční dopravy, a dále nabytím účinnosti Směrnice 2012/34/EU, o vytvoření jednotného železničního prostoru, byly určené podmínky stanovené výměrem MF doplněny o některá zpřesnění či doplnění tak, aby byly v souladu s právem EU.

Doprava osobní vnitrostátní silniční linková autobusová

Jízdné v osobní vnitrostátní autobusové silniční linkové dopravě je regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci jsou povinni poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících. Pravidla pro věcné usměrňování cen pro účely výpočtu přiměřeného zisku a ekonomicky oprávněných nákladů nebyla upravována a nebyly rovněž upravovány ceny pro propočet plného (obyčejného) věcně usměrňovaného jízdného pro rok 2016.

Doprava osobní vnitrostátní železniční

Jízdné v železniční vnitrostátní osobní dopravě je dlouhodobě regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci mají i nadále povinnost poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících, které odpovídají zejména potřebě těchto sociálně citlivým skupinám cestujících umožnit dostupnost tohoto druhu veřejné dopravy.

Společnost České dráhy, a.s. po dvou letech (od 11.12.2016) zvýšila v průměru o 0,7 % obyčejné jízdné ve všech kilometrických pásmech, tj. v pásmech od 1 km do 600 km. Konkrétně u jízdného na vzdálenost do 120 km se jednalo o zvýšení o 1 Kč, na větší vzdálenosti došlo ke zvýšení maximálně o 4 Kč. Současně byly provedeny úpravy dalších druhů jízdného, které jsou z tohoto obyčejného jízdného odvozeny, například u jízdného zákaznického, zpáteční jízdenky nebo jízdenky traťové.

V některých segmentech železniční dopravy, kde dochází ke koncentraci soutěžitelů v provozování železniční dopravy (zejména traťová relace Praha – Ostrava), přestávají věcně usměrňované ceny limitovat výši jízdného a rozhodující je na straně nabídky služeb silná

konkurence dopravců. Konkurenční boj se promítá i do soutěže v poskytování komerčních slev pro určité skupiny cestujících, určité traťové relace, určité časové intervaly nebo některé společenské akce. To vše se projevuje zvyšováním zájmu po tomto druhu dopravy.

Podle ČSÚ se průměrně cena v osobní železniční dopravě zvýšila o 0,2 %.

Pohřební služby

Regulaci cen podléhají pohřební služby v těch případech, kdy zajišťuje pohřeb obec na základě ustanovení zákona o pohřebnictví. Obec má tedy povinnost postarat se o zemřelé, o které se nezajímají pozůstalí, popř. o zemřelé s neznámou totožností, a musí za veřejné prostředky zajistit jejich pohřbení. Jedná se o výkon obce ve veřejném zájmu, kdy roste počet takovýchto pohřbů a je účelné limitovat poskytovatele pohřebních služeb, pokud jde o položky, které lze zahrnout do věcně usměrňované ceny, uplatňované vůči obci.

Podle ČSÚ se průměrně cena za pohřební služby zvýšila o 1,9 %.

2. Legislativní změny v oblasti cen

2.1. Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách

V listopadu 2016 byl schválen zákon č. 452/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kde v části věnované cenové kontrole (§ 14 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů) se nově zavedla možnost provádět cenovou kontrolu poskytovatele platebních služeb, zda neporušuje ustanovení zákona upravujícího platební styk týkající se výše úplaty za služby poskytované v rámci základního platebního účtu. Tento zákon nabyl účinnosti v lednu 2017.

2.2. Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku

V roce 2016 nabyly účinnosti dvě novely: dnem 1.1.2016 nabyla účinnosti vyhláška č. 345/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění vyhlášky č. 199/2014 Sb. a dnem 12.2.2016 nabyla účinnosti další novela prováděcí vyhlášky k zákonu o oceňování majetku č. 53/2016 Sb.

Cílem každoroční novely bylo přiblížení cen zjištěných nemovitých věcí k jejich sjednaným cenám, kdy se vycházelo z analýzy údajů o prodeích nemovitých věcí.

Stavební pozemky, nejsou-li zařazeny v cenové mapě stavebních pozemků obce do skupiny parcel označených cenou, se od 1.1.2014 oceňují porovnávacím způsobem. Na základě ověření praxí byly upraveny hodnotící znaky a jejich kvalitativní pásma v některých přílohách. Vyhláška určuje základní ceny vyjmenovaných obcí jednotlivých okresů z realizovaných cen nezastavěných stavebních pozemků. Z důvodů systémového řešení byl při určení základní ceny upravené doplněn index trhu i k těm stavebním pozemkům, u kterých se doposud nepoužíval. Jde o pozemky, které téměř nebyly převáděny, proto byla hodnota indexu trhu určena ve výši 1.

Mezi tzv. jiné pozemky byly nově zahrnuty pozemky, které jsou zastavěny stavbou movitou na základě územního a stavebního řízení.

V souvislosti s probíhajícím zaměřováním a oddělováním pozemků zastavěných hrází nebo dalšími stavebními součástmi u rybníků a malých vodních nádrží od druhu pozemku vodní plocha bylo přistoupeno k úpravě jejich oceňování. U vodních ploch byly upraveny koeficienty pro úpravu základní ceny na základě analýzy jejich sjednávaných cen.

Oceňování staveb nákladovým způsobem se neměnilo. Jako každoročně byla provedena aktualizace koeficientů změn cen staveb Ki v příloze č. 41.

Oceňování kombinací nákladového a výnosového způsobu se neměnilo.

Porovnávací způsob ocenění se zásadním způsobem neměnil, byly aktualizovány základní ceny nemovitých věcí oceňovaných porovnávacím způsobem v příslušné příloze. Hodnotí se ceny v místě, ve kterém se nachází nemovitá věc, ve srovnatelném časovém období prodeje, a dále se zohledňuje druh nemovité věci, její poloha v obci, účel, ke kterému je užívána, její stav vzhledem k jejímu stáří, stáří, vybavení a stavebně technické parametry nemovité věci.

Aktuální základní ceny nezbytné pro určení zjištěné ceny porovnávacím způsobem, uvedené v přílohách, vycházely ze skutečně realizovaných cen, které z kupních smluv, příkládaných k daňovým přiznáním, vkládají pracovníci finančních úřadů na základě ustanovení § 33 odst. 3 oceňovacího zákona Českému statistickému úřadu³⁵. Základní ceny jsou určeny ve výši průměrných kupních cen podle druhu nemovité věci a lokality.

2.3. Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen

V září minulého roku byl schválen zákon č. 319/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kde v části třetí mění zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, a umožňuje nově provádět cenovou kontrolu v oblasti cen za užití dráhy, cen za přidělení kapacity dráhy a cen za poskytnutí služby prostřednictvím zařízení služeb Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře. Tento zákon nabývá účinnosti 1.4.2017.

3. Vývoj cen

Průměrná míra inflace³⁶

Průměrná míra inflace v roce 2016 dosáhla 0,7 % a oproti předchozímu roku vzrostla o 0,4 procentního bodu. Vývoj od roku 2000 lze vidět v následující tabulce.

Tabulka č. 107: Vývoj průměrné míry inflace (%)

ROK	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Inflace	3,9	4,7	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7

Zdroj: ČSÚ

Průměrnou míru inflace roku 2016 opět nejvíce ovlivnily ceny alkoholických nápojů a tabáku, které v průměru vzrostly o 4,4 %, dále zdraví (2,6 %), odívání a obuvi (1,9 %), stravování a ubytování (1,5 %). Průměrné ceny v oddílu rekreace a kultura vzrostly stejně jako ceny v oddíle vzdělávání o 1,4 %. Další oddíly spotřebního koše vzrostly průměrně pod jedno procento: ostatní zboží a služby (0,7 %), bydlení, voda, energie, paliva (0,6 %). U následujících oddílů spotřebního koše v průměru došlo naopak ke snížení cen: bytové vybavení, zařízení (0,2 %), pošty a telekomunikace (0,5 %), potraviny a nealkoholické nápoje (0,9 %) a doprava (1,7 %).

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze průměrná míra inflace v roce 2016 dosáhla také hodnoty 0,7 % a nejvíce ji ovlivnil růst cen v oddílech alkoholické nápoje, tabák (3,6 %), odívání a obuv (2,4 %) a ostatní zboží a služby (1,7 %). V oddíle zdraví došlo průměrně k růstu cen o 1,5 % a v oddíle bydlení, voda, energie, paliva o 1,4 %.

³⁵ Údaje jsou vkládány do statistického programu v úloze OCN, resp. do úlohy DNN, v ADIS, který je v gesci GFŘ.

³⁶ Průměrná míra inflace – relativní změna průměru indexu spotřebitelských cen v posledních 12 měsících proti průměru indexu spotřebitelských cen v předcházejících 12 měsících. Vyjadřuje se v procentech.

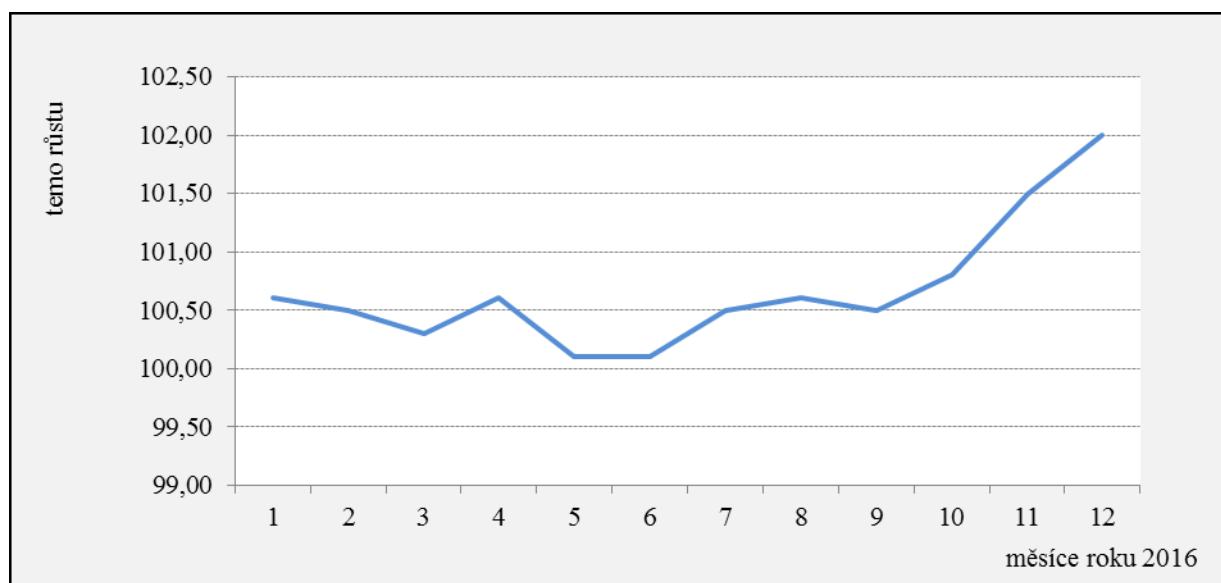
V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců byla průměrná míra inflace 0,6 % a její průměrnou výši ovlivnil nejvíce růst cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák (4,5 %), zdraví (2,9 %) a odívání a obuv (1,9 %). Naopak ceny v oddíle doprava v průměru klesly o 1,4 %, v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje klesly o 0,7 % a v oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy o 0,1 %.

Vliv daňových úprav a změn regulovaných cen či jiných administrativních opatření byl na průměrnou roční inflaci v roce 2016 (stejně jako v roce 2015) minimální: v průměru se daňové změny na celkové výši průměrné inflace podepsaly cca 0,2 procentními body, což bylo vyvoláno zejména zvýšením spotřební daně na tabákové výrobky počátkem roku 2016, vliv mělo také snížení DPH u stravovacích služeb z 21 % na 15 %; vliv regulovaných cen byl zanedbatelný (průměrně se na inflaci podílel 0,03 p. b.). Lze tedy shrnout, že v roce 2016 se míra inflace dala vysvětlit zejména tržními vlivy.

Roční míra inflace

Roční míra inflace vyjádřena relativní změnou indexu spotřebitelských cen proti stejnému měsíci předchozího roku, dosáhla v roce 2016 (prosinec 2016/prosinec 2015) 2,0 % - tedy nejvíce v průběhu roku, kdy se pohybovala v rozmezí od 0,1 % až do 2,0 % v prosinci 2016 – viz graf níže. Meziroční inflace tedy dosáhla inflačního cíle ČNB, který byl stanoven na 2 % (vyšší míra inflace byla zaznamenána naposledy před čtyřmi roky).

Graf č. 31: Roční vývoj indexu spotřebitelských cen v jednotlivých měsících roku 2016 (stejný měsíc předchozího roku = 100)

Zdroj: ČSÚ, graf MF

Roční míra inflace v prosinci 2016 byla ovlivněna zejména cenami v oddíle alkoholické nápoje a tabák (nárůst o 4,9 %) a dále v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, které zaznamenaly nárůst o 3,3 %: ceny u běžného pečiva byly vyšší o 10,4 %, vajec o 13,7 %, másla o 15 %, cukru o 26,9 % a ceny plodové zeleniny byly v prosinci vyšší o 41,5 %. Dalším významným příspěvkem k růstu celkové cenové hladiny byl růst cen v oddíle stravování a ubytování 4,4 %, kde byl zaznamenán růst zejména u cen v restauracích, kavárnách a podobných zařízeních (6,1 %). V oddíle zdraví (celkem růst o 2,9 %) došlo k růstu cen ambulantní stomatologické péče (4,0 %), ostatních zdravotnických výrobků (4,8 %) a léků a jejich doplňků o 2,7 %, v oddíle doprava (2,5 %) se již začal projevovat růst cen pohonných hmot (4,2 %), zároveň ovšem klesly ceny letecké osobní dopravy (1,1 %) a náhradních dílů pro osobní dopravní prostředky (0,8 %). V oddíle ostatní služby a zboží byl zaznamenán růst

o 1,7 % (zejména vlivem růstu ceny pojištění a finančních služeb). V oddíle bydlení, voda, energie, paliva vzrostly ceny o necelé procento (0,7 %) za přispění růstu cen vodného o 1,6 %, stočného o 5,3 %, elektřiny o 1,2 %, tepla o 1,1 % (ceny plynu zaznamenaly naopak snížení o 6,8 %). V oddíle rekreace došlo k růstu u cen zařízení pro sport (3,4 %), a naopak ke snížení cen např. u knih (0,7 %), hraček (0,8 %) nebo u zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku (11,7 %). V případě oddílu pošty a telekomunikace došlo k růstu cen poštovních služeb o 15,2 % a k poklesu služeb telefonních a telefaxových o 0,8 %.

Tabulka č. 108: Meziroční míra inflace (prosinec 2016/prosinec 2015) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše

Oddíl spotřebního koše	Meziroční změna
Potraviny a nealkoholické nápoje	103,3
Alkoholické nápoje, tabák	104,9
Odivání a obuv	101,0
Bydlení, voda, energie, paliva	100,7
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	98,8
Zdraví	102,9
Doprava	102,5
Pošty a telekomunikace	99,1
Rekreace a kultura	100,0
Vzdělávání	101,9
Stravování a ubytování	104,4
Ostatní zboží a služby	101,7

Zdroj: ČSÚ

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze dosáhla roční míra inflace v prosinci 2016 úrovně 1,8 %, nejvíce v prosinci 2016 rostly ceny v oddíle stravování a ubytování (5,3 %), alkoholické nápoje, tabák (4,1 %) a potraviny a nealkoholické nápoje (3,3 %). Naopak v oddíle pošty a telekomunikace došlo k poklesu o 1,7 %.

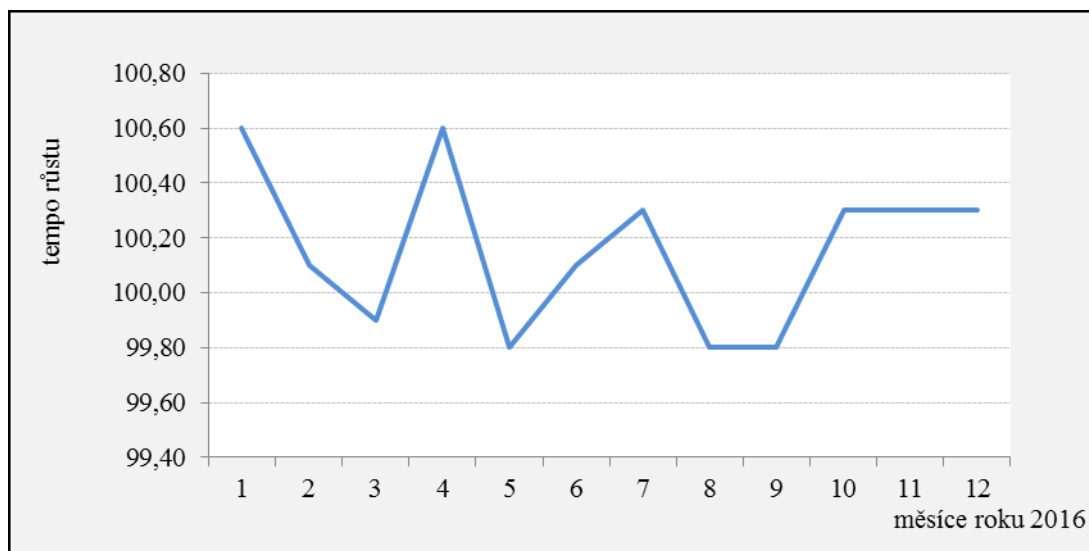
V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců došlo v prosinci 2016 k růstu cen o 1,7 % za přispění růstu cen v oddílech alkoholické nápoje, tabák (4,7 %), stravování a ubytování (4,5 %), potraviny (3,3 %) a zdraví (3,2 %). Ostatní oddíly spotřebního koše zaznamenaly růst (do 3 %), s výjimkou oddílu bydlení, voda, energie, paliva, kde došlo v prosinci k poklesu cen o 0,3 % a v oddílu bytové vybavení, zařízení o 1,2 %.

Vliv administrativních opatření v prosinci 2016 na takto sledovanou míru inflace v roce 2015 byl nulový, stejně tak i vliv daňových opatření, a tržní vlivy tak zcela vysvětlují celkovou inflaci.

Měsíční míra inflace

Měsíční míra inflace vyjadřující meziměsíční tempo růstu cen je de facto změnou indexu spotřebitelských cen daného měsíce oproti předchozímu měsíci stejného roku. Měsíční míra inflace v prosinci 2016 oproti listopadu 2016 činila 0,3 % a její vývoj v jednotlivých měsících roku 2016 zobrazuje následující graf:

Graf č. 32: Měsíční vývoj indexu spotřebitelských cen za rok 2016 (předchozí měsíc daného roku = 100)

Zdroj: Data ČSÚ, graf MF

Na nízký růst cen v prosinci 2016 zapůsobilo zejména zvýšení cen v oddíle stravování a ubytování (2,2 %), kdy ceny stravovacích služeb vzrostly o 2,4 %, z toho ceny v restauracích a kavárnách o 3,0 %. V oddíle doprava pokračoval již čtvrtý měsíc růst cen způsobený růstem pohonných hmot, který dosáhl v prosinci růstu 2,2 %. Průměrná cena benzínu Natural 95 (30,00 Kč/l) a průměrná cena motorové nafty (29,40 Kč/l) byly nejvyšší od října, resp. listopadu 2015. Potraviny a alkohol zaznamenal růst o necelé procento (0,8 %), způsobený zejména růstem cen zeleniny (10,6 %) a pekárenských výrobků (2,1 %), naopak ceny minerálních vod, ovocných a zeleninových šťáv klesly o 1,4 % a káva, čaj a kakao dokonce o 2%. V oddíle bydlení, voda, energie, paliva došlo k růstu o 0,3 %, v oddíle rekreace a kultura o 0,2 % a v oddíle zdraví o 0,1 %. V oddílech pošty a telekomunikace a v oddíle vzdělávání nedošlo k žádné cenové změně. V oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy došlo k poklesu cen (0,3 %), stejně tak v oddíle odívání a obuv (0,5 %), v oddíle ostatní zboží a služby (0,5 %), kde klesly zejména ceny drogistického zboží (1,3 %), elektrických přístrojů pro osobní péči (1,4 %) a finančních služeb (1,2 %).

Tabulka č. 109: Meziměsíční míra inflace (prosinec 2016/listopad 2016) dle jednotlivých oddílů spotřebního koše

Oddíl spotřebního koše	Meziměsíční změna
Potraviny a nealkoholické nápoje	100,8
Alkoholické nápoje, tabák	99,1
Odívání a obuv	99,5
Bydlení, voda, energie, paliva	100,3
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	99,7
Zdraví	100,1
Doprava	101
Pošty a telekomunikace	100
Rekreace a kultura	100,2
Vzdělávání	100
Stravování a ubytování	102,2
Ostatní zboží a služby	99,5

Zdroj: ČSÚ

V případě spotřebitelských cen v domácnostech důchodců byla meziměsíční inflace v prosinci 2016 0,1 % a nejvíce se na tomto vývoji podílel růst cen v oddíle stravování a ubytování (2,3 %), doprava (1,0 %) a potraviny a nealkoholické nápoje (0,7 %). Naopak ceny v oddíle alkoholické nápoje, tabák klesly (1,1 %) a v oddíle odívání a obuv byl zaznamenán pokles cen o 0,5 %. V oddíle zdraví došlo meziměsíčně k nepatrnému růstu cen (0,2 %) vlivem růstu cen léků předepsaných lékařem (0,7 %) a léků bez receptu (0,3 %).

V případě spotřebitelských cen v domácnostech v Praze dosáhla meziměsíční inflace v prosinci 2016 0,4% a nejvíce se na tomto vývoj podílel růst cen v oddíle stravování a ubytování (2,9 %), potraviny a nealkoholické nápoje (1,2 %) a doprava (0,9 %). Pošty a telekomunikace, stejně jako rekreace a kultura nepatrně klesly (0,1 %), ceny v oddíle alkoholické nápoje a tabák klesly o 0,7 % a ceny v oddíle odívání a obuv klesly o 0,9 %.

Vliv administrativních opatření byl 0,03 p.b. a vliv daňových opatření byl dokonce záporný (- 0,018 p. b.), což bylo způsobeno snížením DPH o 6 p.b. u stravovacích služeb.